
Industridepartementet.

Vedlegg til st. prp. nr. 1, 1960.
Kap. 2872.

MEDDELTE VASSDRAGSKONSESJONER

(ERVERVS-, REGULERINGS- OG KRAFTLEIETILLATELSER)

XLVI. TILLATELSER MEDDELT I 1959

Innholdsfortegnelse.

	Side
1. Sør-Helgeland Kraftlag. Ytterligere regulering av Tettingvatn og regulering av Storstvatn i Velfjord. Kgl. res. 9. januar 1959. Jfr. bind 1955 side 13	5
2. I/S Sundsfjord Kraftlag. Regulering m. v. av Forså- og Sundsfjordvassdragene. Korreksjon av manøvreringsreglementet. Departementets avgjørelse 9. januar 1959. Jfr. bind 1958 side 107	12
3. De-No-Fa, A/S og Aktieselskapet Borregaard. Kraftleie fra A/S Hafslund henholdsvis erverv av aksjer i De-No-Fa A/S. Kgl. res. 16. januar 1959. Jfr. bind 1947 side 88	13
4. Asker og Bærum Kraftselskap. Regulering av Vrenga, Gjuva, Høymyrself m. v. Planendring m. v. Kgl. res. 23. januar 1959. Jfr. bind 1958 side 95	16
5. A/S Viul Tresliperi. Erverv av fallrettigheter i Randselva. Fristforlengelser. Departementets avgjørelse 11. februar 1959. Jfr. bind 1951 side 6—13 og bind 1952 side 118	20
6. Ytre Fjordane Kraftlag. Regulering av Bjønnastivatn i Skorvenvassdraget. Kgl. res. 20. februar 1959. Jfr. bind 1938 side 47 og 1947 side 91—98	20
7. Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab. Erverv av 0,4 m fall i Tinnelven. Kgl. res. 20. februar 1959	27
8. Glommens og Laagens Brukseierforening. Regulering av Sandvatn, Kalfjord og Øyvatn. Endring av manøvreringsreglementet. Kgl. res. 17. april 1959. Jfr. bind 1954 side 109 og 1956 side 56 flg.	33
9. Bergen kommune. Regulering av Samnangervassdraget. Ytterligere fristforlengelse. Departementets avgjørelse 20. april 1959. Jfr. bind 1951 side 29	35
10. Aktieselskapet Svelvik Papirfabrikk. Erverv av aksjer i Mjøndalen Cellulose A/S. Departementets tillatelse 24. april 1959	35
11. A/S Skjærdalens Brug. Kraftleie fra Elektrisitetsforsyningen i Buskerud fylke. Kgl. res. 29. april 1959	35
12. A/S Hunsfos Fabrikker. Kraftleie fra Vest-Agder Elektrisitetsverk. Kgl. res. 29. april 1959. Jfr. bind 1953 side 71	37
13. A/S Tofte Cellulosefabrikk. Kraftleie fra henholdsvis Hurum komm. elektrisitetsverk og Buskerud fylkes Elektrisitetsforsyning. Kgl. res. 29. april 1959. Jfr. bind 1924 side 64 og 1944 side 42	39
14. Firma Berger Langmoen, Brumunddal. Kraftleie fra Mesna Kraftselskap. Kgl. res. 29. april 1959	42
15. Orkla Grube-Aktiebolag med datterselskaper. Kraftleie i fellesskap fra Sør-Trøndelag Elektrisitetsverk. Kgl. res. 29. april 1959	43
16. Titania A/S. Ytterligere kraftleie fra Vest-Agder elektrisitetsverk. Kgl. res. 22. mai 1959. Jfr. bind 1954 side 124 flg.	45
17. Christiania Spigerverk. Kraftleie fra L/L Svultingen, Ytre Fjordane Kraftlag og L/L Firdakraft. Kgl. res. 19. juni 1959	47
18. Firma Albert Collett. (Salsbrukets Tresliperi.) Kraftleie fra Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk. Industridepartementets tillatelse 19. juni 1959	51
19. A/S Rjukanfos. Ytterligere kraftleie fra Skafså Kraftverk. Kgl. res. 27. juni 1959. Jfr. bind 1953 side 5	52
20. Asker og Bærum Kraftselskap. Regulering av Vrenga, Gjuva og Høymyrself. Planendring. Kgl. res. 10. juli 1959. Jfr. bind 1958 side 95 og nr. 4 foran	56
21. Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk. Overføring av avløpet fra Namsvatna gjennom Vekteren til Limingen og videre til Tunnsjø, regulering av Vekteren samt ytterligere regulering av Limingen. Kgl. res. 10. juli 1959	57
22. Reguleringsbestemmelser for overføring av Leipåna, Breimega, Bøvra og Høvla til Aursjø og Lilledalsvassdraget. (Fastsatt ved kgl. res. av 10. juli 1959.) Jfr. bind 1953 side 96 flg. og 1958 side 103	62

	Side
23. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering. Ytterligere regulering av Tisleifjord. Kgl. res. 21. august 1959. Jfr. bind 1949 side 11 og 102, 1950 side 69, 1955 side 141 og 170, 1956 side 68, 75 og 192, 1957 side 54 og 210, 1958 side 46, 116 og 130 og nr. 30 nedenfor	65
24. Overdragelse til Glåmdal Kraftlag av bruksrett til Brødbølfoss i Vinger kommune m.v. Kgl. res. 21. august 1959. Jfr. bind 1940 side 37, 1946 side 85 og 1930 side 7	80
25. A/S Døvik-Søiafoss. Erverv av Døvikfoss m.v. Ytterligere fristforlengelse. Departementets avgjørelse 26. september 1959. Jfr. bind 1956 side 52 og 1958 side 18	82
26. Vang kommune. Ytterligere regulering av Yljavassdraget. Kgl. res. 20. februar 1948. Fristforlengelse. Departementets avgjørelse 28. september 1959. Jfr. bind 1948 side 16	82
27. A/S Mesna Træsliperi og Kartonfabrik. Ytterligere kraftleie fra Mesna Kraftselskap. Industridepartementets tillatelse 28. september 1959. Jfr. bind 1954 side 26	82
28. Nora Fabrikker A/S. Kraftleie fra Oslo Lysverker. Departementets tillatelse 29. september 1959	82
29. Albion og Brager Paper Mills A/S. Kraftleie fra Drammens Elektrisitetsverk. Departementets tillatelse 13. oktober 1959	84
30. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering. Midlertidig regulering av Slidrefjord. Tillatelse gitt av Industridepartementet 30. oktober 1959. Jfr. under nr. 23, 31, 32, 33 og 34 i dette bind	85
31. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering. Midlertidig regulering av Vangsmjøsa. Tillatelse gitt av Industridepartementet 30. oktober 1959. Jfr. nr. 23, 30, 32, 33 og 34 i dette bind	86
32. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering. Midlertidig regulering av Flyvatn. Tillatelse gitt av Industridepartementet 30. oktober 1959. Jfr. nr. 23, 30, 31, 33 og 34 i dette bind	87
33. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering. Midlertidig regulering av Helin. Tillatelse gitt av Industridepartementet 30. oktober 1959. Jfr. nr. 23, 30, 31, 32 og 34 i dette bind	88
34. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering. Midlertidig regulering av Storevatn. Tillatelse gitt av Industridepartementet 30. oktober 1959. Jfr. nr. 23, 30, 31, 32 og 33 i dette bind	89
35. Vågan komm. Kraftverk. Regulering av Øvre Kvitfossvatn i Nordland fylke. Planendring. Kgl. res. 30. oktober 1959. Jfr. bind 1955 side 97	90
36. Glommens og Laagens Brukseierforening. Midlertidig regulering av Vinsteren. Tillatelse gitt av Industridepartementet 2. november 1959	92
37. Midlertidig statsregulering av Langesjøen, Bjornesfjorden og Store- og Lille Krækkjavatn i Numedalslågen. Tillatelse gitt av Industridepartementet 2. november 1959	92
38. Engerdal Elektrisitetsverk. Midlertidig overføring fra Røa til Hyllsjøen i Engerdal. Tillatelse gitt av Industridepartementet 2. november 1959	96
39. Nedre Vest-Telemark Brukseierforening. Midlertidige reguleringer i Tokke—Vinjevassdraget. Tillatelse gitt av Industridepartementet 2. november 1959	97
40. Mathiesen — Eidsvold Værk. Midlertidig regulering av Hurdalsjøen. Tillatelse gitt av Industridepartementet 2. november 1959	97
41. L/L Firdakraft. Tillatelse til å erverve bruksrett til Vestre Øksendalselv og Sagelva i Sogn og Fjordane fylke og til regulering og overføring i disse vassdrag. Kgl. res. 13. november 1959	98
42. Flekkefjord komm. Elektrisitetsverk. Fornyet konsesjon på regulering av Lille Sandvatn i Fedavassdraget, Gyland herred. Kgl. res. 13. november 1959. Jfr. bind 1957 side 185	103
43. Midt-Helgeland Kraftlag A/L. Regulering av Kaldåvassdraget m.v. i Elsfjord kommune i Nordland fylke. Planendring m.v. Kgl. res. 4. desember 1959. Jfr. bind 1958 side 5 flg.	108
44. I/S Sundsfjord Kraftlag. Regulering av Forsåga og Sundsfjordelv m.v. i Gildeskål herred i Nordland fylke. Planendring m.v. Kgl. res. 4. desember 1959. Jfr. bind 1958 side 107 flg. og nr. 2 i dette bind	110
45. A/S Ardal og Sunndal Verk. Ytterligere regulering av Tyin og Torolmen. Planendring m.v. Kgl. res. 11. desember 1959. Jfr. bind 1950 side 53, 1957 side 20 og 39 og 1958 side 30	113
46. A/S Rjukanfos. Leie av elektrisk energi fra Vrangfoss. Kgl. res. 18. desember 1959	114
47. Svorka Kraftselskap. Regulering av Svorka og Lille Bævra og overføring av avløpet fra Lille Bævra og Brandåa til Svorka m.v. Kgl. res. 18. desember 1959	119

1. Sør-Helgeland Kraftlag.

(Tillatelse til ytterligere regulering av Tettingvatn og til regulering av Storvatn i Velfjord herred.

Kgl. res. av 9. januar 1959.

Ved kgl. resolusjon av 4. februar 1955 fikk Sør-Helgeland Kraftlag tillatelse til erverv av fallrettigheter i Øyrelven og Tettingelven og til regulering av Tettingvatn og overføring av dette til Langfjord, alt i Velfjord herred. Herom viser man til «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1955, side 13 følgende.

I henhold til tillatelsen har kraftlaget regulert Tettingvatn 17 m ved 11 m senking og 6 m oppdemming. Langfjord kraftanlegg er bygget med 2 aggregater på tilsammen 4 000 HK og forsyner ca. 10 500 mennesker i de 6 kommuner som er medlemmer av kraftlaget.

Kraftlaget ønsker nå å installere en ny maskin på 4 000 HK i kraftstasjonen, og har i den anledning i brev av 27. juli 1957 til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet søkt om tillatelse til å foreta ytterligere 4 m oppdemming av Tettingvatn og å regulere Storvatn ved 0,5 m senking og 3 m oppdemming.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev til departementet av 11. desember 1958 avgitt følgende uttalelse:

«Fra Sør-Helgeland Kraftlag har Hovedstyret mottatt følgende søknad datert 27. juli 1957:

«Sør-Helgeland Kraftlag søker med dette om tillatelse til regulering av Storvatn ved senking og oppdemming, samt ytterligere 4 m oppdemming av Tettingvatn. Reguleringen skal foretas i forbindelse med at Langfjord Kraftanlegg skal utvides med et nytt aggregat på 4 000 HK i tillegg til de installerte 2 maskiner på tilsammen 4 000 HK.

Tettingvatn er allerede regulert 11 m ved senkning og 6 m ved oppdemming, se regule-

I ugunstigste år	69 pst. av gj.sn.	= 44,6 mill. m ³	= 1,42 m ³ /sek.
I bestemmende år	79 » » »	= 51,2 » »	= 1,62 »
I median år	92 » » »	= 59,5 » »	= 1,89 »

Ved 254,7 m bruttofall svarer 1,42 m³/sek. (ugunstigste år) til 4 820 nat.-HK.

Med en netto fallhøyde på 240 m — en virkningsgrad på turbin på 87 pst., på generator 93 pst. og en brukstid på 5 000 timer fåes:

I ugunstigste år .	4 720 kW	= 23,6 mill. kWh
I bestemmende år	5 500 »	= 27,5 » »
I median år	6 300 »	= 31,5 » »

ringstillatelse ved kgl. resolusjon av 4. februar 1955.

Reguleringen omfatter:

For Tettingvatn: Nåværende regulering, 11 m senkning og 6 m oppdemming fra kote 322 til kote 339 — i alt 17 m.

Ny regulering, 4 m oppdemming til kote 343. Tilsammen 21 m regulering. Ifølge oppsatt magasinkurve for Tettingvatn oppnåes ved denne regulering et magasin på 17,8 mill. m³.

For Storvatn: Regulering ved 0,5 m senking til kote 555,5 og 3,0 m oppdemming til kote 559,0, tilsammen 3,5 m regulering. Storvatn vil ved denne regulering gi et magasin på 3,2 mill. m³.

Samlet magasin for Tettingvatn og Storvatn 21 mill. m³.

Beregning av kraftøkningen ved reguleringen:

Nedbørfeltet til inntaket er 22,8 km². I tidligere planer og beregninger for anlegget er det for nedslagsfeltet regnet med en vassføring på 80 l/sek. pr. km² i henhold til de oppgaver som da forelå fra Vassdragsvesenet.

I det tilstøtende vassdrag — Lomselven — er det ved Strompdal av Vassdragsvesenets hydrologiske avdeling foretatt vassmålinger siden 1908. Disse målinger er nå å jourført fram til 1953 og viser et gjennomsnittlig avløp på 95 l/sek. pr. km².

Under en konferanse med overing. Søgne i Vassdragsvesenets hydrologiske avdeling høsten 1953, ble det av overingeniøren foreslått at man for feltene for Tettingvatn og Storvatn til inntaksdammen burde regne med 90 l/sek. pr. km². Tar man i betraktning disse nedslagsfelters beliggenhet i forhold til de nedbørsførende vinder og deres høyde over havet i forhold til målesteds beliggenhet ved Strompdal hvor det er målt gjennomsnittlig 95 l/sek. pr. km², skulle man trygt kunne regne med de oppgitte 90 l/sek. pr. km².

Midlere bruttofall ved utbyggingen av kraftanlegget er 254,7 m.

Ved en gjennomsnittlig vassføring på 90 l/sek. pr. km² blir det gjennomsnittlige årsavløp 64,7 mill. m³. Et reguleringsmagasin på 21 mill. m³ svarer til 32,4 pst. av årsavløpet.

Etter reguleringskurvene for Strompdal — vannmerke nr. 698 — blir den regulerte vassføring:

Ulemper ved reguleringen:

Gyteforholdene i Tettingvatnet skulle ikke ytterligere bli vanskeliggjort ved oppdemmingen. For Storvatnets vedkommende kan opplyses at der ikke er fisk i dette vatn, og som følge av beliggenheten egner det seg heller ikke som fiskevatn.

Grunnforholdene ved Storvatn er uteluk-

kende snauffjell. Ved Tettingvatnet vil endel småskog bli satt under vatn. Skogen (grunnen) eies av Sør-Helgeland Kraftlag.

Forslag til manøvreringsreglement:

Reguleringsgrenser for Tettingvatnet:

Øvre grense	kote 343,0 m o. h.
Nedre grense	» 322,0 »
Reguleringshøyde	<u>21,0 m</u>

Reguleringsgrenser for Storvatnet:

Øvre grense	kote 559,0 m o. h.
Nedre grense	» 555,5 »
Reguleringshøyde	<u>3,5 m</u>

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som Hovedstyret for Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen godkjenner.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragets flomvassføring ikke forhøyes. Heller ikke må lågvassføringen forminskes til skade for andres rettigheter. For øvrig kan vannslippingen foregå etter behovet for nedenforliggende kraftanlegg.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanlegget til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Dersom det forlanges, observeres og noteres regnmengder, temperatur m. v. Av protokollen sendes, om det forlanges, ved hver måneds utgang avskrift til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Driftsbestyrer Erling Ellingsen er godkjent for det nåværende manøvreringsreglement.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglement blir å avgjøre av vedkommende departement.

Endring av reglementet kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.»

Det fremgår av beskrivelsen av kraftanlegget at man — på grunn av det høyere spesifikke avløp — mener å kunne installere maskin 3 uten å behøve å gå til den tidligere planlagte overføring og regulering av Breivatna i Lomselv. Maskinen blir en 2-strålet pelton-turbin og får egen rørledning av samme dimensjon som den tidligere. Brukstiden er satt til 5 000 timer som angis å være normalt for anlegget i dag. Om dammene sis følgende i beskrivelsen:

«Den tidligere byggede dam ved Tettingvatn er bygget som steinfyllingsdam med tetningsplate av impregnert furu. Påbygging vil skje etter samme system.

Dammen ved Storvatn blir bygget som steinfyllingsdam med tetningsplate som for Tettingdammen. En viser til de vedlagte tegninger. Dammen ved Storvatn kan forhøyes i forbindelse med videre utbygging eller for å bedre magasinforholdene ved det nå planlagte anlegg.»

Ingeniør F. Selmer A/S har avgitt omkostningsoverslag for de to dammer 24. juli og 9. mars 1957 og dette lyder på tilsammen kr. 679 600.

Søknaden er kunngjort i Norsk lysingsblad 7. og 15. august 1957 (nr. 180 og 187) og har vært forelagt distriktet til uttalelse med følgende resultat:

Velfjord herredstyre fattet i møte 6. september 1957 følgende enstemmige vedtak:

«Den omsøkte konsesjon anbefales gitt. Ingen interesser ansees for å bli skadelidende ved planlagte regulering av Tettingvatn og Storvatn.»

Nordland fylkesskogkontor har ingen innvendinger å gjøre mot reguleringen av skoglige hensyn, jfr. påtegning av 26. august 1957, og Fylkeslandbruksstyret «har ingen merknad til den planlagte regulering i henhold til lov av 18. mars 1955 om tilskipping av jordbruk», jfr. vedtak på møte 12. september 1957.

Nordland fylke, Elektrisitetskontoret, sier under 26. september 1957 at elektrisitetskontoret ikke har noe å bemerke til søknaden som anbefales innvilget, og Nordland fylke anbefaler også søknaden innvilget, jfr. påtegning av 2. oktober 1957.

Inspektøren for ferskvannsfisket viser i sin ekspedisjon av 6. november 1957 til følgende uttalelse fra konsulenten for ferskvannsfisket i Nord-Norge:

«Tettingvatnet er et meget dårlig fiskevatn, og er fra før regulert ved 11 m senkning og 6 m oppdemning. Det søkes nå om å få demme vatnet ytterligere 4 m til kote 343. Siden fisket i vatnet er av liten verdi fra før, kan en ikke innvende noe mot dette. Det er fra før tatt forbehold om undersøkelser og utsetting av fisk, dersom dette skulle vise seg nødvendig. I de første åra antas at dette ikke er påkrevet. Når reguleringen har virket i en del år, f. eks. 5 år, bør nye opplysninger innhentes.

Etter det jeg har fått opplyst, skal Storvatnet være fisketomt. Omgivelsene er temmelig golde. Det søkes om en forholdsvis beskjedne regulering med 0,5 m senkning og 3 m oppdemning til kote 559. Jeg har intet å innvende mot denne regulering, men finner at det bør tas forbehold om adgang til samme tiltak som for Tettingvatnet når det gjelder utsetting av fisk og undersøkelser, da det er mulig at noe fisk kan leve i vatnet. Det bør søkes transportert opp ca. 50 settefisk (småfisk) av aure (ørret) fra Lomsdalselva når anlegget i Storvatnet settes i gang. Om en del år vil en så få se hvordan produksjonen av fisk i vatnet blir. Det vil være naturlig å innhente nye opplysninger om fisket i Stor-

vatn samtidig med Tettingvatnet, altså om 5 år. Det bør derfor ordnes med utsetting av fisk kommende år.»

Fiskeriinspektøren foreslår følgende vilkår vedrørende fisket:

«Til fremme av fisket plikter konsesjonæren årlig å sette ut yngel og/eller settefisk etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Om departementet finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i de områder som berøres av reguleringen, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

Hvis departementet forlanger det, er konsesjonæren videre forpliktet til å anbringe varegrinder foran tappelukene. Spileavstanden i varegrindene og deres øvrige innretning og anbringelse blir i tilfelle å bestemme av departementet.»

Hovedstyret skal bemerke:

Ved kgl. resolusjon av 4. februar 1955 fikk Sør-Helgeland Kraftlag tillatelse til å erverve fallrettighetene i Øyrelva og Tettingelva i Velfjord samt tillatelse til å regulere og overføre Tettingvatn til Langfjord. Reguleringen omfattet 11 m senking og 6 m oppdemming mellom kotene 322,0 og 339,0, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1955 s. 13—23.

Det ble herved tilveiebrakt et magasin på 13 mill. m³ og ytelsen i det utbygde bruttofall på 254,7 m ble beregnet til ca. 5 100 nat.-HK i et midlere år. Kraftverket og linjenettet som fører elektrisk kraft til 10 560 mennesker i 6 kommuner i Nordland — herunder Brønnøysund by — er bygd ut med bl. a. statsstønad på kr. 4 890 000.

Det er tredje byggetrinn som nå skal utføres med installasjon av en ny maskin på 4 000 HK og montering av den andre rørledningen. Herved trengs det ytterligere reguleringer i vassdraget og Kraftlaget søker om tillatelse til å demme opp Tettingvatn ytterligere 4 m til kote 343 og Storvatn 3,0 m til kote 559,0 samt også senke dette 0,5 m til kote 555,5. Herved fremskaffes henholdsvis 4,8 og 3,2 mill. m³ tilsammen 8 mill. m³ nytt magasin. Den regulerte vassføring vil da, etter Hovedstyrets beregninger, bli ca. 1,6 m³/sek. i et bestemmende år og vassføringsøkningen kan ansettes til ca. 0,45 m³/sek. som i forannevnte fall tilsvarer ca. 1 530 nat.-HK.

Etter det som er fremkommet anser man det for gitt at skadene og ulempene ved den omsøkte tilleggsregulering blir små. Fiskeriinspektørens uttalelse forstår man slik at det her heller ikke vil oppstå skade på fiske. Storvatn sis å være fisketomt og en ytterligere regulering av Tettingvatn får neppe noen betydning.

Hovedstyret anbefaler derfor søknaden innvilget på de i vedlagte utkast oppstilte betingelser:

Om disse bemerkes:

Konsesjonstid, post 1, foreslås — som ved tillatelsen av 1955 — satt til 50 år regnet fra 20. november 1949, da kraftanlegget ble satt i drift.

Det betinges vanlig hjemfallsrett for staten ved utløpet av konsesjonstiden.

Innløsningsrett, post 2, er betinget i det 35. og 45. år fra 20. november 1949.

Årlige avgifter, post 3.

Hovedstyret foreslår anvendt de samme satser som ved tillatelsen av 1955, nemlig kr. 0,10 pr. nat.-HK til staten og kr. 0,25 pr. nat.-HK til kommuner.

Rydding, post 12.

Det er ikke fremsatt noe krav om dette, men Hovedstyret vil for Tettingvatns vedkommende foreslå et tilsvarende vilkår herom som ved den forrige tillatelse.

Sikkerhetsstillelse er i post 20 foreslått med et beløp på kr. 1 000.

Fiskeriinspektøren har foreslått vilkår til fremme av fisket og i henhold til fiskerikonsulentens uttalelse som det er vist til, må det være tatt sikte på Storvatn. Dette er så vidt man kan se fisketomt og det blir i tilfelle tale om en bedring av forholdene fra før reguleringen. Det er da spørsmål om det er hjemmel for dette i loven. Departementet har i brev til fiskeriinspektøren av 12. februar 1954 bl. a. gitt følgende generelle fortolkning av reguleringslovens § 12 nr. 18:

«Denne lovbestemmelse tar ikke bare sikte på direkte å avbøte de enkelte ulemper og skader som er en følge av reguleringen. Bestemmelsen tar også sikte på å skaffe almenheten kompensasjon i en eller annen form eller redusere de totale skadevirkninger ved reguleringsforetagendet. Men forutsetningen for å ta med vilkår etter § 12, post 18, er at slike vilkår «finnes påkrevet av almene hensyn eller til varetakelse av berettigede private interesser». Departementet antar således at det ikke uten videre er adgang til med hjemmel i lovens § 12, post 18, å innføre den praksis at det tas med vilkår om utsetting av fiskeyngel o.l. for å bedre fisket i vedkommende vassdrag i forhold til tilstanden før reguleringen og heller ikke adgang til å praktisere alle konsesjonsvilkår om fremme av fisket på en slik måte.»

I sammenheng med dette, og etter det som er fremkommet ved behandlingen i distriktet, jfr. særlig Velfjord herredstyes vedtak — finner Hovedstyret at det her ikke er adgang etter loven til å oppstille vilkår om fremme av fisket.

Utkast til manøvreringsreglement for den samlede regulering m. v. i vassdragene ved-

legges. Det er stort sett overensstemmende med ansøkerens forslag.

I følgebrev til søknaden sier ansøkeren at det etter at ervervskonsesjonen m. v. ble gitt 4. februar 1955 er innkjøpt følgende nye eiendommer:

Langfjordøyra gnr. 66, bnr. 1, Østfjord gnr. 67, bnr. 1, Børjora gnr. 70, bnr. 1, Sørfjell gnr. 71, bnr. 1 samt Tettingdal og Aakerhaug gnr. 72, bnr. 1 og 2. — Ansøkeren sier videre at søknad om ervervskonsesjon vil bli innsendt med det første. Så vidt skjønnes omfattes forannevnte eiendommer av den meddelte ervervskonsesjon.

Sakens dokumenter følger.

Behandlet i møte 10. desember 1958.»

Hovedstyrets utkast til konsesjonsvilkår er sålydende:

«1.

Reguleringskonsesjonen gis for et tidsrom av 50 år regnet fra 20. november 1949.

Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras.

De utførte reguleringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vannfall i samme vassdrag nedenfor anleggene.

Ved utløpet av den i reguleringskonsesjonen fastsatte tid har staten rett til å kreve avstått uten godtgjørelse reguleringsanleggene med tilliggende grunn og rettigheter og med de bygninger og andre innretninger som er oppført av hensyn til reguleringen. Hvilke bygninger og innretninger staten kan forlange avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

I det 35. år etter 20. november 1949 skal staten kunne innløse reguleringsanleggene. Benytter staten seg ikke herav skal den i det 10. år deretter ha samme adgang. Bestemmelsen om innløsning må være meldt reguleringsanleggenes eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne under hensyn til at grunnstykker og rettigheter samt vannbygningsarbeider og hus har en verdi svarende til hva de bevislig har kostet ved ervervelsen med fradrag for amortisasjon etter en amortisasjonstid av 50 år. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Anleggene skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle

avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn på statens bekostning.

Konsesjonæren plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

3.

For den øking av vannkraften som ved reguleringen tilflytter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,10 pr. nat.-HK.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 0,25 pr. nat.-HK.

Økingen av vannkraften beregnes på grunnlag av den øking av vassdragets lågvassføring som reguleringen antas å ville medføre ut over den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen innvunne øking av vannkraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som den ved reguleringen innvunne vannkraft tas i bruk.

Avgiften har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

4.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 3 og kontroll med vannforbruket, samt angående avgivning av kraft jfr. post 18 skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

5.

Arbeidet må påbegynnes innen 2 år og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år fra resolusjonens datum.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

6.

Til anlegg og drift skal utelukkende anvendes funksjonærer og arbeidere som har norsk innføds- eller statsborgerrett.

Vedkommende myndighet kan dog tillate unntagelser fra reglen når behovet for spesiell fagkunnskap eller øvelse eller andre avgjørende hensyn gjør det nødvendig eller særlig ønskelig.

Såfremt ikke offentlige hensyn taler derimot kan fremmede arbeidere også tillates be-

nyttet når de har hatt fast bopel her i riket i det siste år.

7.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene anvende norske varer for så vidt disse kan fåes like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

8.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse hvis særlige hensyn foreligger.

9.

Arbeiderne må ikke pålegges å motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeid eller pålegges noen forpliktelse med hensyn til innkjøp av varer (herunder dog ikke sprengstoff, verktøy og andre arbeidsmaterialer). Verktøy og andre arbeidsredskaper, som utleveres arbeiderne til benyttelse, kan bare kreves erstattet når de bortkastes eller ødelegges, og da bare med sin virkelige verdi, beregnet etter hva de har kostet konsesjonæren med rimelig fradrag for slitasje. Hvis konsesjonæren holder handelsbu for sine arbeidere, skal nettooverskuddet etter revidert årsregnskap anvendes til almennyttig øyemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes etter samråd med et av arbeiderne oppnevnt utvalg, som i tilfelle av tvist kan forlange saken fore-

lagt for vedkommende departement til avgjørelse.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer å skaffe arbeiderne den til enhver tid nødvendige legehjelp, og å holde et for øymedet tjenlig sykehus med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

11.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sundt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

12.

Konsesjonæren plikter å ryddiggjøre de neddemte arealer ved Tettingvatn.

Til vedlikehold av fiskebestanden i Tettingvatn plikter konsesjonæren årlig å sette ut yngel og/eller settefisk etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Om departementet finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser av de områder som berøres av reguleringen av Tettingvatn plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

Hvis departementet forlanger det, er konsesjonæren videre forpliktet til innen reguleringen av Tettingvatn tas i bruk, å anbringe varegrinder foran tappeluker i den årstid det ikke er fare for isdannelse på gitrene. Spileavstanden i varegrindene og deres øvrige innretning og anbringelse blir i tilfelle å bestemme av departementet.

13.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesveistyre bestemmer å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier, bruere og kaier, hvor disse utgifter vil bli særlig øket ved anleggsarbeidet. Veier, bruere og kaier som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget.

14.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene i lovens § 12, pkt 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

15.

Konsesjonæren plikter å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringsanleggene. Planene skal approberes av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

16.

Vannslipningen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

For så vidt vannslippingen foregår i strid med reglementet kan konsesjonshaveren pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 100 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

17.

Reguleringsanleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte reguleringsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført

18.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved reguleringen innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Kraften avgis i den form hvori den produseres. Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører reguleringsanleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av dem som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften leveres etter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 pst. rente av anleggskapitalen — med tillegg av 20 pst. Hvis prisen beregnet på denne måte vil bli uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallet kan gi er tatt i bruk, kan dog kraften istedet forlanges avgitt etter en maksimalpris som svarer til den gjengse pris ved bortleie av kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved overenskomst mellom vedkommende departement og konsesjonæren eller i mangel av overenskomst ved skjønn. Denne fastsettelse kan så vel av departementet som av konsesjonæren forlanges revidert hvert 5. år. Hvis eieren leier ut kraft og kraften til kommune eller stat kan uttas fra kraftledning til noen av leietagerne, kan kommunen eller staten i ethvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leierne av lignende kraftmengder under samme forhold.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Unnlater anleggets eier å levere denne kraft uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveringen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som urettelig

ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementet bestemmelse å overta driften av anlegget for eierens regning og risiko såvidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

19.

Ved damanleggene skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle uten at anleggenes eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Anleggenes eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

20.

For oppfyllelsen av de forpliktelser som ved anleggene eller deres drift pådras likeoverfor andre og for overholdelsen av de i konsesjonen fastsatte betingelser skal der stilles og til enhver tid opprettholdes sikkerhet for et beløp av kr. 1 000 etter nærmere bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

21.

Reguleringsanleggenes eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av reguleringsanleggenes eier etter nærmere av vedkommende departement fastsette regler.

22.

Alle heftelser som hviler på anleggene faller bort når de i henhold til reguleringskonsesjonen går over til staten.

23.

Det påhviler konsesjonshaveren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelse av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskaplige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3

eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonshaveren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at de ferdige anlegg og utsprengte steinmasser o. l. virker minst mulig skjæmmende i terrenget. Steinmassenes plassering skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

24.

Reguleringskonsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.»

Hovedstyrets utkast til manøvreringsreglement gjengis:

«1.

Reguleringsgrensene er:

Tettingvatn:	
Øvre kote	343,0
Nedre kote	322,0
Reguleringshøyde	<u>21,0 m</u>
Storvatn:	
Øvre kote	559,0
Nedre kote	555,5
Reguleringshøyde	<u>3,5 m</u>

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandmerker som Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet godkjenner.

Flomløpene er faste med krone på øvre reguleringsgrense. Flomvannstandene kan derfor stige noe over denne.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragenes flomvassføring ikke forhøyes. Heller ikke må lågvassføringen mellom Storvatn og inntaket forminskes til skade for andres rettigheter. For øvrig kan vannslippingen skje etter kraftanleggets behov.

3.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at regulerings- og overføringsanleggene til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander og observeres og noteres — om det forlanges — regnmengder, temperatur m. v.

Av protokollen sendes — om det forlanges — ved hver måneds utløp avskrift til Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet.

4.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement.

5.

Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende departement.

6.

Forandringer i dette reglement kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.»

Departementet skal bemerke:

Kraftøkingen ved reguleringene er av hovedstyret beregnet til 1 530 nat.-HK. Omkostningene ved damanleggene er av søkeren anslått til kr. 679 600. Skadene og ulempene antas å bli små. Betingelsene i vassdragsreguleringslovens § 8 for å meddele regulerings-tillatelse er utvilsomt til stede, og departementet vil anbefale at tillatelse blir meddelt.

Det er forholdsvis beskjedne anlegg det dreier seg om, og hverken anleggsarbeidenes art og omfang eller skadene og ulempene ved reguleringen er av en slik beskaffenhet at det antas å være grunn til å utsette behandlingen av saken til proposisjonen om endring av vassdragsreguleringsloven er behandlet av Stortinget.

Tillatelsen anbefales gitt i det vesentlige på vilkår som foreslått av hovedstyret. Da det i den tidligere meddelte tillatelse til regulering og overføring av Tettingvatn er inntatt vilkår om vedlikehold av fisket, antar departementet imidlertid at lignende vilkår bør fastsettes også for den ytterligere regulering av Tettingvatn. Storvatn er opplyst å være fisketomt, og departementet kan ikke finne at det er rimelig grunn til å fastsette vilkår om opphjør av fisket i dette vatn.

Vilkåret om opphjør av fisket — som foreslås inntatt som annet—fjerde ledd i post 12 — anbefales gitt slik ordlyd:

«Til vedlikehold av fiskebestanden i Tettingvatn plikter konsesjonæren årlig å sette ut yngel og/eller settefisk etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Om departementet finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser av de områder som berøres av reguleringen av Tettingvatn, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

Hvis departementet forlanger det, er konsesjonæren videre forpliktet til innen reguleringen av Tettingvatn tas i bruk, å anbringe varegrinder foran tappeløker i den årstid det ikke er fare for isdannelse på gitrene. Spileavstanden i varegrindene og deres øvrige innretning og anbringelse blir i tilfelle å bestemme av departementet.»

Angående konsesjonsavgiften til kommuner bemerkes at Velfjord kommune, hvor vassdraget og kraftstasjonen ligger, ikke har fremsatt noe krav om en bestemt avgift. Kommunen er for øvrig medlem av Sør-Helgeland kraftlag og har som sådan sin kraftforsyning fra Langfjord kraftanlegg.

Vilkårenes post 14 om forsorgsutgifter forutsettes å falle bort dersom bestemmelsene herom i reguleringslovens § 12 punkt 7 blir opphevet.

Manøvreringsreglement anbefales fastsatt overensstemmende med hovedstyrets forslag som gjeldende inntil videre. Det tidligere fastsatte reglement vil da falle bort.

Industridepartementet

tilrårder:

I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates Sør-Helgeland Kraftlag å foreta en ytterligere regulering av Tettingvatn og å regulere Storvatn i Velfjord herred i det vesentlige overensstemmende med søknad av 27. juli 1957 og på de vilkår som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 9. januar 1959.

Det fastsettes manøvreringsreglement for regulering m. v. av Tettingvatn og regulering av Storvatn som gjeldende inntil videre, overensstemmende med det utkast som er tatt inn i ovennevnte tilråding.

2. I/S Sundsfjord Kraftlag.

(Regulering m. v. av Forså- og Sundsfjordvassdragene. Korreksjon av manøvreringsreglementet.)

Departementets avgjørelse 9. januar 1959.

Norsk Hydro-Elektrisk Kvalstofaktieselskaps brev til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet av 3. og 11. desember f. å., ref. T-etat, KnA:WF.

Under henvisning til det av selskapet foretatte kontrollnivelement korrigeres det ved kgl. resolusjon av 4. juli 1958 fastsatte manøvreringsreglement for Forså- og Sundsfjordvassdragene, slik at post 1 i reglementet kommer til å lyde:

«Langvatn:

Øvre kote	331,30
Nedre kote	305,10
Reguleringshøyde	26,2 m

Sokumvatn kan senkes 32,2 m til kote 299,1 m o. h.

Feldvatn kan senkes 30,2 m til kote 363,2 m o. h.

Høydene refererer seg til F.M. 04 med høyden 327,488 m o. h. ved utløpet av Langvatn.

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet godkjenner.»

3. De-No-Fa, A/S og Aktieselskapet Borregaard.

(Tillatelse til å leie inntil 10 000 kW elektrisk energi fra A/S Hafslund henholdsvis tillatelse til å erverve aksjer i De-No-Fa A/S.

Kgl. res. av 16. januar 1959.

Ved kgl. resolusjon av 19. september 1947 fikk A/S De Nordiske Fabrikker De-No-Fa tillatelse til å leie inntil 6 000 kW primakraft og inntil 6 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund på nærmere vilkår, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1947 s. 88 flg. Tillatelsen gjaldt inntil 1. januar 1957, og er således utløpt.

I anledning av en søknad av 24. februar 1958 fra De Nordiske Fabrikker De-No-Fa A/S om tillatelse til å leie inntil 10 000 kW fra A/S Hafslund, dels som fast årskraft og dels som tilfeldig ledig kraft, har Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet i brev av 10. januar 1959 gitt følgende uttalelse til departementet:

«Med Industridepartementets påtegning av 4. mars 1958 har Hovedstyret mottatt til uttalelse en søknad av 24. februar 1958 fra De Nordiske Fabrikker, De-No-Fa A/S om fornyelse av selskapets konsesjon på kraftleie. Søknaden er sålydende:

«Vi refererer til telefonsamtaler med byråsjef Giverholt-Hanssen og beklager meget at det ikke i tide er søkt om fornyet konsesjon på leie av kraft fra Aktieselskapet Hafslund. Vi tillater oss derfor nå å søke om konse-

sjon på kjøp av inntil 10 000 kW dels som fast årskraft og dels som tilfeldig ledig kraft i henhold til kontrakt av 24. januar 1957. Kontrakten trådte i kraft 1. januar 1957.

Bekreftet avskrift av kontrakten vedlegges, og likeledes den erklæring som kreves i konsesjonslovens § 24.

Vi tør ansøke om at konsesjon på kraftlevering fra A/S Hafslund til vårt selskap må bli fornyet på samme vilkår som tidligere, idet den nå inngåtte kontrakt representerer en forlengelse av de to tidligere kontrakter av 13. februar 1946 og 21. mai 1946.»

I brev av 5. januar 1959 har selskapet gitt følgende supplerende opplysninger:

«I forbindelse med vår søknad av 24. februar 1958 om forlengelse av kraftkonsesjonen i henhold til kontrakt med A/S Hafslund av 24. januar 1957 skal vi opplyse at A/S Borregaard den 31. desember 1958 overtok alle Unilevers aksjer i vårt selskap.

Det vil fra neste valg bli bare norske statsborgere såvel i vårt styre som i representantskapet.

Det er også hensikten å slå De-No-Fa og Lilleborg sammen til ett selskap. Dette vil antagelig kunne gjennomføres fra høsten 1959.

Også i et slikt sammensluttet selskap vil styret og representantskapet bestå av bare norske statsborgere.

Da det, slik som forholdene ligger an, ikke er mulig å ha oversikt over hvilke virksomheter det nye selskap vil omfatte, vil vi, hvis mulig, i den nye konsesjon gjerne ha sløyfet følgende bestemmelse i punkt 4 i konsesjonen datert 6. oktober 1947:

«Kraften kan av De-No-Fa ikke uten etter ny tillatelse benyttes til annet enn drift av fabrikker og anlegg for fremstilling og foredling eller annen utnyttelse av vegetabiliske og animalske oljer og fettstoffer, såsom raffinering, herdning, destillasjon, ekstraksjon og knusning av oljefrukt, drift av spaltingsanlegg og elektrolyse, samt de ved disse fabrikkasjoner fallende biprodukter. Kraften kan for disse formål utnyttes i en hvilken som helst form, såsom drivkraft, lys og varme.»

For øvrig regner vi med å måtte søke ny konsesjon for det nye selskap så snart fusjonen er gjennomført.»

Søknaden har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Fredrikstad bystyre har i møte den 16. oktober 1958 enstemmig vedtatt å anbefale selskapets søknad av 24. februar 1958 om konsesjon på leie av kraft fra A/S Hafslund for tidsrommet 1. januar 1957 til 30. juni 1962.

Fylkesmannen i Østfold fylke har i påtegning av 10. november 1958 til Hovedstyret meddelt at han anbefaler kraftleiekonsesjonen gitt på vanlige betingelser.

For øvrig har Industridirektoratet i brev hertil av 15. desember 1958 anbefalt at

De-No-Fa gis konsesjon på leie av 10 000 kW fra A/S Hafslund «for tiden 1. januar 1957 til 1. januar 1962».

Hovedstyret skal bemerke:

Ved kgl. resolusjon av 19. september 1947 er A/S De Nordiske Fabrikker, De-No-Fa senest meddelt konsesjon på leie av inntil 6 000 kW primakraft og inntil 6 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund.

Tillatelsen som var gjeldende inntil 1. januar 1957, er meddelt på betingelse av at selskapets styre (direksjon og representantskap) skal ha sitt sete her i riket. Direksjonen skal bare bestå av norske statsborgere mens representantskapets medlemmer minst for en halvpart skal være norske statsborgere (jfr. post 1 i konsesjonsvilkårene).

Videre er i post 4 fastsatt at De-No-Fa ikke uten ny tillatelse kan nytte kraften til annet enn visse formål. Disse formål er gjengitt i foran siterte brev av 5. januar 1959 fra De-No-Fa.

I post 9 er betinget en årlig avgift av kr. 1 pr. el.HK til staten av den kraft som gjennomsnittlig benyttes — dog med fradrag av den kraft som brukes til erstatning for kull eller annet brensel til fremstilling av damp. I post 10 er inntatt bestemmelser om fattigfond og i post 11 bestemmelser om forkjøpsrett for innenlandske næringsdrivende og forbrukere til kjøp av selskapets produkter. For øvrig er konsesjonen meddelt på vanlige vilkår.

Avgiften til staten i henhold til post 9 er betalt til og med året 1957. For 1957 var avgiften kr. 6 894.

Ved den nå foreliggende kraftleiekontrakt av 24. januar 1957 mellom A/S De-No-Fa og A/S Hafslund er leiekvantumet endret til 10 000 kW, omfattende dels fast årskraft og dels tilfeldig ledig kraft. Dette rimeligvis som følge av det dampturbin-aggregat på 3 200 kWA som selskapet i mellomtiden har anskaffet for bedriften.

Hva den tilfeldige ledige kraft angår viser en til kraftleiekontraktens § 5 pkt. c, hvorefter leveringen av spillkraft til De-No-Fa's elektrokjeler måles ved hjelp av eget målearrangement.

Nærværende kraftleiekontrakt trådte i kraft den 1. januar 1957. Den er for begge parter bindende til 30. juni 1962 (jfr. kraftleiekontraktens § 20).

Hovedstyret vil rå til at den søkte kraftleiekonsesjon meddeles og at tillatelsen gis for den tid A/S De-No-Fa måtte leie de nevnte inntil 10 000 kW fra A/S Hafslund, dog ikke lenger enn inntil 30. juni 1962.

For øvrig vil en anbefale tillatelsen gitt på de samme vilkår som for selskapets nå utløpne kraftleiekonsesjon av 19. september 1947, inklusive vilkåret om en årlig avgift av kr. 1 pr. el. HK til staten og de i denne konsesjon for øvrig fastsatte særvilkår.

Hva selskapets styre angår forutsettes at bestemmelsene i konsesjonens post 1 i tilfelle blir å endre slik at selskapets samlede styre (direksjon og representantskap) bare skal bestå av norske statsborgere fra det tidspunkt det i selskapet er fattet vedtak om dette — ifølge foran siterte brev av 5. januar 1959 fra De-No-Fa er dette forutsatt gjennomført i løpet av høsten 1959.

Med hensyn til vilkåret i post 4 om kraftens anvendelse går en — som forholdene ligger an — ut fra at det blir å søke om dispensasjon for så vidt den leide kraft aktes nyttet til andre formål enn de i konsesjonen spesifiserte, og at selskapet i tilfelle blir å underrette om dette.

Behandlet i hovedstyremøte den 9. januar 1959.

Dokumentene vedlegges.»

Departementet vil etter det foreliggende anbefale at De-No-Fa A/S gis den søkte konsesjon på leie av inntil 10 000 kW fra A/S Hafslund i samsvar med hovedstyrets forslag.

I samsvar hermed vil en anbefale at vilkårenes pkt. 1 om leietid gis følgende ordlyd:

«Tillatelsen gjelder for den tid De Nordiske Fabrikker De-No-Fa A/S måtte leie inntil 10 000 kW elektrisk energi fra A/S Hafslund i henhold til kontrakt av 24. januar 1957 med dette selskap, dog ikke lenger enn inntil 30. juni 1962.»

Tillatelsen anbefales for øvrig gitt på de samme vilkår som for den nevnte konsesjon av 19. september 1947.

Pkt. 2 i vilkårene anbefales gitt følgende ordlyd:

«Selskapets styre (direksjon og representantskap) skal ha sitt sete her i riket og bare bestå av norske statsborgere.»

For representantskapets vedkommende forutsettes dette gjennomført ved neste valg.

I vilkårenes pkt. 9 anbefales som før betinget en avgift på kr. 1 årlig pr. el. HK til statskassen.

Pkt. 4 i vilkårene inneholder en bestemmelse om at kraften ikke uten ny tillatelse skal kunne nyttes til annet enn nærmere i vilkåret angitte formål. Som det fremgår har selskapet bedt denne bestemmelse sløyfet, men de-

partementet vil med Hovedstyret anbefale bestemmelsen tatt med i pkt. 4 i vilkårene også for nærværende tillatelse.

Dersom kraften skal nyttes til andre formål enn de som er nevnt i vilkårenes pkt. 4 forutsetter departementet at selskapet søker om dispensasjon.

Departementet forutsetter også at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

Departementet har videre mottatt følgende søknad av 13. desember 1958 fra Aktieselskapet Borregaard om tillatelse etter § 36 i lov nr. 16 av 14. desember 1917 til å erverve aksjer i De-No-Fa A/S:

«Mellom det nederlandsk/britiske industri-konsern Unilever og Aktieselskapet Borregaard er der etter forutgående langvarige forhandlinger den 9. ds. inngått avtale hvorved Aktieselskapet Borregaard som et ledd i en meget omfattende transaksjon og på visse betingelser som vi nedenfor skal redegjøre for, har kjøpt Unilevers aksjepost i De Nordiske Fabriker De-No-Fa A/S.

Da De-No-Fa innehar konsesjoner for kraftleie i medhold av kapitel IV i Koncessionslov for vandfald, bergverk og anden fast eiendom av 14. desember 1917, kreves der tillatelse i medhold av samme lovs § 36 til erverv av de nevnte aksjer.

Vi tillater oss å gi følgende opplysninger om transaksjonen:

Aktieselskapet Borregaard har kjøpt alle Unilevers aksjer i De Nordiske Fabriker De-No-Fa A/S og A/S Lilleborg Fabriker. Disse aksjer er i De-No-Fa hele selskapets B-kapital pålydende kr. 9 750 000, hvilket er 50 pst. av dette selskaps samlede aksjekapital. Vedrørende Lilleborg gjelder kjøpet pålydende kr. 120 000 av dette selskaps B-kapital som i alt utgjør kr. 4 500 000. Kjøpesummen for disse aksjer er i alt 2½ mill. £ Sterling som skal betales kontant senest den 5. januar 1959 mot overlevering av aksjene transportert til oss pr. 31. desember 1958.

Til orientering om De-No-Fa's og Lilleborgs aksjeforhold skal vi få lov til å opplyse følgende:

De-No-Fa's samlede aksjekapital er pålydende kr. 19 500 000, delt i 2 like store grupper: A- og B-gruppen.

Samtlige aksjer i B-gruppen eies av Unilever, og det er altså disse aksjer som Borregaard nå har kjøpt. — Majoriteten i De-No-Fa's A-gruppe eies av Lilleborg Fabriker som har 13 070 av 19 500 aksjer, mens resten er fordelt på en rekke norske aksjonærer.

Lilleborg Fabriker har en samlet aksjekapital på 9 mill. kroner, delt på 2 like store grupper: A- og B-gruppen.

B-gruppen eies helt av De-No-Fa med unntagelse av ovennevnte post på kr. 120 000 som eies av Unilever, og som nå er solgt til Borregaard. — A-gruppen er fordelt på en rekke norske aksjonærer.

De 2 selskapers A-aksjer har i realiteten rett til maksimum inntil 10 pst. utbytte.

Norske eiere av De-No-Fa's B-kapital vil således ha en utslagsgivende innflydelse på begge selskapers forhold.

Der er ennvidere separat opprettet en tyve-års avtale om teknisk og kommersielt samarbeide på bred basis, hvorved Borregaard, De-No-Fa og Lilleborg bl. a. er sikret i disse år å få del i Unilevers forskning og oppfinnelser, metoder etc. samt at Unilever ikke skal selge oljer, seper, vaskemidler i Norge eller eksportere margarin til Norge. — Vi får også retten til mange av Unilevers verdenskjente varemerker. Der skal som lisens herfor betales 1 375 000 H. Fl. pr. år i 20 år.

De-No-Fa skal selvsagt beholde retten til helt fri eksport av sine produkter, og Lilleborg retten til å eksportere oljer til nærmere avtalte markeder.

Salget gjennomføres som ovenfor nevnt pr. 31. desember 1958. De-No-Fa og Lilleborg går derved inn som medlemmer av og ledd i Borregaards konsern. Der vil bli etablert et nært samarbeide på alle felter mellom Borregaard, De-No-Fa og Lilleborg. I denne forbindelse nevner vi at det årlige salg av varer fra Borregaard-konsernet utgjør omkring 730 mill. kroner og fra De-No-Fa og Lilleborg til sammen omkring 325 mill. kroner.

Tanken er bl. a. å foreslå De-No-Fa og Lilleborg ved fusjon slått sammen til ett selskap under navnet «A/S De-No-Fa og Lilleborg Fabriker». Dette skjer for at De-No-Fa og Lilleborg også i fremtiden skal drives så effektivt som mulig som ett selvstendig selskap i samarbeide med Borregaard, og hvor Borregaard bl. a. vil interessere seg sterkt for at De-No-Fa og Lilleborg kan utvide sin virksomhet også til nye felter.

De-No-Fa's og Lilleborgs ledende herrer har på forespørsel tilsagt å ville fortsette i sine stillinger, og selskapenes styrer og representantskap vil også bli foreslått å fortsette, supplert med representanter utpekt av Borregaard.

De-No-Fa's og Lilleborgs A-aksjer, der nå har rett til inntil 10 pst. utbytte, vil bli foreslått omgjort til preferanseaksjer med 12 pst. kumulativt utbytte. Dette utbytte garanteres av Borregaard, og ordningen vil bli satt ut i livet fra 1. januar 1959 på betingelse av at selskapenes A-aksjonærer i nødvendig utstrekning vil medvirke til ovennevnte fusjon.

Der er mellom Unilever og vårt selskap den 9. ds. inngått 2 særskilte avtaler, en kjøpeavtale og en samarbeidsavtale. Et eksemplar av hver av disse avtaler vedlegges.

I brev til oss av 23. oktober d. å. har det ærede departement bedt om nøyaktige opplysninger for behandling av spørsmålet om overføring av valuta.

Under henvisning hertil kan vi opplyse at vi under utviklingen av denne sak har hatt en meget nær kontakt med sjefdirektør Erik Brofoss i Norges Bank. I november i år har så Christiania Bank og Kreditkasse etter oppdrag fra oss søkt den avsluttende kontakt med Norges Bank for å få den nødvendige tillatelse til overføring av den avtalte kjøpesum for aksjene, 2½ mill. £ Sterling der som nevnt skal betales senest den 5. januar 1959.

Christiania Bank og Kreditkasse har i brev til oss av 19. f. m. meddelt at Norges Bank samme dag har samtykket i å stille det nødvendige valutabeløp til disposisjon.

Vi tilføyer at ca. 1 mill. £ Sterling av dette beløp er fremskaffet av oss.

Endelig nevner vi at den årlige lisensavgift som skal betales ifølge samarbeidsavtalen hører til den kategori tjenesteydelser som er liberalisert og som derfor er fritatt for valutalisens. Norges Bank har i brev til oss av 15. juli d. å. erklært seg villig til å avgi erklæring om at valuta vil bli stilt til disposisjon for betaling av det årlige beløp i konvertibel valuta for så vidt det er tale om konvertibilitet innenfor det nåværende EPU-området.

I telegram til oss den 23. oktober d. å., bekreftet i brev av samme dato, har Det Kgl. Departement for Industri og Håndverk meddelt at vi kan regne med å få tillatelse til å erverve nevnte aksjer.

Under henvisning hertil tillater vi oss her ved å be det ærede departement om i medhold av § 36 i Koncessionsloven av 14. desember 1917 å gi oss tillatelse til å erverve de her omhandlede aksjer i De Nordiske Fabriker De-No-Fa A/S.»

Under forutsetning av at De-No-Fa A/S gis den søkte konsesjon på leie av inntil 10 000 kW fra A/S Hafslund vil A/S Borregaard trenge konsesjon etter § 36 i lov nr. 16 av 14. desember 1917 til erverv av de aksjer til et samlet pålydende av kr. 9 750 000 som A/S Borregaard ved den nevnte avtale av 9. desember 1958 har kjøpt av det nederlandsk-britiske industri-konsern Unilever, og som utgjør 50 pst. av aksjekapitalen i De-No-Fa A/S. Det gjelder samtlige B-aksjer i selskapet.

Som det fremgår vil A/S Borregaard ved kjøpet av disse aksjer i De-No-Fa A/S få en bestemmende innflytelse både i dette selskap og i Lilleborg. Departementet anser dette som en fordel for norske interesser, og vil anbefale at den søkte konsesjon til erverv av aksjene blir gitt.

Ved kgl. resolusjon av 19. desember 1958 er den avgjørelsesmyndighet som er lagt til Kongen i lov nr. 16 av 14. desember 1917 §§ 36 og 37 delegert til Industridepartementet. Departementet anser imidlertid den foreliggende sak for å være av slik viktighet at den bør forelegges Kongen til avgjørelse.

Industridepartementet

tilrår:

1. I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 Kap. IV tillates De Nordiske Fabriker De-No-Fa A/S å leie inntil 10 000 kW elektrisk energi fra A/S Hafslund, dels som fast årskraft og dels som tilfeldig ledig kraft. Tillatelsen gis på de vilkår og under de forutsetninger som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 16. januar 1959.
2. Aktieselskapet Borregaard tillates i medhold av lovens § 36 å erverve samtlige B-aksjer i De-No-Fa A/S til et samlet pålydende av kr. 9 750 000.

4. Asker og Bærum kraftselskap.

(Regulering av Vrenga, Gjuva, Høymyrseiv m. v. Planendring m. v.)

Kgl. res. av 23. januar 1959.

Ved kgl. resolusjon 6. juni 1958 ble meddelt tillatelse for Asker og Bærum kraftselskap til å regulere Vrenga, Gjuva og Høymyrseiv i Buskerud fylke, og å overføre visse deler av Gjuva og Høymyrseiv til Vrenga.

Kraftselskapet har 18. november 1957 og 22. juli 1958, ved sin konsulent, innsendt søknad om tillatelse til planendring vedrørende reguleringen.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har 10. januar 1958 gitt følgende innstilling:

«Asker og Bærum Kraftselskaps tekniske konsulent ingeniør Chr. Fr. Grøner har sendt inn følgende søknad, datert 18. november 1957 m/ bilag:

«Ved behandlingen av den mere detaljerte plan for denne utbygning har det vist seg ønskelig å foreta en endring i reguleringsforholdene ved Kjørkjevann i Gjuvafeltet, i søknaden av 16. mars 1956 behandlet i bilag 7, pkt. 1.125 og senere endring i brev av 18. oktober 1956 bilag 7 A pkt. 1.125.

De seneste detaljkart og damprofiler har klarlagt at den forutsatte oppdemning til kote 680,0 vil medføre nødvendigheten av en ekstra sperredam. De seismiske grunnundersøkelser som er utført i hoveddamstedet viser at en reduksjon i oppdemningshøyden er ønskelig.

Planendringen går ut på å senke Kjørkjevann til kote 660,0 ved hjelp av en tappe-tunnel som angitt på vedlagte tegn. nr. 7015. Ved å redusere oppdemningen til kote 675,0 fås da et magasin på 6,7 mill. m³ eller meget nær samme som tidligere forutsatt.

Bilag 7 pkt. 1.125 vil da bli som følger: 1.125 Kjørkjevann.

Nåværende vannstand kote	670,0
Øvre vannstand kote	675,0
Nedre vannstand kote	660,0
Reguleringshøyde	<u>15,0 m.</u>

Til orientering vedlegges magasincurve blad 4 a.

I vår oppgave over neddemte arealer datert i november 1956 vil arealet for Kjørkjevanns vedkommende reduseres med 0,2489 km² til 0,2082 km².

Denne endring i planen for utnyttelse av Kjørkjevann vil medføre en økonomisk fordel for utbyggingen i sin helhet. Selve reduksjonen i anleggsutgiftene er anslått til ca. kr. 250 000.

Vi tør be om at planendringen blir behandlet på vanlig måte.»

Søknaden ble stilt i bero inntil man mottok følgende nye søknad, datert 22. juli 1958:

«Vi henviser til tidligere innsendt endrings-søknad datert 18. november 1957 vedrørende reguleringene ved Kjørkjevann og sender vedlagt en komplett oversikt for forandring av reguleringene ved:

For Vrenga — Mjåvann, Blåbergvann, Holmevann og Hoppestadvann.

For Gjuva — Kjørkjevann, og

For Høymyrelven — Våtvann.

Bilagene som følger vedlagt er:

Oversikt over foreslåtte reguleringsendringer, datert 22. juli 1958.

Revidert bilag 7 B angående reguleringsstillatelsens manøvreringsreglement.

Revidert oppgave over neddemte arealer (bilag 8).

Omkostningsmessig sett medfører ikke reguleringsendringene noen forandring i tidligere omkostninger, bortsett fra det som er angitt i vårt brev av 18. november 1957 for Kjørkjevann hvor reduksjonen i anleggsutgiftene er anslått til ca. kr. 250 000. Økningen av dam ved Hoppestadvann og damanlegg ved Våtvann vil dreie seg om samme beløp som man reduserer reguleringen ved Mjåvann og Blåbergvann.

De neddemte arealer vil bli redusert for Mjåvann, Blåbergvann og Kjørkjevann, og øket for Toppestadvann, Holmevann og Våtvann.

Anleggsarbeidene for senkningstunnelen ved Kjørkjevann og damanlegget ved Hoppestadvann forutsettes påbegynt høsten 1958 og vi tør derfor be Dem fremme planendringen på hurtigste måte. Skulle det være tilleggsopplysninger som trenges i denne forbindelse hører vi gjerne fra Dem snarest.»

Oversikten over endringene lyder:

«Pkt. 1.112 M j å v a n n .

Oppdemningen sløyfes og erstattes med en øket senkning på 1 m.

Reguleringsgrenser nytt forslag:	
Nåværende vannstand kote	590,0
Øvre vannstand kote	590,0
Nedre vannstand kote	587,0
Reguleringshøyde	<u>3,0 m.</u>

Pkt. 1.113 H o l m e v a n n .

Reguleringshøyden økes med 1 m.

Reguleringsgrenser nytt forslag:	
Nåværende vannstand kote	559,0
Øvre vannstand kote	563,0
Nedre vannstand kote	557,0
Reguleringshøyde	<u>6,0 m.</u>

Pkt. 1.114 B l å b e r g v a n n .

Regulering av dette vann frafalles idet det forutsettes at det beregnede magasin på ca. 1,5 mill. m³ kompenseres ved øket regulering av Hoppestadvann—Holmevann.

Pkt. 1.115 H o p p e s t a d v a n n .

Reguleringshøyden økes med 1,0 m.

Reguleringsgrenser nytt forslag:	
Nåværende vannstand kote	554,0
Øvre vannstand kote	563,0
Nedre vannstand kote	550,0
Reguleringshøyde	<u>13,0 m.</u>

Pkt. 1.125 K j ø r k j e v a n n .

Reguleringen endres i henhold til brev til departementet datert 18. november 1957 ved at oppdemningen reduseres med 5 m og senkningen økes med 10 m, hvorved innvunnet magasin blir som tidligere forutsatt.

Reguleringsgrenser forslag 18. oktober 1957:

Nåværende vannstand kote	670,0
Øvre vannstand kote	675,0
Nedre vannstand kote	660,0
Reguleringshøyde	<u>15,0 m.</u>

Pkt. 1.131 V å t v a n n .

I henhold til erklæring fra gnr. 10, bnr. 1, Einar Høymyr er der gitt samtykke i en heving av Våtvann med 2 m på det grunnlag at senkningen ble redusert til 8 m fra nåværende vannstand.

Denne heving ønskes gjennomført som kompensasjon for minsket magasin ved redusert senkning.

Reguleringsgrenser nytt forslag:	
Nåværende vannstand kote	579,0
Øvre vannstand kote	581,0
Nedre vannstand kote	571,0
Reguleringshøyde	<u>10,0 m.»</u>

Søknaden er kunngjort i Norsk lysingsblad for 2. og 12. august d.å. og har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

Flesberg kommune styre fattet i møte 15. august 1958 slikt vedtak:

«Behandlet i formannskapet som sak nr. 164/1958.

Etter at formannskapet har avgitt sin innstilling av 7. august 1958 er innkommet skrivelser fra oppsittere og rettighetshavere, som er interessert i Kjørkjevannet, og som protesterer mot øket senkning, samt fra grunneiere som er interessert i Holmevatn og Hoppestadvatn. Det fremholdes at ved ytterligere oppdemning er det fare for at setrene til Solum og Enga blir neddemmet.

Formannskapet vil til dette uttale at en ikke finner å kunne endre sin innstilling vedkommende Kjørkjevannet, da det her foreslås mindre neddemning enn tidligere. For Hoppestadvatnets vedkommende vil en tilrå at det foretas oppnivellering ved setrene til Solum og Enga før endring i reguleringsgrensene endelig avgjøres.

Formannskapets forslag ble enstemmig vedtatt.»

Formannskapets forslag lyder:

«Det framgår av søknaden at reguleringen av Blåbergvatn skal sløyfes, og at oppdemning av Mjåvatn sløyfes mens senkningen økes med 1 m, for Kjørkjevannet reduseres oppdemningen med 5 m og senkning økes med 9 m. Holmevatn og Hoppestadvatn skal oppdemmes 1 m høyere, og Våtvann 2 m oppdemning mot før 0.

Det må ansees som en fordel at oppdemningene reduseres, da det samlede neddemte areal derved reduseres tilsvarende. Men på den annen side vil sannsynligvis den økte senkning av enkelte vatn ytterligere forringe fiskebestanden, og det forutsettes derfor at det

årlig må settes ut settefisk og/eller yngel, jfr. konsesjonsvilkårene post 14.

En tillater seg videre å påpeke at på grunn av dårlig bruforbindelse over Lågen ved Flesberg st. må det vesentlige av transportene til anlegget for den overveiende del foregå på bygdevegen Grettefoss—Juvenes. En antar at denne tungtransport vil bevirke sterkt økte vedlikeholdsutgifter på denne veg, og at derfor bestemmelsene i vilkårene post 12, 1. ledd, må komme til anvendelse.

Under henvisning til disse merknader vil formannskapet tilrå at søknaden om å få endre reguleringsgrensene i Mjåvatn, Blåbergvatn, Holmevatn, Hoppestadvatn, Kjørkjevatt og Våtvatt innvilges.»

De påberopte skrivelser fra oppsitterne er:

Brev av 11. august 1958 fra A. K. Juveli m. fl.:

«Vi undertegnede grunneiere og rettighets-havere av Kjørkjevatt, vi er blitt bekjent med at Asker og Bærums Kraftselskap har sendt søknad til Flesberg formannskap, om forandring av regulering av Kjørkjevatt. Vi vil her-ved protestere på formannskapets vedtak om godkjennelse av den forandrede regulering av Kjørkjevatt da Asker og Bærum ikke noen gang har ervervet seg senkningsrett av vannet. Vi vil herved protestere på det vedtak formannskapet har gjort uten at spørre oss grunneiere om det. Vi forlanger at skrivelsen eller gjenpart av den blir sendt Asker og Bærums Kraftselskap.»

Brev av 14. august 1958 fra Hellig Høymyr m. fl.:

«Undertegnede grunneiere er blitt kjent med at Asker og Bærum kraftselskap, har søkt om å få forandret reguleringsgrensene i endel magasin for sin kraftutbygging i Flesberg. Dette gjelder blant annet Holmevann og Hoppestadvannet, hvor det søkes om å få oppdemmet 1 m høyere.

Vi grunneiere vil protestere mot at det blir gitt tillatelse til denne ekstra oppdemming. Først vil vi få oppgitt hvor høyt vannstanden kommer. Grunnen for dette er at setrene til Solum og Enga som ligger ved Hoppstadvannet står i fare for å bli ødelagt ved denne ekstra oppdemming.

Vi vil videre få opplyse at det fra gammel tid har vært bru ved Holmevassoset. Ved oppdemming av Holmevannet fra 3 til 4 m blir bygging av bru meget vanskelig. Da det her er hovedveien går vestover til beite og skog, må en regne med at denne atkomstvei ikke kan stenges.

For eiendommen Vinger kommer nesten hele seterskogen etter Hoppestadvannet til å bli neddemt.»

Rollag kommunestyre vedtok i møte 27. august 1958 å gi slik uttalelse:

«Rollag kommune har ingen innvending å gjera mot den foreslåtte endring av reguleringsgrensene i endel magasin ved utbygginga av Vrengja-Gjuvavassdraget i Flesberg, og vil henvise til vedtaket i Rollag kommunestyre 15. april 1957 vedkommende denne sak.

Når det gjelder konsesjonsavgiften må Rollag kommune få tildelt sin rettmessige andel av denne.»

Fylkeslandbruksstyret i Buskerud fant i møte 22. august 1958 at planendringen ikke gir grunn til noen ny uttalelse.

Elektrisitetforsyningen i Buskerud antar i påskrift 25. september 1958 at endringene har liten skadevirkning i forhold til den innvunne kraft og tilrår søknaden innvilget.

Fylkesmannen i Buskerud nøyer seg i påskrift 9. oktober 1958 med å vise til de avgitte uttalelser.

A. K. Juveli m fl. har også gjort en direkte henvendelse til Hovedstyret. Brevet som er datert 24. september 1958, lyder:

«Det manøvreringsreglement som er fastsatt ved kgl. resolusjon av 6. juni 1958, fastsetter for Kjørkjevatt en reguleringshøyde på 11 m.

Da Asker og Bærum Kraftselskap nå har søkt om forandring av regulering av Kjørkjevatt ved en senkning av vatnet på 10 m, vil vi, undertegnede grunneiere, som har eiendommer og rettigheter rundt vatnet, protestere med dette på det kraftigste mot enhver senkning av vatnet, da det ikke er noen av grunneierne som har solgt noen senkningsrett. Det er bare to av grunneierne som har solgt demmerett, og det er vel tvilsomt om salget har full gyldighet.

1. Etter vår mening vil fisket bli fullstendig ødelagt ved senkning av vatnet, og vi ber om at Kraftselskapets søknad sendes Fiskerinspektøren for Ferskvannsfisket til uttalelse. Vi ber videre om at det i denne forbindelse blir foretatt en befaring av Fiskerikonsulenten for det Østenfjeldske.

2. Båtholdet vil bli sterkt vanskeliggjort med en så betydelig reguleringshøyde.

3. Vintertrafikken som er av stor betydning for skogsdriften, vil med en senkningsgrad som denne bli omtrent umuliggjort og det byr på vesentlige skader og ulemper å måtte legge vinterveiene rundt vatnet. I forbindelse med skogsdriften peker vi også på at den store nedtapping vil hindre lunning av tømmer på de best egnede steder, idet man her vil få meget bratte kanter.

4. Vi peker til slutt også på utrasningsfaren på en rekke partier av stranden.

Under henvisning til foranstående protesterer vi derfor på det bestemteste mot den søkte utvidelse av reguleringen for Kjørkjevatt.»

Knut Bakli — Solum uttaler i brev av 5. oktober 1958:

«Mot at der til Asker og Bærum Kraftselskap gis tillatelse til å demme opp Hoppestadvatten, Lislevatten og Holmevatten enda 1 m fra 8 til 9 protesteres der bestemt. Skader og ulemper blir så altfor store.

Skogen på nordsiden av Solum seter vil dø helt ut og vatnet stiger til bare noen få meter fra husene. Man får da ødeleggelsene i direkte øyesyn fra hylla's og seterens vinduer på

10—20 m avstand, nordavinnen fra vatnet vil også få fri passasje inn over vollen, skogen i sistnevntes nordside bortover mot Engeseteren vil også gå med. Den gamle ferdselsveg Solum—Engeseteren—Lillevann—Holmevann vil bli helt stengt.

De nødvendige tiltak som må til for å kunne trafikere eiendommen (skog) blir så kostbare at det siger seg selv stopp.

Større arealer med pene hyttetomter med utsikt over Lislevann og Holmevann blir ødelagt. Hele reguleringen er for øvrig etter det jeg har foreslått ingen nødvendighet bare en politisk håndball og etter som man må forstå altfor kostbar.

Vegen der bygges kommer Solum til forholdsvis liten nytte og der er satt penger i disse i minst den utstrekning man mener det er økonomisk forsvarlig for eiendommene.

Solum har fra før for lite skog og mister ved denne regulering flere hundrede mål, skulle en tro at det var på sin plass at Flesberg kommune med alle de tusen mål skog den har skaffet igjen men det er det ikke tale om. Kunne man få kjøpt igjen skog etter hva Flesberg kommune klarer og vende den i da var saken klar på det punkt.

For Flesberg kommune er reguleringen ingen nødvendighet for bare skogen i Flesberg kommune — og private har etter det jeg husker en tilvekst på omkring 40 000—50 000 m³ med de driftsforhold man her har har man sikker dekning når man tar 50 pst. til brutto driftsutgifter man får da tilbake ca. 2 mill. kroner i netto, idet skogen for det aller meste er gjeldfrie dette ved siden av alle inntekter av jordbruk, handel, kontorarbeide og småindustri.»

Inspektøren for ferskvannsfisket sier i brev av 10. desember 1958 at planendringen ikke gir grunn til noen tilleggsuttalelse fra hans side, men at det vil bli tatt hensyn til den ved fastsettelse av det antall settefisk og/eller yngel som skal settes ut. En uttalelse fra fiskerikonsulenten for det Østfjeldske som følger som bilag til inspektørens brev, forstår man slik at det årlige utsettingspålegg vil bli redusert på grunn av at reguleringen av Blåbergvatn sløyfes.

Hovedstyret skal bemerke:

Asker og Bærum kraftselskap fikk ved kgl. resolusjon 6. juni 1958 tillatelse til bl. a. å regulere Vrenga, Gjuva og Høymyrselv i nærmere angitt utstrekning. Den videre bearbeidelse av planene har ført til at selskapet ønsker visse endringer som det nå søkes om godkjenning for.

Planendringen består i at all regulering av Blåbergvatn og all oppdemming av Mjåvatn sløyfes og at oppdemningen av inntaksmagasinet (Hoppestadvatn og Holmevatn) til gjengjeld økes med 1 m samtidig som senkningen av Mjåvatn økes fra 2 m til 3 m. Dessuten forskyves reguleringsgrensene for Kjørkjevatt og Våtvatt en del.

Det samlede magasininnhold blir tilnærmet det samme som før.

Når det gjelder skadevirkningene fremgår det av søknadsbilag 8 at det neddemte areal ved inntaksmagasinet øker med ca. 113 da og ved Våtvatt med 40 da. Da det før var regnet med neddemming av 140 da ved Blåbergvatn som nå blir spart og da boniteten ved disse to nærliggende magasin nepper er vesentlig forskjellig, kan neddemmingsskadene nepper sies å øke noe særlig ved planendringen.

Eierne av Solumseter og Enga seter frykter at planendringen vil medføre at disse setrer demmes ned. I brev av 2.d. m. opplyser imidlertid kraftselskapet at seterhusene ligger godt over høyeste regulerte vannstand og at heller ikke setervollen blir neddemt. Et kart som fulgte nevnte brev som bilag, viser at det mest lavtliggende huset på Solumsetra ligger ca. 4 m over H. R. V.

Man forstår uttalelsene fra de fiskerisakkyndige slik at planendringen ikke øker skadevirkningene for fisket — sett under ett for alle magasiner, men medfører tvert imot en bedring i forhold til den konsederte plan.

De ferdsels spørsmål som er reist av grunneierne kan for så vidt de er av almen karakter bringes inn for tiltaksskjønnet, jfr. betingelsenes post 12.

Ut fra dette vil Hovedstyret tilrå at søknadene imøtekommes som planendring.»

Videre har departementet fra Hovedstyret mottatt følgende brev av 14. januar 1958:

«Manøvreringsreglementets post 1 må endres overensstemmende med planendringen, og skal lyde:

«Vrenga. Reguleringsgrenser.

Sandvatn:

Nåværende vannstand kote	600,0
Øvre kote	604,0
Nedre kote	599,0
Reguleringshøyde	<u>5,0 m</u>

Mjåvatn:

Nåværende vannstand kote	590,0
Øvre kote	590,0
Nedre kote	587,0
Reguleringshøyde	<u>3,0 m</u>

Holmevatn:

Nåværende vannstand kote	559,0
Øvre kote	563,0
Nedre kote	557,0
Reguleringshøyde	<u>6,0 m</u>

Hoppestadvatn:

Nåværende vannstand kote	554,0
Øvre kote	563,0
Nedre kote	550,0
Reguleringshøyde	<u>13,0 m</u>

Gjuva, reguleringsgrenser.

Fiskeløysa:

Nåværende vannstand kote	785,0
Øvre kote	788,0
Nedre kote	784,0
Reguleringshøyde	<u>4,0 m</u>

Kjørkevatn:

Nåværende vannstand kote	670,0
Øvre kote	675,0
Nedre kote	660,0
Reguleringshøyde	<u>15,0 m</u>

Hanavatn:

Nåværende vannstand kote	649,0
Øvre kote	653,0
Nedre kote	644,0
Reguleringshøyde	<u>9,0 m</u>

Høymyrselva, reguleringsgrenser.

Våtvatn:

Nåværende vannstand kote	579,0
Øvre kote	581,0
Nedre kote	571,0
Reguleringshøyde	<u>10,0 m</u>

Gjuva overføres til Holmevatn ved tunnel fra Hanavatn.

Langvassbekken tas inn i overførings-tunnelen.

Høymyrselva overføres til Holmevatn ved tunnel fra Våtvatn.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Alle kotehøyder refererer seg til Norges Geografiske Oppmålings gradteigkart.»

Reglementets øvrige poster influeres ikke av planendringen.»

Departementet skal bemerke:

På grunnlag av det som foreligger må det antas at de omsøkte endringer sett under ett ikke vil gi seg vesentlige utslag sett i forhold til de opprinnelige planer, hverken når det gjelder samlet magasininnhold, neddemmede arealer, ulemper eller anleggsomkostninger.

Departementet finner derfor å kunne rå til at det blir gitt tillatelse til planendring overensstemmende med det som vil framgå av Hovedstyrets innstilling som tiltres i det vesentlige og i resultatet. Man vil videre rå til at manøvreringsreglementet endres i samsvar med Hovedstyrets forslag.

Industridepartementet

tilrår:

1. Planen for den ved kgl. resolusjon 6. juni 1958 tillatte regulering av Vrenga, Gjuva og Høymyrselv tillates endret i det vesentlige overensstemmende med søknad fra Asker og Bærum kraftselskap av 22. juli

1958, inntatt i Industridepartementets tilråding av 23. januar 1959.

2. Manøvreringsreglement, fastsatt ved ovennevnte resolusjon, endres i samsvar med forslag inntatt i samme tilråding.

5. A/S Viul Tresliperi.

(Erverv av fallrettigheter i Randselva — fristforlengelser.)

Departementets avgjørelse 11. februar 1959.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 2 nr. 3 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon 28. juni 1946 forlenges de frister for utbyggingen av fallrettigheter i Randselva som er fastsatt ved konsesjoner av 16. februar 1951 og 10. oktober 1952 med 3 år både for påbegynnelse og fullførelse til henholdsvis 15. oktober 1961 og 16. februar 1964.

6. Ytre Fjordane Kraftlag.

(Tillatelse til å regulere Bjønnastivatn i Skorvenvassdraget.)

Kgl. res. av 20. februar 1959.

I anledning av en søknad datert 10. april 1958 fra Elektrisitetsforsyningen i Sogn og Fjordane fylke på vegne av Ytre Fjordane Kraftlag om tillatelse til å regulere Bjønnastivatn i Skorvenvassdraget, har Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet i brev av 6. februar 1959 gitt følgende uttalelse til departementet:

«På vegne av Ytre Fjordane Kraftlag har Elektrisitetsforsyningen i Sogn og Fjordane fylke innsendt følgende søknad datert 10. april 1958:

«I området til Vestlandske Kraftsamband begynner det å bli knapt med vinterkraft. Det gjelder særlig Ytre Fjordane Kraftlag og L/L Svultingen. Årsaken er bl. a. at der ved Ytre Fjordane Kraftlags kraftstasjoner Øvre Markevatn og Nedre Markevatn er for lite magasin, så disse kraftanlegg i ugunstige avløpsår ikke kan kjøres med full last om vinteren.

Det samme gjelder L/L Svultingens stasjon i Stakaldefossen hvor magasinet i Jølstervatnet i ugunstige år blir for litet.

Jeg holder på med en utredning for å finne frem til den beste løsning når det gjelder valg av neste utbygging.

Et av alternativene er at Ytre Fjordane Kraftlag bygger en topplaststasjon i Lekneselva, og utnytter fallhøyden fra Leknesvatn til den kanal som fører Trollelva over i Markevatn. I Lekneselva er der følgende vatn:

Nedre Leknesvatn .	444,2 m o. h.	0,183 km ²
Øvre Leknesvatn ...	444,7 m o. h.	0,260 km ²
Bjønnastivatn	490,0 m o. h.	0,700 km ²

Jeg viser til vedlagte kart hvor jeg med blå farge har skrafert Øyravatn og Markevatn som er inntaksmagasiner for henholdsvis kraftstasjonen i Nedre Markevatn og kraftstasjonen i Øvre Markevatn.

Med blått er også skrafert Trollevatn som ved en kanal er overført til Markevatn.

Vatna i Lekneselva har jeg skrafert med rød farge. Likeledes er den planlagte topplaststasjon tegnet med rød farge.

Jeg legger ved «P.M. 13. mars 1958 om regulering og utbygging av Lekneselva i Skorvenvassdraget», hvorav går fram de magasiner som kan oppnås.

Videre legger jeg ved tegninger av den planlagte utbygging:

- Tegning nr. 751 — 1 Profil av kraftanlegget.
 751 — 2 Plan av kraftanlegget.
 751 — 3 Dam ved Leknesvatn.
 751 — 4 Tappetunnel mellom Øvre og Nedre Leknesvatn.
 751 — 5 Plan av regulering av Bjønnastivatn.
 751 — 6 Dam ved Bjønnastivatn.
 751 — 7 Tappetunnel ved Bjønnastivatn.

Utbygging av selve kraftanlegget kan der ikke tas standpunkt til ennå. Det må ses i sammenheng med forsyningen på samkjøringsnett, men det er klart at de nåværende kraftstasjoner ved regulering av vannføringen må bringes opp på størst mulig vinterytelse.

Rådet for Ytre Fjordane Kraftlag ga derfor i møte 31. mars 1958 styret fullmakt til:

1. Å gjennomføre regulering av Bjønnastivatn.
2. Å låne opp til kr. 600 000 til gjennomføring av reguleringsarbeidet.

Det foreligger tilbud fra entreprenør på bygningsarbeidene for kr. 488 000 ekskl. bygge- og anleggsavgift. Med luke i tunnelen og avgift er anlegget beregnet til kr. 600 000.

Det er meningen at arbeidet skal gjøres ferdig i sommer så magasinet kan benyttes til neste vinter. Det er derfor om å gjøre at reguleringstillatelsen kan foreligge så snart som mulig.

På vegne av Ytre Fjordane Kraftlag tillater jeg med herved å søke om tillatelse til:

1. Å bygge en dam i Bjønnastivatn med overløpskroner på kote 492,0. Det er en oppdemming på 2,0 meter.
2. Ved hjelp av tunnel å regulere Bjønnastivatn ved senkning fra vanlig vannstand kote 490,0 til kote 470,0.

På tegningen er der vist en noe mindre senkning, men den vil antagelig bli øket til kote 470,0.

Reguleringen gjør ingen skade. Der er ingen skog og bare litt sauebeite som praktisk talt ikke blir skadet ved den lille oppdemming.

Der er fisk i vatnet, men etter hva det sies hender det meget sjelden at der blir fisket.

Reguleringen berører ikke andre enn Ytre Fjordane Kraftlags kraftstasjoner Øvre Markevatn og Nedre Markevatn. Jeg vil derfor foreslå følgende manøvreringsreglement:

«Tapningen foregår etter Ytre Fjordane Kraftlags behov.»

Det går fram av nevnte P.M. av 13. mars 1958 at Bjønnastivatn har et nedslagsfelt på 3,6 km² med et angitt årsavløp på 11,4 mill. m³. Vatnets magasin er oppgitt til 15,1 mill. m³.

Den prosjekterte utbygging av Lekneselva er også nærmere omtalt og det regnes med å kunne få magasiner på i alt 21,02 mill. m³ hvorav 5,92 mill. m³ ved fremtidige reguleringer i Øvre og Nedre Leknesvatn. Årsavløpet er antatt å være 20,5 mill. m³ fra et samlet nedbørfelt på 6,5 km². Fallhøyden for denne stasjon er oppgitt til 263 m brutto.

I utredningen heter det videre bl. a.:

«Da hele årsvannføringen kan magasineres egnert anlegget seg særlig som topplastanlegg. Ytre Fjordane Kraftlag har i vintertiden på grunn av sildoljefabrikkene og annen industri meget høye, forholdsvis kortvarige belastningstopper. Der bør derfor i kraftstasjonen settes inn en maskin på ca. 4 500 kW.

Når denne kraftstasjon skal bygges, kan der ikke tas standpunkt til i dag.

Bremanger Smelteverk overveier å utvide sin bedrift i Svelgen og trenger i tilfelle mer kraft.

Treforedlingsfabrikken i Vadheim kan vi gå ut fra blir bygget. Den trenger 1 500 à 2 000 kW.

Dessuten har vi den stigning i behovet som vi må regne med.

Alle disse forhold må ses under ett. Vi arbeider med en samlet oversikt for hele distriktet over de muligheter for å skaffe mer kraft som finnes. Oversikten håper vi å kunne ha ferdig i neste måned.

Hva enn resultatet blir, er det klart at de nåværende maskininstallasjoner først og fremst må bringes opp til den høyest mulige ytelse om vinteren.

Ytre Fjordane Kraftlags to kraftstasjoner i Skorvenvassdraget har ikke tilstrekkelige magasiner. Der går hvert år flomvann til spille og maskineriet kan i vintermånedene ikke kjøres med full last. Der bør derfor straks gås til ytterligere regulering. Det er da riktig å foreta reguleringen i Lekneselva hvor den kraftstasjon som er nevnt ovenfor utvilsomt blir bygget om ikke lenge. Reguleringen kommer da også til nytte ved denne stasjon.»

Det fremgår videre at ansøkeren regner med å kunne øke vinterbelastningen i alminnelighet med i alt 1 800 kW i Øvre og Nedre Markevatn kraftstasjoner. Utgiftene om året er kalkulert til kr. 43 500 eller ca. kr. 24 pr. kW.

Tegningene viser en senkingstunnel som er ca. 400 m lang. Dammen ses å være planlagt som tørrmurdam med 15 cm tetningsplate av betong på vannsiden. Overløpet som er ca. 20 m langt er lagt i en forsinking i terrenget ca. 65 m syd for dammen.

Søknaden er kunngjort i Norsk lysingsblad 5. og 10. juni 1958 (nr. 126 og 130) og har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

Vevring herredstyre har i møte 26. juni 1958 fattet følgende enstemmige vedtak:

«Vevring kommunestyre har ingen merknad til at det vert gjeve løyve til slik regulering av Bjønnastivatn i Skorvenvassdraget som overingenør Hysing har sendt søknad om den 10. april 1958, på vegne av Ytre Fjordane Kraftlag.

Men kommunestyret vil reisa krav om at det må verta bygt liner til alle dei som eig der denne reguleringa skal gjerast, so dei kan få kraft til reguleringa er ferdig.»

Fjaler herredstyre har behandlet saken i møte 9. juni s.å. og har enstemmig uttalt:

«Fjaler kommune har ingen merknad å gjera til at Ytre Fjordane kraftlag får løyve til å regulera nemnde vatn.»

Sogn og Fjordane Fylkeslandbruksstyre har heller ingen merknader til at reguleringen blir satt i verk, jfr. enstemmig vedtak på møte den 27. juni 1958.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane uttaler under 8. juli 1958 bl. a.:

«Fylkesmannen er samd i at den omsøkte regulering bør gjennomførast og skal opplyse at Bjønnastivatnet med nedslagsfelt heilt ut ligg i Fjaler og i Vevring kommunar. Vassdraget frå Bjønnastivatn gjennom Markevatn og Øyravatn ligg i Vevring kommune.

Ein kan ikkje sjå at der er nemnande interesser som vert skadelidande ved ei regulering som den det er søkt om løyve til.

Ein meiner også at det bør gjevast løyve til tapping etter Ytre Fjordane Kraftlag sin trong.

Av omsyn til det påtenkte anleggsarbeid ville det vere kjærkome med serleg snøgg avgjerd i denne saka.»

Inspektøren for ferskvannsfisket uttaler seg slik i sin ekspedisjon av 20. desember 1958:

«Saken har vært forelagt konsulenten for ferskvannsfisket i Vest-Norge, og jeg legger ved gjenpart av hans uttalelse, datert 1. juli 1958.

Tidligere undersøkelser av fiskebestanden har vist at vatna i Skorvenvassdraget har lett for å bli overbefolket. Således fant fiskeriassistent Jon Bakke ved en undersøkelse i 1948 at Markevatn og Skorvenvatn var blitt sterkt overbefolket. Bjønnastivatn ligger imidlertid langt høyere over havet og er muligens av den grunn ikke så utsatt. Dessuten må en gå ut fra at den sterke regulering (senking) av vannet vil medføre langt dårligere reproduksjonsforhold enn tidligere.

Jeg tillater med å foreslå at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene:

Til fremme av fisket plikter konsesjonæren å sette ut yngel og/eller settefisk i den delen av vassdraget som berøres av reguleringen, etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Om departementet finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i de vannområder som berøres av reguleringen, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.»

Hovedstyret skal bemerke:

Ved kgl. resolusjon av 16. september 1938 fikk Ytre Fjordane Kraftlag tillatelse til å erverve og regulere Skorvenvassdraget i Vevring og Skorgevassdraget i Selje og Vannylven herreder. Reguleringstillatelsen omfattet for Skorvenvassdragets vedkommende 21,4 m senking av Markevatn til kote 140 og overføring til dette av Fesseelva. Ved kgl. resolusjon av 3. oktober 1947 fikk Kraftlaget konsesjon også på 3 m oppdemming av Markevatn til kote 164,4, jfr. «Meddelte vassdragskonsesjoner» for 1947 s. 91—98.

I Skorgevassdraget gikk tillatelsen ut på 26 m senking av Store Skorgevatn.

Skorvenvassdraget er bygd ut i to kraftstasjoner, først det 113 m høye fall fra Øvre Markevatn til Skorvenvatn i Øvre Markevatn kraftstasjon og dernest i Nedre Markevatn kraftstasjon som utnytter det 41,5 m høye fall fra Skorvenvatn til sjøen. Det er installert et aggregat i hver stasjon på henholdsvis 4 850 og 4 000 HK.

I Skorvenvatn er det etablert et inntaksmagasin på 2,5 mill. m³ ved 3,0 m regulering mellom kotene 40,0 og 43,0 og tillatelse til den nødvendige ekspropriasjon i denne forbindelse ble gitt ved departementets bestemmelse av 5. februar 1958 i medhold av vassdragslovens § 62 nr. 1. Magasinet i Markevatn andrer nå til 20,5 mill. m³ og regulert vassføring er beregnet til 1,86 m³/sek. og ved utløpet av Skorvenvatn til 1,95 m³/sek.

Kraftlaget har en del sesongindustri i sitt forsyningsområde og ønsker større magasin-kapasitet for å klare belastningstoppene. Det søker derfor nå om tillatelse til å regulere Bjønnastivatn lenger oppe i vassdraget i alt 22 m mellom kotene 492,0 og 470,0 ved 2 m oppdemming og 20 m senking. Derved innvinnes 15,1 mill. m³ nytt magasin. Beregnet på den i loven foreskrevne måte antar Hovedstyret at regulert vassføring vil økes med 0,15 m³/sek. tilsvarende ca. 310 nat.-HK i de utbygde fall og ca. 525 nat.-HK i den prosjekterte utbygging av Lekneselva.

Da skadene og ulempene ved reguleringen — jfr. reguleringslovens § 8 nr. 1 — må antas å bli temmelig ubetydelige anbefaler Hovedstyret søknaden innvilget på de i vedlagte utkast oppstilte betingelser. Disse er de samme som dem som er tilknyttet tillatelsen av 3. oktober 1947 til ytterligere regulering av Markevatn, men med endring av vilkårene ved-

rørende forsikring, forsorgsutgifter og naturvern — postene 9, 14 og 21 i utkastet — overensstemmende med den utforming man nå er kommet fram til. Dessuten er post 15 om fisket utformet med fiskeriinspektørens nye forslag for øyet og som nytt vilkår 6 har man tatt inn frist for fullføring av anlegget. Ifølge notis i Gula Tidende for 25. september 1958 er tunnelen allerede drevet ca. 170 m.

Av de øvrige oppstilte vilkår nevnes:

Konsesjonstid, post 1.

Denne må følge kraftlagets ervervskonsesjon, dvs. 50 år regnet fra 16. september 1938.

Etter det som foreligger antas ervervskonsesjonen å omfatte hele vassdraget fra Bjønnastivatn til sjøen.

Årlige avgifter, post 4.

er satt til kr. 0,10 og kr. 0,50 pr. innvunnen nat.-HK til henholdsvis staten og kommuner.

I konsesjonen av 16. september 1938 er avgiftene satt til lovens minimum.

Hovedstyret foreslår at det her som ved den ytterligere regulering av Markevatn, forutsettes at den i hovedkonsesjonen betingede sikkerhetsstillelse på kr. 2 000, jfr. post III, 1 i samme konsesjon, også skal gjelde reguleringen av Bjønnastivatn.

Det vedlagte utkast til manøvreringsreglement omfatter samtlige reguleringer i vassdraget idet reglementet for inntaksbassenget Skorvenvatn også er innarbeidet.

Til Vevring herredstyes krav om linjebygging bemerkes at Ytre Fjordane Kraftlag har fått statsstøtte på tilsammen kr. 336 000 til linjebygging for fremføring av kraft til 292 innbyggere i denne kommune. Av dette beløp er kr. 184 000 gitt senest ved kgl. resolusjon 18. juli 1958 og angår linjen til Kvammen—Hestvik—Hjøringbø—Liavarpet, som hører til de nærmest bebygde områder ved Bjønnastivatn. Ordføreren i Vevring har i telefonsamtale 5. ds. bekreftet at det er denne linje herredstyret sikter til.»

Hovedstyrets forslag til konsesjonsbetingelser er sålydende:

«1.

Reguleringskonsesjon gis for et tidsrom av 50 år regnet fra 16. september 1938.

Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras.

Det utførte reguleringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i

forbindelse med vassfall i samme vasdrag nedenfor anlegget.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

Når 50 år er forløpet fra 16. september 1938 tilfaller vannfallene med alle de innretninger hvorigjennom vannets løp og leie forandres, såsom damanlegg, kanaler, tunneler, bassenger, rørledninger m. m., de til utbygningen og kraftanleggene ervervede grunnstykker og rettigheter, kraftstasjon med tilhørende maskineri og annet tilbehør så vel som reguleringsanlegget med tilhørende grunn og øvrige rettigheter og de arbeiderboliger, bygninger og innretninger som hører med til reguleringen og kraftanleggene staten med full eiendomsrett og uten vederlag. Hvilke bygninger og innretninger som hører med til reguleringen og kraftanleggene avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Det som ikke tilfaller staten kan den innløse for dets verdi etter skjønn på sin bekostning eller forlange fjernet innen en av departementet fastsatt frist.

Anleggene med installert maskineri skal ved konsesjonstidens utløp være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Konsesjonæren plikter på egen bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

3.

I det 35. år etter 16. september 1938 skal staten kunne innløse det hele anlegg i den utstrekning hvori det etter post 2 tilfaller staten ved konsesjonstidens utløp. Benytter staten seg ikke herav skal den i det 10. år deretter sa samme adgang. Bestemmelse om innløsning må være meldt konsesjonæren 5 år i forveien. Innløsningssummen skal bestemmes således at vannfallene med tilhørende regulering, grunnstykker og rettigheter samt vannbygningsarbeider og hus betales med hva de beviselig har kostet konsesjonæren med fradrag for amortisasjon i forhold til den forløpne del av konsesjonstidens rørledninger, maskiner og annet tilbehør innløses for sin tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Såfremt anlegget innløses plikter staten å overta de av konsesjonæren med offentlig tillatelse inngåtte kontrakter om bortleie av kraft for et tidsrom som ikke må strekke seg ut over 5 år etter innløsningen. Staten har rett til til for sådan bortleie av kraft å kreve en godtgjørelse som svarer til den

gjennomsnittlige betalte pris på elektrisk kraft her i riket for lignende formål. I mangel av minnelig overenskomst herom fastsettes prisen ved et av Kongen oppnevnt skjønn, hvis avgjørelse ikke kan påankes.

4.

For den øking av vannkraften som ved reguleringen tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget, skal disse erlegge følgende årlige avgifter.

Til staten kr. 0,10 pr. nat.-HK.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 0,50 pr. nat.-HK.

Økingen av vannkraften beregnes på grunnlag av den øking av vassdragets lågvassføring som reguleringen antas å ville medføre, utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinet utnyttes på en sånn måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen innvunne øking av vannkraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som den ved reguleringen innvunne vannkraft tas i bruk.

Avgifter har samme pantessikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

5.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 4 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 20 skal, for så vidt de ikke er fastsatt av Kongen, med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

6.

Arbeidet må fullføres innen en frist av 7 år etter at konsesjonen er gitt.

Ved fristen medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag fristen uten tillatelse meddelt av Kongen måtte oversittes erlegger konsesjonæren en løpende mulkt til statskassen av kr. 100.

7.

Til anlegg og drift skal utelukkende anvendes funksjonærer som har norsk innføds- eller statsborgerrett.

Vedkommende myndighet kan dog tillate unntagelser fra regelen når behovet for spesiell fagkunnskap eller øvelse eller andre avgjørende hensyn gjør det nødvendig eller særlig ønskelig. Såfremt ikke offentlige hensyn taler derimot, kan fremmede arbeidere også tillates benyttet når de har hatt fast bopel her i riket i det siste år.

For hver dag noen strid med foranstående bestemmelser er i konsesjonærens tjeneste erlegges til statskassen en løpende mulkt stor inntil kr. 50 — femti — kroner for hver person.

8.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anlegget anvende norske varer, for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 — ti — prosent overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholder fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte forskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske varepris (eksklusiv toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra disse regler når særegne hensyn gjør det påkrevd. For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

9.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske sel-skaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske.

Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

10.

Arbeidere må ikke pålegges å motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeid eller pålegges noen forpliktelse med hensyn til innkjøp av varer (herunder dog ikke sprengstoff, verktøy og andre arbeidsmaterialer). Verktøy og andre arbeidsredskaper som utleveres arbeiderne til benyttelse, kan bare kreves erstattet når de bortkastes eller ødelegges

og da bare med deres virkelige verdi beregnet etter hva de har kostet konsesjonæren med rimelig fradrag for slitasje. Hvis konsesjonæren holder handelsbu for sine arbeidere, skal nettooverskuddet etter revidert årsregnskap anvendes til almennyttig øyemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes etter samråd med et av arbeiderne oppnevnt utvalg, som i tilfelle av tvist kan forlange saken forelagt for vedkommende departement til avgjørelse.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, å skaffe arbeiderne den til enhver tid nødvendige legehjelp og å holde et for øyemedet tjenlig sykehus med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

12.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sundt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet. Bestemmelsen i første ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

13.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som vedkommende departement bestemmer å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige vegger og bruer, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Vegger og bruer som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget.

14.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike

forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene i lovens § 12, pkt. 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

15.

Konsesjonæren plikter å sette ut yngel og/eller settefisk i den delen av vassdraget som berøres av reguleringen, etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Om departementet finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i de vannområder som berøres av reguleringen, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

16.

Konsesjonæren plikter å forelegge departementet detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringsanlegget. Planene skal approberes av departementet. Anlegget skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Dets utførelse så vel som dets senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

17.

Ved damanlegget skal det tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at anleggets eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anlegget eller dets beskyttelse. Anleggets eier må uten godtgjørelse finne seg i bruk av anlegget som skjer i krigsøyemed.

18.

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger.

En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før reglementet er fastsatt.

19.

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrografiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte reguleringsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

20.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi inn-til 10 pst. av den gjennomsnittlige kraftmengde som vannfallene etter den foretatte utbygning kan frambringe med den påregnelige vannføring år om annet til den kommune hvor kraftanleggene er beliggende eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, idet fordelingen bestemmes av vedkommende departement.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører reguleringsanleggets eier eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften leveres etter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 pst. rente av anleggs-kapitalen — med tillegg av 20 pst. Hvis prisen beregnet på denne måte vil bli uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallet kan gi, er tatt i bruk, kan dog kraften i stedet forlanges avgitt etter en maksimalpris som svarer til den gjengse pris ved bortleie av kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved overenskomst mellom vedkommende departement og konsesjonæren eller i mangel av overenskomst ved skjønn. Denne fastsettelse kan så vel av departementet som av konsesjonæren forlanges revidert hvert 5te år. Hvis eieren leier ut kraft og kraften til kommuner eller stat kan uttas fra kraftledning til noen av leietakerne, kan kommunen eller staten i ethvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leierne av lignende kraftmengder under samme forhold.

Konsesjonæren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraften uttas.

Unnlater anleggets eier å levere denne kraft uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveringen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1,00 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget etter departementets bestemmelse å overta driften av anlegget for eierens regning

og risiko, så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

21.

Det påhviler konsesjonshaveren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonshaveren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasering av stein og/eller jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Konsesjonshaveren har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdene.

Om nåværende bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

22.

Den sikkerhetsstillelse på kr. 2 000 som er betinget i Ytre Fjordane Kraftlags konsesjon på erverv og regulering av Skorvenvassdraget m. v. av 16. september 1938 III post 1 gjøres gjeldende også for denne tillatelse.

23.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av konsesjonæren etter

nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

24.

Alle heftelser som hviler på anlegget faller bort når og i den utstrekning det i henhold til reguleringskonsesjonen går over til staten eller innløses av denne.

25.

Reguleringskonsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anlegget er beliggende. Vedkommende regjeringsdepartement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.»

Hovedstyrets forslag til manøvreringsreglement er sålydende:

«1.

Reguleringsgrensene er:

Bjønnastivatn:

Øvre kote	492,0
Nedre kote	470,0
Reguleringshøyde	<u>22,0 m.</u>

Markevattn:

Øvre kote	164,4
Nedre kote	140,0
Reguleringshøyde	<u>24,4 m.</u>

Skorvenvatn

(inntaksbasseng):

Øvre kote	43,0
Nedre kote	40,0
Reguleringshøyde	<u>3,0 m.</u>

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragets tidligere flomvassføring så vidt mulig ikke forøkes. Heller ikke må lavvassføringen i Lekneselva forminskes til skade for andres rettigheter. For øvrig foregår vannslippingen etter Ytre Fjordane Kraftlags behov.

3.

Det skal påses at reguleringsdammene til enhver tid er i god stand og at overløpene så vidt mulig ikke hindres av is eller lignende.

Der føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og note-

res om det forlanges regnmengder, temperatur m. v. Av protokollen sendes om det forlanges avskrift til Vassdrags- og elektrisitetsvesenet.

4.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement.

5.

Tvist om forståelsen av dette reglement avgjøres med bindende virkning av vedkommende departement.

6.

Forandringer i dette reglement kan kun foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.»

Departementet slutter seg i det vesentlige og i resultatet til det som er framholdt av Hovedstyret og rår til at konsesjon blir gitt på de av Hovedstyret foreslåtte betingelser. Departementet tiltrer Hovedstyrets forslag til manøvreringsreglement for Skorvenvassdraget.

Industridepartementet

tilrår:

1. Ytre Fjordane Kraftlag tillates i medhold av lov nr. 17 av 14. desember 1917 å foreta regulering av Bjønnastivatn i Skorvenvassdraget i Sogn og Fjordane fylke, — i det vesentlige i samsvar med søknad av 10. april 1958 fra Elektrisitetsforsyningen i Sogn og Fjordane fylke.

Tillatelsen gis på de vilkår som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 20. februar 1959.

2. Det fastsettes som gjeldende inntil videre manøvreringsreglement for samtlige reguleringer i Skorvenvassdraget i samsvar med et i Industridepartementets nevnte tilråding inntatt utkast.

7. Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab.

(Tillatelse til erverv av 0,4 m fall i Tinnelven.)

Kgl. res. av 20. februar 1959.

Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab har i brev til departementet av 4. januar 1958 søkt om tillatelse til å erverve 0,4 m fall i Tinnelven. Søknaden har vært forelagt for Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet, som har avgitt uttalelse til departementet ved brev av 11. desember 1958. Brevet gjengis:

«Med departementets påskrift 10. januar d. å. fikk Hovedstyret oversendt til uttalelse følgende søknad av 4. januar 1958 m/bilag fra Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab:

«Vi viser til tidligere korrespondanse om konsesjonsforholdene i forbindelse med ombyggingen av Svælgfos I og II samt Lienfos kraftstasjoner i Svælgfos III kraftstasjon, senest det ærede departements brev av 6. april 1957.

Etter korrespondansen og de vedlagte uttalelser fra Hovedstyret for Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen er det på det rene at vi i forbindelse med utbyggingen av det nye Svælgfos III kun behøver å søke om konsesjon på de øverste 0,4 m av fallstrekningen som utnyttes i Svælgfos III. Disse 0,4 m ble oppdemmet i 1955 for å bedre gjennomstrømningsforholdene ved Svælgfos I, og spørsmålet om ervervskonsesjon for det tilsvarende fall ble ikke berørt den gang.

Oppdemningen av de øverste 0,4 m av fallstrekningen berører for så vidt angår fallet kun to eiendommer, henholdsvis Landsverk søndre, gnr. 89, bnr. 1 på Tinnelvans vestre side, og Haave nedre, gnr. 94, bnr. 1 på elvens østre side. Disse to fallrettigheter er ervervet til eiendom, og vi vedlegger kopi av de opprinnelige avtaler av henholdsvis 15. november og 5. november 1955 med tilleggserklæringer av henholdsvis 12. desember og 13. desember 1957.

Under henvisning til lov av 14. desember 1917 nr. 16, § 4 tillater vi oss å søke om å få erverve disse to fallrettigheter.

For ordens skyld vil vi gjøre oppmerksom på at kote 116 i avtalen med grunneierne refererer seg til gamle fastmerker. På tegninger for den nye kraftstasjonen Svælgfos III angis den samme høyde med kote 116,205.

Vi vedlegger også en kartskisse som viser Kloumannsjøens beliggenhet hvor eiendommene rundt sjøen er inntegnet. De påførte data med rød skrift refererer seg til avtaler med grunneierne rundt sjøen om oppdemningen, og det er inngått minnelig avtale med samtlige grunneiere om virkningen av oppdemningen.

Styret i vårt selskap består av følgende medlemmer:

Bjarne Eriksen, Oslo — formann.
J. Aubrun, Paris — viseformann.
Erik T. Poulsson, Oslo.
F. Albert-Buisson, Paris.
J. Allier, Paris.
Karsten Torkildsen, Oslo.
R. Østbye, Oslo.

Da underskrifter på den vanlige erklæring overensstemmende med konsesjonslovens § 24 også må innhentes av de franske styremedlemmer, vil erklæringen bli ettersendt Dem senere.»

Med departementets påskrift 23. januar d. å. fikk man oversendt den nevnte erklæring fra styret, datert 4. januar 1958.

Saken har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

Heddals kommunestyre anbefalte i møte 21. februar d. å. søknaden imøtekommet.

Fylkesmannen i Telemark sluttet seg i påskrift 3. mars d. å. til Heddals uttalelse.

Hovedstyret skal bemerke:

Man viser til Hovedstyrets brev av 10. september 1956, og skal få resymere følgende:

I brev fra Norsk Hydro av 18. juni 1956 skisseres plan for utbygging av Tinnelvas fall mellom Kloumannsjøen og overvann Tinfos kraftverk — i alt ca. 69,2 m — i en kraftstasjon — Svælgfos III. Dette fall utnyttes nå i tre kraftstasjoner: Svælgfos I, Svælgfos II og Lienfos. De to førstnevnte har felles inntak i Kloumannsjøen og har en brutto fallhøyde på ca. 48,5 m. De eies av Norsk Hydro og er konsesjonsfrie. Lienfos nytter et fall på ca. 17 m like nedenfor Svælgfos og eies av A/S Svælgfos som oppgis å være et 100 pst. datterselskap av Norsk Hydro. En del av Lienfos er konsesjonsfri mens resten er konsedert ved kgl. resolusjon 23. desember 1909, jfr. «Meddelte vassdragskonsesjoner» for 1909—1914, side 19. Denne konsesjon omfatter også den nederste del av Lienfos som ikke har vært utbygd før men nå tas med i Svælgfos III, jfr. ansøkerens brev av 22. august 1956, oversendt med Hovedstyrets ovennevnte brev av 10. september 1956. I det nye anlegg vil den fallhøyde på 0,4 m som i 1955 ble innlemmet ved forhøyelse av dammen ved Kloumannsjøen kunne utnyttes, og selskapet søker nå ervervskonsesjon på dette fall.

Da aksjene i Norsk Hydro-Elektriske Kvælstofaktieselskab er på utenlandske hender i slikt utstrekning at selskapet ikke kan betraktes som norsk i ervervslovens forstand, må søknaden bli å behandle etter ervervslovens § 4 hvorefter aksjeselskaper m. v. som ikke kommer inn under lovens § 2 under særlige omstendigheter kan få konsesjon.

Da det her gjelder en liten fallhøyde som bare kan utnyttes av ansøkeren, mener Hovedstyret at slike særlige omstendigheter er til stede. Man vil også peke på den positive innstilling distriktet har inntatt i denne sak

Hovedstyret vil rå til at Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab får konsesjon på erverv av 0,4 m fall i Tinnelva mellom kotene 116,205 og 115,805.

Tillatelsen foreslås gitt på vilkår som oppstilt i vedlagte utkast.

Til de oppstilte betingelser bemerkes:

Kraftavgivelse (post 13)

er foreslått med inntil 10 pst. til kommuner og inntil 5 pst. til staten, jfr. ervervslovens § 2, pkt. 12.

Avgifter (post 14).

Man foreslår avgift til kommuner fastsatt til kr. 1,50 pr. nat.-HK og det samme til staten.

Kraftmengden blir, beregnet ut fra en vassføring på 91,5 m³/sek, 488 nat.-HK. Man tar forbehold om å kunne korrigere denne beregning senere.

Konsesjonstiden (post 16)

er foreslått satt til 50 år med vanlig innløsningsrett for staten, jfr. post 17.

Da denne konsesjon bare omfatter 0,4 m fall — eller vel 0,5 pst. av det samlede fall i Svælgfos III, er det i postens siste avsnitt betinget plikt for konsesjonæren til å drive det samlede kraftanlegg også etter konsesjonstidens slutt og å levere den kraftmengde som svarer til det fall som omfattes av konsesjonen etter nærmere fastsatte regler.

Ifølge Lienfos-konsesjonen blir staten medeier i anlegget for en del som svarer til en halvdel av Lienfos når 75 år er gått fra 23. desember 1909 dvs. 23. desember 1984. Hvilken ordning som da blir truffet for denne statens del på ca. 15 pst. av Svælgfos III, blir sannsynligvis avgjørende også for hvorledes det senere skal forholdes med de 0,4 m det her gjelder. Post 16 antas å dekke de muligheter som kan komme på tale.

Sakens dokumenter følger vedlagt.

Behandlet i møte 10. desember 1958.»

Hovedstyrets utkast til konsesjonsvilkår er sålydende:

«1.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid for et flertalls vedkommende bestå av norske statsborgere.

Beslutninger i generalforsamling som fastsetter alminnelige eller særlige innskrenkninger i styrets virksomhetsområde, blir alene gyldige når de godkjennes av departementet.

2.

For så vidt konsesjonæren anvender energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement såframt det av almene hensyn finner føye til å gripe inn, anerkjennes som rett sak søker i anledning av mulige overtredelser av nabolovgivningene.

3.

Utbygging av vassfallet må fullføres innen 7 — syv — år fra konsesjonens datum.

Driften må ikke uten Kongens samtykke i så lang tid som 3 år kontinuerlig stanses

eller kontinuerlig innskrenkes til mindre enn en tredjepart av det i den forløpne tid innsatte, på regelmessig drift beregnede maskineris energi, heri ikke iberegnet hva der måtte være avgitt til bruk for kommuner etter post 13, og sådanne stansninger eller innskrenkninger må ikke noensinne i løpet av 10 år samlet finne sted i så meget som 5 år.

Ved tidsberegningene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For overtredelse av de i nærværende post omhandlede bestemmelser erlegger selskapet en løpende mulkt stor kr. 100 — hundre kroner — pr. dag hvori vedkommende frister oversittes.

4.

Til anlegg og drift skal utelukkende anvendes funksjonærer og arbeidere som har norsk innføds- eller statsborgerrett.

Vedkommende myndighet kan dog tillate unntagelser fra regelen når behovet for spesiell fagkunnskap eller øvelse eller andre avgjørende hensyn gjør det nødvendig eller særlig ønskelig.

Såfremt ikke offentlige hensyn taler derimot kan fremmede arbeidere også tillates benyttet når de har hatt fast bopel her i riket i det siste år.

For hver dag noen i strid med foranstående bestemmelser er i konsesjonærens tjeneste erlegges til statskassen en løpende mulkt stor inntil kr. 50 — femti kroner — for hver person.

5.

Selskapet skal ved bygging og drift av anlegget anvende norske varer for så vidt disse kan fåes like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mere enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeide og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll- og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

6.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse hvis særlige hensyn foreligger.

7.

Arbeiderne må ikke pålegges å motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeide eller pålegges noen forpliktelse med hensyn til innkjøp av varer (herunder dog ikke sprengstoff, verktøy og andre arbeidsmaterialer). Verktøy og andre arbeidsredskaper som utleveres arbeiderne til benyttelse, kan bare kreves erstattet når de bortkastes eller ødelegges, og da bare med sin virkelige verdi beregnet etter hva de har kostet konsesjonæren med rimelig fradrag for slitasje. Hvis konsesjonæren holder handelsbod for sine arbeidere, skal nettooverskuddet etter revidert årsregnskap anvendes til almenntilgitt øyemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes etter samråd med et av arbeiderne oppnevnt utvalg, som i tilfelle av tvist kan forlange saken forelagt for vedkommende departement til avgjørelse.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

8.

Konsesjonæren er forpliktet til når vedkommende departement forlanger det på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer å skaffe arbeiderne den til enhver tid nødvendige legehjelp.

9.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos

ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet. Bestemmelsen i første punktum får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesvegstyret bestemmer å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige vegger og bruer hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Vegger og bruer som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget og de bedrifter som erholder kraft fra dette.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune dens utgifter til forsorgsunderstøttelse av de ved anlegget ansatte arbeidere og deres familier.

12.

Anvendes vannkraften til produksjon av elektrisk energi må konsesjonæren ikke uten samtykke fra vedkommende departement inngå i noen overenskomst til kunstig forhøyelse av prisene her i riket på energi eller på produkter som frambringes ved energien.

13.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi til den kommune hvor kraftanlegget er beliggende eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, etter departementets bestemmelse inntil 10 pst. av den gjennomsnittlige kraftmengde som vassfallet etter den foretatte utbygging kan frambringe med den påregnelige vassføring år om annet. Fordelingen bestemmes av vedkommende departement. Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonene eller fra fjernledningen eller fra ledningsnettene hva enten ledningen tilhører konsesjonæren eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av

leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften leveres etter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 pst. rente av anleggskapitalen — med tillegg av 20 pst. Hvis prisen beregnet på denne måte blir uforholdsmessig høy fordi bare en mindre del av den kraft vannfallene kan gi er tatt i bruk, kan dog kraften i stedet forlanges avgitt etter en maksimalpris som svarer til den gjengse pris ved bortleie av kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved overenskomst mellom vedkommende departement og konsesjonæren eller i mangel av overenskomst ved skjønn. Denne fastsettelse kan så vel av departementet som av konsesjonæren forlanges revidert hvert 5. år. Hvis konsesjonæren leier ut kraft og kraften til kommune eller stat kan uttas fra kraftledning til noen av leietakerne, kan kommunen eller staten i ethvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leierne av liknende kraftmengder under samme forhold.

Konsesjonæren har rett til å forlange et varsel av ett år for hver gang kraft uttas. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Unnlater konsesjonæren å levere denne kraft uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anleggene for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

14.

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten av kr. 1,50 pr. nat.-HK beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som vassfallet etter den foretatte utbygging kan frambringe med den påregnelige vassføring år om annet, og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 1,50 pr. nat.-HK beregnet på samme måte.

Avgiften, hvorav svares 6 pst. rente etter forfall, har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse.

15.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplys-

ninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende vassfallets utbygging således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anlegget skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Dets utførelse så vel som dets senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

16.

Når 50 år er forløpet fra konsesjonens datum tilfaller de deler av vassfallet som omfattes av ervervstillatelsen med alle de innretninger hvorigjennom vannets løp og leie forandres, så som damanlegg, kanaler, tunneler, bassenger, rørledninger m.m., de til utbyggingen og kraftanlegget ervervede grunnstykker og rettigheter, kraftstasjon med tilhørende maskineri og annet tilbehør samt arbeiderboliger og andre bygninger, som hører med til kraftanlegget, staten med full eiendomsrett og uten vederlag. Hvilke bygninger og innretninger som hører med til kraftanlegget avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn. Det som ikke tilfaller staten kan den innløse for dets verdi etter skjønn på sin bekostning eller forlange fjernet innen en av departementet fastsatt frist.

Anlegget med installert maskineri skal ved konsesjonstidens utløp være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Konsesjonæren plikter på egen bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

Konsesjonæren plikter å drive det samlede kraftanlegg som før og levere den til de ervervede vassfallsdeler svarende kraftmengde til staten for en godtgjørelse motsvarende en forholdsmessig del av de til drift og vedlikehold hadde utgifter som i mangel av overenskomst fastsettes ved skjønn. Unnlater konsesjonæren å levere til staten den kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen plikter han etter bestemmelse av vedkommende departement å betale en mulkt til statskassen av kr. 0,50 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Konsesjonærens plikt til etter foranstående bestemmelser å levere kraft til staten gjelder bare så lenge konsesjonæren av hensyn til sitt eget behov holder anlegget i drift. Staten skal når så ikke er tilfelle være berettiget til etter bestemmelse av departementet å overta driften av anlegget, så vidt nødvendig til levering av kraften til staten.

17.

I det 35. år etter at konsesjonen er gitt skal staten kunne innløse anlegget i den ut-

strekning hvori det etter post 16 tilfaller staten ved konsesjonstidens utløp. Benytter staten seg ikke herav skal den i det 10. år deretter ha samme adgang. Bestemmelse om innløsning må være meldt konsesjonæren 5 år i forvegen. Innløsningssummen skal bestemmes således at vassfallet med tilhørende grunnstykker og rettigheter samt vannbyggningsarbeider og hus betales med hva de beviselig har kostet konsesjonæren med fradrag for amortisasjon i forhold til den forløpne del av konsesjonstiden, mens rørledninger, maskiner og annet tilbehør innløses for sin tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Såfremt anlegget innløses plikter staten å overta de av konsesjonæren med offentlig tillatelse inngåtte kontrakter om bortleie av kraft for et tidsrom som ikke må strekke seg ut over 5 år etter innløsningen. Staten har rett til for sådan bortleie av kraft å kreve en godtgjørelse, som svarer til den gjennomsnittlige betalte pris på elektrisk kraft her i riket for liknende formål. I mangel av minnelig overenskomst herom fastsettes prisen ved et av Kongen oppnevnt skjønn, hvis avgjørelse ikke kan påankes.

18.

Nærmere bestemmelse om betalingen av avgifter etter post 14 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 13 skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

19.

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentliges interesse finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

20.

Det påhviler konsesjonshaveren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i be-

timelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er freddet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonshaveren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at de ferdige anlegg og utsprengte steinmasser o.l. virker minst mulig skjemmende i terrenget. Steinmassenes plaserings skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

21.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

22.

For så vidt der måtte påhvile de konesderte eiendommer eldre panteheftelser, servitutter av vesentlig betydning, leierettigheter og liknende heftelser, plikter konsesjonæren innen to år å fjerne disse eller sørge for at de viker prioritet for de i konsesjonen pålagte forpliktelser, derunder mulker, som måtte pålegges i henhold til denne. Heftelser av mindre betydning kan av vedkommende departement tillates å forbli stående. Alle heftelser som etter konsesjonens tinglysning (jfr. post 24) er påført vedkommende eiendommer og gjenstander, bortfaller når disse ifølge konsesjonen overgår til staten eller innløses av denne.

23.

Overtredelse av foranstående poster 1, 12 og 21, medfører i gjentakelsestilfelle tap av konsesjonen således at reglene i lov nr. 16 av 14. desember 1917 §§ 31 og 32 får tilsvarende anvendelse.

24.

Idet konsesjonæren vedtar foranstående betingelser for konsesjon på vedkommende eien-

domservervelser som forpliktende for seg og de konsederte eiendommer, inngår han på at nærværende konsesjon, som ikke kan overdras uten kongelig tillatelse; på konsesjonærens bekostning tinglyses ved hans verneing og innen de jurisdiksjoner hvor de konsederte eiendommer og anlegg m. v. er beliggende.

Departementet kan når som helst forlange at konsesjonæren sender inn kart i 2 eksemplarer over samtlige ervervede eiendommer og rettigheter, opptatt av en landmåler som departementet godkjenner og etter departementets nærmere bestemmelse. Konsesjonæren plikter å melde fra til departementet om erverv av eiendommer og rettigheter som nevnt i postene 16 og 17.»

Departementet viser til Hovedstyrets uttalelse, og vil i tilslutning til Hovedstyret anbefale at søknaden blir innvilget.

Da det bare dreier seg om en fallstrekning på 0,4 m antas det ikke å være noen grunn til å utsette behandlingen av saken til proposisjonen om endring av ervervs- og reguleringsloven er behandlet av Stortinget.

Departementet har ikke noe å bemerke til utkastet til konsesjonsvilkår.

Industridepartementet

tilråder:

I medhold av lov om erverv av vassfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 tillates Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab å erverve 0,4 m fall i Tinnelven mellom kotene 116,205 og 115,805 på de vilkår som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 20. februar 1959.

8. Glommens og Laagens Brukseierforening.

(Endring av manøvreringsreglementet for Sandvatn, Kalfjord og Øyvatt.)

Kgl. res. av 17. april 1959.

Med Stortingets samtykke fikk Glommens og Laagens Brukseierforening ved kgl. resolusjon av 8. juli 1954 tillatelse til å regulere Sandvatn, Kalfjord og Øyvatt i Vinstravassdraget. Samtidig ble det fastsatt manøvreringsreglement for reguleringen. Man viser til «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1954 side 109 flg. og St. prp. nr. 81 for 1954, jfr. Innst. S. nr. 174 for s. å.

Med Stortingets samtykke fikk foreningen videre ved Kronprinsregentens resolusjon av 13. april 1956 tillatelse til å regulere Nedre Heimdalsvatn og Øyangen og å foreta en ytterligere regulering av Kalfjord og Øyvatt samt

å foreta en overføring fra Nedre Heimdalsvatn til Sandvatn og fra Kalfjord til Øyangen. Samtidig ble det bl. a. foretatt en endring av nedre reguleringsgrense for Sandvatn i manøvreringsreglementet for Sandvatn, Kalfjord og Øyvatt. Man viser til «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1956 side 56 flg. og St. prp. nr. 66 for 1955, jfr. Innst. S. nr. 262 for s. å.

Post 5 i manøvreringsreglementet for regulering av Sandvatn, Kalfjord og Øyvatt er sålydende:

«Til å forestå manøvreringen antas norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Damvokteren skal ha bopel ved reguleringsdammen og ha telefon i sin bolig.»

Glommens og Laagens Brukseierforening har i brev til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet av 25. april 1957 søkt denne bestemmelse endret, idet foreningen mener at det vil være unødvendig med fastboende damvokter ved reguleringsanlegget etter at Øvre Vinstra kraftverk er kommet i drift.

Fra hovedstyret har man i anledning av søknaden mottatt følgende brev av 6. februar 1959:

«Fra Glommens og Laagens Brukseierforening er innkommet følgende søknad, datert 25. april 1957 m/ bilag:

«Regulering av Sandvatn, Kalfjord og Øyvatt.»

I manøvreringsreglementet for ovennevnte reguleringsanlegg (reguleringstillatelsen meddelt ved kgl. resolusjon av 8. juli 1954) er det bestemt at damvokteren skal ha bopel ved reguleringsdammen.

Når Øvre Vinstra kraftverk kommer i drift, skal tappingen vanligvis foregå gjennom tunnelen fra Kalfjord til Øyangen (se tegn. nr. 3325). Lukene ved Kalfjord vil bli fjernstyrt fra kraftstasjonen og det vil også bli anordnet fjernavlesning av vannstanden i Kalfjord. Vannstanden i Øyvatt vil, når tappingen foregår gjennom nevnte tunnel, bli omtrent den samme som i Kalfjord. Laveste regulerte vannstand i Sandvatn er 2,8 m høyere enn i Kalfjord og Øyvatt og vannstandsavlesningene på lavere vannstander vil bli tatt i vestre ende av vatnet av damvokteren ved Vinsteren (Bjørnhølen).

I tillegg til de regulerbare tappeinnretninger i hoveddammen ved Øyvassoset er det for avledning av maksimale flommer et 60 m langt fast overløp med krone på H. R. V. Kronen på de tilstøtende jorddammer ligger 2 m over H. R. V. og tillatte dempingshøyde er 0,4 m. Nordre dam har et ca. 69 m langt fast overløp med krone 0,2 m over H. R. V. Kronen på en mindre tilstøtende jorddam ligger 1,65 m over H. R. V.

Avstanden fra kraftstasjonen til dammen ved Øyvassoset er ca. 28 km og til tunnelinntak i Kalfjord ca. 23 km. Det er vei-forbindelse fram til begge steder og det vil alltid være disponible folk med bil ved kraft-

stasjonen, slik at man på kort tid kan ha nødvendig betjening ved reguleringsanlegget. For transport om vinteren vil det bli anskaffet beltebil. Det vil bli sørget for nødvendig hus ved damanlegget for underbringelse av folk i kritiske tider.

I henhold til foranstående er det etter vårt skjønn ikke påkrevet med fastboende damvokter ved reguleringsanlegget etter at Øvre Vinstra kraftverk er kommet i drift, og vi tillater oss herved å søke det ærede Hovedstyre om å få forandret manøvreringsreglementet overensstemmende hermed.»

Saken har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

Kommunestyrene i Nord-Fron, Sør-Fron og Øystre Slidre har alle (i møter henholdsvis 28. mars, 29. mai og 17. juli) anbefalt at søknaden imøtekommes.

Elektrisitetsskontoret for Hedmark og Oppland mener det ikke skulle være noen vesentlig risiko ved å sløyfe bestemmelsen om fast bopel ved dammen for damvokteren, og anbefaler søknaden, jfr. påskrift 4. august 1958.

Fylkesmannen i Oppland slutter seg i påskrift 6. s. m. til Elektrisitetskontorets uttalelse.

Hovedstyret skal bemerke:

Ved kgl. resolusjon 8. juli 1954 og 13. april 1956 fikk Glommens og Laagens Brukseierforening tillatelse til å regulere Sandvatn, Kalfjord og Øyvatn i nærmere angitt utstrekning, jfr. henholdsvis St. prp. nr. 81 (1954) og St. prp. nr. 66 (1955), «Meddelte Vassdragskonsesjoner i 1954» s. 109—114 og 1955 s. 56—66. Det ble samtidig fastsatt manøvreringsreglement.

I reglementet ble det — etter forslag fra ansøkeren — tatt inn bestemmelse om at damvokteren skal ha bopel ved reguleringsdammen. Lignende bestemmelser finnes i de tidligere fastsatte reglementer for Vinsteren og Olstappen i samme vassdrag.

I hoveddammen ved Øyvassoset er det anordnet to segmentluker à $6,0 \times 3,0 = 18 \text{ m}^2$ som sammen med de faste overløp er beregnet å kunne ta påregnelige flommer. Fra dette reguleringsmagasin går det også en overføringstunnel til Øyangen med maksimal vassføringskapasitet ca. $50 \text{ m}^3/\text{sek}$.

Ved plutselig inntredende flommer på fulle magasin er det viktig å få stengt overføringstunnelen så flommer i Hølsa nedenfor Øyangen ikke økes. Videre må segmentlukene i Øyvassdammen manøvreres for at fyllingsdammene ikke skal lide skade ved for høy vannstand.

Brukseierforeningen opplyser nå at lukene i overføringstunnelen vil bli fjernstyrt fra kraftstasjonen (Øvre Vinstra) og at det vil bli anordnet fjernavlesning av vannstanden i

reguleringsmagasinet (i Kalfjord), og søker om å få bestemmelsen om fastboende damvokter tatt ut av reglementet. Søknaden er anbefalt av kommunestyrene i Nord-Fron, Sør-Fron og Øystre Slidre. Elektrisitetskontoret for Hedmark og Oppland — med tilslutning av fylkesmannen i Oppland — mener det ikke skulle være noen vesentlig risiko ved å sløyfe bestemmelsen om fast bopel ved dammen for damvokteren og anbefaler søknaden.

Den største sikkerhet for at det i kritiske tilfelle blir manøvrert riktig får man etter Hovedstyrets mening ved å ha damvokter som bor fast ved dammen og har telefonforbindelse til den som har ansvaret for manøvreringen. Man kan derfor ikke tilrå at bestemmelsen om fastboende damvokter uten videre sløyfes. Ut fra det foreliggende vil man imidlertid kunne foreslå følgende forandring som i det vesentlige må sis å imøtekomme søknaden:

Manøvreringsreglementets post 5 siste punktum byttes ut med: «I kritiske tider — f. eks. når det kan ventes flom på fullt magasin — skal damvokteren være stasjonert ved Øyvassdammen». Men det må være en uttrykkelig forutsetning at:

1. Den nevnte fjernstyring av lukene i overføringstunnelen og fjernavlesning av vannstanden i Kalfjord etableres.
 2. Atkomsten til reguleringsdammen sikres slik:
 - a. Høvelig motorkjøretøy skal være disponibelt for damvokteren for raskest mulig kjøring til dammen både sommer og vinter.
 - b. Som ekstra sikkerhet skal damvokteren disponere motorbåt på Øyvatn.
 - c. Fra Øyvassdammen skal det være telefonforbindelse til kraftstasjonen.
- Sakens dokumenter følger vedlagt.
Behandlet i møte 4. februar 1959.»

Departementet er enig med hovedstyret i at man av hensyn til sikkerheten ikke uten videre bør sløyfe bestemmelsen om fastboende damvokter. Man finner imidlertid å kunne slutte seg til hovedstyrets forslag til endring av bestemmelsen, med de forutsetninger som er foreslått oppstilt.

Manøvreringsreglementets post 5 kommer da til å lyde:

«Til å forestå manøvreringen antas norsk stastborger som godtas av vedkommende departement. I kritiske tider, f. eks. når det kan ventes flom på fullt magasin, skal damvokteren være stasjonert ved Øyvassdammen.»

Glommens og Laagens Brukseierforening har i brev til departementet av 17. mars 1959 meddelt at foreningens interesserte medlem-

mer godtar de av hovedstyret foreslåtte forutsetninger for endringen.

Industridepartementet

tilrår:

Det ved kgl. resolusjon av 8. juli 1954 fastsatte manøvreringsreglement for regulering av Sandvatn, Kalfjord og Øyvatt endres slik som anbefalt i Industridepartementets tilråding av 17. april 1959.

9. Bergen kommune.

(Regulering av Samnangervassdraget.
Ytterligere fristforlengelse.)

Departementets avgjørelse 20. april 1959.

I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 nr. 17, § 12, pkt. 1 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 28. juni 1946 bestemmer departementet:

Den senest ved departementets brev av 28. mars 1951 fastsatte frist for fullføring av Bergen kommunes regulering av Samnangervassdraget i Hordaland fylke forlenges til 11. april 1964 på følgende vilkår:

1. I tillegg til de 913 kW som ved departementets brev av 13. juli 1950 ble tildelt Samnanger kommune som konsesjonskraft skal kommunen ha rett til å ta ut 30 kW etter den pris og på de vilkår som til enhver tid gjelder for konsesjonskraften.
2. Bergens Elektrisitetsverk plikter i utsettelsestiden fra og med 11. april 1955 å erlegge en årlig avgift til kommuner på kr. 277,50.

10. Aktieselskapet Svelvik Papirfabrikk.

(Erverv av aksjer i Mjøndalen Cellulose A/S.)

Departementets tillatelse av 24. april 1959.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 36 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon 19. desember 1958, tillates herved Aktieselskapet Svelvik Papirfabrikk å erverve inntil 80 pst. av aksjene i Mjøndalen Cellulose A/S.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av de opplysninger som er gitt i selskapets søknad daterert 10. april 1959.

11. A/S Skjærdalens Brug.

(Tillatelse til å leie inntil 3 000 kW spillkraft fra Elektrisitetsforsyningen i Buskerud fylke.)

Kgl. res. av 29. april 1959.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i

brev av 11. april 1959 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av en søknad av 9. juli 1956 fra A/S Skjærdalens Brug om konsesjon på leie av inntil 3 000 kW spillkraft fra Elektrisitetsforsyningen i Buskerud fylke:

«Med Industridepartementets påtegning av 13. juli 1956 har Hovedstyret mottatt til uttalelse en søknad av 9. juli 1956 fra A/S Skjærdalens Brug om konsesjon på leie av inntil 3 000 kW spillkraft fra Elektrisitetsforsyningen i Buskerud fylke.

Søknaden er sålydende:

«I henhold til lov nr. 16 av 14. desember 1917, kap. IV og V, tillater vi oss herved å søke om konsesjon på leie av inntil 3 000 kW spillkraft fra Elektrisitetsforsyningen i Buskerud fylke til dampfremstilling i et elektrisk kjeleanlegg på vår fabrikk. De nærmere vilkår for spillkraftleveringen vil fremgå av vedlagte gjenpart av kontrakt av 7. januar 1956 mellom Elektrisitetsforsyningen i Buskerud fylke og oss.

Vi vedlegger også erklæring om vårt styre.»

Saken har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Tyristrand herredstyre har i møte den 14. desember 1956 anbefalt søknaden innvilget.

Fylkesmannen i Buskerud fylke har i påtegning av 9. januar 1957 til Hovedstyret meddelt at han slutter seg til herredstyrets uttalelse.

Industridepartementet (Treforedlingskontoret) har i påtegning hertil av 7. mars 1959 meddelt at det ikke har noe å bemerke til at søknaden blir innvilget (jfr. Industridirektoratets brev av 25. september 1956).

I henhold til den foreliggende kontrakt av 7. januar 1956 leier A/S Skjærdalens Brug inntil 3 000 kW fra Elektrisitetsforsyningen i Buskerud fylke til fremstilling av damp i elektrisk kjeleanlegg.

Kontrakten gjelder i 10 år regnet fra 1. juli 1955. Dog med eventuell forlengelse (kontraktens § 9).

Hovedstyret har for sitt vedkommende ikke noe å innvende mot leieforholdet og vil rå til at det gis A/S Skjærdalens Brug tillatelse til å leie inntil 3 000 kW spillkraft fra Elektrisitetsforsyningen i Buskerud fylke for den tid spillkraftkontrakten av 7. januar 1956 mellom partene står ved makt, dog ikke lenger enn til 1. juli 1970.

Tillatelsen anbefales meddelt på betingelse av at selskapets styre skal bestå av bare norske statsborgere.

Da som nevnt spillkraften skal nyttes til dampfremstilling, vil en som vanlig i slike tilfelle foreslå at det ikke fastsettes konsesjonsvilkår om avgift.

For øvrig vil en anbefale at tillatelsen meddeles på vedlagte forslag til vanlige betingelser.

Behandlet i hovedstyremøte den 8. april 1959.

Dokumentene vedlegges.»

Hovedstyrets forslag til konsesjonsvilkår er sålydende:

«1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid A/S Skjærdalens Brug måtte leie inntil 3 000 kW spillkraft fra Elektrisitetforsyningen i Buskerud fylke i henhold til spillkraftkontrakten av 7. januar 1956 mellom partene, dog ikke lenger enn til 1. juli 1970.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norske tjenestemenn og arbeidere.

Til byggingen og driften av anlegget skal det bare brukes tjenestemenn og arbeidere som har norsk innfødsrett eller statsborgerrett. Vedkommende myndighet kan dog dispensere fra denne bestemmelse når det trengs spesiell fagkunnskap eller øvelse eller når andre hensyn gjør det nødvendig eller særlig ønskelig for konsesjonæren.

Såfremt ikke offentlige hensyn taler mot det, kan dispensasjon også gis når det gjelder fremmede tjenestemenn og arbeidere som har hatt fast bopel her i riket i det siste år. Søknad om dispensasjon må i hvert enkelt tilfelle sendes om vedkommende politimester. Ansettelse

må ikke i noe tilfelle foretas før søknaden er avgjort.

Bruker konsesjonæren fremmede tjenestemenn eller arbeidere uten å ha fått tillatelse til det, kan vedkommende departement ilegge ham en dagbot til statskassen på opp til 50 — femti — kroner dagen for hver person.

6. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av anlegget skal norsk vare brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det

kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

7. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

8. Kraftavståelse.

Selskapet plikter å avstå inntil 10 pst. av den leide kraft til de kommuner som Kongen bestemmer — derunder også fylkeskommuner.

Kraften leveres til samme pris og på samme vilkår som etter leiekontrakten gjelder for selskapet og kan forlanges tatt ut etter bestemmelse av departementet enten i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten dette tilhører selskapet eller eieren av vassfallet.

Volder uttaket av kraften økede utgifter, bæres disse av den som tar ut kraften. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout må ikke skje uten samtykke av departementet.

Selskapet har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft tas ut.

Konsesjonskraft kan oppsies med 2 års varsel. Kraft som er oppsagt kan ikke senere forlanges avgitt.

9. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

10. Overtredelse av konsesjonsbetingelsene.

Overtredelse av postene 2 og 9 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 15 §§ 31 og 32.»

Departementet vil etter det foreliggende i tilslutning til hovedstyret anbefale at A/S Skjærdalens Brug gis den søkte konsesjon på leie av inntil 3 000 kW spillkraft fra Elektrisitetsforsyningen i Buskerud fylke, og på de av hovedstyret foreslåtte vilkår. Dog finner man ikke grunn til å foreslå kraftavståelse, idet kraftleverandøren selv har hånd om kraftforsyningen i fylket.

I punkt 1 i disse er foreslått at tillatelsen skal gjelde for den tid A/S Skjærdalens Brug måtte leie inntil 3 000 kW spillkraft fra Elektrisitetsforsyningen i Buskerud fylke i henhold til spillkraftkontrakten av 7. januar 1956 mellom partene, dog ikke lenger enn til 1. juli 1970. Avgift til statskassen foreslås ikke betinget, da det gjelder kraft til fremstilling av damp.

Industridepartementet

t i l r å r :

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV tillates A/S Skjærdalens Brug å leie inntil 3 000 kW spillkraft fra Elektrisitetsforsyningen i Buskerud fylke.

Tillatelsen gis på de vilkår som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 29. april 1959.

12. A/S Hunsfos Fabrikker.

(Tillatelse til å leie inntil 3 000 kW primakraft og inntil 32 000 kW spillkraft fra Vest-Agder Elektrisitetsverk.)

Kgl. res. av 29. april 1959.

A/S Hunsfos Fabrikker, Vennessla, fikk ved kgl. resolusjon av 5. juni 1953 tillatelse til å leie inntil 3 000 kW primakraft og inntil 9 000 kW spillkraft fra Vest-Agder Elektrisitetsverk. Angående denne konsesjon og selskaps tidligere konsesjoner på kraftleie fra Vest-Agder Elektrisitetsverk viser en til «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1953 s. 71.

Hovedstyret for Vassdrags og Elektrisitetsvesenet har brev av 11. april 1959 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av en søknad 19. september 1958 fra A/S Hunsfos Fabrikker om tillatelse til å leie inntil 3 000 kW primakraft og inntil 32 000 kW spillkraft fra Vest-Agder Elektrisitetsverk:

«A/S Hunsfos Fabrikker, Vennessla, har i brev av 19. september 1958 til hovedstyret søkt om fornyet konsesjon på kraftleie fra Vest-Agder elektrisitetsverk.

Søknaden er sålydende:

«Vi tillater oss å meddele at vi pr. 1. juli i år har inngått ny avtale med Vest-Agder Elektrisitetsverk om følgende kraftleveranser: 3 000 kW primakraft, og inntil 32 000 kW spillkraft, og vi søker derfor om fornyelse av vår konsesjon for disse kraftleveranser.

Vedlagt oversendes den tidligere konsesjon som vi ber Dem vennligst returnere med Deres påtegning.

Samtidig tillater vi oss å meddele at ingen av våre aksjonærer eier over 35 pst. av samtlige aksjer, og at samtlige aksjonærer i selskapet er norske statsborgere.»

Søknaden har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Vennesla herredstyre har i møte den 22. oktober 1958 enstemmig vedtatt å anbefale at den søkte kraftleiekonsesjon blir gitt.

Fylkesmannen i Vest-Agder fylke har i påtegning av 31. oktober 1958 til hovedstyret meddelt at han ikke har noe å bemerke til konsesjonssøknaden.

Industridepartementet, treforedlingskontoret, har i påtegning hertil av 7. mars 1959 meddelt at det ikke har noe å bemerke til at søknaden innvilges.

Hva saken angår skal bemerkes:

Ved kgl. resolusjon av 5. juni 1953 er A/S Hunsfos Fabrikker meddelt konsesjon på leie av inntil 3 000 kW primakraft og inntil 9 000 kW spillkraft fra Vest-Agder elektrisitetsverk.

Tillatelsen som gjaldt inntil 1. juli 1958 er meddelt på betingelse om norsk styre. Videre er i post 9 i vilkårene fastsatt en årlig avgift til staten av kr. 1 pr. kW av den primakraft hvorav der i henhold til kraftleiekontrakten skal betales leie.

For øvrig er tillatelsen meddelt på vanlige vilkår. Konsesjonsavgiften til staten er betalt til og med året 1958. Avgiften for 1958 var kr. 3 000. I henhold til den nå foreliggende kontrakt av 13. september/17. september 1958 leier Hunsfos Fabrikker fra Vest-Agder elektrisitetsverk på nytt 3 000 kW primakraft. Kontrakten som tråtte i kraft fra 1. juli 1958 er bindende for begge parter inntil 1. juli 1963 (kontraktens § 9).

Ved den annen foreliggende spillkraftkontrakt av 13. september/17. september 1958 mellom partene er i tidlertid leiekvantumet utvidet fra tidligere 9 000 kW til i alt 32 000 kW spillkraft til dampproduksjon.

Kontrakten er bindende for begge parter i 10 år regnet fra 1. juli 1958 men kontrakten vedblir fremdeles å være gjeldende til den oppsies med et års varsel av en av partene (kontraktens § 10).

Hovedstyret har for sitt vedkommende ikke noe å innvende mot leieforholdet og vil rå til at den søkte tillatelse innvilges for den tid Hunsfos Fabrikker måtte leie inntil 3 000 kW primakraft og inntil 32 000 kW spillkraft fra Vest-Agder elektrisitetsverk i henhold til de respektive kontrakter dog ikke lenger enn til 1. juli 1963.

Tillatelsen anbefales meddelt på betingelse av at selskapets styre skal bestå av bare norske statsborgere.

Videre vil en foreslå at det fastsettes vilkår om en årlig avgift til staten av kr. 1 pr. kW av den primakraft hvorav der i henhold til primakraftleiekontrakten skal betales leie.

Forøvrig anbefales tillatelsen meddelt på de samme vanlige vilkår som fastsatt for A/S Hunsfos Fabrikkers nå utløpne kraftleiekonsesjon av 5. juni 1953.

Behandlet i hovedstyremøte den 8. april 1959.

Dokumentene vedlegges.»

Departementet vil etter det foreliggende anbefale at A/S Hunsfos Fabrikker gis den søkte konsesjon på leie av inntil 3 000 kW primakraft og inntil 32 000 kW spillkraft fra Vest-Agder Elektrisitetsverk på samme vilkår som den tidligere konsesjon med følgende endringer:

Punkt 1 i vilkårene om leietid foreslås gitt følgende ordlyd:

«Tillatelsen gjelder så lenge de to kontrakter av 13./17. september 1958 mellom A/S Hunsfos Fabrikker og Vest-Agder Elektrisitetsverk om leie av henholdsvis inntil 3 000 kW primakraft og inntil 32 000 kW spillkraft står ved makt, dog ikke lenger enn inntil 1. juli 1963.»

Vilkårenes punkt 2 om styre anbefales gitt følgende ordlyd:

«Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere».

Punkt 8 om kraftavståelse foreslås strøket da det er kraftleverandøren selv som har hånd om kraftforsyningen innen distriktet.

Vilkårenes punkt 9 om avgift anbefales gitt følgende ordlyd:

«Av den primakraft hvorav der i henhold til kontrakten om leie av primakraft skal betales leie, erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1 — en krone — pr. kW. Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Erlegges den ikke til forfallstid svares 6 pst. årlig rente fra forfallsdagen.

De nærmere bestemmelser om beregning og erleggelse av avgiften fastsettes av vedkommende departement.»

For øvrig anbefales tillatelsen gitt på samme vilkår som selskapets ved kgl. resolusjon av 5. juni 1953 gitte konsesjon på kraftleie fra Vest-Agder Elektrisitetsverk.

Disse vilkår er de vanlige.

Industridepartementet

t i l r å r :

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV tillates A/S Hunsfos Fabrikker, Vennesla, å leie inntil 3 000 kW primakraft og inntil 32 000 kW spillkraft fra Vest-Agder Elektrisitetsverk.

Tillatelsen gis på de vilkår som er foreslått i Industridepartementets tilråding av 29. april 1959.

13. A/S Tofte Cellulosefabrik.

(Tillatelse til å leie inntil 1 000 kW primakraft og inntil 12 000 kW spillkraft fra henholdsvis Hurum komm. elektrisitetsverk og Buskerud fylkes Elektrisitetsforsyning.)

Kgl. res. av 29. april 1959.

Ved kgl. resolusjon av 16. mai 1924 og 17. august 1944 ble A/S Tofte Cellulosefabrikk meddelt konsesjon for leie av kraft fra henholdsvis Hurum komm. elektrisitetsverk 1 000 kW og Buskerud fylkes elektrisitetsforsyning 12 000 kW. Den førstnevnte konsesjon var gjeldende til 1. januar 1949, den sistnevnte til 1. juli 1954.

I brev av 7. juni 1955 til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet søkes det om fornyelse av konsesjonene.

Hovedstyret har 11. april i år gitt følgende uttalelse til departementet:

«A/S Tofte Cellulosefabrik har i brev av 7. juni 1955 til Hovedstyret søkt om fornyet konsesjon på leie av inntil 1 000 kW fra Hurum kommunale elektrisitetsverk samt på leie av 12 000 kW spillkraft fra Buskerud fylkes elektrisitetsforsyning.

Søknaden er sålydende:

«Vi tillater oss herved å søke om fornyelse av vår tillatelse i medhold av kap. IV i lov av 14. desember 1917 om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom, å leie inntil 1 000 kW fra Hurum kommunale Elektrisitetsverk på de i Arbeidsdepartementets foredrag av 16. mai 1924 anførte betingelser. Vår nåværende tillatelse utløp den 1. januar 1949.

Til orientering vedlegges avskrift av den nåværende kontrakt mellom Hurum kommunale Elektrisitetsverk og A/S Tofte Cellulosefabrik av henholdsvis 13. og 25. november 1950.

Likeledes tillater vi oss å søke om fornyelse av vår tillatelse å leie inntil 12 000 kW spillkraft fra Buskerud fylkes Elektrisitetsforsyning av 17. august 1944 med stadfestelse ved kgl. resolusjon av 1. mars 1946 overensstemmende med § 4 i restitusjonsordningen av 17. august 1945.

Vår nåværende tillatelse utløp den 1. juli 1954.

Til orientering vedlegges den nåværende kontrakt mellom Buskerud fylkes Elektrisitetsforsyning og A/S Tofte Cellulosefabrik angående levering av spillkraft datert henholdsvis 25. og 28. august 1947.

Da spillkraften skal brukes til drift av vår elektrokjele og således erstatte bruk av kull, går vi ut fra at spillkraften skal være fritatt for offentlig avgift.

Vi vedlegger likeledes erklæring in duplo undertegnet av selskapets styre vedrørende selskapets bestyrelse.»

Saken har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Hurum herredstyre har i møte den 19. juli 1955 anbefalt søknaden innvilget.

Fylkesmannen i Buskerud fylke har i påtegning av 8. august 1955 til Hovedstyret meddelt at han anbefaler den søkte konsesjon gitt.

Industri direktoratet (Trefordlingskontoret) har i brev hertil av 28. januar 1956 meddelt at det anbefaler søknaden innvilget.

Ved kgl. resolusjon av 16. mai 1924 er Tofte Cellulosefabrik meddelt konsesjon på leie av inntil 700 kW primakraft og 300 kW spillkraft fra Hurum komm. elektrisitetsverk. Videre er selskapet den 17. august 1944, (stadfestet den 1. mars 1946) meddelt konsesjon på leie av inntil 12 000 kW spillkraft fra Buskerud fylkes elektrisitetsforsyning.

De nevnte kraftleiekonsesjoner var gjeldende til henholdsvis den 1. januar 1949 og 1. juli 1954. Disse nå utløpne konsesjoner er meddelt på betingelse om norsk styre og for øvrig på vanlige vilkår uten andre særvilkår. Det er således ikke fastsatt vilkår om avgift i disse konsesjoner. Når avgift ikke er betinget av de inntil 700 kW primakraft i henhold til kraftleiekonsesjonen av 16. mai 1924 var dette begrunnet med at leien av primakraften hadde som forutsetning at den skulle erstatte selskapets eldre nedlagte dampkraftanlegg. For spillkraften i henhold til kraftleiekonsesjonen 17. august 1944 er det derimot som vanlig ikke betinget avgift, da den ble å anvende til erstatning for kull til fremstilling av damp.

I henhold til vedlagte kontrakt av 13. november/25. november 1950 mellom A/S Tofte Cellulosefabrik og Hurum kommunale elektrisitetsverk leier selskapet nå 1 000 kW primakraft fra verket. Kontrakten gjelder fra 1. juli 1949 og inntil den med 1 års varsel, regnet fra et driftsårs utløp oppsies av en av partene (kontraktens § 9).

Driftsåret regnes fra 1. juli til 30. juni (kontraktens § 1, pkt. 3).

Videre leier A/S Tofte Cellulosefabrik fra Buskerud fylkes elektrisitetsforsyning 12 000 kW spillkraft i henhold til den annen vedlagte kontrakt av 25. august/28. august 1947 mellom partene. Kontrakten gjelder i 10 år regnet fra 1. juli 1946 og kan deretter oppsies med 1 års varsel (kontraktens § 9).

Hovedstyret har for sitt vedkommende ikke noe å innvende mot leieforholdet og vil rå til at søknaden innvilges.

Tillatelsen anbefales meddelt for den tid A/S Tofte Cellulosefabrik måtte leie inntil 1 000 kW primakraft og inntil 12 000 kW spillkraft i henhold til de respektive kraftleiekontrakter av 13. november/25. november 1950 og 25. august/28. august 1947 med henholdsvis Hurum komm. elektrisitetsverk og Buskerud fylkes elektrisitetsforsyning, dog ikke lenger enn inntil 1. juli 1970.

Tillatelsen anbefales gitt på vilkår om at selskapets styre skal bestå av bare norske statsborgere.

Videre vil en foreslå at det betinges en årlig avgift til staten av 1 krone pr. kilowatt av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes samt at avgiften blir å erlegge pr. 30. juni hvert år fra og med 1. juli 1955.

For øvrig anbefales tillatelsen meddelt på vanlige vilkår således at betingelsene i sin helhet blir som i vedlagte forslag.

Da en er kjent med at A/S Tofte Cellulosefabrik har innledet forhandlinger med Hurum komm. elektrisitetsverk om ytterligere kraftleie, går en ut fra at selskapet blir å underrette om at det i tilfelle blir å søke om konsesjon på vanlig måte for slik ytterligere kraftleie.

Behandlet i hovedstyremøte den 8. april 1959.»

Hovedstyrets forslag til konsesjonsvilkår er sålydende:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid A/S Tofte Cellulosefabrik måtte leie inntil 1 000 kW primakraft og inntil 12 000 kW spillkraft i henhold til de respektive kraftleiekontrakter av 13. november/25. november 1950 og 25. august/28. august 1947 med henholdsvis Hurum komm. elektrisitetsverk og Buskerud fylkes elektrisitetsforsyning, dog ikke lenger enn til 1. juli 1970.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for

noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norske tjenestemenn og arbeidere.

Til byggingen og driften av anlegget skal det bare brukes tjenestemenn og arbeidere som har norsk innfødsrett eller statsborgerrett. Vedkommende myndighet kan dog dispensere fra denne bestemmelse når det trengs spesiell fagkunnskap eller øvelse eller når andre hensyn gjør det nødvendig eller særlig ønskelig for konsesjonæren.

Såfremt ikke offentlige hensyn taler mot det, kan dispensasjon også gis når det gjelder fremmede tjenestemenn og arbeidere som har hatt fast bopel her i riket det siste år. Søknad om dispensasjon må i hvert enkelt tilfelle sendes om vedkommende politimester. Ansettelse må ikke i noe tilfelle foretas før søknaden er avgjort.

Bruker konsesjonæren fremmede tjenestemenn eller arbeidere uten å ha fått tillatelse til det, kan vedkommende departement ilegge ham en dagbot til statskassen på opp til 50 — femti — kroner dagen for hver person.

6. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av anlegget skal norsk vare brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

7. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

8. Kraftavståelse.

Selskapet plikter å avstå inntil 10 pst. av den leide kraft til de kommuner som Kongen bestemmer — derunder også fylkeskommuner.

Kraften leveres til samme pris og på samme vilkår som etter leiekontrakten gjelder for selskapet og kan forlanges tatt ut etter bestemmelse av departementet enten i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnettet, hva enten dette tilhører selskapet eller eieren av vassfallet.

Volder uttaket av kraften økede utgifter, bæres disse av den som tar ut kraften. Av-

brytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lock-out må ikke skje uten samtykke av departementet.

Selskapet har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft tas ut.

Konsesjonskraft kan oppsies med 2 års varsel. Kraft som er oppsagt kan ikke senere forlanges avgitt.

9. Avgift.

Av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges det til statskassen en årlig avgift av kr. 1 — en krone — pr. kW. Avgiften forfaller til betaling pr. 30. juni hvert år. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

Avgiften blir å erlegge fra og med 1. juli 1955.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av Industri-departementet.

10. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

11. Overtredelse av konsesjonsbetingelsene.

Overtredelse av postene 2 og 10 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverv og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.»

Departementet har intet å innvende og rår til at det blir gitt tillatelse som omsøkt og på de vilkår som er foreslått av Hovedstyret. Dog finner departementet ikke grunn til å ta med bestemmelsen om kraftavståelse i post 8, idet kraftleverandørene her er kommunale kraftverker. Departementet er enig i at det betinges årlig avgift til staten av 1 krone pr. kW fra og med 1. juli 1955 av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes.

Industri-departementet

t i l r å r :

1. I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917, kap. IV tillates A/S Tofte Cellulosefabrik å leie inntil 1 000 kW primakraft og inntil 12 000 kW spillkraft i henhold til de respektive kraftleiekontrakter av 13./25. november 1950 og 25./28. august 1957 med henholdsvis Hurum komm. elektrisi-

tetsverk og Buskerud fylkes elektrisitetsforsyning, dog ikke lenger enn inntil 1. juni 1970.

2. Tillatelsen gis på de vilkår som er inntatt i Industridepartementets tilråding av 29. april 1959.

14. Firma Berger Langmoen, Brumundal.

(Tillatelse til å leie inntil 3 950 kW fra Mesna Kraftselskap.)

Kgl. res. av 29. april 1959.

Brukseier Berger Langmoen, nå firma Berger Langmoen, Brumundal, fikk 16. juli 1941 konsesjon for tidsrommet inntil 1. juli 1960 på leie av inntil 1 320 kW fra Ringsaker og Nes kraftanlegg. Firmaet har siden inngått kraftleiekontrakt med Mesna Kraftselskap av 14. juni 1950 om leie av 3 950 kW. Selskapet søker nå om konsesjon i henhold til denne kontrakt.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har avgitt følgende innstilling i saken, datert 11. april i år:

«I brev av 22. november 1954 til Hovedstyret har firmaet Berger Langmoen, Brumundal, søkt om konsesjon på leie av i alt 3 950 kW fra Mesna Kraftselskap.

Søknaden er sålydende:

«Idet vi henholder oss til dagens telefonsamtale med ingeniør E. Finne og til vårt brev av 15. ds., tillater vi oss høfligst å søke om konsesjon på den samlede godkjente levering av kraft som nå er kommet opp i 3 950 kW.

Det er tidligere gitt konsesjon på inntil 1 320 kW fra Ringsaker og Nes Kraftanlæg.

Kontraktsforholdet er nå ordnet slik at leveringen foregår fra Mesna Kraftselskap i henhold til vedlagte kopi av kontrakt datert 14. juni 1950. Selskapets ansvarlige består av disponert Odd Langmoen, skogsjef Hans Langmoen og sivilingeniør B. M. Langmoen. Alle er norske statsborgere.

Saken har herfra vært forelagt for distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Ringsakerformannskap har i møte den 14. desember 1954 vedtatt å rå til at firmaet Berger Langmoen får konsesjon på leie av i alt 3 950 kW fra Mesna Kraftselskap.

Fylkesmannen i Hedmark fylke har i påtegning av 13. juni 1955 til Hovedstyret meddelt at han rå til at konsesjon blir gitt i samsvar med søknaden.

Industridirektoratet, Treforedlingskontoret har underhånden meddelt at det ikke har noe å bemerke til saken.

Hovedstyret skal bemerke:

Ved Arbeidsdepartementets brev av 16. juli 1941 til høyesterettsadvokat Eilif Moe, Lillehammer er brukseier Berger Langmoen meddelt konsesjon på leie av inntil 1 320 kW fra Ringsaker og Nes kraftanlegg.

Tillatelsen gjelder så lenge kraftleiekontrakten av 7./14. oktober 1940 mellom brukseier Berger Langmoen og Ringsaker og Nes kraftanlegg om leie av de inntil 1 320 kW står ved makt, dog ikke lenger enn til 1. juli 1960. I konsesjonsvilkårenes post 8 er fastsatt at det skal erlegges en årlig avgift til staten av kroner 1 pr. kW av den kraft som gjennomsnittlig benyttes. Avgiften forfaller til betaling pr. 1. juli hvert år.

For øvrig er tillatelsen meddelt på vanlige vilkår og således uten vilkår med hensyn til styre da det her handler seg om en privat bedrift.

Da leieforholdet er endret ved den nå foreliggende kraftleiekontrakt av 14. juni/6. juli 1950 er den gitte kraftleiekonsesjon av 16. juli 1941 å anse for bortfalt.

Ved den nevnte nye kraftleiekontrakt leier Berger Langmoen fra Mesna Kraftselskap den primakraft som tiltrengs for Langmoens bedrift i Brumunddal. Ifølge kontrakten er kraftselskapets leveringsforpliktelse dog begrenset til maksimalt 2 500 kW med en årlig brukstid av inntil 6 000 timer. Kraftselskapet vil imidlertid såvidt mulig søke å tilfredsstille bedriftens behov for primakraft til enhver tid.

Energiforbruket måles på 7 500 volt-siden i bedriftens transformatorstasjon på Granerudengen.

For inntil 1 320 kW betales kr. 54 pr. kW og 0,5 øre pr. kWh ved en brukstid oppad til 6 000 timer. For alt overskytende energiforbruk betales et tillegg — stort 1,12 øre pr. kWh. For eventuelt forbruk utover kontraktskvantumet blir dessuten å dekke kraftselskapets merutgifter for kjøp av reservekraft (jfr. kraftleiekontraktens § 6).

Det endelige oppgjør for kraftleveringen foretas pr. 1. juli hvert år (kraftleiekontraktens § 7).

Kraftleiekontrakten som i henhold til § 10 trådte i kraft 1. juli 1949 er fortløpende, men den kan av hver av partene med 5 års varsel oppsies til opphør pr. 30. juni.

I og med ikrafttredelsen av den nærværende nye kraftleiekontrakt er bedriftens gamle kontrakt av oktober 1940 med Ringsaker og Nes kraftanlegg bortfalt.

Hovedstyret har for sitt vedkommende ikke noe å bemerke til leieforholdet og vil rå til at det gis firmaet Berger Langmoen den søkte

konsesjon på leie av inntil 3 950 kW fra Mesna Kraftselskap.

Tillatelsen anbefales meddelt for den tid kraftleiekontrakten av 14. juni/6. juli 1950 mellom partene måtte stå ved makt, dog ikke lenger enn til 1. juli 1970.

For øvrig anbefales tillatelsen meddelt på de samme vilkår som er fastsatt i den nå bortfalte tidligere gitte kraftleiekonsesjon av 16. juli 1941 til firmaet Berger Langmoen, heri innbefattet det i denne konsesjon fastsatte vilkår om en årlig avgift til staten av 1 krone pr. kilowatt av den kraft som gjennomsnittlig benyttes.

Hva avgiften angår skal bemerkes at denne er betalt til og med 1957—58. For 1957—58 var avgiften kr. 2 258,60.

Behandlet i hovedstyremøte den 8. april 1959.»

Departementet slutter seg til Hovedstyrets uttalelse og har intet å tilføye til det som der er framholdt. På grunnlag av det foreliggende vil departementet tilrå at det meddeles tillatelse som omsøkt og på samme vilkår som for den nå bortfalte, tidligere tillatelse av 16. juli 1941, dog slik at post 1, Leietid, gis følgende endrede ordlyd: «Tillatelsen gjelder sålenge kraftleiekontrakten av 14. juni/6. juli 1950 mellom firma Berger Langmoen og Mesna Kraftselskap om leie av inntil 3 950 kW står ved makt, dog ikke lenger enn 1. juli 1970.»

Industridepartementet

t i l r å r :

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV gis firma Berger Langmoen, Brumunddal, tillatelse til å leie inntil 3 950 kW fra Mesna Kraftselskap på de vilkår som er foreslått i Industridepartementets tilråding av 29. april 1959.

15. Orkla Grube-Aktiebolag med datterselskaper.

(Tillatelse til i fellesskap å leie inntil 6 000 kW fra Sør-Trøndelag elektrisitetsverk.)
Kgl. res. av 29. april 1959.

Fra Orka Grube Aktiebolag, Orkla Metal-Aktieselskap og Chr. Salvesen & Chr. Tham's Communications Aktieselskap, som i fellesskap, ved konsesjon gitt ved kgl. resolusjon 9. februar 1940, er tillatt inntil 30. juni 1970 å leie inntil 6 000 kW fra Trondheim Elektrisitetsverk, er innkommet søknad om konsesjon

på tilsvarende kraftleie fra Sør-Trøndelag Elektrisitetsverk. Det dreier seg om et skifte av kraftleverandør.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har avgitt følgende innstilling av 11. april 1959 til departementet:

«Med Industridepartementets, Vassdragsavdelingens påtegnning av 2. november 1954 har Hovedstyret mottatt til uttalelse en søknad av 24. mars 1954 fra Orkla Grube-Aktiebolag hvori selskapet går ut fra at den konsesjon av 9. februar 1940 som er gitt Orkla Grube-Aktiebolag, Orkla Metal-Aktieselskap og Chr. Salvesen & Chr. Thams's Communications Aktieselskab i fellesskap på leie av inntil 6 000 kW fra Trondheim elektrisitetsverk nå vil bli gitt på leie av det tilsvarende kraftkvantum fra Sør-Trøndelag elektrisitetsverk etter at dette verk nå står som kraftleverandør.

Søknaden er sålydende:

«I samsvar med konsesjonsloven av 14. desember 1917 ble Orkla Grube-Aktiebolag, Orkla Metal-Aktieselskab og Chr. Salvesen & Chr. Thams's Communications Aktieselskab ved kgl. resolusjon av 9. februar 1940 i fellesskap gitt tillatelse til å leie inntil 6 000 kW elektrisk energi fra Trondheim Elektrisitetsverk.

Som det vil fremgå av vedlagte avskrift av brev av 13. oktober 1952 fra Chr. Salvesen & Chr. Tham's Comm. A/S til Det Kgl. Kommunal- og Arbeidsdepartement, er man kommet til at det vil være naturlig at vi for fremtiden blir abonnent på elektrisk energi hos Sør-Trøndelag Elektrisitetsverk. Denne ordning er nå satt i kraft.

Ovennevnte brev 13. oktober 1952 er ennå ikke besvart, noe som formodentlig kan skyldes at vi med grunnlag i et sirkulære av 1. februar 1946 sendte dette brev, som for øvrig den årlige oppgave over styre og kapital, til Kommunal- og arbeidsdepartementet istedenfor til Industridepartementet.

På telefonisk henvendelse 22. ds. fikk vi imidlertid opplyst at den årlige melding om styre og kapital skal sendes som vanlig, og vi tillater oss derfor å gi nedenstående oppgave:»

Her følger så oppgave over de respektive selskapers aksjekapital, styre, samt aksjonærfortegnelse.

Med hensyn til det endrede kraftleieforhold bemerker Chr. Salvesen & Chr. Thams's Communications A/S i nevnte brev av 13. oktober 1952 til Industridepartementet:

«Ved kgl. resolusjon av 9. februar 1940, har Orkla Grube-Aktiebolag, Orkla Metal-Aktieselskab og vårt selskap, fått tillatelse til å leie inntil 6 000 kW elektrisk energi fra Trondheim Elektrisitetsverk, og Hovedstyret for Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen har i skrivelse av 4. mars 1940, gitt vårt sel-

skap tillatelse til å bygge og drive den for overføringen av den leiede kraft nødvendige 65 kV kraftledning fra Hyttefoss til Sagbergfoss, og videre tillatelse til ombygging av kraftledningen Sagbergfoss—Bårdshaug.

Alle konsesjoner utløper 30. juni 1970.

Ved Aurakraftens fremføring til Sør-Trøndelag, skal denne kraft distribueres med spenning 60 kV av Sør-Trøndelag Elektrisitetsverk, og en videre utnyttelse av vår ovennevnte kraftledning, fremstiller seg derfor som helt naturlig.

Etter konferanse såvel med Trondheim Elektrisitetsverk som med Sør-Trøndelag Elektrisitetsverk, er man kommet fram til det resultat at det vil være naturlig at vi for fremtiden går over til Sør-Trøndelag Elektrisitetsverk som kraftabonnement, og at våre 60 kV-anlegg overdras til Sør-Trøndelag Elektrisitetsverk.

Vi har erklært oss enige i at en slik ordning etableres under den uttrykkelige forutsetning at de konsesjonsgivende myndigheter på forhånd gir sitt samtykke til dette og tilsagn om at overdragelsen ikke fører med seg reduksjon i de rettigheter konsesjonærene nå har ved ovennevnte konsesjoner.

Hvis overdragelsen kommer istand, vil vår konsesjon på kraftledningen Hyttefoss—Sagbergfoss—Bårdshaug og 60 kV-anlegget i Bårdshaug og Sagbergfoss, bli å overføre til Sør-Trøndelag Elektrisitetsverk, som leverer sin kraft til oss i Bårdshaug over 60 kV-linjen fra Orkdal Transformatorstasjon ved Blåsmo.

Vi tillater oss med dette å forespørre det ærede departement om den ovenfor skisserte ordning medfører noen bemerkninger fra departementets side.»

I tilslutning hertil har Sør-Trøndelag elektrisitetsverk i brev av 18. januar 1956 til Industridepartementet bemerket:

«Etter anmodning fra Chr. Salvesen & Chr. Thams's Communications Aktieselskap, Thamshamn, bekrefter vi herved at vi har kjøpt overføringsanleggene Hyttefoss—Sagbergfoss—Bårdshaug som selskapet har bygget i henhold til ekspropriasjonstillatelser av 7. juni 1918 og 9. februar 1940, og at vi overtok anleggene den 1. januar 1955.»

Søknaden av 24. mars 1954 fra Orkla Grube-Aktiebolag har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Meldal herredstyre har i møte den 24. november 1958 enstemmig vedtatt å innstille på at søknaden blir innvilget.

Orkanger herredstyre har i møte den 17. desember 1958 vedtatt å anbefale søknaden innvilget.

Sør-Trøndelag elektrisitetsverk har i påtegning av 7. januar 1959 til fylkesmannen i Sør-Trøndelag anbefalt at konsesjonen blir gitt snarest.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag fylke har i påtegning av 21. januar 1959 til Hovedstyret meddelt at han slutter seg til foranstående uttalelse fra Sør-Trøndelag elektrisitetsverk.

Hovedstyret skal bemerke:

Ved kgl. resolusjon av 9. februar 1940 er Orkla Grube-Aktiebolag, Orkla Metal A/S og Chr. Salvesen & Chr. Thams's Communications A/S i fellesskap meddelt konsesjon på leie av inntil 6 000 kW fra Trondheim elektrisitetsverk. Tillatelsen som gjelder inntil 30. juni 1970, er gitt på vilkår om at hvert av de tre selskapers «styre» for et flertalls vedkommende skal bestå av norske statsborgere. For øvrig er tillatelsen meddelt på vanlige vilkår, dog uten vilkår om avgift og kraftavståelse (10 pst. til kommuner).

Når avgift ikke er pålagt var årsaken til dette at Trondheim som kraftleverandør er pålagt betydelige konsesjonsavgifter i forbindelse med kommunens reguleringskonsesjoner. Da Trondheim også er pålagt å avstå større kvanta konsesjonskraft til kommuner i forbindelse med disse reguleringskonsesjoner, er det i omhandlede kraftleiekonsesjon ikke fastsatt vilkår om kraftavståelse (10 pst.) til kommuner.

Hva angår spørsmålet om overdragelse av Chr. Salvesen & Chr. Thams's 65 kV kraftledning Hyttefossen—Sagbergfossen (kons. av 4. mars 1940) med flere ledningsanlegg, så foreligger ved Hovedstyrets søknad av 12. mars 1955 fra Sør-Trøndelag e.v. på overtagelse av konsesjonene på disse ledningsanlegg.

Uttalelse fra distriktet i saken foreligger, men da et oppgjør mellom fylket og Melhus kommune med hensyn til Sagberget transformatorstasjon ennå ikke er avgjort er den endelige behandling av saken utsatt.

Kraftleiekonsesjonsspørsmålet er imidlertid uberørt av det nevnte oppgjør.

Hovedstyret har ikke noe å innvende mot at de tre selskaper Orkla Grube-Aktiebolag, Orkla Metal-Aktieselskap og Chr. Salvesen og Chr. Thams's Communications Aktieselskap i fellesskap nå leier de inntil 6 000 kW fra Sør-Trøndelag elektrisitetsverk mot tidligere fra Trondheim elektrisitetsverk, og vil rå til at det søkte samtykke hertil gis.

Det forhold at det skjer et skifte av kraftleverandør antas i nærværende tilfelle ikke å medføre endringer i konsesjonsvilkårene.

Hovedstyret vil da rå til at de tre selskapers adgang til å leie inntil 6 000 kW fra Sør-Trøndelag elektrisitetsverk mot før fra Trondheim elektrisitetsverk gis på de samme vilkår som fastsatt i disse selskapers felles kraftleiekonsesjon av 9. februar 1940 for den tid det nye leieforholdet består, dog ikke lenger enn inntil 30. juni 1970.

Behandlet i hovedstyremøte den 8. april 1959.»

Departementet slutter seg til det som er framholdt av Hovedstyret og rår til at de tre selskaper blir gitt konsesjon på kraftleie fra Sør-Trøndelag Elektrisitetsverk for det samme kraftkvantum som selskapene tidligere har leiet fra Trondheim Elektrisitetsverk.

Den nye konsesjon anbefales gitt på samme vilkår som fastsatt i konsesjonen av 9. februar 1940, idet dog post 1 gis følgende nye ordlyd: «Tillatelsen gjelder for den tid Orkla Grube A/B, Orkla Metal A/S og Chr. Salvesen & Chr. Thams's Comm. A/S tilsammen måtte leie inntil 6 000 kW fra Sør-Trøndelag Elektrisitetsverk, dog ikke lenger enn til 30. juni 1970».

Industridepartementet

tilrår:

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917, kap. IV tillates Orkla Grube A/B, Orkla Metal A/S og Chr. Salvesen & Chr. Thams's Comm. A/S i fellesskap å leie inntil 6 000 kW fra Sør-Trøndelag Elektrisitetsverk. Tillatelsen gis på de vilkår som er foreslått i Industridepartementets tilråding av 29. april 1959. Den konsesjon på kraftleie fra Trondheim elektrisitetsverk som ble gitt de nevnte selskaper ved kgl. resolusjon av 9. februar 1940, faller samtidig bort.

16. Titania A/S.

(Tillatelse til å leie ytterligere inntil 4 500 kW fra Vest-Agder elektrisitetsverk.)

Kgl. res. av 22. mai 1959.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i anledning søknad av 11. juni 1958 fra Titania A/S om ytterligere kraftleie fra Vest-Agder Elektrisitetsverk avgitt følgende uttalelse:

I brev av 11. juni 1958 til Hovedstyret har Titania A/S søkt om konsesjon på ytterligere kraftleie fra Vest-Agder Elektrisitetsverk.

Søknaden er sålydende:

«I forbindelse med idriftsettelse av det nye grubeanlegg Tellnes (Sokndal kommune — Rogaland fylke) har Titania A/S avsluttet en kraftleiekontrakt med Vest-Agder Elektrisitetsverk på 4 500 kW på vilkår som angitt i vedlagte kontraktkopier.

Titania A/S søker herved om konsesjon på kraftleie på 4 500 kW for tidsrommet 1960—1991.»

Med søknaden fulgte avtrykk i 3 eksemplarer av nevnte kraftleiekontrakt av 17. april 1958 mellom Titania A/S og Vest-Agder Elektrisitetsverk. Kontraktens § 1 er sålydende: «§ 1.

1. VAE forplikter seg til fra 1. mai 1960 å stille til disposisjon for Titania 3 500 kW. Titania forplikter seg til å betale for de 3 500 kW fra 1. mai 1960, uansett om energien benyttes eller ikke.
2. VAE forplikter seg til senest fra 1. januar 1964 å stille til disposisjon for Titania 1 000 kW i tillegg til det kraftkvantum som er nevnt i punkt 1. Titania kan ikke forlange denne kraftmengde på 1 000 kW levert før Logna kraftanlegg er satt i drift. Titania forplikter seg til å betale for kraften fra den dag den første gang er tatt ut, dog senest fra 1. januar 1964, uansett om energien benyttes eller ikke.
3. Prisen på kraften er angitt nedenfor i § 5.
4. Kraftkvantum nevnt under punkt 1 og 2 reduseres hvis Titania benytter seg av de i § 12 nevnte bestemmelser om oppsigelse.»

«For å kunne levere kraften forutsetter VAE å bygge ut et nytt kraftanlegg (Logna kraftanlegg i Åseral). For finansieringen av kraftanlegget yter Titania VAE et lån på 7 mill. kroner til 4,5 pst. rente» (kraftleiekontraktens § 3).

I henhold til nevnte § 5 betaler Titania A/S for den i § 1 angitte elektriske energi kr. 165 pr. kW pr. år ved en brukstid på 7 200 timer pr. år. «Kraftprisen er beregnet på en utbyggingspris av 17,5 mill. kroner for det kraftanlegg VAE må gå til utbygging av for å kunne levere kraften.» Byggesummen og nevnte kraftpris gjelder med forbehold om indeksregulering.

Den elektriske energi leveres av VAE på 60 kV ledningen ved fylkesgrensen Ana—Sira med en spenning av 54—60 000 V. Energien måles i VAE's sekundærstasjon i Flekkefjord. Oppsigelse av kraftleiekontrakten kan skje fra 30. juni 1963. § 12 herom er sålydende:

«Hvis Titania i kontraktstiden finner å måtte gå til hel eller delvis innskrenkning av driften, har Titania rett til, med 3 års skriftlig varsel, å foreta oppsigelse helt eller delvis av det kontraherte kraftkvantum.

Oppsigelse kan ikke skje før 30. juni 1963. Hvis VAE i løpet av disse 3 år får opprettet langsiktig kontrakt på kraftkvantum tilsvarende det av Titania oppsagte kraftkvantum eller del av dette, skal det opptas forhandlinger mellom partene med henblikk på regulering av det beløp Titania ifølge denne paragraf er forpliktet til å betale VAE i oppsigelsestiden for det oppsagte kraftkvantum. Forutsetningen for disse forhandlinger er at det minste samlede kvantum VAE får solgt på langsiktige kontrakter, er 1 000 kW.»

«Kontrakten løper ut 31. desember 1991 for det kraftkvantum som er nevnt i § 1 punkt 1. For det kraftkvantum som er nevnt i § 1 punkt 2, løper kontrakten ut 30 år etter at første avdrag på den del av lånet som er nevnt i § 3 punkt 3, er betalt, dog senest 30. juni 1994» (jfr. kraftleiekontraktens § 14).

Søknaden med bilag har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Sokndal herredstyre har i møte den 29. september 1958 fattet dette vedtak:

«Konsesjon til Titania A/S for kraftleie på 4 500 kW anbefales på vanlige vilkår (bl. a. med konsesjonsstrøm og konsesjonsavgift).»

Rogaland fylkes elektrisitetskontor har i påtegning av 16. april 1959 til fylkesmannen i Rogaland fylke bemerket:

«A/S Titania søker i medhold av erhvervsloven av 1917 om tillatelse til å leie inntil 4 500 kW fra Vest-Agder elektrisitetsverk. Kraften skal anvendes til et nytt grubeanlegg som Titania anlegger ved Telnes i Sokndal herred. Anlegget aktes bygget i 3 ensartede «units», hvert bereknet for oppberedning av ca. 1,0 mill. tonn råmalm (tilsvarende ca. 300 000 tonn ilmenit). Første unit bereknes fullført i tiden 1957—1960.

Kraften forutsettes å bli levert med 3 500 kW fra 1. mai 1960 og de resterende 1 000 kW fra 1. januar 1964.

Der er undersøkt muligheter for å få levert omhandlede kraftkvantum fra anlegg innen Rogaland fylke, men da de kraftanlegg som kan komme i betraktning (samkjøringen Lyse, Flørli, Oltedal, Oltesvik og Maudal) ligger omkring Stavanger, blir overføringsutgiftene altfor store slik at den mest rasjonelle levering vil skje fra Vest-Agder.

Da Sokndal herred allerede nå har undersøkt på elektrisk energi og dette undersøkt vil komme til å øke med den økede arbeidsstyrke det nye anlegg krever, bør dette herred bli tilkjent nødvendig konsesjonskraft. Likeledes bør konsesjonsavgiften tilkjennes samme herred.

Den omkontraherte kraft er nødvendig for å drive de nye Titan-gruber ved Tellnes, og da disse foruten å være meget rikholdige samtidig som de ved eksport av produksjonen vil gi store valutainntekter, tillater jeg meg å tilrå at kontrakten blir godkjent.»

Fylkesmannen i Rogaland har i påtegning av 17. april 1959 til Hovedstyret meddelt at han tiltrer elektrisitetskonsulent Tvedtens uttalelse og anbefaling.

Hovedstyret skal bemerke:

Ved Kronprinsregentens resolusjon av 9. desember 1955 er Vest-Agder fylke gitt tillatelse til regulering av Juvatn, Mevatn og Grundevatn i Lognavassdraget, og ved kgl. resolusjon av 31. oktober 1958 er Vest-Agder Elektrisitetsverk gitt tillatelse «til å bygge og drive Logna kraftanlegg og å ekspropriere grunn og rettigheter som trengs for utbyggingen».

Logna kraftanlegg skal ifølge VAE utnytte et bruttofall på 155 m mellom Lognavann (kote 358) og Juvann (kote 513) i Lognavassdraget. Kraftanlegget inkl. overføringsanlegget til Skjerka kraftstasjon er av VAE beregnet å koste 17,5 mill. kroner og regnes å skulle gi en midlere ytelse på 11 000 kW og år.

Hva den søkte kraftleiekonsesjon angår skal bemerkes:

Ved kgl. resolusjon av 24. september 1954 er Titania A/S senest meddelt konsesjon på leie av inntil 5 000 kW fra Vest-Agder Elektrisitetsverk for den tid kraftleiekontrakten av 1. juli 1953 mellom partene står ved makt, dog ikke lenger enn til 1. januar 1979. (Jfr. Hovedstyrets uttalelse i brev av 14. september 1954 til Industridepartementet.)

I konsesjonsbetingelsenes post 2 er fastsatt vilkår om at selskapets styre skal bestå av norske statsborgere, og i post 8 er fastsatt vilkår om 10 pst. kraftavståelse til kommuner. I henhold til vilkårene i post 9 skal det erlegges en årlig avgift av kr. 0,50 pr. kW til kommuner og en årlig avgift av kr. 0,50 pr. kW til staten av den kraft som gjennomsnittlig benyttes. For øvrig er tillatelsen meddelt på vanlige vilkår.

Avgiftene er i henhold til denne konsesjon og øvrige kraftleiekonsesjoner til Titania A/S av 7. juni 1935 og 12. november 1948 på leie av henholdsvis 1 500 turb./HK fra The Jøssingfjord Manufacturing Co. A/S og inntil 1 100 kW fra Vestlandske Vassdrags- og Kraftselskap A/S — betalt til og med året 1958. For året 1958 var disse avgifter tilsammen kr. 2 856.

Hovedstyret vil rå til at den søkte kraftleiekonsesjon innvilges og at tillatelsen meddeles for den tid kraftleiekontrakten av 17. april 1958 mellom Vest-Agder Elektrisitetsverk og Titania A/S om leie av inntil 4 500 kW står ved makt, dog ikke lenger enn til 30. juni 1994. Dette av hensyn til finansieringsforholdene og driften av det nye gruveanlegg «Tellnes». Videre skal pekes på at Titania A/S ved Kronprinsregentens resolusjon av 5. april 1957 er gitt tillatelse til å sette igang regelmessig bergverksdrift i Tellnesfeltet. Tillatelsen gjelder inntil 5. april 2007.

For øvrig anbefales tillatelsen meddelt på de samme vilkår som fastsatt i Titania A/S' forannevnte konsesjon av 24. september 1954 på leie av inntil 5 000 kW fra Vest-Agder Elektrisitetsverk — herunder innbefattet vilkåret om en årlig avgift av kr. 0,50 pr. kW til kommuner og kr. 0,50 pr. kW til staten samt vilkåret om 10 pst. kraftavståelse til kommuner. Dog forutsettes tatt i betraktning de seneste endringer av loven.

Behandlet i hovedstyremøte den 29. april 1959.»

Departementet viser til Hovedstyrets innstilling og til «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1954, side 124 flg. hvorav vil framgå de nødvendige opplysninger om selskapet, dets øvrige kraftleiekonsesjoner m. v.

På grunnlag av det foreliggende rå departementet til at selskapet får den omsøkte til-

latelse til å leie ytterligere 4 500 kW fra Vest-Agder Elektrisitetsverk for tidsrommet inntil 30. juni 1994.

Med hensyn til vilkårene for tillatelsen slutter en seg til Hovedstyrets merknader, dog finner departementet ikke grunn til å anbefale kraftavståelse da det her er et fylke som leier ut kraften.

Industridepartementet

tilrår:

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV tillates Titania A/S å leie ytterligere inntil 4 500 kW elektrisk energi fra Vest-Agder Elektrisitetsverk på betingelser som foreslått i Industridepartementets tilråding av 22. mai 1959.

17. Christiania Spigerverk.

(Tillatelse til å leie inntil 8 000 kW fra L/L Svultingen, Ytre Fjordane Kraftlag og L/L Firdakraft.)

Kgl. res. av 19. juni 1959.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 30. april 1959 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av en søknad av 18. november 1955 fra Christiania Spigerverk om tillatelse til å leie elektrisk kraft fra L/L Svultingen, Ytre Fjordane Kraftlag og L/L Firdakraft til drift av Spigerverkets fabrikker i Svelgen i Nordfjord:

«I brev av 18. november 1955 til Hovedstyret har Christiania Spigerverk søkt om konsesjon på leie av kraft til Spigerverkets fabrikker i Svelgen i henhold til kontrakt av 16. juni 1955 med ovennevnte kraft- resp. lutlag.

Søknaden er sålydende:

«Vi tillater oss herved å søke om konsesjon på leie av elektrisk kraft til Spigerverkets fabrikker i Svelgen i samsvar med vedlagte gjenpart av kontrakt inngått 16. juni 1955 mellom Christiania Spigerverk på den ene side og L/L Svultingen, Ytre Fjordane Kraftlag og L/L Firdakraft på den annen side.

Konsesjonssøknaden gjelder for et kvantum av tilsammen 41 664 000 kWh pr. år. Konsesjonen ønskes gitt for et tidsrom av 50 år.

Om overdragelse til Staten av A/S Bremanger kraftselskaps eiendommer og rettigheter i Svelgen vassdraget og bortleie av samme til Christiania Spigerverk vises til vedlagte St. prp. nr. 53, 1955 (konklusjon side 9).

Utkast til kontrakt i samsvar med proposisjonen er under utarbeidelse i Vassdragsvesenet.

Vedr. A/S Bremanger Kraftselskaps stilling i saken tillater vi oss videre å referere føl-

gende fra protokollen fra ekstraordinær generalforsamling i A/S Bremanger Kraftselskab 3. oktober 1955:

«4. Følgende styreforslag, godkjent av representantskapet, ble vedtatt mot 122 stemmer:

a) A/S Bremanger Kraftselskaps vassdragsrettigheter og kraftanlegg m. v. i Svelgen vassdraget overdras til Staten mot at Christiania Spigerverk er legger til Kraftselskabet en godtgjørelse svarende til rettighetenes og anleggenes bokførte verdi pr. 31. desember 1955.

b) A/S Bremanger Kraftselskaps andel i Bremanger Rujernsverk overdras til Christiania Spigerverk pr. 1. januar 1955 i henhold til en kontrakt nøyaktig tilsvarende kontrakten med Jebsen-gruppen.
Erklæring fra styret vedlegges.»

I brev hertil av 23. desember 1955 har Spigerverket gitt følgende supplerende opplysninger:

«Konsesjonen ønskes gitt etter følgende kvanta:

Periode 1	
6 vinter måneder	
Svultingen	1 200 kW
YFK	600 kW
Firdakraft	3 000 kW
	4 800 kW
6 sommer måneder	
Svultingen	8 000 kW
Periode 2	
Hele året	
Svultingen	8 000 kW

Hva angår rujernsverket i Svelgen vil vi opplyse at av dets interessentkapital som vi har overtatt, innehadde skipsreder Jebsen m/familie 50 pst., A/S Bremanger Kraftselskab ca. 46 pst. og Bergens Privatbank ca. 4 pst. Interessentkapitalen var tilsammen på kr. 325 735. Svelgen ligger i Bremanger kommune.»

Bremanger herredstyre har i møte den 9. april 1956 fattet dette vedtak: «Kommunestyret har ingen merknad i saka og rår til at konsesjonen vert gjeven.»

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane fylke har i påtegnning av 30. april 1956 til Hovedstyret meddelt at han rår til at søknaden blir gitt.

For omhandlede kraftlevering til Spigerverkets fabrikker i Svelgen er det etablert et samarbeide mellom kraftleverandørene. Kraftleveringen er i henhold til kontrakten av 16. juni 1955 delt i to perioder (kontraktens § 2).

I 1. periode forutsettes kraftleveringen å foregå slik:

«I de 6 vintermånedene:			
Svultingen	1 000 kW	og	4 344 000 kWh
YFK	500 kW	og	2 172 000 kWh
Firdakraft	2 500 kW	og	10 860 000 kWh
I de 6 sommermånedene	5 500 kW	og	4 000 kW og 17 376 000 kWh 24 288 000 kWh
			<u>41 664 000 kWh</u>

For å kunne ta ut det fulle antall kWh skal Spigerverket ha rett til periodevis å ta ut inntil 4 500 kW i vintermånedene og 6 000 kW i sommermånedene. Det antall kWh som tas ut utover 17 376 000 kWh eller over 4 500 kW i vintermånedene, og utover 24 288 000 kWh eller over 6 000 kW i sommermånedene regnes som overforbruk.

Disse kraftmengder skal betales slik:

I vintermånedene:			
Svultingen	1 000 kW	à kr. 80	kr. 80 000
YFK	500 kW	à » 80	» 40 000
Firdakraft	2 500 kW	à » 80	» 200 000
I sommermånedene:			
Svultingen 24 288 mill. kWh	à	kr. 0,01	» 242 880
I alt om året for 41 664 mill. kWh			<u>kr. 562 880</u>

I periode 2 leverer Svultingen 5 500 kW i de 6 sommermånedene — 20 mill. kWh, og i vintermånedene 5 mill. kWh, fortrinnsvis i tiden fra 15. november til 15. januar. Disse kraftmengder betales slik:

Sommerkraft 20 mill. kWh	à	kr. 0,012	» kr. 240 000
Vinterkraft 5 mill. kWh	à	kr. 0,015	» 75 000
I alt om året 25 mill. kWh			<u>kr. 315 000</u>

Det antall kWh som tas ut utover 20 mill. kWh eller over 5 500 kW i sommermånedene, og i vintermånedene over 5 mill. kWh, regnes som overforbruk.

Sommermånedene regnes fra 15. mai kl. 1200 til 15. november kl. 1200. Vintermånedene regnes fra 15. november kl. 1200 til 15. mai kl. 1200.»

Kraften leveres og måles i transformatorstasjonen i Svelgen med en spenning av ca. 60 000 volt.

1. periode varer til Spigerverket kan gå over til ordinær drift av første aggregat i den nye kraftstasjon i Svelgen. Dette var antatt å kunne skje den 1. juli 1958. Den 2. periode tar til den dag 1. periode slutter og varer i 15 år.

«Når periode 2 er ute, har Spigerverket med 2 års varsel rett til å fornye kontrakten med opp til nye 15 år. Den pris som kraften da skal betales med, skal tilsvare den pris Staten fastsetter i sine leveransekontrakter fra Statens vassfall til storindustri, idet dog det antall kWh som i sommerhalvåret leveres utover det antall kWh som ble levert sist foregående vinterhalvår, skal leveres til en pris som er 20 pst. lavere enn den pris som fastsettes for årsleveranse.

Hvis Staten subsidierer kraftlevering f. eks. til A/S Norsk Jernverk, skal denne subsidierte pris ikke kunne påberopes.»

I henhold til kontraktens § 5 skal Spigerverket betale de i § 2 fastsatte beløp selv om «de til disposisjon stilte kraftmengder ikke er uttatt.

Hvis Spigerverket tar ut mere kraft enn fastsatt i § 2, skal merforbruket betales med kr. 0,012 pr. kWh i sommermånedene og kr. 0,015 i vintermånedene. Mer kraft enn fastsatt i § 2 må dog ikke uttas uten kraftleverandørenes samtykke.»

Minsteavgiften betales for hver måned. Oppgjør for overforbruk foretas halvårsvis pr. 15. november og 15. mai.

Spigerverkets nærværende midlertidige og permanente kraftleie (i henholdsvis 1. og 2. periode) står i nøye sammenheng med selskapets tiltak for utvidelse av jernverksdriften i Svelgen. En viser til St. prp. nr. 53, 1955, Stortingsvedtak av 31. mai 1955 og Hovedstyrets kontrakt av 6. september/6. oktober 1957 med Christiania Spigerverk om bortleie til Spigerverket av de rettigheter og anlegg som A/S Bremanger Kraftselskap har overdratt til staten.

Hovedstyret har for sitt vedkommende ikke noe å bemerke til det nærværende leieforhold og vil rå til at den søkte kraftleiekonsesjon innvilges.

Det er søkt om en konsesjonstid på 50 år. Kraftleiekontraktens 1. periode utløp ifølge selskapet den 1. juli 1958. Da dens 2. periode gjelder i 15 år regnet fra utløpet av 1. periode, gjelder altså kraftleiekontrakten i sin helhet bare til 1. juli 1973.

Hovedstyret vil rå til at tillatelsen meddeles for den tid kraftleiekontrakten av 16. juni 1955 mellom partene står ved makt og med uttak av inntil 8 000 kW, dog ikke lenger enn inntil 1. juli 1973.

I selskapets ovennevnte kontrakt av 6. september/6. oktober 1957 er inntatt vilkår om selskapets styre og aksjekapital. En vil foreslå at de samme vilkår fastsettes for nærværende kraftleiekonsesjon.

Videre vil en foreslå at det fastsettes vilkår om en årlig avgift av kr. 0,50 pr. kW til kommuner og kr. 0,50 pr. kW til staten av den kraft hvorav der i henhold til kraftleiekontrakten skal betales leie, beregnet etter formelen: $\frac{\text{kWh}}{8760}$

Avgiften foreslås oppkrevd fra det tidspunkt kraftleveringen i henhold til kraftleie-

kontrakten tok til. Avgiften blir således i tilfelle eventuelt å erlegge fra 31. mars 1956.

For øvrig anbefales tillatelsen meddelt på vanlige vilkår med de tilføyelser m. v. som de seneste endringer av loven måtte nødvendiggjøre.

Behandlet i hovedstyremøte den 29. april 1959.

Dokumentene vedlegges.»

Departementets Industriavdeling har 4. juni 1959 gitt følgende uttalelse i saken:

«En viser til ovennevnte sak som en har fått seg forelagt fra Vassdragsavdelingen til gjennomsyn og mulige merknader.

Under forarbeidene til St. prp. nr. 53, 1955 (om overdragelse til Staten av Bremanger Kraftselskaps eiendommer og rettigheter i Svelgenvassdraget og bortleie av samme til Christiania Spigerverk) anbefalt Industridirektoratet at Staten ytes bistand for gjennomføring av Spigerverkets planer for industriutbyggingen i Svelgen, bl. a. ved å gå med på den foreslåtte kraftleiekontrakt mellom Spigerverket og Staten. Industridirektoratet fremholdt den store betydning det ville ha å få realisert Spigerverkets planer. Under henvisning til dette finner en også at det vil være riktig at Spigerverket får ordnet den konsesjon det nå har søkt om for leie av tilleggskraft fra andelslagene Svultingen, Ytre Fjordane Kraftlag og Firdakraft, og en har ikke noe å bemerke til Hovedstyrets tilråding av 30. april 1959 om konsesjon for kraftleiekontrakten.»

Departementet skal bemerke:

Stortinget har i vedtak den 31. mai 1955 samtykket i at A/S Bremanger Kraftselskaps vassdragsrettigheter og kraftanlegg m. v. i Svelgenvassdraget overdras til staten og bortleies til Christiania Spigerverk. Vedtaket er i samsvar med Innst. S. nr. 86 for 1955, jfr. St. prp. nr. 53 for s. å.

I samsvar med det nevnte stortingsvedtak ble A/S Bremanger Kraftselskaps nevnte rettigheter og anlegg m. v. i Svelgenvassdraget overdratt til staten ved to skjøter av 2. mai 1957, og videre ved kontrakt av 6. september/6. oktober 1957 av staten v/ Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet bortleid til Christiania Spigerverk med leietid inntil 23. april 1995.

Disse transaksjoner henger sammen med Spigerverkets planer om utvidelse av rujernproduksjonen i Svelgen.

I denne forbindelse viser en også til at Christiania Spigerverk ved Kronprinsregentens resolusjon av 16. mars 1956 med Stortingets samtykke har fått konsesjon på regulering av Svelgenvassdraget, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1956 s. 43—47 og videre ved Kronprinsregentens resolusjon av 6. juli 1957, jfr. kgl. resolusjon av 20. desember 1957 har

fått konsesjon på overføring av Nipevatn til Svelgenvassdraget, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1957 s. 165—177 og 275—277.

Som det fremgår skal også den kraft — inntil 8 000 kW — som Spigerverket nå søker konsesjon på å leie nyttes til utvidet produksjon av rujern i selskapets bedrift i Svelgen.

Etter det foreliggende vil departementet i tilslutning til hovedstyret anbefale at Spigerverket gis den søkte konsesjon på leie av inntil 8 000 kW fra L/L Svultingen, Ytre Fjordane Kraftlag og L/L Firdakraft, og på de av hovedstyret foreslåtte vilkår.

En er således bl. a. enig i at det betinges årlig avgift på kr. 0,50 pr. kW både til staten og til kommuner av den kraft hvorav der i henhold til kraftleiekontrakten av 16. juni 1955 mellom partene skal betales leie. En forutsetter at avgiftene blir å erlegge fra den tid kraftleveringen i henhold til denne kontrakt tar til.

Videre vil en med hovedstyret rå til at tillatelsen gis for den tid den nevnte kraftleiekontrakt står ved makt og med uttak av inntil 8 000 kW, dog ikke lenger enn inntil 1. juli 1973, og at det tas inn i konsesjonen samme vilkår om styre og aksjekapital m. v. som i den nevnte kontrakt av 6. september/6. oktober 1957 om bortleie av statens rettigheter i Svelgenvassdraget.

I samsvar med lovens § 23, pkt. 5, slik som den lyder etter endringslov av 10. april 1959, finner departementet ikke å burde foreslå betinget kraftavståelse til kommuner, idet kraftleverandørene i nærværende tilfelle selv har hånd om kraftforsyningen i de kommuner, som ville være nærmest til å få tildelt kraft. Kraftleverandørene er kraftlag som helt eller delvis eies av kommunene i distriktet.

For øvrig foreslås vanlige vilkår.

I samsvar hermed vil en foreslå tillatelsen gitt på følgende vilkår:

«1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid kraftleiekontrakten av 16. juni 1955 mellom Christiania Spigerverk og L/L Svultingen, Ytre Fjordane Kraftlag og L/L Firdakraft står ved makt og med uttak av inntil 8 000 kW, dog ikke lenger enn inntil 1. juli 1973.

2. Styre og aksjekapital m. v.

Spigerverkets styre (direksjon og representantskap) skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

Selskapets aksjer eller parter skal lyde på navn. De kan ikke med rettsvirkning tegnes,

ervertes eller eies av eller pantsettes til andre enn staten, norske kommuner, norske statsborgere, Norges Bank eller andre norske banker eller selskaper. Industridepartementet kan dispensere fra denne bestemmelse for mindre aksjeposters vedkommende. Bestemmelse herom skal tas inn i Spigerverkets vedtekter.

Selskapets vedtekter så vel som senere forandringer i disse blir å forelegge vedkommende departement til godkjennelse.

3 Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av anlegget skal norsk vare brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilagge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den kraft hvorav der i henhold til kraftleiekontrakten av 18. november 1955 med L/L Svultingen, Ytre Fjordane Kraftlag og L/L Firdakraft skal betales leie erlegges en årlig avgift av kr. 0,50 pr. kW til staten og kr. 0,50 pr. kW til de kommuner Kongen bestemmer

beregnet etter formelen $\frac{\text{kWh}}{8760}$

Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Erlegges den ikke til forfalltid svarer deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om beregning og betaling av avgiften fastsettes av Industridepartementet.

8. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

9. Overtredelse av konsesjonsbetingelsene.

Overtredelse av postene 2 og 7 medfører tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16, §§ 31 og 32.»

Industridepartementet

tilrår:

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV tillates Christiania Spigerverk å leie inntil 8 000 kW elektrisk energi fra L/L Svultingen, Ytre Fjordane Kraftlag og L/L Firdakraft.

Tillatelsen gis på de vilkår som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 19. juni 1959.

18. Firma Albert Collett. (Salsbrukets Tresliperi.

(Leie av inntil 2 500 kW fra Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk.)

Industridepartementets tillatelse av 19. juni 1959.

I medhold av lov nr. 16. av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates firma Albert Collett som eier av Salsbruket tresliperi å leie inntil 2 500 kW fra Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid kontrakt av 13. august 1952 mellom Salsbrukets Tresliperi og Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk om leie av inntil 2 500 kW elektrisk energi står ved makt, dog ikke lenger enn inntil 1. januar 1965.

2. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opptil kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

3. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte

virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

4. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av det elektriske anlegg skal norsk vare brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at det blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil — 15 — femten pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det, og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreves opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

5. Trygd.

Trygd skal fortinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

6. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til staten en årlig avgift av kr. 1 — en krone — pr. kW beregnet etter formelen:

$$\text{len: } \frac{\text{kWh}}{8760}$$

Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Erlegges den ikke til forfalltid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av Industridepartementet.

7. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

8. Overtredelse av konsesjonsbetingelsene.

Overtredelse av postene 2 og 7 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16, §§ 31 og 32.

Departementet forutsetter at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

19. A/S Rjukanfos.

(Tillatelse til å leie ytterligere 15 000 kW fra Skafså Kraftverk.)

Kgl. res. av 27. juni 1959.

Ved kgl. resolusjon av 16. januar 1953 fikk selskapet tillatelse til å leie inntil 13 000 kW fra A/S Skafså Kraftverk. Om dette vises til «Meddelte Vassdragskonsesjoner» bind XL.

Ved søknad av 30. desember 1954 fra Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab på vegne av A/S Rjukanfos, søkes det om tillatelse til å leie ytterligere 15 000 kW fra A/S Skafså Kraftverk.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har gitt følgende uttalelse 30. april 1959:

«Med Industridepartementets, Vassdragsavdelings påtegnning av 12. januar 1955 motok Hovedstyret til uttalelse en søknad av 30. desember 1954 fra Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab på vegne av A/S Rjukanfos om konsesjon på selskapets ytterligere kraftleie fra A/S Skafså Kraftverk.

Søknaden er i utdrag sålydende:

Da den opprinnelige konsesjon av 16. januar 1953 er basert utelukkende på kraftproduksjonen fra Skafså I og derfor begrenset til et kraftkvantum på inntil 13 000 kW, tillater vi oss med nærværende på vegne av A/S Rjukanfos å andra om at det i konsesjonen fastsatte kraftkvantum forhøyes. Da kraftproduksjonen også ved Skafså I viser seg å bli høyere enn opprinnelig forutsatt, er situasjonen i dag den at man regner med at selv om Vest-Telemark Kraftlag uttar hele sitt forbruk ifølge kontrakten fra Skafså I vil vi fremdeles få ca. 13 000 kW fra denne stasjon. Faktisk tar for øvrig Vest-Telemark Kraftlag på grunn av installasjonene hele sitt uttak fra Skafså I. Hele produksjonen ved Skafså II, som vil kunne komme opp i inntil 15 000 kW, vil med andre ord stå til disposisjon for vårt forbruk, og nærværende søknad går derfor ut på at vi i tillegg til de 13 000 kW som vi har fått konsesjon på å leie i medhold av kgl. resolusjon av 16. januar 1953, får tillatelse til å leie ytterligere inntil 15 000 kW fra A/S Skafså Kraftverk i medhold av kraftleiekontrakten av 27. september—7. oktober 1948 med tilleggsavtale av 22. oktober 1953.

Styreforholdet i A/S Rjukanfos er som tidligere angitt.»

Saken har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Mø herredstyre har i møte den 15. mars 1955 fattet følgende vedtak i saken:

Mø heradstyre finn det ikkje rett at A/S Rjukanfos (Hefa) skal få konsesjon på yverføring av heile kraftproduksjonen frå Skafså II, all den tid at Mø kommune og dei andre 5 kommunane i Vest-Telemark som er tilslutta Vest-Telemark Kraftlag har reint for lite kraft frå før. Dessutan må det skaffast anleggskraft til Tokkeanlegget.

Skafså I produserar no	17 000 kW
Skafså II produserar no	15 000 kW
	<u>Tilsam. 32 000 kW</u>

Av heile denne produksjonen har Vest-Telemark Kraftlag kontrakt på kun	5 500 kW
	Rest 26 500 kW
Frå før har Hydro (Hefa) konsesjon på yverfø. av	13 000 kW
	<u>Rest 13 500 kW</u>

Etter dette måtte det då i alle høve vera spursmål om konsesjon på yverføring av 13 500 kW, og ikkje 15 000 kW som omsøkt.

Då Skafså I og Skafså II produserar meir kraft enn opphavleg rekna med, og då Vest-Telemark Kraftlag frå før har reint for lite kraft til sitt forsyningsområde slikt at abonnentane ikkje kan få den kraft dei vil hava, og

dette vil verta endå mindre når heile Vest-Telemark Kraftlags forsyningsområde er heilt utbygd, finn ein det ikkje rett at A/S Rjukanfos får konsesjon på yverføring av all kraft frå Skafså II, og kan heller ikkje tilrå dette. Vidare er yverføringskapasiteten for 60 kW linja Skafså—Nordaguto sprengt.

Ein ser det difor slik at det rette vilde vera at A/S Rjukanfos fekk konsesjon på ca. 10—11 000 kW yverført frå Skafså II, og Vest-Telemark Kraftlag ca. 2 500 kW i tillegg til dei 5 500 kW dei har kontrakt på frå før, og på desse vilkår vil ein tilrå konsesjon gjeven. Ein visar ellers til innhenta uttale frå Vest-Telemark Kraftlag i denne saki som ligg ved.»

Den nevnte uttalelse fra Vest-Telemark Kraftlag datert 9. mars 1955 er sålydende:

«Til Dykkar spursmål kan vi svara fylgjande:

1. Skafså I yter	17 000 kW
Skafså II yter	15 000 kW
	32 000 kW
2. V. T. K. har etter kraftfordelingskontrakt rett til 5 500 kW dvs. 3 300 kW frå Skafså I og 2 200 kW frå Skafså II. Denne kraftfordeling var basera på den opphavelige utbyggingsplan for Skafså I og II, der Skafså I var rekna til 15 500 kW og Skafså II til 6 000 kW, men ettersom Hefa (Norsk Hydro) hadde teke seg undan rett til overskytande produksjon, har vi ikkje kontraktsmessig rett til meir, endå om baa anlegg yter meir enn frå fyrst av medrekna.
3. Når heile vårt linenett er utbygd for forsyning av dei 6 kommunane som tek kraft frå Vest-Telemark og med den prosentuelle auken frå år til år, kan vi ikkje rekne med å ha nok kraft med det vi nå har kontrakt på.
4. Om vi skal uttale oss om kva som måtte vera ei rimeleg fordeling av krafta frå Skafså I og II, så er vi diverre der bundne av kontrakta og det vi har rett til etter den. Men då Skafså II er dobbelt så stor som opphavelig medrekna, hadde det nok vore ynskjeleg om vår part hadde vore 2 000—2 500 kW høgare.

Av Skafså I og II på	32 000 kW
har V. T. K. kontrakt på	5 500 kW
	rest 26 500 kW

Såvidt vi kjenner til har Hydro frå før konsesjon på overføring av 13 000 kW, rest 13 500 kW.»

I Mo kommunes ekspedisjon av 21. mars 1955 til fylkesmannen i Telemark bemerker ordføreren i Mo at det synes å være rimelig om Vest-Telemark Kraftlag fikk seg tildelt 2 500 kW i tillegg til det kraftlaget har kontrakt på fra før, da kraftlaget har for lite kraft til å forsyne sitt område tilfredsstillende.

Fylkesmannen i Telemark fylke har i påtegning av 25. mars 1955 til Hovedstyret bemerket:

«En viser til uttalelsen fra Mo kommune som en i alt vesentlig finner å måtte slutte seg til. Næringsgrunnlaget er ensidig og svakt i kommunene i Vest-Telemark og trenger i høy grad å bli styrket. Den første forutsetning herfor er, så vidt en forstår, større tilgang på elektrisk kraft.»

Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab bemerker i brev her til av 17. juni 1955 følgende til Mo kommunes uttalelse og fylkesmannens påtegning:

«Vi har mottatt Deres brev av 3. d. m. og skal hertil få bemerke: Som det fremgår av vår søknad av 30. desember 1954 er Skafså II bygget ut som toppkraftanlegg, dvs. det er bygget ut for vesentlig mere enn den gjennomsnittlige ytelse. Den fordel som oppnås ved salg av toppkraft kommer A/S Skafså Kraftverk og dermed begge hovedavtagerne til gode.

VTK har etter kontraktene rett til et visst uttak. Dette uttak ble ved tilleggsavtalen, hvorav kopi medfulgte vår søknad, øket etterat det viste seg at Skafså I og II begge kunne yte noe mer enn opprinnelig regnet med. Tilleggsavtalen er satt opp etter konferanser mellom VTK og A/S Rjukanfos og vedtatt av begge parter. A/S Rjukanfos overtar all kraft fra stasjonene ut over det som VTK har rett til og virkelig bruker.

For å utnytte stasjonenes produksjonsevne både når det er over normal vannføring, når det leveres toppkraft (som formelt inngår i A/S Rjukanfos' leie) og når VTK's forbruk av en eller annen grunn er lavt, har vi anmodet om at tilleggsstillatelsen settes til 15 000 kW. Som årsgjennomsnitt regner vi ikke med å nå opp i et så stort uttak som 13 000 + 15 000 kW. Såfremt konsesjonen gis den form at vi — ut over de 13 000 kW vi allerede har konsesjon for — har anledning til å utta maksimalt 15 000 kW, men i årsgjennomsnitt bare 13 000 kW, har vi intet imot dette.

Mo kommune nevner anleggskraft til Tokke. Når Staten får behov for kraft til utbyggingen av Tokke går vi ut fra at dette spørsmål kan løses ved kraftutvekslingsavtale med Staten på samme måte som vi i dag leverer anleggskraft til Hjartdøla Kraftselskap (kraftutveksling med SKK).»

Hovedstyret skal bemerke:

Ved kgl. resolusjon av 16. januar 1953 er A/S Rjukanfos meddelt tillatelse til å leie inntil 13 000 kW fra A/S Skafså Kraftverk.

Tillatelsen gjelder for den tid kraftleiekontrakten av 27. september/7. oktober 1948 mellom partene står ved makt, dog ikke lenger enn til 22. juni 2001.

I henhold til konsesjonsvilkårenes post 2 skal selskapets styre bare bestå av norske statsborgere.

I konsesjonsvilkårenes post 8 er selskapet pålagt inntil 10 pst. kraftavståelse til kommuner, og i konsesjonsvilkårenes post 9 er selskapet pålagt en årlig avgift til staten av kr. 1,50 pr. kW av den kraft som gjennom-

snittlig benyttes. For øvrig er tillatelsen meddelt på vanlige vilkår.

Konsesjonsavgiften er betalt til og med året 1958 av den kraft selskapet i alt har uttatt. For 1958 var uttaket fra Skafså I og II 148 504,9 MWh og avgiften for året kr. 25 428,92.

Selskapet søker nå om konsesjon på leie av inntil 15 000 kW i tillegg til de inntil 13 000 kW det fra før av har konsesjon på. Selskapets eventuelle maksimale uttak blir i tilfelle 28 000 kW av den maskinnelle ytelse på 17 000 kW for Skafså I og 15 000 kW for Skafså II, tilsammen maks. 32 000 kW for Skafså I og II.

I henhold til tilleggskontrakten av 22. oktober 1953 mellom partene er det forbeholdt Vest-Telemark Kraftlag 5 000 kW, men kraftlaget har i henhold til kontrakten adgang til unntagelsesvis og kortvarig å overskride denne grense med inntil 10 pst.

På den annen side påtar A/S Skafså seg ifølge tilleggskontrakten å levere og Rjukanfos forplikter seg til å avta hele den del av Kraftselskapets produksjon som står til rådighet etterat leveranseforpliktelsene til VTK overensstemmende med kontrakt av 27. september—7. oktober 1948 med nærværende tilleggsavtale eller andre kraftavtakere er oppfylt.

For innen rammen av kontrakten å utnytte stasjonenes ytelse er det altså at A/S Rjukanfos søker om at tilleggskvantumet må bli satt til inntil 15 000 kW.

Hva Vest-Telemarks kraftbehov angår opplyser Hydro underhånden at det understøtter kraftlaget ved kraftutveksling. Dessuten er det mellom Skafså resp. Vest-Telemark og Tokke's 4 000 kW kraftstasjon Haukeli etablert kraftutveksling. For øvrig er Vest-Telemark tilstått et rasjoneringsgrunnlag på basis av sitt kraftbehov og kraftlaget kan ettersom kraftforsyningen på Østlandet har bedret seg få kjøpt gjennom Samkjøringen den energi det måtte være behov for, men da formentlig til en høyere pris enn etter dets kontrakter med Skafså. Utenom dette har Telemark fylke og Vest-Telemark kraftlag tegnet seg for Tokkekraft. Det er dog forståelig at kraftlaget om mulig søker å oppnå en fastere ordning for sin krafttilførsel fra Skafså, hvilket dets egne kontrakter altså ikke gir adgang til. Hovedstyret vil som forholdene ligger an da rå til at den av A/S Rjukanfos søkte tillatelse til å leie ytterligere inntil 15 000 kW fra A/S Skafså innvilges.

Tillatelsen anbefales meddelt for den tid kraftleiekontrakten av 27. september/7. oktober 1948 og tilleggskontrakten av 22. oktober 1953 mellom partene står ved makt, dog ikke lenger enn inntil 22. juni 2001.

For øvrig anbefales tillatelsen meddelt på de samme vilkår som fastsatt i konsesjonen av 16. januar 1953 til A/S Rjukanfos på de tidligere leide inntil 13 000 kW fra A/S Skafså Kraftverk, herunder innbefattet det fastsatte vilkår om en årlig avgift av kr. 1,50 pr. kW til staten samt vilkåret om 10 pst. kraftavståelse til kommuner. Dog forutsettes tatt i betraktning de seneste endringer av loven.

Behandlet i hovedstyremøte den 29. april 1959.»

Departementet skal bemerke:

A/S Skafså Kraftlag, Vest-Telemark Kraftlag og A/S Rjukanfos sluttet 27. september/7. oktober 1948 avtale om fordeling av kraft fra Skafså I og II. A/S Rjukanfos søkte i den forbindelse om konsesjon for leie av 13 000 kW, jfr. forannevnte konsesjon av 16. januar 1953. Søknaden gjaldt også konsesjon på det kvantum som kunne bli levert etter at Skafså II var utbygget, men dette ble dengang avslått i departementets tilråding med den begrunnelse at hverken tidspunkt eller kraftmengde var stipulert.

De samme parter inngikk 22. oktober 1953 tilleggsavtale hvoretter det i § 2 i den opprinnelige kontrakt ble tatt inn nye bestemmelser om fordeling av kraften fra Skafså I og II. Etter at Skafså II nå er ferdig og i drift regner A/S Rjukanfos med i henhold til avtalen å kunne disponere 28 000 kW og søker derfor om konsesjon for leie av 15 000 kW i tillegg til de 13 000 kW som det tidligere er gitt konsesjon for.

På grunnlag av det foreliggende vil departementet med hovedstyret rå til at den omsøkte konsesjon blir gitt, i det vesentlige på de vilkår som hovedstyret har antydnet. Departementet legger i samsvar hermed fram følgende utkast til konsesjonsbetingelser:

«1.

Tillatelsen gjelder for den tid kraftleiekontrakten av 27. september/7. oktober 1948 og tilleggskontrakten av 22. oktober 1953 mellom A/S Skafså Kraftverk og A/S Rjukanfos står ved makt, dog ikke lenger enn til 22. juni 2001.

2.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen

del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av anlegget skal norsk vare brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp proto-

koll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Kraftavståelse.

Selskapet plikter å avstå inntil 10 pst. av den leide kraft til de kommuner som Kongen bestemmer — derunder også fylkeskommuner.

Kraften leveres til samme pris og på samme vilkår som etter leiekontrakten gjelder for selskapet og kan forlanges tatt ut etter bestemmelse av departementet enten i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten dette tilhører selskapet eller eieren av vassfallet.

Volder uttaket av kraften økede utgifter, bæres disse av den som tar ut kraften. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lock-out må ikke skje uten samtykke av departementet.

Selskapet har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft tas ut.

Konsesjonskraft kan oppsies med 2 års varsel. Kraft som er oppsagt kan ikke senere forlanges avgitt.

8. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1,50 — enkroneogfemtior — pr. kW, beregnet

etter formelen: $\frac{\text{kWh}}{8760}$.

Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

9. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

10. Overtredelse av konsesjonsbetingelsene.

Overtredelse av postene 2 og 9 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.»

Industridepartementet

tilrår:

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV tillates A/S Rjukanfos å leie ytterligere 15 000 kW fra A/S Skafså Kraftverk på de betingelser som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 27. juni 1959.

20. Asker og Bærum Kraftselskap.

(Planendring vedr. regulering av Vrenga, Gjuva og Høymyrselev.)

Kgl. res. av 10. juli 1959.

I anledning søknad av 11. april 1959 fra Asker og Bærum Kraftselskaps tekniske konsulent om endrede reguleringsgrenser for Sandvatn, som inngår som en del av den ved kgl. resolusjon av 6. juni 1958 tillatte regulering av Vrenga, Gjuva og Høymyrselev m. v., jfr. planendring ved kgl. resolusjon 23. januar 1959, har Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet avgitt følgende uttalelse av 1. juli i år:

«Fra ingeniør Chr. F. Grøner er innkommet følgende søknad, datert 11. april d. å.:

«Under utførelsen av arbeidene i marken, som for øvrig går planmessig frem, har det vist seg sterkt ønskelig å foreta en endring av reguleringsforholdene ved Sandvann i Vrengas reguleringsfelt pkt. 1.111 i forslag til reguleringsreglement, bilag 7 B datert 22. juli 1958.

Den forandring det søkes om, består i å redusere oppdemningen med 2 m og istedenfor øke senkningen med 2 m.

Forslaget til nye reguleringsgrenser blir da:

Sandvann:

Nåværende vannstand kote	600,0
Øvre kote	602,0
Nedre kote	597,0

Reguleringshøyde 5,0 m

Ved den nye reguleringshøyde vil man unngå en ellers nødvendig sperredam i Sandvanns syd-østre parti, og den foreslåtte senkning for kompensering av magasinvolument kan forholdsvis enkelt gjennomføres i forbindelse med en senkningskanal ved dammen.

De nye reguleringsgrenser bevirker en reduksjon i neddemmet areal på ca. 0,064 km²

fra 0,160 til 0,096 km², hvorved tilsvarende en del skogarealer blir spart for ødeleggelse.

Vi har vært i kontakt med Fiskeriinspektørens kontor som ikke har noen bemerkninger til forslaget.

Da arbeidet på dette sted vil søkes igangsatt snarest, ville vi være takknemlig for Departementets snarlige behandling av saken.»

Søknaden er kunngjort i Norsk lysingsblad for 23. og 28. april d. å. (nr. 93 og 97) og har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

Flesberg kommunestyre viser i vedtak i møte 2. juni 1959 til tidligere gitte uttalelser vedrørende regulering av Vrenga og Gjuva og da det neddemte areal reduseres, anbefales søknaden imøtekommet.

Fylkesmannen i Buskerud har ikke noe å innvende, jfr. påskrift 12. juni d. å.

Inspektøren for ferskvannsfisket uttaler i brev av 27. april d. å. at planendringen antas ikke å medføre noen vesentlige endringer i de skader på fisket og fiskeriforholdene som ellers vil oppstå ved reguleringen.

Hovedstyret vil etter dette tilrå at søknaden imøtekommes og at manøvreringsreglementets post 1 for så vidt angår Sandvatn endres til:

«Sandvatn:

Nåværende vannstand kote	600,0
Øvre kote	602,0
Nedre kote	597,0

Reguleringshøyde 5,0 m»

Gjeldende reglement er fastsatt ved kgl. resolusjon 23. januar 1959.

Sakens dokumenter følger vedlagt.

Behandlet i møte 30. juni 1959.»

Departementet rår til at det blir gitt tillatelse til planendring overensstemmende med søknaden og at manøvreringsreglementet endres i samsvar med planendringen.

Industridepartementet

tilråder:

1. Planen for den ved kgl. resolusjon 6. juni 1958 meddelte tillatelse for Asker og Bærum Kraftselskap til å foreta regulering av Vrenga, Gjuva og Høymyrselev m. v., — jfr. planendring ved kgl. resolusjon 23. januar 1959 — tillates for Sandvatns vedkommende endret overensstemmende med Industridepartementets tilråding av 10. juli 1959.
2. Manøvreringsreglementet for reguleringen, fastsatt ved kgl. resolusjon 6. juni 1958 og endret ved kgl. resolusjon 23. januar 1959, endres for Sandvatns vedkommende slik som anbefalt i ovennevnte tilråding.

21. Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk.

(Tillatelse til å føre avløpet fra Namsvatna gjennom Vekteren til Limingen og videre til Tunnsjø og til å regulere Vekteren og å foreta en ytterligere regulering av Limingen).

Kgl. res. av 10. juli 1959.

Stortinget har i følge meddelelse fra dets presidentskap i møte 24. juni 1959 gjort følgende vedtak:

«Stortinget samtykker i:

1. at det blir tillatt Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk å føre avløpet fra Namsvatna gjennom Vekteren til Limingen og videre til Tunnsjø og å regulere Vekteren og å foreta en ytterligere regulering av Limingen, alt i samsvar med Industridepartementets tilråding av 20. mars 1959 med de endringer som følger av denne innstilling.
2. at engangsgodtgjørelsen til staten vedkommende ytterligere regulering av Limingen overdras Nordli og Røyrvik kommuner i samsvar med § 13 i lov om vassdragsreguleringen av 14. desember 1917.
3. at post 3 i vilkårene for den ved kongelig resolusjon av 25. juni 1948 tillatte regulering av Namsvatna endres slik som foreslått i Industridepartementets ovennevnte tilråding.»

Vedtaket er i samsvar med Innst. S. nr. 191 for 1959 og i det vesentlige i samsvar med St. prp. nr. 48 for 1959. De punkter hvor Stortinget vedtak avviker fra departementets tilråding gjelder vilkårene og forutsetningene for konsesjonen. Herom vil det bli gjort nærmere rede for nedenunder.

De konsesjonsvilkår som ligger til grunn for Stortingets vedtak er sålydende:

«1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

Dersom vassfall, som ikke tilhører staten eller norske kommuner, deltar i reguleringen og overføringen eller blir medeiere i anleggene, gjelder konsesjonen for disses vedkommende i 60 år fra konsesjonens datum. Ved konsesjonstidens utløp tilfaller disse vassfall-eieres andeler i anleggene staten uten vederlag.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte regulerings- og overføringsanlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

I det 40. år etterat konsesjonen er gitt, skal staten kunne innløse de andeler i regulerings- og overføringsanleggene som måtte tilhøre eiere for hvem tillatelsen er tidsbegrenset. Benytter staten seg ikke herav, skal den i det 10. år deretter ha samme adgang. Bestemmelsen om innløsning må være meldt anleggenes eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne under hensyn til at grunnstykker og rettigheter samt vannbygningsarbeider og hus har en verdi svarende til hva de bevislig har kostet ved ervervelsen med fradrag for amortisasjon etter en amortisasjonstid av 60 år. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Anleggene skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn av uvillige menn på statens bekostning.

Anleggenes eier plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

3.

For den økning av vasskraften som ved reguleringen og overføringen tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget, skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.-HK.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 3,50 pr. nat.-HK.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økingen av vasskraften ovenfor Tunnsjø beregnes på grunnlag av den øking i lavvassføringen som reguleringen og overføringen antas å ville medføre utover den vassføring, som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året. For vassdraget nedenfor Tunnsjø beregnes økingen på grunnlag av den øking av lavvassføringen som reguleringen og overføringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen og overføringen innvunne øking av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som den ved reguleringen og overføringen innvunne vasskraft tas i bruk.

Avgiftene har samme pantsikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. årlig rente.

4.

For den økning av vasskraften som ved regulering av Limingen tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge en godtgjørelse en gang for alle til staten av kr. 2 pr. nat.-HK.

Godtgjørelsen blir å erlegge etter hvert som den ved reguleringen innvunne vasskraft tas i bruk.

5.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 3, godtgjørelse etter post 4 og kontroll med vassforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 22, skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

6.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år etter at konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristen medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tilrågelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

7.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer, for så vidt disse kan fåes like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 — ti — pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

8.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

9.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anleggene.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anleggene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til for øyemedet tjenlig sykehus eller sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges konsesjonæren, etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuners alminnelig forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

11.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements tillatelse berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsene i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

12.

Konsesjonæren plikter å innløse de private deler av vegen Tunnsjørøyrvik—Tunnsjø kappell og å overta det fulle vedlikehold av vegen inntil den overtas av fylkets vegvesen. I innløsningssummen gjøres forholdsvis fradrag for eventuelle bidrag fylket før har ytet.

Konsesjonæren er videre forpliktet til, i den utstrekning som vedkommende departement

bestemmer, å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige vegger og bruer, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Vegger og bruer som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

Konsesjonæren pålegges å innbetale til Røyrvik og Nordli kommuner et beløp på i alt kr. 500 000 til bygging og utbedring av vegger i reguleringsdistriktet.

Dersom kommunene ikke kan bli enige, fastsetter Industridepartementet den innbyrdes fordeling av beløpet.

Konsesjonæren plikter å treffe nødvendige tiltak for i rimelig grad å søke å avhjelpe de skader og ulemper som reguleringen og overføringen fører med seg for samenes interesser. Spørsmålet om hvilke tiltak skal treffes, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

13.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene i lovens § 12 pkt. 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

14.

Hvis det finnes nødvendig plikter konsesjonæren å utføre sikringsarbeider i Vekteren ved Hudningselvas utløp og der det ellers skulle vise seg påkrevd samt i Limingen utover det som kan betinges i medhold av den svenske reguleringskonsesjon av 4. juli 1952.

15.

Konsesjonæren plikter hvis det finnes nødvendig å treffe tiltak for å hindre sandflukt fra de ved reguleringen og overføringen tørrlagte strandbelter i Namsvatna, Vekteren, Tunnsjø og Limingen.

16.

Konsesjonæren plikter årlig å sette ut det antall yngel og/eller settefisk som vedkommende departement anser påkrevd i relasjon til inngrepene. Konsesjonæren bærer alle utgifter som følger med pålegget.

For å hindre utvandring av fisk i tappeperioden, plikter konsesjonæren dersom vedkommende departement forlanger det og etter dette departements nærmere bestemmelser å anbringe sperregitter eller annen sperreanordning foran tappeluker og/eller tunnelinntak samt å bære de utgifter som følger med an-

skaffelse, oppsetting og vedlikehold m. v.

Dersom departementet finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i de vannområder som berøres av reguleringen og overføringen plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

Konsesjonæren plikter, etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement, å slippe nødvendig vann for drift av fisketrapper som måtte bli bygd.

17.

Konsesjonæren er forpliktet til ved reguleringsarbeidets påbegynnelse å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anlegget.

Konsesjonæren skal stille inntil kr. 50 000 til rådighet for almindennende virksomhet blant arbeiderne og til geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelser.

18.

Konsesjonæren plikter, før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende regulerings- og overføringsanleggene, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

19.

Reguleringsanleggenes eier plikter å avgi vann i sådan utstrekning, at den alminnelige fløting forulempes så lite som mulig ved reguleringen. Spørsmålet om hvilke forføyninger han skal treffe, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Skade eller ulempe for fløtingen, som ikke på denne måte avhjelpes, blir å erstatte overensstemmende med reguleringslovens § 16.

20.

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger, og etter følgende hovedregler:

For å sikre fyllingen av Limingen, skal det pr. 15. juli hvert år være lagret for vintertapping til Tunnsjøen minimum 150 mill. m³ overført vann og i den tid magasinrylling pågår,

skal alt driftsvann til Tunnsjø kraftverk tas fra Namsvatnmagasinet. Hvis snømålinger m. v. viser at Limingens eget felt vil gi over 50 mill. m³ tilskott til fylling av den norske magasindel før 15. juli (etter at den svenske del på 560 mill. m³ er fylt), kan overføringen fra Namsvatna reduseres tilsvarende.

For å kunne bedømme tilsigsforholdene og særskilt vårflommens størrelse, plikter konsesjonæren å anordne nedbørsobservasjoner og snømålinger på den måte og i det omfang som vedkommende myndighet anser påkrevd.

Dessuten plikter konsesjonæren å bekoste de undersøkelser vedrørende overføringens innvirkning på de klimatiske forhold som vedkommende myndighet måtte finne påkrevd.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

En norsk statsborger, som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

For så vidt vannet slippes i strid med reglementet, kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr. 1 000 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

21.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesser finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte oppdemningshøyder og de tillatte laveste tapningsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

22.

De vassfalls- og brukseiere, som benytter seg av det ved reguleringen og overføringen innvunne driftsvann, er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vannfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften levres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

23.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vassfalls- eller brukseier som ikke er medeier i regulerings- og overføringsanleggene, tillatelse til å benytte driftsvann, som er innvunnet ved reguleringen og overføringen, mot en årlig godtgjørelse til anleggenes eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

24.

Ved damanleggene skal det tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at anleggenes eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Anleggenes eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anlegget som skjer i krigsøyemed.

25.

Det påhviler konsesjonshaveren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturfore-

komster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonshaveren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at de ferdige anlegg og utsprengte steinmasser o.l. virker minst mulig skjemmende i terrenget. Steinmassenes plassering skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

26.

Til skjønn i anledning av overføringen og reguleringene skal skjønsmenn oppnevnes av Kongen.

27.

Anleggenes eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende regjeringsdepartement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av anleggenes eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

28.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende regjeringsdepartement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen og overføringen kan medføre forpliktelser.»

Stortingets skog-, vassdrags- og industrikomité har sluttet seg til departementets forutsetning for konsesjon, om at den avtale som er inngått mellom Namsskogan kommune og Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk, blir

gjennomført. Komitéen har ikke noe å bemerke til at kompensasjonsbeløpene til utbygging av næringslivet i kommunen og til vedlikehold og opphjør av fisket, settes til henholdsvis 1 mill. kroner og kr. 100 000.

Angående avtalens bestemmelse om ikke-regulering av Mellingvatnet, anfører komitéen at denne bare «kan gjelde i forholdet mellom kommunen og Elektrisitetsverket» og at statsmyndighetene ellers må «stå fritt i sin vurdering dersom det skulle bli aktuelt med regulering av vatnet.»

Vedrørende den avtale som ble inngått mellom representanter for Røyrvik og Nordli kommuner og konsesjonssøkeren i møte 9. og 10. januar 1959, er komitéen enig med departementet i at bestemmelsen om som kompensasjon å utbetale inntil kr. 800 000 til kommunale formål, bør utgå. For øvrig forutsetter komitéen at avtalen blir gjennomført i den utstrekning komitéen ikke har sagt noe annet.

I tillegg til den alminnelige bestemmelse om plikt for konsesjonæren til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger og bruer og den foreslåtte bestemmelse om innløsning av de private deler av vegen Tunnsjø—Røyrvik—Tunnsjø kapell m. m., har komitéen i post 12 foreslått inntatt en bestemmelse om innbetaling av kr. 500 000 til Røyrvik og Nordli kommuner til vegformål. I tilfelle de to kommuner ikke kan bli enige, er det overlatt til Industridepartementet å foreta fordelingen mellom dem, jfr. 3. og 4. ledd.

Når det gjelder konsesjonsvilkåret om tiltak for samene, jfr. post 12, femte ledd, har komitéen understreket at det i tilfelle av skjønn bør oppnevnes menn som er særlig skikket til å vurdere de særegne ulemper det her dreier seg om.

Vedrørende konsesjonsvilkårenes bestemmelser om sikringsarbeider og tiltak mot sandflukt, jfr. postene 14 og 15, anfører komitéen:

«Komitéen forutsetter at de sakkyndige som det er enighet om å oppnevne, foretar de nødvendige undersøkelser med hensyn til skader og ulemper for fisket og faren for sandflukt og erosjon, og at partene på grunnlag av de sakkyndiges uttalelser og under hensyntagen til naturens utseende og eventuelt også reinflyttingen, deretter tar opp til vurdering hvorvidt det vil være nødvendig å bygge en eller flere terskler, eller sette i verk andre tiltak for å bøte på skadene og ulempene. Komitéen vil her peke på at den antar at det vil være mulig å få bygget en eventuell terskel i Vekterlisundet billigere hvis det kan skje samtidig med de andre anleggsarbeider. I fall partene ikke blir enige eller departementet ikke finner å kunne godkjenne en eventuell avtale, forutsetter komitéen at spørsmålet bringes inn for skjønnet til endelig avgjørelse, idet ko-

mitéen går ut fra at skjønnet i henhold til vassdragsreguleringslovens § 19 punkt 4, slik som den lyder etter endringsloven av 10. april d.å., eventuelt utsetter bedømmelsen av disse spørsmål.»

Konsesjonsvilkårenes poster 14 og 15 er rettet i samsvar med foranstående. Samtidig har komitéen sløffet departementets forslag om at plikten til å treffe tiltak mot sandflukt skal kunne avløses av et jordbruksfond på inntil kr. 300 000.

Når det gjelder vilkåret om midlertidig forsamlingslokale og bidrag til almindelig virksomhet og geistlig betjening, jfr. post 17, viser komitéen til departementets bemerkninger, «og forutsetter at vedkommende kommune, hvor det finnes rimelig, gis anledning til å overta forpliktelsen til å sørge for midlertidige forsamlingslokaler mot at konsesjoneren i stedet yter tilskudd til oppførelse av permanent forsamlingslokale, f. eks. samfunnshus. Om tilskuddenes størrelse og hvordan ordningen i det hele skal gjennomføres, forutsettes opptatt forhandlinger mellom partene, Vassdragsvesenet, Industridepartementet og Sosialdepartementet. Komitéen understreker at om en slik ordning kommer i stand, må den ikke gå ut over anleggsarbeidernes rettigheter.»

Om bygging av kraftledninger og ordning av elektrisitetsforsyningen forøvrig i Røyrvik og Nordli kommuner viser komitéen til departementets bemerkninger.

Komitéen har ellers endret departementets forslag til konsesjonsvilkår, slik at de samsvarer med endringene i vassdragsreguleringsloven av 10. april 1959.

Departementet vil anbefale at Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk får tillatelse til å overføre avløpet fra Namsvatna m. v. i samsvar med Stortingets vedtak.

Det er forutsatt at departementet som vanlig avgjør eventuelle mindre planendringer uten forelegg for Stortinget.

Forslag til manøvreringsreglement er ennå ikke innkommet.

Industridepartementet

t i l r å d e r :

I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk å føre avløpet fra Namsvatna gjennom Vekteren til Limingen og videre til Tunnsjø og å regulere Vekteren og å foreta en ytterligere regulering av Limingen overensstemmende med Industridepartementets tilråding av 10. juli 1959.

22. Reguleringsbestemmelser for overføring av Leipåna, Breimega, Bøvra og Høvla til Aursjø og Lilledalsvassdraget.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 10. juli 1959.)

Stortinget har ifølge meddelse fra dets presidentskap i møte 24. juni 1959 gjort følgende vedtak:

«Stortinget samtykker i at elvene Leipåna, Breimega, Bøvra og Høvla overføres til Aursjø og Lilledalsvassdraget, og at det fastsettes følgende reguleringsbestemmelser for overføringene:

1.

Reguleringsbestemmelsene gjelder i ubegrenset tid, men kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

2.

For den øking av vannkraften som innvinnes ved overføringene erlegges følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.-HK.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 3 pr. nat.-HK.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økingen av vannkraften beregnes på grunnlag av den øking av vassdragets vassføring som overføringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved overføringene innvunne øking av vannkraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved overføringene innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiftene har samme pantsikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 13, skal for så vidt de ikke er fastsatt av Kongen med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

4.

Aura kraftverk er forpliktet til når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anleggene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til et for øyemedet tjenlig sykehus eller sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan Aura kraftverk, etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement, pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

5.

Aura kraftverk er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Aura kraftverk er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos det. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom Aura kraftverk og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

6.

Aura kraftverk er forpliktet til i den utstrekning som fylkesvegstyret bestemmer, å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Veger, bruer og kaier som anleggenes eier bygger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

Aura kraftverk skal føre anleggsvegen som går vestover fra Aursjø damsted fram til Finset.

7.

Aura kraftverk er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven

er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene i lovens § 12 pkt. 7 første ledd og annet ledds første og annet punktum.

8.

De bestemmelser som er gitt om opprettholdelse av fiskebestanden i reguleringsbestemmelsene av 31. juli 1953 for regulering av Aura og Lilledalsvassdraget m. v. (post 8), gjelder også for overføringene av Leipåna, Breimega, Bøvra og Høvla.

9.

Aura kraftverk plikter å treffe nødvendige tiltak for å søke å avhjelpe skader og ulemper som overføringene fører med seg for bygdefolkets interesser. Spørsmålet om hvilke tiltak som skal treffes avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn som i tilfelle kan fremmes i henhold til vassdragsreguleringslovens § 19.

Til eventuelle skjønn i anledning av overføringene skal skjønnsmenn oppnevnes av Kongen.

10.

Før overføringene av Leipåna, Breimega og Høvla tas i bruk skal Aura kraftverk innbetale til Eresfjord og Vistdal kommune kr. 100 000, som avsettes til et fond, hvis renter etter nærmere bestemmelse av herredstyret anvendes til fremme av jordbruk i distriktet. For fondet skal utarbeides vedtekter som må godkjennes av Landbruksdepartementet.

11.

Raske økinger av vassføringen fra Aursjødammen skal varsles i Eikesdalen på betryggende måte god tid i forveien.

Likeså tilpliktes Aura kraftverk å anlegge og vedlikeholde telefon fra Aursjø damsted til Eikesdalen.

12.

Aura kraftverk skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentliges interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Oppdemningshøydene for dammene i bekkeinntakene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker.

Kopier av alle karter som Aura kraftverk lar oppta i anledning av anleggene, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

13.

Aura kraftverk er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter

hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 2).

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres. Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører Aura kraftverk eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene økte utgifter bæres disse av den som uttar kraften. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vannfallet kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Aura kraftverk har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Oppsigelse av avgitt kraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

14.

Aura kraftverk plikter å levere gratis til oppsitterne i Eikesdal 100 kW på samme betingelser som den kraft som leveres i henhold til bestemmelsene for den tidligere overføring. Fordelingen mellom oppsitterne skjer ved en nemnd oppnevnt av departementet. Klager over nemndas avgjørelser kan innankes for departementet.

Kraften skal leveres med den brukstid som er fastsatt i statens kraftleiekontrakter og skal fortrinnsvis gå til tiltak som må forutsettes å bedre næringsgrunnlaget i Eikesdal.

I tilfelle, og så lenge, eikesdølene ikke selv nytter hele den tilståtte kraftmengde, kan Eresfjord og Vistdal kommune kreve å få ta ut det overskytende fra statens høyspentledninger. Så lenge staten har ledig transformator kapasitet på stedet, kan kraften uttas i nedtransformert stand.

15.

Hvis det kreves elektrisk kraft som full eller delvis erstatning for avståelse av fallrettigheter, skal denne erstatningsform kunne bru-

kes hvis skjønnet finner at det er rimelig og ikke medfører vesentlige ulemper for kraftverket.

16.

Ved overføringsanleggene skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at Aura kraftverk har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Aura kraftverk må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

17.

Det påhviler Aura kraftverk i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Aura kraftverk skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Aura kraftverk plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at de ferdige anlegg og utsprengte steinmasser o. l. virker minst mulig skjemmende i terrenget. Steinmassenes plase-ring skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

18.

Aura kraftverk underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de fastsatte bestemmelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av Aura kraftverk etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

19.

Reguleringsbestemmelsene skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdragene for hvilke overføringene kan medføre forpliktelser.»

Vedtaket er i samsvar med Innst. S. nr. 192 for 1959.

Stortinget har sluttet seg helt til Industridepartementets tilråding for så vidt angår utbyggingsplanene, jfr. St. prp. nr. 98 for 1958, men har foretatt enkelte endringer i departementets forslag til reguleringsbestemmelser.

Konsesjonsavgiften til kommuner var av departementet foreslått satt til kr. 2,50 pr. innvunnen natur-hestekraft, jfr. post 2 i utkastet til reguleringsbestemmelser. Stortinget har under hensyntagen til de avgifter som nå vanligvis fastsettes ved reguleringer, til fallet i pengeverdien siden 1953 og til at reguleringen rammer et begrenset distrikt meget sterkt og over en vesentlig innflytelse på befolkningens levevilkår, satt avgiften til kr. 3 pr. nat.-hk.

I post 6 i utkastet til reguleringsbestemmelser hadde departementet foreslått at Aura kraftverk skulle yte et tilskudd på 1 million kroner til veganlegg fra Eikesdal til anleggsvegen som går vestover fra Aursjø damsted. Stortinget har endret denne bestemmelse slik at Aura kraftverk skal bygge vegen under anleggstiden. Vegen er av vegsjefen i Møre og Romsdal beregnet å koste ca. 2 millioner kroner. Komitéen regner med at omkostningene vil bli mindre når vegen bygges av kraftverket under anleggstiden. Vedlikeholdet av vegen skal være Aura kraftverk uvedkommende.

Mens departementet som post 14 hadde foreslått plikt for Aura kraftverk til å levere til Eresfjord og Vistdal kommune 200 kW til en pris utgjørende det halve av den til enhver tid gjeldende statskraftpris, har Stortinget tilpliktet kraftverket å levere gratis til oppsitterne i Eikesdal 100 kW på samme betingelser som gjelder for den kraft som leveres i henhold til bestemmelsene for overføringen av Aura. Fordelingen mellom oppsitterne skal skje ved en nemnd oppnevnt av departementet, og klager over nemndas avgjørelse skal kunne innankes for departementet.

Departementet hadde som post 11 foreslått en bestemmelse om at raske økinger av vassføringen fra Aursjødammen skal varsles i Eikesdalen ved oppslag på sentrale steder god tid i forveien. Stortinget har gitt bestemmelsen tilføyelse om at Aura kraftverk også skal tilpliktes å anlegge og vedlikeholde telefon fra Aursjø damsted til Eikesdalen.

Som følge av at vassdragsreguleringsloven er endret siden proposisjonen ble fremlagt, er departementets forslag til reguleringsbestemmelser endret i samsvar hermed.

I forbindelse med reguleringen av Aura og Lilledalsvassdraget ble det bl. a. forutsatt at alle som bor i Eikesdal skulle få gratis 60 kW fra Aura kraftverk til fordeling og at det skulle ytes en tilleggsbetaling på kr. 35 000 pr. år til de grunneiere som hadde solgt vannrettigheter i Aura. Det var en betingelse for disse ekstraytelser, at alle krav på staten fra kommunen, selskaper og enkeltpersoner innen kommunen skulle ansees for opp- og avgjort. Denne betingelse er av departementet tolket slik, at grunneierne for å få prøvet av domstolene om de har krav på erstatning på rettslig grunnlag, må frasi seg de nevnte tilleggsytelser.

Stortingets skog-, vassdrags- og industrikomité «finner under hensyntagen til de konsekvenser den nye overføring medfører, at de grunneiere som ønsker det, bør få adgang til — uten å miste billighetserstatningen — å få domstolene avgjørelse om hva de har rettslig krav på.»

Når det gjelder skade på fisket og grunnvannskader, forvoldt ved den tidligere regulering og overføring, så er erstatningene for disse ved de avholdte skjønn forutsatt å kunne tas opp til revisjon etter 12 år på grunnlag av de erfaringer som er gjort. Komitéen anser det «formålstjenlig at de samlede skader tas opp ved de skjønn, som nå skal avholdes, idet en anser det meget vanskelig å skjønne over de tillegsskader som den nye overføring er årsak til.»

Departementet vil rå til at det blir fastsatt reguleringsbestemmelser overensstemmende med Stortingets vedtak.

Industridepartementet

tilråder:

Det fastsettes reguleringsbestemmelser for overføring av Leipåna, Breimega, Bøvra og Høvla til Aursjø og Lilledalsvassdraget overensstemmende med Industridepartementets tilråding av 10. juli 1959.

23. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

(Tillatelse til ytterligere regulering av Tisleifjord).

Kgl. res. av 21. august 1959.

Foreningen til Bægnavassdragets Regulering fikk ved kgl. resolusjon av 21. januar 1949 med Stortingets samtykke tillatelse til å regulere Åbjøravassdraget, jfr. St. prp. nr. 82 for 1948, Innst. S. nr. 228 og St. forh. for s. å. s.

2196—2225 og «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1949 s. 11. Tillatelsen omfatter regulering av Storevatn, Tisleifjord og av Ølsjøen med Bløytjern. Tisleifjord er tillatt regulert 10,5 m, hvorav 10,0 m ved oppdemning og 0,5 m ved senking.

Manøvreringsreglement for reguleringen er fastsatt ved kgl. resolusjon av 4. februar 1949, jfr. Kronprinsregentens resolusjon av 23. august 1957 som gjeldende inntil videre.

I anledning av en søknad av 10. desember 1957 fra Foreningen til Bagnavassdragets Regulering om tillatelse til å regulere Tisleifjord ytterligere ved senking har Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet i brev av 29. mai 1959 gitt følgende uttalelse til departementet:

«Med departementets påtegning av 17. desember 1957 fikk Hovedstyret oversendt til uttalelse følgende søknad vedrørende ovenstående datert 10. s. m.:

«Ved Kgl. res. av 21. januar 1949 fikk vi tillatelse til å regulere Tisleifjord mellom kote 808,86 og 819,36 eller ialt 10,50 meter. Betegnelsen av høydene er senere endret, og brakt i overensstemmelse med Vassdragsvesenets kotesystem. Høyeste regulerte vannstand betegnes idag med kote 820,34 og laveste regulerte vannstand med kote 809,84. Se Kronprinsregentens res. av 23. august 1957. Av reguleringshøyden — 10,50 meter — regnes 0,50 meter å være senkning og 10,00 meter oppdemning.

For å gjennomføre reguleringen er der bygget en 820 meter lang dam over Tisleifjordens gamle os. På venstre bredd er anordnet en betongdam i 85 meters lengde med overløp og tappeluker. Den øvrige del av Tisleifjord-dammen er jord-dam forsynt med stenkledning på vannsiden. Overløpets høyde i betongdammen ligger på samme kote som høyeste regulerte vannstand 820,34. Jorddammens høyde er 2,50 meter over høyeste regulerte vannstand eller kote 822,84. Damanlegget har stått sin prøve under alle forhold siden det ble ferdig og er i førsteklasses stand.

Bunnlukenes damstokk ligger på kote 808,34 eller 1,50 meter under laveste regulerte vannstand. Denne høydendifferanse var nødvendig av hensyn til falltap mellom fjorden og dammen ved lavvannstand. Nu viser det seg imidlertid at falltapet elimineres i stor grad ved oppmudring mellom fjorden og dammen. Man må anta at Tisleifjord må kunne senkes til kote 808,84 eller 1 meter lavere enn den nåværende laveste regulerte vannstand, hvis mulighetene utnyttes.

Vi tillater oss å søke om å få senke Tisleifjorden ytterligere 1 meter. Det magasin som vil bli innvunnet vil være 8 181 000 m³ som straks vil kunne utnyttes i 563,58 meters fallhøyde.

Årsavløpet fra Tisleifjord kan i gjennomsnitt settes til ca. 392 500 000 m³ idet det gjennomsnittlige årsavløp fra Abjøravassdraget er 510 000 000 m³ fra et nedslagsfelt stort 812 m², mens nedslagsfeltet til Tisleifjord er 625 m². Avløpet fra Tisleifjord er antagelig

noe større enn forutsatt, da tilsigene fra fjellstrekningene innenfor Tisleifjord sikkert er større i sl/km² enn fra strekningene mellom Tisleifjord og Ølsjøen. Vi går imidlertid allikevel ut fra tallet 392 500 000 m³ i det følgende.

Efter gjennomførelsen av en slik tilleggsregulering som den vi søker om vil magasinene fra Tisleidammen og innover bli:

Tisleifjord 11,50 meter	123 314 000 m ³
Storevatn i Hemsedal	13 300 000 »
Flyvatn i Vestre Slidre	57 500 000 »
Helin i Vang	18 600 000 »
	<hr/>
	Sum 212 714 000 m ³

Magasinene blir 54,2 pst. av gjennomsnittlig årsavløp mot nu 52,1 pst., altså en stigning på 2,1 pst.

Med hensyn til skader og ulemper må antas at disse vil innskrenke seg til at Tisleifjorden blir noen dager senere fylt med påfølgende lengere båtdrag. Det neddemmes intet og Tisleifjorden er dyp slik at fisket ikke kan tenkes berørt. (Se bilag 4 og 5).

Vi vedlegger:

Bilag 1. Gradteigkart E 32 aust «Gol».

- » 2. Tegning 118/2152 B: «Dam i Tisleifjorden, oversikt».
- » 3. Tegning 118/2289 C: «Dam i Tisleifjord, lengprofil og snitt».
- » 4. Kart over Tisleifjord, blad 1, målestokk 1 : 5000 med dybdekoter ned til kote 799,34 (på kartet 799,36).
- » 5. Kart over Tisleifjorden, blad 2. i samme målestokk og med samme koter som blad 1.
- » 6. Magasinkurve for Tisleifjord mellom kotene 799,34 og 824,34 (på kurven 799,36 og 824,36).

Vi håper disse bilag gir de opplysninger man trenger under behandlingen av vår søknad. Skulle ytterligere data trenge, står vi gjerne til tjeneste.

Det skal holdes skjønn for Flyvatns regulering også ved Tisleifjord i juni måned 1958. Vi skulle sette stor pris på om den konsesjon vi her søker om eventuelt kunne bli innvilget så tidlig, at vi kunne ta med skjønn for denne sammen med Flyvatnskjønnet.

Blir konsesjonen gitt, ber vi om å få stevne efter almenningsloven av 9. juli 1851. Vi vedlegger som bilag 7 forslag til manøvreringsreglement. Det er ingen annen endring her fra det gamle enn at nedre reguleringsgrense for Tisleifjord er ført opp med 808,84 og reguleringshøyden derfor med 11,50 meter og dessuten er navnet «Abjøra Kraftanlegg» endret til «Abjøra Kraftverk».

I følgebrev til søknaden blir det sagt at det dreier seg om mindre arbeider som allerede delvis er utført.

Søknaden er kunngjort i Norsk lysingsblad 11. og 15. januar 1958 (nr. 9 og 12) og har vært forelagt distriktet til uttalelse med følgende resultat:

Nord-Aurdal herredstyre har i møte 8. mars 1958 fattet dette vedtak:

«Tisleifjorden er allerede, uten sammenlig-

ning, det mest regulerte vatn i dette vassdraget, og vel også et av de mest regulerte vatn i Valdres.

At skadevirkningene blir tilsvarende større, desto større reguleringen blir, og til mer det blir grepet inn i de naturlige forhold, er ikke tvilsomt. Det viser seg allerede nå at i de år det ikke er forholdsvis stor vårflom, går det en tid utover sommeren før magasinet i Tisleifjorden er fullt. De tre siste år har såleis hel fylling av magasinet skjedd til følgende tider: 1955: 3. juli, 1956: 15. juli, — 1957: 20. juli. De to siste år hadde vel den midlertidige senking av Flyvatnet, en liten virkning. Nå kommer altså hele den permanente regulering av Flyvatnet på i alt 5,5 meter, med et magasin på 57,5 mill. m³, ved siden av den planlagte tilleggsregulering av Tisleifjorden med vel 8 mill. m³, i tillegg til de eldre reguleringer i Tisleivassdraget. Det vil si at 65 mill. m³ må fylles i tillegg til de magasiner som før har vært i dette vassdraget. Da må en nok regne med, tross alle beregninger og prosenttall, at det i svært mange år ikke vil bli fulle magasiner i Tisleifjorden før ut på sensommeren eller høsten. Og at det går an å regulere for meget, trods alle slags beregninger av nedbør og nedslagsfelt, er vel reguleringen av Bygdin et avskrekende eksempel på.

En senere fylling av magasinet enn før, vil føre til økede ulemper på forskjellige måter. En kan således nevne lenger båtdrag, og vanskeligere med skikkede båtstøer. Og en annen ting som ikke minst må tas i betraktning: Det blir et mer skjemmet utseende i en stor del av sommeren.

Det er vel også helt på det rene at en ytterligere senkning av fjorden vil være til skade for fisket. Det vil bli dårligere ernæringsforhold ved at «beitefeltene» blir ytterligere innskrenket når isen senker seg over nye tørrlagte arealer av fjordbunnen.

En er imidlertid også klar over at det trenes mere vann for at det tredje aggregat i Åbjøra Kraftverk kan nyttes helt ut. Og når nye 8—9 mill. m³ kan slippes løs på da allerede monterte maskiner i kraftstasjonen, ved så små reguleringstiltak som det her synes å bli, så må en gå ut fra at det her kan innvinnes et ikke så lite kraftkantum, til en meget rimelig produksjonspris.

Tilleggsreguleringen vil vel også medføre litt økning av reguleringsavgifter og konsesjonskraft til distriktet.

En er også klar over at selv om kommunestyret nekter så vil det likevel kunne bli gitt tillatelse til reguleringen.

Dersom det skal bli gitt tillatelse til den tilleggsregulering som er søkt om, må kommunestyret stille følgende vilkår:

1. Et av konsesjonsvilkårene for Åbjøra-reguleringen var utsetting av inntil 150 000 settefisk årlig, i det vatn innen Nord-Aurdal, Gol og Hemsedal, som ble berørt av reguleringen. Landbruksdepartementet skal nærmere bestemme det kvantum som skal settes ut årlig, og føre kontroll med utsettingen. Hittil er imidlertid bare en mindre del av det nevnte kvantum satt ut i Tisleifjorden og de andre vatn. En finner dette i høy grad uforståelig, når det viser seg at fiskebestanden i Tisleifjorden har gått sterkt tilbake, og at dette sikkert skyldes manglende tilgang på småfisk.

Andelshaverne i Ulnes sameie vedtok på årsmøtet den 25. april 1957 en uttalelse som bl. a.

munner ut i en henstilling til Landbruksdepartementet om å pålegge Reguleringsforeningen å sette ut settefisk i så stor utstrekning som konsesjonsvilkårene gir adgang til. Maksimumskvantumet må iallfall settes ut, uinnskrenket inntil fiskebestanden i fjorden er kommet opp igjen. Utskrift av dette vedtak vedlegges.

At det her nevnte punkt i konsesjonsvilkårene blir etterkommet fullt ut, er det første vilkår for å kunne tilrå ytterligere regulering.

2. Et av de krav som Nord-Aurdal kommunestyre satte fram i forbindelse med konsesjonen på Åbjørautbyggingen, var forsyning av elektrisk kraft til fjellet, først og fremst da til de fastboende, men også til stølene, der det var interesse for det. Dette er delvis etterkommet, men krav om en videreføring av kraften til støler i Svennes og Ulnes Sameier er ennå ikke blitt imøtekommet. Det står i konsesjonsvilkårene at der hvor det oppstår tvist mellom Kraftselskapet og de interesserte om hvor langt kraften kan kreves ført, skal Hovedstyret for Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen avgjøre saken.

Kommunestyret må kreve at der hvor støls- og hytteeierne viser almindelig interesse og tilslutning ved å tegne seg som abonnenter på et rimelig kraftkvantum, der må Kraftselskapet og Hovedstyret stille seg imøtekommende, selv om det ikke skulle bli helt regningssvarende anlegg i den første tiden.

3. Reguleringsforeningen ble som konsesjonsvilkår pålagt å bygge en ny veg fra Ohmhamar bru til Nøsen. Parsellen Ormhamar bru—Fløten er ennå ikke bygget. Kommunestyret må kreve at konsesjonsvilkårene også på dette punkt blir oppfylt, og veggen bygget i nær framtid.

4. Konsesjonskraft og avgifter i forbindelse med tilleggsreguleringen, må for den del som tilfaller Valdresiden, i sin helhet gå til Nord-Aurdal.

5. Kommunen, med tilslutning av de interesserte grunneiere, er interessert i forhandlinger om de konsesjonsvilkår som er nevnt foran. Dersom det kunne oppnås enighet, kunne skjønn i tilfelle sløyfes. Skulle mot formodning ikke dette gå i orden, gjør en selvsakt krav på erstatninger, etter skjønn.

K o n k l u s j o n :

Dersom de forannevnte konsesjonsvilkår blir etterkommet tilrå Nord-Aurdal kommunestyre at det blir gitt tillatelse til 1 meter ytterligere senkning av Tisleifjorden.

Dersom de nevnte konsesjonsvilkår ikke i det vesentlige blir godtatt, kan ikke kommunestyret tilrå ytterligere regulering.»

Elektrisitetetskontoret for Hedmark og Oppland refererer i sin påtegning av 27. mars 1958 til herredstyrets krav samt enkelte data fra søknaden og nevner herunder at reguleringsprosenten i vassdraget vil bli meget høy og ligge på ca. 90 pst.

Uttalelsen slutter slik:

«Elektrisitetetskontoret er enig i at det oppas forhandlinger mellom Reguleringsforeningen og Nord-Aurdal kommune om punktene 1 til 3. Reguleringsavgiftene fordeles av departementet, og reguleringsforeningen kan ikke ta noe standpunkt til dette spørsmålet.

Elektrisitetkontoret er i det vesentligste enig i den uttalelse Nord-Aurdal kommunestyre har avgitt, og en slutter seg til kommunestyrets konklusjon.»

Fylkesmannen i Oppland slutter seg i påtegning av 31. s. m. til Elektrisitetkontorets uttalelse.

Hemsedal herredstyre har i møte 11. april 1958 gitt følgende uttalelse:

«Fra Foreningen til Bægnavassdragets regulering forelå søknad om 1 meter ytterligere senkning av Tisleifjord som ligger delvis i Gol og Hemsedal kommuner. Det uttales i skrivelsen at for tiden behandler en skjønnsrett spørsmål om krav som er oppstått i forbindelse med regulering av Flyvann i Vestre Slidre. Flyvann har avløp til Tisleiafjord og skjønnsretten vil se på forholdene nedenfor Flyvann frem til Ølsjøen og deriblant også Tisleiafjord når igjen samles den 18. juni 1958. Det ville derfor være meget om å gjøre for Foreningen at tilleggsreguleringen av Tisleiafjord kunne taes med av samme skjønnsrett når den allikevel skal befare Tisleiafjord.

Ved skrivelse av 7. januar 1958 har det ærede hovedstyre bedt om en uttalelse fra Hemsedal herredstyre i anledning ovennevnte sak.

Etter nærmere undersøkelser og konferanser med de interesserte tillater herredstyret seg å gi følgende uttalelse:

1. Etter meddelelse fra sivilingeniør Elliot Strømme som har vært forelagt saken er magasinet i Tisleiafjord øket med ca. 8,2 mill. m³ til 123,3 mill. m³ og summen av magasinet øket til 212,7 mill. m³ når man ser bort fra inntaksmagasinet i Ølsjø.

Tisleiafjord er det siste magasin i vassdraget, og samtidig det største med hele 58 pst. av de samlede magasiner. Av de øvrige magasiner har Storsvann og Flyvann spesielle bestemmelser i manøvreringsreglementene. Disse bestemmelser går ut på at tappelukene skal holdes stengt til magasinene er fylt.

Konsekvensen av disse bestemmelser blir at Tisleiafjord vil bli sist fylt av alle magasinene.

Magasinprosenten for hele vassdraget er middels stor, og lik 54,2 pst. etter Brukseierforeningens beregning. Magasininnholdet er såvidt stort at det ikke er sikkert at magasinet blir helt fylt hver sommer. Dette gjelder somrene 1933, 1941 og 1942. Alle disse år fulgte etter år med liten vannføring og det er derfor berettiget til å gå ut fra at magasinet ved lavvanns-periodens slutt var helt nedtappet. I hvilken grad magasinet blir fylt er da avhengig av hvor stor kraftproduksjonen og dermed tappingen fra magasinet er i fyllingsperioden. For alle disse tre år viser det seg at produksjonen må være så lav som 50 pst. av årsmiddelet for at magasinet skal bli helt fylt. Det er ikke mulig å ha noen sikker mening om hvilket behov det vil bli for sommerkraft i årene framover. Beregningen ovenfor viser imidlertid at man i tørre år risikerer at Tisleiafjord ikke blir fylt. Denne risiko øker ved tilleggsreguleringen.

Reguleringen vil videre medføre at tverrsnittene vil bli innskrenket på de mange grunne partier i fjorden og derved vil strømhastigheten øke. Ved utløpsosen får man dessuten noe større vannføring som ytterligere øker vannhastigheten.

II. Det er klart at disse forandringer vil føre til skader og ulemper for alle hvis eierdommer og interesser er knyttet til fjorden.

I denne forbindelse vil herredstyret først peke på at herredets innbyggere ved den første regulering av Tisleiafjord og Storevann i 1950, fikk neddemmet ca. 2 350 dekar av sin beste skog og havn. Det ble dessuten påført vesentlige skader på ferdselsinteressene og fisket.

Senere er det gitt tillatelse til reguleringer i Flyvann og nå kommer en søknad om øket regulering i Tisleia. Herredstyret går ut fra at om samtlige disse 3 reguleringer var blitt søkt samtidig, ville tillatelsen blitt nektet, idet man ikke kunne tillate de store ødeleggelsener som disse reguleringer ville medført og som ødelegger selve eksistensgrunnlaget for de fjellgrender det her gjelder. Man må være klar over at i de strøk som ligger rundt Tisleia, er jordbruk det viktigste eksistensgrunnlag og at jordbrukets inntekter reduseres på grunn av disse gjentatte reguleringer. Reguleringene ødelegger også de hjelpenæringer man har, nemlig fiske og turisttrafikk. Herredstyret går ut fra at det blir truffet de nødvendige tiltak for å begrense disse siste skadevirkninger mest mulig, men vil her først og fremst understreke reguleringens betydning for jordbruket. For å motvirke det generelle inngrep i distriktets jordbruksforhold ved disse reguleringer, vil kommunen på de interessertes vegne kreve at det opparbeides et kulturbeite på 20 dekar til hver av bøndene i Lykkja eller tilsvarende jordbrukstiltak. Herredstyret går ut fra at det i en eventuell tillatelse blir inntatt en klausul om plikt for regulanten til å treffe tiltak til vern om bygdefolkets interesser. Men selv om denne klausul er inntatt, vil man anmode om at det i selve konsesjonen blir inntatt at det skal ryddes kulturarbeide som nevnt foran.

III. Blant de øvrige næringer som skades nevnes videre fisket, som vil bli sterkt berørt på grunn av de forandrede vannstandsforhold. Videre nevnes turisttrafikken som vil bli redusert på grunn av de ødelagte naturforhold rundt vannet. Men like viktig er de skader og ulemper som vil bli påført ferdselen. Den økede vannhastighet må antas å skape dårlig is og økede ulemper ved kjøring ut på isen. Reguleringen hittil har vist seg å føre til store skader på isveier, og herredstyret vil derfor anmode om at det blir pålagt reguleringsforeningen å treffe tiltak for å beskytte ferdselen. Vi sier da til veien Baastø—Lykkja. Det ble reist krav om dette ved det tidligere skjønn, men kravet ble bare delvis imøtekommet. Grunneierne i Nørelien har framsatt krav om at anleggs-veien fra Sørejallen til et punkt litt ovenfor Bubakken blir omlagt. Slik som veien er nå, kan den ikke brukes, og en omlegging er nødvendig for at grunneierne kan få kompensasjon for de ulemper reguleringene har skapt.

Videre gjør herredstyret oppmerksom på at reguleringen vil medføre ytterligere ulemper for båtdrag.

Den økede regulering skaper også nye vansker med gjerdehold. Flya elv blir til sine tider tørrlagt. Elven danner naturlig gjerde for febeitene mellom Langestølene i Oppland og Lykkja i Hemsedal. Det blir derfor nødvendig med oppsetting og vedlikehold av gjerde langs elven. Som tidligere nevnt til Tisleia ikke bli fylt før senere på sommeren og feet kan da passere uhindret mot elven fra Nørelien

til Lykkja eller omvendt. Det er derfor helt nødvendig med oppsetting og vedlikehold av nytt gjærde fra Nøra bru til Tisleia.

IV. Endelig vil herredstyret inntrengende henstille til hovedstyret å pålegge regulanten å bygge en høyspentlinje fram til seterlagene under Skogshorn—Trefta, Jordheimstølene, Grøthe- og Løkenstølene. Ved et sådant tiltak kan det gis noen kompensasjon for de inngrep som skjer i bygdas næringsgrunnlag, samt et visst vederlag for de store verdier regulanten er overdratt ved de meddelte reguleringsstillatelser.

V. Dersom de her oppstilte krav ikke imøtekommes, vil herredstyret protestere mot at reguleringsstillatelse blir gitt.

Når det gjelder reguleringsavgiften til kommunene, tillater herredstyret seg å nevne at det ved flere tilleggsreguleringer er fastsatt høyere avgifter enn de som gjelder for den opprinnelige regulering. Dette er en rimelig løsning, idet en må regne med at nye reguleringer, som kommer i tillegg til allerede gjennomførte hevinger og senkninger av vannstanden, medfører en forholdsvis større fare for skader og ulemper enn den opprinnelige regulering. I det forekommende tilfelle må herredstyret bestemt henstille av reguleringsavgiften ikke blir satt under det regulære maksimum kr. 4 pr. innvunnen naturhesterkraft.»

G o l h e r r e d s t y r e har i møte 24. mars 1958 enstemmig vedtatt følgende innstilling fra formannskapet med tilfølelse om at dette får fullmakt til å gi nødvendige tilleggsuttalelser dersom det senere skulle komme til nye opplysninger av betydning:

«Kommunestyret sluttar seg til innstillinga til vedtak i bilag nr. 38/58 og formannskaps-sak nr. 50/58, men vil samstundes uttale:

1. Avgifter.

Avgift pr. naturhesterkraft etter vassdragsreguleringslova § 11 pkt. 1 må ikkje setjast lågare enn kr. 4. Kommunen har i det seinare måtte finne seg i store inngrep ved kraftutbygging. Ein meiner difor at det er rett og rimelig at kommunen får del i dei store verdier som vert skapt ved dei inngripande reguleringar etter dei høgste satsar som lova set.

Ein gjer merksam på at i innstillinga til den nye vassdragsreguleringslova er nemnd at ein heller ikkje må sjå bort frå at «skadene og ulempene ved reguleringer kan få en større rekkevidde enn det kan forutsettes, f. eks. ved regulering i et turiststrøk i utvikling.»

Turisttrafikken har i dei seinare år vore under rivande utvikling i Gol og har stort verde for kommunen.

Området ved Tisleia ligg i eit populært og lett tilgjengeleg turiststrøk.

Diverre har den reguleringa som er føreteke etter tidlegare konsesjonar verka meir skjemmaende enn kommunestyret hadde rekna med.

Ved låg vannstand er det frastøtande å koma ned til strendene ved Tisleia.

Kommunestyret set avgiftskravet som eit vilkår for at konsesjon blir gitt.

b) Prøvetid.

Kommunestyret krev at ein eventuell konsesjon blir gjeven med ei prøvetid på 5 år, og at saka blir teken opp att til ny førehaving før søkjaren får endeleg løyve.

Etter prøvetida vil kommunen kunne ha betre oversyn over skadeverknadene. So lenge

det gjeld ei tilleggsregulering finn ein det rimeleg at kravet om prøvetid blir imøtekommen.»

Innstilling til vedtak i bilag nr. 38/58 med tilleggsuttalelse i henhold til formannskapsak nr. 50/58 lyder slik:

«Kommunestyret slutter seg til det som er sagt i vedlegg 2—4, men vil presisere:

1. En går ut fra at det i konsesjonen blir tatt inn den vanlige bestemmelse om plikt for regulanten til å treffe tiltak, som er nødvendig for å beskytte bygdefolkets interesser.
2. Som en betingelse for at tillatelsen blir meddelt forutsetter kommunestyret at det blir pålagt Reguleringsforeningen å bygge veg fra Oset til Nøra bro.

En finner ikke å kunne tilrå at søknaden blir imøtekommet dersom ikke dette pålegget blir gitt.»

G o l j o r d s t y r e s vedtak (vedlegg 2) i møte 31. januar 1958, lyder slik:

«Jordstyret vil vise til uttalelse fra grunneierne på sørsida av fjorden, og vil erklære seg enig i det synet disse har på saka.

En må gå ut i fra at vegspørsmålet Oset—Nøra no blir realisert som en del av erstatninga, utan opphold. Såpass store jordbruks- og skogbruksinteresser som er knyttet til denne strekningen, må det være greit at dette vegspørsmålet må finne sin løsning no som isvanskelighetene blir ytterligere forverret.

Senkningen av Tisleifjord 1 m i tillegg til det fra før, vil truleg influere på fisket. I dette høvet, må en sakkyndig belysning av spørsmålet bli lagt til grunn for erstatningene.»

De ovennevnte grunneiere har den 25. januar 1958 avgitt denne uttalelse (vedlegg 3):

«I samband med at Foreningen til Begnavassdragets Regulering nå søkjer konsesjon på 1 meter større senkning av Tisleifjorden skal grunneigarane på sørsia av fjorden koma med desse merknader:

«I konsesjonssøknaden blir det nemnt at det — Med hensyn til skader og ulemper må antas at disse vil innskrenke seg til at Tisleifjorden blir noen dager senere fylt med påfølgende lengere båtdrag.»

Som lokalkjente med dei tilhøve som er der er me heilt på det reine med at det også blir andre og ganske store senkning ved ei større senkning av fjorden:

Større isbrekk.

Dei fleste skogar på sørsida av fjorden ligg som kjent bratt ned til denne, slik at det er heilt nødvendig å koma ned på isen med ein del av skogsvirket, for å koma opp på meir slake stader til den tiltaksvegen som ein reknar med no må koma.

Det har vore svært leitt, for ikkje å seia mest umogelegt mange stader å koma til og frå isen på grunn av isbrekk også dei siste åra.

Ved 1 meter større senkning, ned frå gamal vasstand, vil det bli so mykje verre. Ikkje berre det at det blir 1 meter meir, men ved den gamle strandlina hadde det dei fleste sta-

der gjennom tidene laga seg ein bratt strandkant med mykje grovstein, vistnok laga av isgang om våren og av bølgeslag.

Ved større senkning blir det denne bratte og ulente kanten ein vil få i tillegg ved framkomst til og frå isen. Kva dette vil ha å seia har kanskje berre dei som har førstehands kjennskap til køyringa fullt oversyn over.

Dette vil føre til at vegen Oset—Nøra blir endå meir nødvendig.

Når denne vegen blir bygt vil han bli liggjande meir og mindre opp frå vatnet, etter som lennet er. Men også det skogsvirke som er nedanfor vegen har skogeigaren full rett til å få fram utan større ulemper enn før. Som nemnt ovanfor vil det på grunn av det bratte lennet for svært mange bli nødvendig å koma på isen eit stykke for å koma opp til vegen.

Den større ulempe som dette vil medføre, også om vegen blir bygt må det gjevast vederlag for.

Båtdrag.

Det vil sjølsagt bli både lengere tid og lengere veg å dra båtane avdi vatnet blir seinare fylt. Dersom fjorden skulde vera heilt nedtappa den tid båtane er i bruk vil ein også her få den bratte steinkanten av den gamle strandlina i tillegg.

Ved veksande vasstand — som kan reknast å vera heile sommaren — må båtane dragast langt opp kvar gong dei er brukt, for det er få som har tid og høve til å gå passe dei kvar dag.

Fisket.

Om dette vil me berre nemne at det før reguleringa var mange grunnar ute i vatnet, med høveleg djup for garnsetting o. a. Desse vil kanskje ikkje bli heilt turrlagde so mange stader, men det vil eit stykke utover frå den gamle strandlina bli. Mest der det var langgrunt — mange stader med fin sandbotn. Om det her kan tenkjast å vera gâtteplasser som no vil bli turrlagde sist på vinteren må det bli dei sakkunnige si sak å greie ut om. Og likeeins om korleis auka nedtapping vil virke på fisket i det heile.

Isen.

Korleis tilhøva med isen vil bli ved 1 meter større senking kan ikkje me ha nokon bestemt meining om. Også dette må dei sakkunnige og skjønnnet finne fram til.

På vegne av dei interesserte på sørsida av Tisleifjorden.

Vyrdsamt

Ola A. Bleiktvedt (sign.),
Halvor J. Bakken (sign.),
Olav Golberg (sign.)»

Høyesterettsadvokat Arne Vislie har avgitt følgende uttalelse til ordførerne i Gol og Hemsedal datert 10. februar 1958 (vedlegg 4):

«Etter anmodning tillater jeg meg å avgi min uttalelse angående nevnte søknad av 10. desember 1957 om tillatelse til en tilleggs-senkning på 1 meter av Tisleifjorden.

Sivilingeniør Elliot Strømme, som jeg har forelagt saken, peker på at magasinet i Tisleifjord økes med ca. 8,2 mill. m³ til 123,3 mill. m³ og at summen av magasinet i vassdraget

økes til 212,7 mill. m³ når man ser bort fra inntaksmagasinet i Ølsjø. Angående de hydrologiske virkninger av en tilleggsregulering, opplyser ingeniør Strømme at de vesentlige virkninger vil bli følgende:

1. Fylling av Tisleifjord.

Tisleifjord er det siste magasin i vassdraget, og samtidig det største med hele 58 % av de samlede magasiner. Av de øvrige magasiner har Storvann og Flyvann spesielle bestemmelser i manøvreringsreglementene. Disse bestemmelser går ut på at tappelukene skal holdes stengt til magasinene er fylt. Konsekvensen av disse bestemmelser blir at Tisleifjord vil bli sist fylt av alle magasinene.

Magasinprosenten for hele vassdraget er middels stor, og lik 54,2 % etter Brukseierforeningens beregning. Magasininnholdet er såvidt stort at det ikke er sikkert at magasinet blir helt fylt hver sommer. Dette gjelder somrene 1933, 1941 og 1942. Alle disse år fulgte etter år med liten vannføring, og det er derfor berettiget å gå ut fra at magasinet ved lavvannsperiodens slutt var helt nedtappet. I hvilken grad magasinet blir fylt blir da avhengig av hvor stor kraftproduksjonen og dermed tappingen fra magasinet er i fyllingsperioden. For alle disse 3 år viser det seg at produksjonen må være så lav som 50 % av årsmiddelet for at magasinet skal bli helt fylt. Det er ikke mulig å ha noen sikker mening om hvilket behov det vil bli for sommerkraft i årene fremover. Beregningen ovenfor viser imidlertid at man i tørre år risikerer at Tisleifjord ikke blir helt fylt. Denne risiko øker ved tilleggsreguleringen.

I de aller fleste år kan man regne med at magasinet blir fylt.

I disse år bevirker derfor tilleggsreguleringen en korvarig forsinkelse av fyllingen.

2. Isvanskeligheter.

Tisleifjord er stort sett dyp. Bare ved utløpsosen og ved Nøras innløpsos er det større grunne partier. På disse partier vil senkningen bevirke at tverrsnittene innskrenkes og strømhastighetene øker. Ved utløpsosen får man dessuten noe større vannføring som yderligere øker vannhastigheten. Det er derfor grunn til å tro at tilleggsreguleringen vil bevirke noe dårligere islegging på disse partier.

Vi får dessuten noe økende ulemper ved kjøring ut på isen fordi området med oppsprukken is blir litt større.

Ingeniør Strømme går ikke inn på spørsmålet om hvorvidt senkningen vil bevirke skader på fisket, idet han overlater dette til de fiskerisakkyndige.

Foruten vanskene i forbindelse med isferdselen, får man økede ulemper med båtdrag. Reguleringsforeningen er inne på denne side av saken i sin søknad, men her angis denne skade som den eneste og dette er ikke riktig. Jeg har fått oversendt en uttalelse fra Gol Jordstyre av 31. f. m. og fra de interesserte grunneiere på sørsiden av Tisleifjord av 25. f. m., hvor foruten skade på båtdrag også er nevnt større is-brekk samt muligheten for dårligere is i det hele, foruten skade på fisket.

Både isspørsmålet og fiskespørsmålet må naturligvis gjøres til gjenstand for nærmere undersøkelser under de kommende skjønn som får å vurdere erstatningene for skader og

ulemper, og likeledes fastsette de nødvendige tiltak.

Herredstyret bør i sin uttalelse spesielt understreke nødvendigheten av at det i tilleggskonsesjonen på samme måte som i hovedkonsesjonen, blir fastsatt bestemmelser om at konsesjonæren plikter å treffe de nødvendige tiltak til å verne om bygdefolkets interesser.

Både Gol Jordstyre og de interesserte framholder nødvendigheten av at det blir pålagt Reguleringsforeningen å bygge vei fra Oset til Nøra. Dette krav ble reist ved det tidligere skjønn, men da ikke imøtekommet. Herredstyret bør i sin uttalelse framholde ønskeligheten av at dette tiltak blir fastsatt som en betingelse for at tillatelsen blir meddelt.

I enkelte av de tilleggsreguleringer som i den senere tid er gitt, er det fastsatt en større avgift til kommunene for tilleggsreguleringen enn for hovedreguleringen. Dette er en rimelig løsning, idet en må regne med nye reguleringer som kommer i tillegg til allerede gjennomførte hevinger og senkninger, medfører en forholdsvis større fare for skade og ulempe enn den opprinnelige regulering. I et tilfelle som det foreliggende er det etter min mening ingen grunn til at det skulle fastsettes en lavere avgift enn det ordinære maksimum kr. 4,— pr. innvunnen naturhestekraft.

Jeg går ut fra at herr ordføreren selv sørger for å vedlegge uttalelsene fra jordstyret og de interesserte.

Et ekstra eksemplar av min redegjørelse vedlegges.»

Advokat Vislie har senere — 8. mars 1958 — avgitt følgende uttalelse til Gol kommune:

«1) Konsesjon til vassdragsreguleringer gis etter vassdragslovens § 10,1 for et bestemt tidsrom av inntil 50 år.

Stortinget kan fastsette inntil 60 år. Men for vassdrag hvis vannkraft i sin helhet eller for den vesentligste del aktes utnyttet av en norsk kommune eller flere sådanne i fellesskap til eget behov eller til borgerlig behov innen kommunen, kan konsesjon gis på ubegrenset tid når ikke hensynet til andre almene interesser taler mot det. Med borgelig behov forstås kraft til lys, varme, gårdsdrift, håndverk eller småindustri.

Dersom private falleiere deltar i reguleringen, skal konsesjonen for disses vedkommende gis på begrenset tid og for disse gjelder da også reglene om hjemfallsrett etter konsesjonstidens utløp. Den opprinnelige regulering for Tisleia ble gitt ved kgl. res. av 21/1 1949 etter at saken var behandlet i Stortinget. Konsesjonen var gitt på ubegrenset tid, men det var fastsatt at dersom vassfall som ikke tilhører Staten eller norske kommuner deltar i reguleringen eller blir medeier i anleggene, så gjelder for deres vedkommende konsesjonen i 60 år. Ved utløpet av konsesjonstiden skal disse falleieres andel i reguleringsanleggene tilfalle Staten uten vederlag. Loven har altså ingen grenser nedover for konsesjonstiden.

2) Staten kan når det gjelder konsesjon med hjemfallsrett kunne innløse anleggene allerede før konsesjonstiden er ute. Heller ikke for denne frist er det satt noe minimum, men hvis ikke annen frist er satt, så inntreffer det 35. år rett for Staten til å innløse anleggene. Det skal da erlegges en innløsningssum som beregnes på en særskilt måte.

3) Det er såvidt jeg skjønner ikke noen adgang til å gi konsesjon på prøve. Den som skal sette en regulering i verk, må jo ha rede på hvilke vilkår han har, slik at han kan beregne om det er økonomisk forsvarlig å sette reguleringen i verk.

Her gjelder det en tilleggsregulering som ikke medfører noen særlige økonomiske byrder. Spørsmålet er vel kanskje da om det er anledning til å gi denne tillatelse på en bestemt tid, slik at man kan undersøke skadevirkningene før den endelige tillatelse blir gitt. Jeg kjenner ikke til at dette har vært gjort. I mange tilfelle har det vært søkt om og gitt tillatelse til midlertidige reguleringer for ett eller to år, men jeg kjenner som sagt ikke til at noen reguleringstillatelse er gitt på prøve.

Jeg håper disse opplysninger skulle være tilstrekkelig svar på Deres spørsmål, men tør imotsatt fall imøtese Deres meddelelse.»

Drammensvassdragets Fellesfløtningsforening uttaler den 15. februar 1958 bl. a:

«Hva forholdet til fløtingen angår, henviser vi til tidligere gitte uttalelser i forbindelse med reguleringen av Tisleifjord.

Vi tør gå ut fra at der i manøvreringsreglementet tas inn bestemmelser som sikrer fløtningsinteressene.»

Elektrisitetforsyningen i Buskerud uttaler seg slik i påtegning av 18. april 1958:

«Under henvisning til uttalelse av 24. mars 1958, sak nr. 31, fra Gol herredstyre, og til uttalelse av 11. april 1958, sak nr. 32, fra Hemsedal herredstyre, vil en rå til at konsesjon meddeles.

Det dreier seg om en forholdsvis mindre tilleggsregulering på 1 m ytterligere senking av Tisleifjord. Det anføres at denne tilleggsregulering antagelig bare vil bli brukt i meget få år. Dette kan en formentlig ikke regne med som sikkert, og det antas derfor, at avgiftene bør regnes etter den kraft, som faktisk vil kunne innvindes ved tilleggsreguleringen om denne ble brukt årlig. Den vil sikkert medføre endel ytterligere ulemper for grunn- og rettighetseierne, men nytten antas dog å være betydelig større.»

Buskerud fylke slutter seg til de gitte uttalelser, j.fr. påtegning av 19. april 1958.

Høyesterettsadvokat Arne Vislie har også avgitt uttalelse datert 20. mai 1958 som lyder slik:

«Under henvisning til den uttalelse som tidligere er gitt av Hemsedal herredstyre, tillater jeg meg å meddele at det fra setereierne på Nørelien Setersameie er kommet et krav. Det gjelder setereierne Per Rundtop, Odd Aalstveit, Halvor Aalstvedt og Knut Bakkene som anmoder om at det i konsesjonsvilkårene blir fastsatt at hver oppsitter får tilkjent 1 kW gratis strøm.

Høyspentlinjen går over vollene og stolper for transformator er oppsatt. Strømmen måtte i tilfelle leveres på husveggen således at lavspentlinje inngår i kravet.

Saken har vært forelagt Hemsedal formannskap som anbefaler søknaden på det beste. Formannskapet mener at det må være et berettiget krav at disse setereiere får gratis strøm på samme måte som de tilstøtende setereiere i Gol.»

Inspektøren for ferskvannsfisket har i påtegnning av 26. februar 1958 sluttet seg til følgende uttalelse fra fiskerikonsulenten for det Østenfjelske datert 21. s. m.:

«En kan ikke se at den omsøkte, ytterligere senkning av Tisleifjorden vil endre fiskens reproduksjonsforhold i skadelig retning i forhold til tilstanden etter den nuværende regulering, hvorfor det ikke skulde være påkrevet med ytterligere pålegg om utsetting av yngel eller settefisk.

I forbindelse med kongelig resolusjon av 21. januar 1949 som angår Storvatn, Tisleifjorden, Ølsjøen og Bløytjern, og kongelig resolusjon av 3. juni 1949 angående Helin, er det ikke tatt med noen plikt for konsesjonæren til å bekoste biologiske undersøkelser. I kongelig resolusjon av 15. februar 1957 som angår Flyvatn, er det imidlertid tatt med en bestemmelse om at konsesjonæren plikter å bære utgiftene til biologiske undersøkelser.

Jeg finner at det i forbindelse med nærværende søknad om tilleggsregulering i Tisleifjorden i Gol, Hemsedal og Aurdal bør tas med en generell bestemmelse om at konsesjonæren, dersom vedkommende departement finner det nødvendig, med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i vassdraget, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.»

Hovedstyret forela med brev av 25. november f. å. herredstyrenes vedtak m. v. for søkeren med anmodning om uttalelse. Det er innkommet følgende svar datert 26. februar 1959:

«I anledning de oversendte uttalelser fra Nord-Aurdal, Gol og Hemsedal herredstyret, advokat Arne Vislie og Inspektøren for ferskvannsfisket tillater vi oss å bemerke idet uttalelsene herved vedlegges i retur:

1. *Nord-Aurdal.* Med hensyn til utseende henviser Nord-Aurdal kommune til Bygdens regulering. Vi tillater oss å gjøre oppmerksom på at magasinprosenten med den foreslåtte økning av Tisleifjordens regulering ikke overstiger 54,2 % av det gjennomsnittlige årsavløp.

Med hensyn til at fiskebestanden alt skulle være gått tilbake i Tisleifjorden etter den foregående regulering, må vi meddele at vi ikke synes vi har fått dette bekreftet ved skjønn ved Tisleifjorden for Flyvatns regulering ifjor. Det var klage over at det ble sluppet for lite settefisk i Tisleifjord, hvorfor Landbruksdepartementet fra og med 1958 har øket sitt pålegg fra 17 000 til 35 000 settefisk pr. år.

Nord-Aurdal kommune nevner veien Ormhammer bro—Nøsen. Det er feil at parsellen Ormhammer bro—Fløten ikke er bygget. Den var bygget før vi begynte. Traceen er godkjent av Veivesenet og diverse utbedringer, særlig av strekningen Ormhammer bro—Hermanstølene er fore-

tatt av oss. Veien Ormhammer bro—Nøsen trafikkertes hele siste sommer i sin helhet av buss fra Fagernes. Vi forhandler om ytterligere forbedringer.

2. *Gol.* Kommunestyret krever vei fra Oset til Nøra bro. Kravet var oppe til behandling ved skjønnsretten for Flyvatns regulering siste sommer og grunneierne ble tilkjent et tilskudd på kr. 20 000,00 som bidrag til vei fra Oset til Glomsrud, hvor det er bratt lende og hvor nedkjøringen på isen er vanskeliggjort. Beløpet stilles i disse dager til Gol kommunes disposisjon for utbetaling etterhvert som arbeidet med veien skrider frem.

I Gol er det adskillig klage over båtdrag. Man er nok uvant med variasjoner i vannstanden, slik som kystbefolkningen har måttet vende seg til, og da ikke over en lengere periode som ved reguleringer, men to ganger pr. døgn.

Man ber om 5 års prøvetid. Det må antas å være helt unødvendig ved en så oversiktlig regulering som her. Se også pkt. 3 i advokat Vislie's skrivelse av 8/3 1958 til Gol kommune.

Advokat Vislie nevner at man må tappe bare 50 % av middelvannføringen i ekstremt dårlige år, skal magasinet i Tisleifjord bli fylt i slike år. Han er imidlertid såvidt forståes enig i at det må bli et stort behov for sommerkraft før et kraftverk vil la være å legge driften an slik at man er sikre på å få vintermagasinene fylt. Belastningen i Samkjøringsområdet på Østlandet om sommeren ligger såvidt vites på ca. $\frac{2}{3}$ av vinterbelastningen. Noen stor fare for at man ikke skulle få fylt magasinene selv i ekstremt dårlige år, skulle det derfor ikke være.

3. *Hemsedal.* Når det gjelder de mange ting som er nevnt av Hemsedal kommune, tror vi det er riktig ganske kort å si at de reiste spørsmål bør henskytes til avgjørelse av den eventuelle skjønnsrett.
4. *Inspektøren for ferskvannsfisket.* Man ber om at vår forening med års mellomrom må bli pålagt å betale for fiskeribiologiske undersøkelser. I den anledning vil vi gjerne ha meddelt at vi årlig gjennom Reguleringsforeningenes Landssammenslutning betaler tilskudd til slike undersøkelser. Vi må be om at den ordning som allerede er truffet med frivillige årlige bidrag ikke må bli forstyrret av et pålegg som det foreslåtte for den lille tilleggsregulering av Tisleifjord.

Vi håper vi har besvart det ærede Hovedstyres henvendelse så fullstendig som man ønsker. Skulle man ønske ytterligere opplysninger eller uttalelser, står vi gjerne til tjeneste.»

H o v e d s t y r e t skal bemerke:

Åbjøra kraftverk er bygd i felleskap av Vestfold Kraftselskap og Skiensfjorden kommunale Kraftselskap. Den produserte kraft utveksles gjennom Samkjøringen for Østlandet og går til distrikter i Oppland, Hedmark,

Akershus og Buskerud. (Mår og Nore leverer for behov ved Skiensfjorden og i Vestfold m. v.)

I 1956 fikk Abjøra sitt 3. aggregat — tilsammen 3 à 26 = 78 MW — og vassdraget er regulert slik:

	Tillatelse gitt	Reg. grenser		Reg. høyde m	Magasin mill. m ³
		Øvre kote	Nedre kote		
Tisleifjord	21/1-49	820,34	809,84	10,5	114,8
Storevatn	21/1-49		821,09	3,0	13,3
Ølsjø m/Bløytjern	21/1-49	748,75	745,75	3,0	8,1
Helin	3/6-49		865,60	2,0	18,6
Flyvatn	15/2-57	859,17	853,67	5,5	58,4

Sum mag. 213,2

Dette gir en regulert vassføring på 12,5 m³/sek., mens de tre maskiner forbruker ved fullast tilsammen 22,5 m³/sek.

Foreningen til Bægnavassdragets Regulering mener at de ved mindre oppmudringsarbeider i kanalen mellom Tisleifjorden og dammen kan få senket fjorden ytterligere 1 m, d. v. s. til kote 808,84, og derved innvinne ca. 8,2 mill. m³ magasin. Den søker nå om konsesjon på denne tilleggsregulering.

Etter det som er opplyst er arbeidene delvis utført.

Magasinet vil, etter Hovedstyrets beregninger, øke den regulerte vassføring med 0,15 m³/sek. til 12,65 m³/sek. (reguleringsgraden 78 %) og i Abjøra innvinnes da ca. 875 nat.hk. samt ytterligere ca. 240 nat.hk. i kraftverker nedenfor, altså i alt ca. 1115 nat.hk. I nyttbare fall innvinnes ca. 220 nat.hk.

Skader og ulemper.

Hemsedal, Gol og Nord-Aurdal herredstyre fremholder særlig problemet med fyllingen av Tisleifjord. Hemsedal nevner Bygdin som eksempel på at en regulering kan drives for langt.

Da strøket har stor søkning av turister tilligger Hovedstyret dette moment stor betydning. Man har gjennomgått det hydrologiske materiale, som omfatter årene 1929—48, og undersøkt hvor stor forsinkelsen vil bli for fylling med en gitt tapping i fyllingstiden. Som utgangspunkt er valgt regulert vassføring. Dette vil være meget ugunstig regnet for et magasinverk som Abjøra.

Etter disse beregninger vil forsinkelsen med fylling av fjorden dreie seg om noen dager — maksimalt vel en uke — og må derfor betegnes som mindre vesentlig.

I perioden 1940—42 ville de nåværende magasiner i sin helhet ikke blitt fylt mere enn 70—75 % selv med en noe redusert tapping, men dette forhold ville ikke blitt særlig forverret ved den tilleggsregulering som det er

søkt om nå. Siden året 1933 er nevnt, jfr. advokat Vislies innlegg side 11 foran, bemerkes at det sannsynligvis ville vært mulig å overføre vatn fra foregående år slik at magasinene kunne fylles også dette året.

Det synes derfor som man ikke vil få noen iøynefallende forverring av utseendet av området rundt fjorden.

Det vil oppstå økte vansker for båttrafikken ved lengere båtdrag og man må antagelig regne med noe mere isbrekk til skade for ferdselen ut på isen. For øvrig blir isveiene neppe berørt — det bemerkes i denne forbindelse at skjønnsretten for den utførte regulering på 10,5 m antok at de stort sett ble like brukbare som før — dog ses det ikke bort fra at de åpne partier ved innløps- og utløpsosene kan bli noe større. Det påstås videre å bli økte ulemper for gjerdehold langs Flya og Nøra.

I henhold til fiskeriinspektørens uttalelse går Hovedstyret ut fra at forholdene for fisken i fjorden ikke endres noe av betydning.

Grunnvannstanden vil bli senket en viss tid, men ventes ikke å bety noe nevneverdig for jordbruket.

Fløtningsforeningen er i tidligere uttalelser vedrørende Abjøra prinsipalt imot videre reguleringer, men går nå ut fra at det blir tatt inn bestemmelse i manøvreringsreglementet som sikrer dens interesser. Ansøkeren må eventuelt regne med å avgi vatn til fløtningen, jfr. reguleringslovens § 19, og derved kan det bli noe reduksjon av innvunnet kraftmengde.

I enkelte av distriktets uttalelser er det fremsatt en rekke betingelser for å anbefale søknaden. Hemsedal herredstyre hevder således at reguleringene ødelegger selve eksistensgrunnlaget for de fjellgrender det her gjelder og fremhever at jordbruksnæringen — som er den viktigste — er blitt redusert. Det kreves opparbeidet 20 da. kulturbeite til hver av bøndene i Lykkja eller tilsvarende jordbrukstiltak. På samme bakgrunn er herred-

styrets krav om veibygging ved Storevatn (bl. a. Baastø—Lykkja) fremkommet samt bygging av høyspentlinje fram til nærmere angitte seterlag under Skogshorn.

Nord-Aurdal tar opp igjen konsesjonsvilkår og forutsetning for den tidligere tillatelse i kravene om å få utsatt maksimumantallet — 150 000 — settefisk årlig i vassdraget, levering av elektrisk kraft til støls- og hytteeiere i området ved Tisleia og bygging av veien Ormhamar Bru—Fløten. Dette er en del av veien Ormhamar bru—Nøsen som Stortinget påla reguleringsforeningen å bygge i forbindelse med tillatelsen av 1949.

Gol tar opp igjen kravet om å få bygd vei på sydsiden av fjorden fra Oset til Nøra etter henvendelse fra interesserte grunneiere. De begrunner imidlertid kravet med større isbrekk som vil vanskeliggjøre atkomst til og ilandkjøring fra isen.

De berørte kommuner har i stor utstrekning trukket inn i uttalelsene skadevirkningene ved de tidligere reguleringer i vassdraget. Disse er bedømt og avgjort ved de avholdte skjønn samtidig som det ved konsesjonen av 4. februar 1949 ble ytet betydelige kompensasjoner bl. a. i form av veibygging i området nord for Tisleifjord og på nord- og sydsiden av Storevatn.

Hovedstyret kan ikke se at denne tilleggsregulering skulle ha så stor innvirkning i skadelig retning som enkelte av uttalelsene og kravene tyder på og man finner at betingelsene for å gi tillatelse er til stede, jfr. reguleringslovens § 8.

Hovedstyret anbefaler søknaden innvilget på de betingelser som er oppstillet i vedliggende utkast. Det er ved utformingen tatt hensyn til lov av 10. april 1959 om endringer i lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917.

Om betingelsene bemerkes:

Konsesjonstid m. v. (post 1 og 2).

Gol herredstyre krever at konsesjonen gis på en prøvetid av 5 år. Kravet må avvises under henvisning til at det ikke er hjemmel i loven for et slikt vilkår.

Som ved de øvrige reguleringer i Åbjøra foreslås konsesjonen gitt på ubegrenset tid for kommuner. For private bør tilleggs-konsesjonen følge hovedkonsesjonen, og konsesjonstiden foreslås for disse satt til 50 år fra 21. januar 1959 og innløsningsrett for staten i det 25., 35. og 45. år fra samme datum.

Årlige avgifter (post 3).

Hemsedal og Gol herredstyre med støtte av Fylkesmannen og Elektrisitetsforsyningen

i Buskerud krever lovens maksimumssats d. v. s. etter lovendringen av 10. april 1959 kr. 5 pr. innvunnet nat.hk. til kommuner, jfr. § 11 nr. 1. Nord-Aurdal krever at konsesjonskraft og avgifter i forbindelse med tilleggsreguleringen, for den del som faller på Valdressiden, i sin helhet går til Nord-Aurdal.

For de tre konsesjoner som er gitt i Åbjøra er det fastsatt samme avgiftssatser nemlig kr. 0,50 til staten og kr. 3,— til kommuner. Hovedstyrets flertall — Ingvaldsen, Jakobsen, Smeby og Vassdragssjefen — foreslår de samme satser også nå. Mindretallet — Holten og Generaldirektøren — foreslår samme avgiftssats til staten, men kr. 4,— til kommuner.

Tisleifjord anses å være undergitt eiendomsrett, jfr. hva som er anført herom i St. prp. nr. 82 for 1948 side 19, 1. sp. Det er derfor ikke betinget godtgjørelse en gang for alle til staten etter lovens § 13.

Fordelingen av avgiftsbeløpet og konsesjonskraften blir behandlet som egen sak senere.

Byggefrister (post 5).

I henhold til § 12 nr. 1 er det satt frist på 2 og 5 år for henholdsvis påbegynnelse og fullførelse av arbeidene.

Norsk arbeid, norsk materiell

og norsk forsikring (post 6 og 7).

Lovens innhold — jfr. § 12 nr. 2 — er for disse posters vedkommende uforandret og vilkårene foreslås oppstillet i den vanlige form.

Bestemmelsen om fortrinnsvis å nytte norske arbeidere er ved revisjonen tatt ut av loven, og i samsvar hermed sløyfes den tilsvarende post i betingelsene.

Lege, sykehus m. v. (post 9).

Reguleringslovens § 12 nr. 4 gir her nye retningslinjer. Vilåret er utformet deretter, og med det for øye at det ikke vil bli en «større samling av anleggsarbeidere».

Tiltak (post 11).

Gol og Hemsedal krever tiltaksskjønn. Det er dessuten fremkommet en del krav om veier m. v. som kompensasjon for forverring av isveiene. Gol krever vei fra Oset til Nøra bru av hensyn til skogsdriften. Nord-Aurdal hevder at tidligere konsesjonsvilkår ikke er etterkommet ved at veien Ormhamar bru—Fløten ikke er bygd. Hemsedal krever vei Baastø—Lykkja og omlegging av veien Sørejallen—Bubakken og dessuten gjerde langs Flya og fra Nøra bru til Tisleifjorden.

Ansøkeren opplyser i brev av 26. februar 1959 at veien Ormhamar bru—Fløten er bygd fra før reguleringens tid og er utbedret av ansøkeren så den var trafikert hele siste sommer. Det blir sagt i samme brev at med hensyn til veien Oset—Nøra ble grunneierne ved skjønnet for Flyvatnreguleringen tilkjent et tilskudd på kr. 20 000,— til vei fra Oset til Glomsrud.

Hovedstyret vil imøtekomme kravet om tiltaksskjønn og finner det da riktigst at dette tar opp de spørsmål som er nevnt her.

I samsvar med den nye utforming av loven, er postens ordlyd endret, «bygdefolkets interesser» er byttet ut med «almene og private interesser».

Fisket (post 13).

Man har her fulgt fiskeriinspektørens forslag.

Nord-Aurdals forlangende om at det skal settes ut maksimumantallet — 150 000 — settefisk i vassdraget, j.fr. post 15 i konsesjonen av 1949, må Landbruksdepartementet avgjøre. Man oversender dette departement gjenpart av herredstyrets vedtak.

Kraftavgivelse (post 18).

Det er betinget de vanlige satser, inntil 10 % til kommuner og inntil 5 % til staten av kraftøkningen. I henhold til den nye lovs § 12 nr. 15 er det bestemt at kraften (årsenergien) kan kreves avgitt på ned til 5000 brukstimer årlig.

For øvrig er tatt inn den nye bestemmelse angående beregning av kraftprisen og eventuell ny avgjørelse om avgivelse av kraft etter 30 år.

Fløtningen (post 21).

Man foreslår tatt inn som vilkår lovens bestemmelse i § 19 om avgivelse av fløtningsvann.

Hemsedal krever som nevnt opparbeidet 20 da. kulturbeite til hver av bøndene i Lykkja m. v., se side 19. — Skade på dyrket eller dyrkbar jord eller beitesland omhandles i lovens § 12 nr. 8 som gir hjemmel for pålegg om fond til fremme av jordbruket i distriktet. Betingelsen er dog at et etter stedforholdene betydelig areal settes under vann eller lider skade. Hovedstyret kan ikke se det er tilfelle her, j.fr. side 18.

I tillatelsen av 21. januar 1949 er i post 14 betinget jordbruksfond på kr. 250 000 fordelt på Nord-Aurdal, Hemsedal og Gol.

Hemsedal henstiller videre til Hovedstyret å pålegge regulanten å bygge en høyspentlinje fram til seterlagene under Skogshorn-

Trefta, Jordheimstølene, Grøthe- og Løkenstølene som kompensasjon for inngrep i bygdas næringsgrunnlag. Herredstyret anbefaler samtidig krav fra 4 setereiere på Nørelien Setersameie om å få tildelt 1 kW gratis strøm levert på husveggen. Videre stiller Nord-Aurdal krav om forsyning av kraft til støls- og hytteiere i Svennes og Ulnes sameie.

Reguleringsloven kan ikke ses å gi noen hjemmel for vilkår om elektrisitetsforsyning som her omhandlet. Forsåvidt angår Nord-Aurdals krav er de generelle retningslinjer trukket opp i forbindelse med tillatelsen av 1949. I St. prp. nr. 82/1948 s. 4 er inntatt følgende erklæring av 21. juni 1947 fra Vestfold Kraftselskap og Skiensfjordens kommunale Kraftselskap:

«Vi er villig til å yte rentefritt lån til en så stor del av de nødvendige elektriske anlegg at kraftprisen i fjellet ikke skal behøve å bli høyere enn den er i bygdene i Valdres. Som et middel for prisen der har vi da gått ut fra kr. 160 pr. kW/år for kraft til lys og koking. Dette er prisen i Nord-Aurdal og Valdres. For annet forbruk skal prisene kunne bli tilsvarende, hensyn tatt til abonnementets størrelse og brukstid. Vi har foreløpig tenkt oss at prisen for hoteller som bestiller kraft også til oppvarming kunne bli å beregne etter kr. 70 pr. kW/år + 1 øre/kWh og for setrer og hytter kr. 70 pr. kW/år + 2 øre/kWh.

Vi har da gått ut fra følgende forutsetninger:

1. De forskjellige gårder og hoteller vil kjøpe så meget kraft som de har betinget seg under de foreløpige drøftelser.
2. At kraften ikke forlanges ført fram til enkelte gårder og setrer som ligger slik til at overføringsutgiftene blir urimelige i forhold til forbruket. Hvis det oppstår tvist om dette overlater vi avgjørelsen til Hovedstyret.
3. At befolkningen på stedet selv i størst mulig utstrekning påtar seg bygging av overføringsanlegget (høy- og lavspent) under vår ledelse og at distriktene ubetinget selv overtar drift og vedlikehold, likeledes at samtlige herreder innrømmer transformatorer og overføringsanlegg skattefrihet hver innen sitt område som vanlig ved slike interkommunale foretagender.
4. At vi kan gjøre regning på Hovedstyrets støtte i å etablere forsyningen på den måte som her skissert. Skulle nemlig Åbjøra Kraftanlegg eie og drive overføringsanlegget i fjellet må vi regne med at utgiftene ville bli vesentlig større enn om kraftlaget selv har driften og står som eiere av anlegget.»

Se også Innst. S. nr. 228/1948.

Hovedstyret anbefaler at det blir gitt ansøkeren tillatelse til å stevne rettighetshavere etter almenningsloven av 9/7 1851, men forutsetter at de man har kjennskap til stevnes direkte.

Manøvreringsreglement.

Tilleggsreguleringen medfører endring av nedre reguleringsgrense og reguleringshøyden slik:

«Tisleifjord.

Øvre kote 820,34
Nedre kote 808,84

Reguleringshøyde 11,50 m.»
Sakens dokumenter følger.»

Departementet skal bemerke:

Kraftinnvinningen ved den omsøkte ytterligere senking på 1,0 m av Tisleifjord er av Hovedstyret foreløpig beregnet til ca. 1115 nat.hk i utbygde fall i vassdraget, herunder Åbjøra kraftverk foruten ca. 220 nat.hk i andre nyttbare fall, altså ialt til ca. 1335 nat.hk.

Tilleggsreguleringen må antas å volde økt ulempe for båttrafikken på fjorden på grunn av lengere båtdrag, og for ferdselen på isen på grunn av noe mer isbrekk.

Derimot ventes ikke noen vesentlig forverring av forholdene for fisken i fjorden, og heller ikke skade av betydning for jordbruket.

Skjemmet utseende av området rundt fjorden på grunn av sen fylling av magasinet ventes å bli omtrent som nå.

Etter det foreliggende antar departementet at vilkårene etter reguleringslovens § 8 er til stede for å gi den søkte tillatelse til ytterligere regulering av Tisleifjord, og vil med hovedstyret anbefale tillatelsen gitt og på vilkår i samsvar med hovedstyrets utkast med endringer foretatt av departementet med sikte på å bringe vilkårene i samsvar med endringene i reguleringsloven. De vilkår som foreslås blir da sålydende:

1.

Reguleringskonsesjon gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

Dersom vassfall, som ikke tilhører staten eller norske kommuner deltar i tilleggsreguleringen eller blir medeier i reguleringsanlegget, gjelder konsesjonen for disses vedkommende i 50 år fra 21. januar 1959. Ved konsesjonstidens utløp tilfaller disse vassfallseieres andeler i reguleringsanlegget staten uten vederlag.

Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras uten Kongens samtykke.

Det utførte reguleringsanlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsattes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

I det 25. år fra 21. januar 1959 skal staten kunne innløse de andeler i reguleringsanlegget som måtte tilhøre eiere for hvem regulerings-tillatelsen er tidsbegrenset. Benytter staten seg ikke herav, skal den i hvert 10. år deretter ha samme adgang. Bestemmelsen om innløsning må være meldt reguleringsanleggets eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne under hensyn til at grunnstykker og rettigheter samt vassbygningsarbeider og hus har en verdi svarende til hva de bevislig har kostet ved ervervelsen med fradrag for amortisasjon etter en amortisasjonstid av 50 år. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Anlegget skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres i tilfelle tvist ved skjønn på statens bekostning.

Konsesjonæren plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

3.

For den øking av vasskraften som ved tilleggsreguleringen tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.-HK.

Til fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 3,00 pr. nat.-HK.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økingen av vasskraften beregnes på grunnlag av den øking av vassføringen som tilleggsreguleringen antas å ville medføre utover den vassføring, som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinet utnyttet på en sådan måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved tilleggsreguleringen innvunne øking av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som den ved tilleggsreguleringen innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiften har samme pantsikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

4.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 3 og kontroll med vannforbruket, samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 18, skal med bindende virkning for

hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

5.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år, etterat konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

6.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anlegget fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusiv toll). I tilfelle tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

7.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

8.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde, eller helt eller delvis dekke

utgiftene til, en for øyemedet tjenlig sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

10.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sundt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsene i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonæren og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesvegstyret bestemmer å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier og bruer, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Veier og bruer som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri benyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene i lovens § 12, pkt. 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

13.

Dersom vedkommende departement finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i vassdraget, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

14.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkom-

mende reguleringsanlegget, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anlegget skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand. Dets utførelse så vel som dets senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

15.

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglement er fastsatt.

For så vidt vannslippingen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonshaveren pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 200 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

16.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

17.

Eieren skal uten vederlag for det utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

18.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved tilleggsreguleringen innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører reguleringsanleggets eier eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

19.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vassfalls- eller brukseier som ikke er medeier i reguleringsanlegget, tillatelse til å benytte driftsvann, som er innvunnet ved tilleggsreguleringen, mot en årlig godtgjørelse til reguleringsanleggets eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

20.

Reguleringsanleggets eier plikter å avgi vann i sådan utstrekning, at den alminnelige fløtning i Åbjøra og Bagna forulempes så lite som mulig ved tilleggsreguleringen. Spørsmålet om hvilke forføyninger han skal treffe, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Skade eller ulempe for fløtningen, som ikke på denne måte avhjelpes, blir å erstatte overensstemmende med reguleringslovens § 16.

21.

Det påhviler konsesjonshaveren — i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige

ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser, samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidens fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonshaveren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasing av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Konsesjonshaveren har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdene.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

22.

Til skjønn i anledning av reguleringen skal skjønsmenn oppnevnes av Kongen.

23.

Reguleringsanleggets eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av reguleringsanleggets eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

24.

Reguleringskonsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anlegget er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som

heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.

Det er fremkommet en rekke krav fra distriktet om tiltak m. v. som kompensasjon for ulemper ved reguleringen.

Nord-Aurdal og Hemsedal kommuner krever at regulanten skal sørge for kraftforsyning til nærmere angitte støls- og hytteiere samt seterlag. I forbindelse med reguleringskonsesjonen av 21. jan. 1949 ble det, etter avtale med Åbjøra Kraftverk, bl. a. oppstilt en forutsetning for konsesjonen om utførelse av visse elektrifiseringstiltak. Departementet viser herom til Innst. S. nr. 228 for 1949 s. 530, 2. sp. og s. 535, 2. sp., St. prp. nr. 82 for s. å. s. 4, 2. sp., s. 13, 2. sp. og s. 14, 1. sp. Departementet finner ikke grunn til i forbindelse med den foreliggende tilleggsregulering å søke oppnådd overenskomst om ytterligere elektrifiseringstiltak til fordel for distriktet utover dem som er forutsatt i konsesjonen av 1949.

Forøvrig vil eventuelle krav om tiltak i anledning av skader av almen karakter (herunder skader for bygdefolkets interesser) kunne fremmes ved et skjønn i henhold til reguleringslovens § 19 pkt. 1. Spørsmål om tiltak til fordel for den enkelte kan reises for ekspropriasjonsskjønnet, jfr. lovens § 16 pkt. 3.

Departementet er enig med hovedstyret i at det ikke i den foreliggende sak er grunnlag for å pålegge jordbruksfond i henhold til lovens § 12, pkt. 8.

Nord-Aurdal kommunes krav om ytterligere utsetting av settefisk i henhold til konsesjonen av 21. jan. 1949 hører under Landbruksdepartementet.

Når det gjelder de foreslåtte vilkår for tilleggsreguleringen slutter departementet seg i det vesentlige til hovedstyrets bemerkninger. Departementet er således enig med hovedstyrets flertall i at det bør betinges samme avgift til kommuner som ved de tidligere reguleringer i vassdraget — kr. 3,00 — årlig pr. nat.hk, jfr. post 3 i vilkårene.

Departementet har imidlertid sløyfet den av hovedstyret foreslåtte bestemmelse i vilkårenes post 11, annet ledd om tiltaksskjønn, da slikt skjønn som foran nevnt vil kunne kreves umiddelbart med hjemmel i lovens § 10, pkt. 1.

Departementet vil videre anbefale at det ved kgl. res. av 4. feb. 1949, jfr. Kronprinsregentens res. av 23. aug. 1957 fastsatte manøvreringsreglement for regulering av Åbjøravassdraget endres i samsvar med hoved-

styrets forslag, slik at dettes pkt. 1 gis følgende ordlyd:

«Reguleringsgrensene er:

Storevatn:

Øvre kote	824,09
Nedre kote	821,09
Reguleringshøyde	3,00 m

Høydene refererer seg til Vassdragsvesenets F. M. 2 med høyde 826,297.

Tisleifjord:

Øvre kote	820,34
Nedre kote	808,84
Reguleringshøyde	11,50 m

Høydene refererer seg til Vassdragsvesenets F. M. 12 A med høyde 822,887.

Vannstanden i Tisleifjord må ikke overstige øvre reguleringsgrense uten at alle manøvrerbare tappeløp er åpne.

Ølsjoen med Bløytjern:

Øvre kote	748,75
Nedre kote	745,75
Reguleringshøyde	3,00 m

Høydene refererer seg til Vassdragsvesenets F. M. 7 med høyde 751,153.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.»

Industridepartementet

tilrår:

1. I medhold av lov nr. 17 av 14. des. 1917 tillates Foreningen til Bægnavassdragets Regulering å foreta en ytterligere regulering av Tisleifjord i Åbjøravassdraget på de vilkår som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 21. august 1959.
2. Post 1 i det ved kgl. resolusjon av 4. feb. 1949, jfr. Kronprinsregentens resolusjon av 23. aug. 1957 fastsatte manøvreringsreglement for regulering av Åbjøravassdraget endres i samsvar med forslag i Industridepartementets nevnte tilråding.

24. Glåmdal Kraftlag.

Overdragelse til Glåmdal Kraftlag av bruksrett til Brødbølfoss i Vinger kommune m. v.

Kgl. res. av 21. august 1959.

A/S Brødbølfoss Elektrisitetsverk fikk ved Administrasjonsrådets beslutning av 1. juli

1940, stadfestet ved kgl. res. av 16. aug. 1946, på nærmere vilkår tillatelse til erverv av bruksrett til Vinger kommunes vassfall Brødbølfoss i Brødbølvassdraget. Samtidig fikk A/S Brødbølfoss Elektrisitetsverk tillatelse til for en tid av 40 år, regnet fra 1. jan. 1939 å benytte den ved kgl. res. av 31. jan. 1930 meddelte tillatelse for Vinger kommune til å regulere Brødbølvassdraget. En viser herom til «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1940 s. 37 og for 1946 s. 85.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 10. april 1959 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av en søknad av 11. sept. 1958 fra Glåmdal Kraftlag om tillatelse etter § 5, pkt. 3 i lov nr. 16 av 14. des. 1917 til å overta bruksretten til Brødbølfoss og reguleringsanlegget:

«Med Departementets påtegning av 17. september 1958 fikk Hovedstyret oversendt til uttalelse følgende søknad datert 11. s. m. fra Glåmdal Kraftlag :

«Ved overenskomst av 5/8 1958 mellom Glåmdal Kraftlag og A/S Brødbølfoss Elektrisitetsverk har Glåmdal Kraftlag overtatt selskapets samtlige rettigheter og forpliktelser.

I den anledning tillater man seg herved å søke konsesjon etter § 5, pkt. 3 i lov nr. 16 av 14. desember 1917 på overtagelse av bruksretten til Brødbølfoss kraftstasjon med vassfall og reguleringsanlegg som A/S Brødbølfoss Elektrisitetsverk fikk konsesjon på 1. juli 1940, stadfestet ved kongelig resolusjon av 16. august 1946.

Denne konsesjon var imidlertid begrenset til å gjelde til 1. januar 1979, men man går nå ut fra at erhvervskonsesjonen nå blir gitt på samme grunnlag og betingelser som konsesjonen til Vinger kommune av 31. januar 1930, meddelt ved kongelig resolusjon av samme dato.»

Etter anmodning er innsendt et eksemplar av overenskomst datert 14. mars 1958 mellom Glåmdal Kraftlag og aksjonærene i A/S Brødbølfoss Elektrisitetsverk, A/S Brødbølfoss Elektrisitetsverk samt innehaverne av andelsobligasjoner i selskapets obligasjonslån av 1952 og 1939.

Denne bestemmer blant annet at samtlige aksjer — i alt 300 og hver pålydende kr. 40 — overdras pr. 1. april 1958 etter en pris som blir aksjenes matematiske verdi utregnet i henhold til selskapets status pr. s. d. og etter nærmere fastsatte regler, jfr. § 2. Herunder er under aktiva verdien av selskapets faste eiendommer og anlegg, leiekontrakter vedrørende faste eiendommer og anlegg, biler, maskiner m. v. satt til kr. 5 000 000.

Det vedliggjer erklæring fra styret i henhold til ervervslovens § 24, annet ledd.

Søknaden har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

Vinger herredstyre har i møte 20. desember 1958 enstemmig vedtatt å anbefale konsesjon gitt.

Elektrisitetsverket for Hedmark og Oppland har den 8. januar 1959 uttalt seg slik:

«Etter minnelige forhandlinger har Vinger, Eidskog, Brandval og Kongsvinger kommuner med virkning fra 1. april 1958 overtatt A/S Brødbølfoss Elektrisitetsverks leierettigheter til Brødbølfoss kraftverk og ledningsnett i Vinger, Eidskog og Brandval. De fire kommuner har videre vedtatt å opprette et interkommunalt kraftlag — Glåmdal Kraftlag — og overført sine elektrisitetsanlegg til dette kraftlaget.

Elektrisitetskontoret vil i samsvar med foranstående rå til at A/S Brødbølfoss Elektrisitetsverks brukskonsesjon for Brødbølfoss kraftverk med tilhørende fallrettigheter og reguleringsanlegg blir overført til Glåmdal Kraftlag og at konsesjonen blir gitt på ubegrenset tid.»

Hedmark fylke viser i sin påtegning av 15. s. m. til Elektrisitetskontorets uttalelse og rår til at konsesjonen må bli gitt Glåmdal Kraftlag på ubegrenset tid.

Hovedstyret skal bemerke:

Ved Administrasjonsrådets beslutning 1. juli 1940 — stadfestet ved kgl. res. 16. august 1946 — fikk A/S Brødbølfoss Elektrisitetsverk tillatelse til å erverve bruksrett til Vinger kommunes fall Brødbølfoss i Brødbølvassdraget på nærmere angitte vilkår. Blant annet var konsesjonstiden satt til 40 år fra 1. januar 1939. Samtidig ble det tillatt elektrisitetsverket for samme tidsrom å benytte Vinger kommunes tillatelse meddelt ved kgl. res. 31. januar 1930, til å regulere vassdraget.

Ifølge det samtidig fastsatte manøvreringsreglement omfattet tillatelsen 4 m regulering av Øiersjøene og henholdsvis 7 m og 2 m regulering av Varalden og Møkeren med et samlet netto magasininnhold på 72,0 mill. m³. Den tilsvarende årgangskraft i den 40 m høye Brødbølfoss var beregnet til 1875 el.hk (ca. 2560 nat.hk).

A/S Brødbølfoss Elektrisitetsverk var stiftet av Vinger kommunes pantekreditorer for å leie og drive kommunens skog og elektrisitetsverk med tilhørende eiendeler og rettigheter (Brødbølfoss med kraftstasjon, reguleringsanlegg, overførings- og fordelingsanlegg). Dette var i overensstemmelse med den gjeldsordning som kommunen hadde fått i stand under medvirkning av Riks-Gjeldsmeglingsinstituttet. Leien for fallet m. v. var satt til 1 200 000 kr.

Selskapet og dets aksjonærer samt innehavere av andelsobligasjoner i to av selskapet

opptatte obligasjonslån av 1952 og 1939, har, som det fremgår, inngått overenskomst med Glåmdal Kraftlag om overdragelse av samtlige rettigheter og forpliktelser herunder da også leiekontrakter vedrørende faste eiendommer. Underhånden er opplyst at A/S Brødbølfoss Elektrisitetsverk er oppløst. Kraftlaget søker nå i henhold til ervervslovens § 5 nr. 3 om konsesjon på overtagelse av bruksretten til Brødbølfoss kraftstasjon med vassfall og reguleringsanlegg og om at konsesjonen blir gitt på ubegrenset tid.

Ifølge vedtektene er Glåmdal Kraftlag et ansvarlig selskap dannet av Vinger, Brandval, Eidskog og Kongsvinger kommuner. De har rettigheter og forpliktelser i forholdet 30 %, 20 %, 35 % og 15 %. Formålet er å forsyne de fire kommuner med elektrisk kraft ved bygging av kraftverk og ledningsanlegg, ved overtagelse av igangværende kraftverk og ledningsanlegg og ved leie av kraft.

Hovedstyret anbefaler at Glåmdal Kraftlag blir gitt tillatelse til å overta A/S Brødbølfoss Elektrisitetsverks konsesjon på bruksrett til Brødbølfoss av 1. juli 1940, stadfestet ved kgl. res. 16. august 1946.

I ervervslovens § 5 nr. 3 heter det bl. a.:

«Erhververen maa i ethvert tilfælde underkaste sig de betingelser, som er fastsat i den oprindelige koncession.»

I henhold hertil blir derfor bruksrettskonsesjonen å overdra på uforandrede vilkår dog bortsett fra post 1 — om styret — hvor bare følgende bestemmelse kan få gyldighet i dette tilfelle:

«Selskapets vedtekter så vel som senere forandringer i disse blir å forelegge vedkommende departement til godkjenning. Likeledes blir beslutninger i generalforsamling, som fastsetter alminnelige eller særlige innskrenkninger i styrets virksomhetsområde, alene gyldige når de godkjennes av departementet.»

I henhold til post 16 i vilkårene blir konsesjonen tidsbegrenset til 1. januar 1979. Hedmark fylke og Elektrisitetskontoret anbefaler den gitt på ubegrenset tid. Hertil bemerkes at Kraftlaget — med den form det nå har — kan ordne seg med leie eller kjøp av fallet etter 1. januar 1979 uten konsesjon.

Den konsesjon på regulering av vassdraget som er meddelt Vinger kommune ved kgl. res. 31. januar 1930 knytter seg til fallet og Hovedstyret vil derfor anbefale at Glåmdal Kraftlag får benytte den fram til 1. januar 1979. Videre benyttelse av reguleringskonsesjonen er imidlertid avhengig av særskilt tillatelse.»

Departementet skal bemerke:

Glåmdal Kraftlag består ifølge vedtektene

av kommunene Vinger, Brandval, Eidskog og Kongsvinger. Kommunene har rettigheter og forpliktelser i følgende forhold: Vinger 30 %, Brandval 20 %, Eidskog 35 % og Kongsvinger 15 %. Kraftlagets formål er å forsyne de nevnte kommuner med elektrisk kraft.

Nye deltakere kan ifølge vedtektenes § 1 opptas etter nærmere overenskomst. Endringer i vedtektene må godkjennes av vedkommende departement.

Etter det foreliggende vil departementet med Hovedstyret rå til at Glåmdal Kraftlag gis konsesjon etter § 5, pkt. 3 i lov nr. 16 av 14. des. 1917 på overtagelse av den bruksrett til Brødbøfoss som A/S Brødbøfoss Elektrisitetsverk fikk konsesjon på ved Administrasjonsrådets vedtak av 1. juli 1940, stadfestet ved kgl. res. av 16. aug. 1946, og på samme vilkår som for denne konsesjon, bortsett fra at bestemmelsene i post 1 delvis må sløyfes, da konsesjonen nå skal gis til et ansvarlig interkommunalt selskap. Vilkårenes pkt. 1 foreslås gitt følgende ordlyd:

«Kraftlagets vedtekter så vel som senere forandringer i disse blir å forelegge vedkommende departement til godkjenning. Likeledes blir beslutninger som fastsetter alminnelige eller særlige innskrenkninger i styrets virksomhetsområde alene gyldige når de godkjennes av departementet.»

Konsesjonen for Glåmdal Kraftlag på overtagelse av bruksrett vil i henhold til foranstående komme til å gjelde for den gjenstående del av de 40 år som bruksrettskonsesjonen av 1. juli 1940 for A/S Brødbøfoss Elektrisitetsverk var begrenset til.

Videre vil departementet med Hovedstyret rå til at Glåmdal Kraftlag gis rett til for det samme tidsrom å benytte den ved kgl. res. av 31. jan. 1930 meddelte tillatelse for Vinger kommune til å regulere Brødbølvassdraget.

Industridepartementet

tilrår:

1. I medhold av § 5 pkt. 3 i lov nr. 16 av 14. desember 1917 overdras den bruksrett til Brødbøfoss i Vinger kommune som A/S Brødbøfoss Elektrisitetsverk har fått konsesjon på ved Administrasjonsrådets vedtak av 1. juli 1940, stadfestet ved kgl. resolusjon av 16. august 1946, til Glåmdal Kraftlag.

Overdragelsen skjer på de vilkår som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 21. august 1959.

2. Glåmdal Kraftlag tillates å benytte den ved kgl. resolusjon av 31. januar 1930 meddelte tillatelse for Vinger kommune til å regulere Brødbølvassdraget for tidsrommet inntil 1. jan. 1979.

25. A/S Døvik—Søiafoss.

A/S Døvik—Søiafoss. Erverv av Døvikfoss m. v. Ytterligere fristforlengelse.

Departementets avgjørelse 26. sept. 1959.

I medhold av lov nr. 16 av 14. des. 1917 § 2, pkt. 3 og bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 28. juni 1946 bestemmer departementet:

De frister for påbegynnelse og fullførelse av utbyggingsarbeidene i Døvikfoss m. v. som er fastsatt ved kongelig resolusjon av 23. juni 1939 i konsesjon for A/S Døvik—Søiafoss på erverv av Døvikfoss m. v. og forlenget senest ved departementets bestemmelse av 21. februar 1958, forlenges herved ytterligere med 2 år til henholdsvis 23. juni 1961 og 23. juni 1966. —

26. Vang kommune.

Vang kommune. Ytterligere regulering av Yljevassdraget. Kgl. res. 20. feb. 1948. Fristforlengelse.

Departementets avgjørelse 28. sept. 1959.

I medhold av reguleringslovens § 12, pkt. 1 og bemyndigelse gitt ved kgl. res. 28. juni 1946 forlenges fullføringsfristen som utløp 20. februar 1955 til 20. februar 1964.

27. A/S Mesna Træsliperi og Kartonfabrik.

A/S Mesna Træsliperi og Kartonfabrik — konsesjon på ytterligere kraftleie.

Industridepartementets tillatelse av 28. sept. 1959.

I medhold av ervervsloven av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon 15. mai 1959 tillates Mesna Træsliperi og Kartonfabrik å leie ytterligere 900 kW — ialt inntil 3500 kW — fra Mesna kraftselskap på samme vilkår og med samme tidsbegrensning som oppstilt for konsesjon meddelt ved kongelig resolusjon 12. februar 1954, med det unntak at vilkårenes poster 5 og 8 sløyfes. Angående vilkårene viser en til departementets brev 27. februar 1954 med vedlegg til overrettssakfører Haakon Thallaug.

Fabrikkens navn er opplyst å være endret til A/S Mesna Kartonfabrik.

28. Nora Fabrikker A/S.

Kraftleie fra Oslo Lysverker.

Departementets tillatelse av 29. september 1959.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates Nora Fabrikker

A/S å leie inntil 250 kW primakraft og inntil 2 500 kW spillkraft fra Oslo Lysverker.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. *Leietid.*

Tillatelsen gjelder for den tid Nora Fabrikker A/S måtte leie inntil 250 kW primakraft og inntil 2 500 kW spillkraft fra Oslo Lysverker i. h. t. primakraftkontrakten av 19. september 1950, resp. spillkraftkontrakten av 7. mars 1944, jfr. Oslo Lysverkers brev av 31. mai 1955 til selskapet, dog ikke lenger enn inntil 1. januar 1970.

2. *Styre.*

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket, og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. *Overdragelse av energi.*

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opptil kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. *Søksmål etter naboloven.*

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjenne som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. *Norsk arbeid og materiell.*

Til byggingen og driften av anlegget skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at det blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om

dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil — 15 — femten pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det, og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbudsvilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreves opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. *Trygd.*

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. *Avgift.*

Av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1 — en krone — pr. kW beregnet etter formelen:

$$\frac{\text{kWh}}{8760}$$

Av giften forfaller til betaling ved hvert års utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. *Kontroll.*

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med foranstående betingelsers overholdelse måtte bli truffet av vedkommende regjeringsdepartement.

De eventuelle utgifter med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nær-

mere besemmelse av vedkommende departementen.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de i foranstående post 2 og 8 fastsatte betingelser medfører i gjentagelsestilfelle konsesjonens tap hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917, nr. 16 §§ 31 og 32.

Konsesjonen er gitt under den forutsetning at det ikke foreligger noen avtale siktende til å dekke over det virkelige forhold med hensyn til selskapets bestyrelse og det virkelige forhold med hensyn til eiendomsretten til selskapets aksjekapital.

Departementet forutsetter at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

29. Albion & Brager Paper Mills A/S.

Kraftleie fra Drammens Elektrisitetsverk.

Departementets tillatelse av 13. oktober 1959.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates Albion & Brager Paper Mills A/S å leie inntil 650 kW, eventuelt inntil 700 kW primakraft og inntil 3 300 kW spillkraft fra Drammens Elektrisitetsverk.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

«1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for len tid Albion & Brager Paper Mills A/S måtte leie inntil 650 kW, eventuelt inntil 700 kW primakraft og inntil 3 300 kW spillkraft i. h. t. selskapets kontrakter med Drammens Elektrisitetsverk av henholdsvis 7. januar/28. januar — 1955 og 11/10/28/10-1954, dog ikke lenger enn til 10. juni 1964.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opptil kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av anlegget skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffet tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil — 15 — femten pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det, og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbudsvilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve

opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1 — en krone — pr. kW.

Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som vedkommende departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjentagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.»

Departementet forutsetter at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

30. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

Midlertidig regulering av Slidrefjord.

Tillatelse gitt av Industridepartementet
30. oktober 1959.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 30. oktober 1959, tillates Foreningen til Bægnavassdragets Regulering i lågvassperioden 1959—60 å senke Slidrefjord 1,2 m til kote 363,3 m i det vesentlige i samsvar med søknad av 1. oktober 1959 nr. 5 og på følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknaden av 1. oktober 1959.

Så snart som mulig etter vårflommens kulminasjon i 1960 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer ved gjenfylling eller gjenbygging av kanalen etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn. Overflødig masse må i tilfelle fjernes fra det nåværende frie flomprofil og om mulig tippes under nåværende lavvannstand.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved overskjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Avgiftene fastsettes til kr. 4800 til kommuner og kr. 800 til staten og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 % rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

6.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de

hydrologiske iakttagelser, herunder også om nødvendig, måling av ny avløpskurve for vannet, som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

7.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av reguleringen, stiller Reguleringsforeningen en av departementet godkjent bankgaranti på kr. 50 000 — femti tusen kroner.

Det er fastsatt følgende manøvreringsreglement:

1.

Slidrefjord kan tappes 1,20 meter under nuværende vinterlavvannstand til kote 363,30, svarende til 0,83 meter under 0-punktet på Vassdragsvesenets vannmerke.

2.

Vannslippingen i lågvassperioden 1959/60 skjer etter de nedenforliggende kraftverkers behov.

3.

Den naturlige flomvannstand i Slidrefjord må ikke forhøyes.

4.

Når vårflommen er kulminert, skal de naturlige vannstandsforhold i fjorden snarest mulig gjenopprettes.

31. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

Midlertidig regulering av Vangsmjøsa.

Tillatelse gitt av Industridepartementet
30. oktober 1959.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 30. oktober 1959, tillates Foreningen til Bægnavassdragets Regulering i lågvassperioden i 1959—60 å senke Vangsmjøsa 0,75 m til kote 464,05 i det vesentlige i samsvar med søknad av 1. oktober 1959, nr. 4 og på følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknaden av 1. oktober 1959.

Så snart som mulig etter vårflommens kulminasjon i 1960 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer ved gjenfylling eller gjenbygging av kanalen etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn. Overflødig masse må i tilfelle fjernes fra det nåværende frie flomprofil og om mulig tippes under nåværende lavvannstand.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved overskjønn. Anke hører under Høyesterett og kjøremål under Høyesteretts kjøremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjøremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påsees at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Avgiftene fastsettes til kr. 4800 til kommuner og kr. 800 til staten og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 % rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

6.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, herunder også om

nødvendig, måling av ny avløpskurve for vatnet, som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

7.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av reguleringen, stiller Reguleringsforeningen en av departementet godkjent bankgaranti på kr. 50 000 — femti tusen kroner.

Det er fastsatt følgende manøvreringsreglement:

1.

Vangsmjøsa kan tappes 0,75 meter under nuværende vinterlavvannstand til kote 464,05, svarende til 0,25 meter under 0-punktet på Vassdragsvesenets vannmerke.

2.

Vannslippingen i lågvassperioden 1959/60 skjer etter de nedenforliggende kraftverkers behov.

3.

Den naturlige flomvannstand i Vangsmjøsa må ikke forhøyes.

4.

Når vårflommen er kulminert, skal de naturlige vannstandsforhold i fjorden snarest mulig gjenopprettes.

32. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

Midlertidig regulering av Flyvatn.

Tillatelse gitt av Industridepartementet
30. oktober 1959.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 30. oktober 1959 tillates Foreningen til Bægnavassdragets Regulering i lågvassperioden 1959/60 å senke Flyvatn 0,50 m til kote 853,17 på følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknad av 1. oktober 1959, men bare ned til kote 853,17.

Så snart som mulig etter vårflommens kulminasjon i 1960 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer ved gjenfylling eller gjenbygging av kanalen etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn. Overflødige masser må i tilfelle fjernes fra det nåværende frie flomprofil og om mulig tippes under nåværende lavvannstand.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved over-skjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påsees at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Avgiftene fastsettes til kr. 7200 til kommuner og kr. 1200 til staten og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 % rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

6.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de

hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiel til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

7.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av reguleringen, stiller Reguleringsforeningen en av departementet godkjent bankgaranti på kr. 50 000 — femti tusen kroner.

Det er fastsatt følgende manøvreringsreglement:

1.

Flyvatn kan i sesongen 1959/60 senkes til kote 853,17.

2.

Vannslippingen i lågvassperioden 1959/60 skjer etter de nedenforliggende kraftverkers behov.

3.

Vannstandsforholdene bringes snarest mulig etter lågvassperiodens slutt i samsvar med manøvreringsreglement av 23/8 1957.

33. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

Midlertidig regulering av Helin.

Tillatelse gitt av Industridepartementet
30. oktober 1959.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 30. oktober 1959, tillates det Foreningen til Bægnavassdragets Regulering i lågvassperioden 1959/60 å senke Helin 1,5 m til kote 864,1 i det vesentlige i samsvar med søknad av 1. oktober 1959 nr. 1 og på følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknaden av 1. oktober 1959.

Så snart som mulig etter vårflommens kulminasjon i 1960 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer ved gjenfylling eller gjenbygging av kanalen etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn. Overfløidige masser må i tilfelle fjernes fra det nåværende frie flomprofil og om mulig

tippes under nåværende lavvannstand.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved overskjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevet og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Avgiftene fastsettes til kr. 20 400 til kommuner og kr. 3400 til staten og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 % rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

6.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

7.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av reguleringen, stiller Reguleringsforeningen en av departementet godkjent bankgaranti på kr. 50 000 — femti tusen kroner.

Det er fastsatt følgende manøvreringsreglement:

1.

Helin kan i sesongen 1959/60 senkes så langt forholdene tillater mot toppen av damstokken i lukearrangementet, høyde 864,10. Høyden refererer seg til Vassdragsvesenets F. M. 18 med høyde 874,141.

2.

Vannslippingen i lågvassperioden 1959/60 skjer etter de nedenforliggende kraftverkere behov.

3.

De naturlige vannstandsforhold i Helin gjenopprettes snarest mulig etter avslutningen av lågvassperioden 1959/60.

34. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

Midlertidig regulering av Storevatn.

Tillatelse gitt av Industridepartementet
30. oktober 1959.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 30. oktober 1959, tillates Foreningen til Bægnavassdragets Regulering i lågvassperioden 1959/60 å senke Storevatn 1,7 m til kote 819,39 i det vesentlige i samsvar med søknad av 1. oktober 1959 nr. 3 og på følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknaden av 1. oktober 1959.

Så snart som mulig etter vårflommens kulminasjon i 1960 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer ved gjenfylling eller gjenbygging av kanalen etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn. Overflødige masser må i tilfelle fjernes fra det nåværende frie flomprofil og om mulig tipper under nåværende lavvannstand.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved overskjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påsees at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Avgiftene fastsettes til kr. 11 400 til kommuner og kr. 1900 til staten og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 % rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

6.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

7.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av reguleringen, stiller Reguleringsforeningen en av departementet godkjent bankgaranti på kr. 50 000 — femti tusen kroner.

Det er fastsatt følgende reguleringsreglement:

1.

Storevatn i Hemsedal kan i sesongen 1959/60 senkes så langt forholdene tillater mot toppen av damstokken i lukearrangementet, høyde 819,39. Høyden refererer seg til Vassdragsvesenets F. M. 2 med høyde 826,297.

2.

Vannslippingen i lågvassperioden 1959/60 skjer etter de nedenforliggende kraftverkers behov.

3.

De naturlige vannstandsforhold i Storevatn gjenopprettes snarest mulig etter avslutningen av lågvassperioden 1959/60.

35. Vågan komm. kraftverk

Regulering av Øvre Kvitfossvatn i Nordland fylke. Planendring. Kgl. res. av 30. okt. 1959.

Vågan kommunale kraftverk fikk ved Kronprinsregentens resolusjon av 30. juni 1955 tillatelse til regulering av Øvre og Nedre Kvitfossvatn m. v. i Nordland fylke, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1955 s. 97 flg.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 10. oktober 1959 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av en søknad av 18. des. 1958 fra Nordland fylkes elektrisitetskontor på vegne av Vågan kommunale kraftverk om tillatelse til å endre planen for den nevnte regulering:

«Hovedstyret har mottatt følgende søknad fra Nordland Fylke, Elektrisitetskontoret, vedrørende ovenstående datert 18. des. 1958:

«Vi viser til vår søknad av 3. april 1954 og til reguleringstillatelse meddelt ved Kronprinsregentens resolusjon av 30. juni 1955 for regulering av Øvre og Nedre Kvitfossvatn m. v.

I overensstemmelse med søknaden ble det gitt tillatelse til å demme Øvre Kvitfossvatn 3 m fra kote 320 til kote 323. Planene ble imidlertid endret under byggetiden, idet overløpsterskelen for dammen ved Øvre Kvitfossvatn er lagt på kote 324,5, som altså blir øvre reguleringsgrense.

Under henvisning hertil tillater vi oss på vegne av Vågan komm. Kraftverk å søke om tillatelse til endring av planene slik at reguleringsgrensene for Øvre Kvitfossvatn blir:

Øvre grense	324,50 m o. h.
Nedre grense	309,00 m o. h.
Reguleringshøyde	15,50 m

1 kopi av sivilingeniør Grann-Meyers tegning nr. 28, som viser den endelige utførelse av dammen ved Øvre Kvitfossvatn, vedlegges.»

Som svar på Hovedstyrets brev av 18. oktober 1957 i annen forbindelse hadde man tidligere mottatt et brev datert 9. november s. å. fra sivilingeniør Grann-Meyer og Sønn. Det sies her bl. a.:

«Den preliminnære utbyggingsplan for Kvitfossanlegget, av datum des. 1948, viste for Øvre Kvitfossvatn, uregulert kote 320, en oppdemning til kote 323, og en senkning til kote 310.

Nordland Fylkes Elektrisitetskontor, som påtok seg å sende inn den nødvendige konsesjons-søknad for reguleringen, ekspederte såvidt vites slik søknad i 1952, på grunnlag av de foran nevnte reguleringsgrenser.

I 1955, under utarbeidelsen av de endelige tegninger for reguleringsdammen, Øvre Kvitfossvatn, viste det seg ønskelig å øke oppdemningshøyden for vatnet. Begrunnelsen var:

1. At entreprenøren, under fremføring av tapningstunnelen fra den nedenfor liggende «Svartkulp», (kote 310) og inn til vatnet, allerede ved innslaget kom ca. ½ m for høyt med tunnelbunnen. (Innen kontrolløren ble oppmerksom på feilen var arbeidet kommet så langt at den ikke kunne rettes uten avbrudd i fremdriften.) Stigningen på tunnelen videre fremover ble også noe større enn foreskrevet, og alt i alt kunne en forutse at muligheten for senkning av vatnet ville bli redusert med ca. 0,80 m.

2. Det kunne dessuten være ønskelig å forhøye dammen noe, for derved å få en mulighet for overregulering av vatnet i særskilt vannrike år, og videre ville magasinet også kunne motta ekstra tilløp ved overføring av bekk fra ett nedbørsfelt ca. 200 da, som ellers naturlig går i vassdraget nedenfor dammen.

Resultatet av spekulasjonene ble at konsulenten valgte å legge terskelhøyden på kote 324,5, og konstruerte dammen med høyde i forhold til dette.

Tegning av reguleringsdammen, utformet i 3 alternativer som steinfyllingsdam, ble 11/3 1955 oversendt Vassdragsvesenets kontrollavdeling til godkjenning. Ved brev fra Hovedstyret, datert 22/3, godkjennes alle 3 alternativer med visse bemerkninger vedr. detaljer. De endelige arbeidstegninger til bruk for entreprenøren er utført overensstemmende med denne godkjenning. Konsulenten var ved nevnte ekspedisjon til Vassdragsvesenet ikke klar over at forhøyelsen av dammen ville komme i konflikt med bestemmelsen i tidligere gitt reguleringstillatelse.

Det bemerkes for øvrig at Øvre Kvitfossvatn ligger i ville heia — i felles utmark — og er av samtlige berørte skjøtteinnehavere

stillet til fri disposisjon for kraftverkets reguleringsformål. Strendene er bratte overalt, og det vil ikke kunne påpekes skadevirkninger av noe slag, som f. eks. neddemning av beitemark, multemyr eller annet.

Hvis Hovedstyret av formelle grunner ser det nødvendig med en tilleggssøknad for den foretatte endring av reguleringsbestemmelsene, bør dette formentlig skje gjennom Nordland Fylkes Elektrisitetskontor, som før, og anmodning herom bes eventuelt sendt Elektrisitetskontoret direkte.»

Søknaden er kunngjort i Norsk lysingsblad 16. og 19. februar 1959 (nr. 39 og 42) og har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

Vågan herredsstyre har i møte 29. april 1959 fattet følgende enstemmige vedtak:

«Kommunestyret anbefaler at det blir gitt tillatelse til regulering av Øvre Kvitfossvatn i samsvar med elektrisitetskontorets søknad av 18/12 1958. Etter kommunestyrets oppfatning vil der ikke være andre berettigede interesser som berøres av reguleringen.»

Nordland Fylke, Elektrisitetskontoret, og Nordland Fylke anbefaler søknaden innvilget, jfr. påtegninger henholdsvis 12. og 14. mai d.å.

Inspektøren for ferskvannsfisket har avgitt uttalelse, datert 25. februar 1959, som lyder slik:

«Saken har vært forelagt konsulenten for ferskvannsfisket i Nord-Norge som i påtegning av 16. ds. har uttalt:

«Jeg tillater meg å vise til uttalelse av 6. mai 1954, jnr. 492/54 N, om reguleringen av dette vassdraget. Det er neppe muligheter for fiskeproduksjonen av større verdi i dette vassdraget, og det er derfor ikke grunn til å ta forbehold om tiltak til fremme av fisket.»»

Jeg slutter meg til foranstående, og viser for øvrig til ekspedisjon herfra av 23. juli 1954.»

Hovedstyret skal bemerke:

Ved Kronprinsregentens res. av 30. juni 1955 fikk Vågan kommunale Kraftverk tillatelse til å regulere Øvre Kvitfossvatn 14 m mellom kotene 323 og 309 (3 m opp og 11 m ned) samt Nedre Kvitfossvatn 15,7 m mellom kotene 245,2 og 229,5 (12,2 m opp og 3,5 m ned). Videre ble det gitt tillatelse til å overføre 0,4 km² av et tilstøtende nedbørfelt.

Den regulerte vassføring er beregningsmessig på 0,38 m³/sek. og er tatt i bruk i et 240 m høyt fall i Kvitfosselva mellom Nedre Kvitfossvatn og sjøen. Den tilsvarende kraftytelse i dette fall er 1215 nat.hk. Vågan kommune har for øvrig to eldre utbygninger i Kongsvasselv noe lenger syd på tilsammen 765 kVA.

Ved inspeksjon av dammen ved Øvre Kvitfossvatn i september 1957 ble man oppmerksom på at flomløpet lå på kote 324,5 dvs. 1,5 m høyere enn det tillatelsen omfatter. Hovedstyret gjorde oppmerksom på forholdet og gikk ut fra at saken konsesjonsmessig kunne ordnes som en planendring. Dette er det nå søkt om.

Den regulerte vassføring vil øke til ca. 0,4 m³/sek. og det innvinnes da ca. 64 nat.hk ved hevingen.

Hovedstyret viser til begrunnelsene og uttalelsene foran og anbefaler søknaden innvilget.

I manøvreringsreglementet blir da øvre reguleringsgrense å endre til kote 324,5 for Øvre Kvitfossvatn og reguleringshøyden til 15,5 m.

Dokumentene følger.

Behandlet i møte 9. oktober 1959.»

Departementet antar etter det foreliggende med Hovedstyret at den omsøkte ytterligere regulering av Øvre Kvitfossvatn på 1,5 m ved heving av øvre reguleringsgrense til kote 324,50, slik at vatnet ialt blir tillatt regulert 15,5 m mellom kotene 309,00 og 324,50 må kunne anses som en endring av planen for den ved kronprinsregentens resolusjon av 30. juni 1955 tillatte regulering av Øvre og Nedre Kvitfossvatn m. v., og vil anbefale at planen for reguleringen endres i samsvar med Hovedstyrets forslag.

En finner etter omstendighetene ikke grunn til i forbindelse med planendringen å foreslå oppstilt ytterligere vilkår for tillatelsen.

Videre vil departementet anbefale at manøvreringsreglementet for reguleringen endres som foreslått av Hovedstyret, slik at bestemmelsen i dettes pkt. 1 om reguleringsgrenser for Øvre Kvitfossvatn gis følgende ordlyd:

Øvre grense	324,5 m o. h.
Nedre grense	309,0 m o. h.

Reguleringshøyde	15,5 m
------------------------	--------

Industridepartementet

tilrår:

1. Planen for den ved Kronprinsregentens resolusjon av 30. juni 1955 tillatte regulering av Øvre Kvitfossvatn i Nordland fylke endres i samsvar med forslag i Industridepartementets tilråding av 30. oktober 1959.
2. Det fastsatte manøvreringsreglement for reguleringen endres i samsvar med forslag i Industridepartementets nevnte tilråding.

36. Glommens og Laagens Brukseierforening.

Midlertidig regulering av Vinsteren.

Tillatelse gitt av Industridepartementet
2. november 1959.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 30. oktober 1959 tillates Glommens og Laagens Brukseierforening i lågvassperioden 1959/60 å senke Vinsteren 0,6 m til kote 1026,9 på følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknaden av 20. oktober 1959.

Så snart som mulig etter vårflommens kulminasjon i 1960 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn. Overflødig masse må i tilfelle fjernes fra det nåværende frie flomprofil og om mulig tippes under nåværende lavvannstand.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Glommens og Laagens Brukseierforening.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved overskjønn. Anke hører under Høyesterett og kjøremål under Høyesteretts kjøremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjøremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Konsesjonæren skal samtidig med at reguleringen settes i verk betale en avgift til staten på kr. 5000,— og en avgift til kommunen på kr. 30 000,—. Etter forfall svares 6 % rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk av godkjent kvalitet hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Glommens og Laagens Brukseierforening.

6.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesser finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense skal betegnes med et fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

7.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av reguleringen, stiller Brukseierforeningen en av departementet godkjent bankgaranti på kr. 25 000 — tjuefem tusen kroner.

Det ved kgl. res. 14. juli 1950 fastsatte manøvreringsreglement for Vinsteren gjøres gjeldende også for den midlertidige regulering, dog med følgende endringer: Post 1 gis slik tilføyelse: Nedre reguleringsgrense for tidsrommet inntil 1. juli 1960: kote 1026,90.

Post 7 gjelder ikke den midlertidige regulering.

Ny post 8: Når vårflommen er kulminert, skal de naturlige vannstandsforhold i vatnet snarest mulig gjenopprettes.

37. Midlertidig statsregulering av Langesjøen, Bjornesfjorden og Store- og Lille Krækkjavatn i Numedalslågen.

Tillatelse gitt av Industridepartementet
2. november 1959.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 30. oktober 1959, iverksettes i lågvassperioden 1959/60 midlertidig senking av følgende vann i Numedalslågen slik:

Langesjøen 2 m senking til kote 1203,3
Bjornesfjorden 1 m senking til kote . . 1221,2
Store Krækkjav. 1,5 m senking til kote 1149,0
Lille Krækkjav. 1,5 m senking til kote 1145,8

Omkostningene blir som forutsatt av Hovedstyret å føre som driftsutgift over regnskapet for Nore kraftverk.

Departementet har fastsatt vedlagte reguleringsbestemmelser og manøvreringsreglement for de midlertidige statsreguleringer.

Bestemmelser

for midlertidig statsregulering av Langesjøen i lågvassperioden 1959/60.

I.

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med den i utredning fra Vassdragsvesenets bygningsavdeling av 6. oktober 1959 m/bilag fremlagte plan.

Så snart som mulig etter vårflommens kulminasjon i 1960 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer ved gjenfylling eller gjenbygging av kanalen etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn. Overflødige masser må i tilfelle fjernes fra det nåværende frie flomprofil og om mulig tippes under nåværende lavvannstand.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Nore kraftverk.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved overskjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nyter samme bistand.

3.

Avgiftene fastsettes til kr. 24 000,— til kommuner og kr. 4000,— til staten og betales av Nore kraftverk samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 % rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Nore kraftverk.

6.

Nore kraftverk skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, herunder også om nødvendig, måling av ny avløpskurve for vatnet, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tappingsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som opptas i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

II.

Omkostningene ved reguleringens gjennomføring heri medregnet avgifter til stat og kommuner, jfr. post 3, erstatninger for skade og ulempe, jfr. post 2, og utgifter som nevnt i I post 1 og 5, fordeles mellom de verker som tar vannet som innvinnes ved reguleringen i bruk i forhold til verkenes brutto fallhøyde.

Bestemmelser

for midlertidig statsregulering av Bjornesfjorden i lågvassperioden 1959/60.

I.

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med den i utredning fra Vassdragsvesenets Bygningsavdeling av 6. oktober 1959 m/bilag fremlagte plan.

Så snart som mulig etter vårflommens kulminasjon i 1960 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer ved gjenfylling eller gjenbygging av kanalen etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn. Overflødige masser må i tilfelle fjernes fra det nåværende frie flomprofil og om mulig tippes under nåværende lavvannstand.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Nore kraftverk.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høysterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved over-skjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesterets kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjørelsen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nyter samme bistand.

3.

Avgiftene fastsettes til kr. 22 800,— til kommuner og kr. 3800,— til staten og betales av Nore kraftverk samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 % rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Nore kraftverk.

6.

Nore kraftverk skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, herunder også om nødvendig, måling av ny avløpskurve for vatnet, som i det offentliges interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tappingsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som opptas i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

II.

Omkostningene ved reguleringens gjennomføring heri medregnet avgifter til stat og kommuner, jfr. post 3, erstatninger for skade og ulempe, jfr. post 2, og utgifter som nevnt i I post 1 og 5, fordeles mellom de verker som tar vannet som innvinnes ved reguleringen i bruk i forhold til verkenes brutto fallhøyde.

Bestemmelser

for midlertidig statsregulering av Store Krækjavatn i lågvassperioden 1959/60.

I.

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med den i utredning fra Vassdragsvesenets Bygningsavdeling av 6. oktober 1959 m/bilag fremlagte plan.

Så snart som mulig etter vårflommens kulminasjon i 1960 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer ved gjenfylling eller gjenbygging av kanalen etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn. Overflødige masser må i tilfelle fjernes fra det nåværende frie flomprofil og om mulig tipres under nåværende lavvannstand.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Nore kraftverk.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som ved varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høysterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved over-skjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesterets kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nyter samme bistand.

3.

Avgiftene fastsettes til kr. 8400,— til kommuner og kr. 1400,— til staten og betales av

Nore kraftverk samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 % rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Nore kraftverk.

6.

Nore kraftverk skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, herunder også om nødvendig, måling av ny avløpskurve for vatnet, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tappingsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som opptas i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

II.

Omkostningene ved reguleringens gjennomføring heri medregnet avgifter til stat og kommuner, jfr. post 3, erstatninger for skade og ulempe, jfr. post 2, og utgifter som nevnt i I post 1 og 5, fordeles mellom de verker som tar vannet som innvinnes ved reguleringen i bruk i forhold til verkenes brutto fallhøyde.

Bestemmelser

for midlertidig statsregulering av Lille Krækjavatn i lågvassperioden 1959/60:

I.

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med den i utredning fra Vassdragsvesenets Bygningsavdeling av 6. oktober 1959 m/bilag fremlagte plan.

Så snart som mulig etter vårflommens kulminasjon i 1960 skal de gamle vannstandforhold gjenopprettes. Dette skjer ved gjenfylling eller gjenbygging av kanalen etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn. Overflødig masser må i tilfelle fjernes fra

det nåværende frie flomprofil og om mulig tippes under nåværende lavvannstand.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Nore kraftverk.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved over-skjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjørelsen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Avgiftene fastsettes til kr. 4800,— til kommuner og kr. 800,— til staten og betales av Nore kraftverk samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 % rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Nore kraftverk.

6.

Nore kraftverk skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, herunder også om nødvendig, måling av ny avløpskurve for vatnet, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tappingsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som opptas i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

II.

Omkostningene ved reguleringens gjennomføring heri medregnet avgifter til stat og kommuner, jfr. post 3, erstatninger for skade og ulempe, jfr. post 2, og utgifter som nevnt i I post 1 og 5, fordeles mellom de verker som tar vannet som innvinnes ved reguleringen i bruk i forhold til verkenes brutto fallhøyde.

Manøvreringsreglement

for midlertidig statsregulering av Langesjøen, Bjornesfjorden og Store- og Lille Krækkjavatn i Numedalslågen i lågvassperioden 1959/60.

1.

Senkingsgrenser:

Langesjøen 2 m senking til kote 1203,3
Bjornesfjorden 1 m senking til kote . . 1221,2
Store Krækkjav. 1,5 m senking til kote 1149,0
Lille Krækkjav. 1,5 m senking til kote 1145,8

Høydene refererer seg til det offisielle vassdragsnivellelements fastmerker
FM. 3 — 1207,762, FM. 29 — 1225,167, FM 9
— 1152,079 og FM. 8 — 1147,482.

2.

Vannslippingen skjer etter de nedenforliggende kraftsverkers behov.

3.

De naturlige vannstandsforhold gjenopprettes snarest mulig etter avslutningen av lågvassperioden 1959/60.

38. Engerdal Elektrisitetsverk.

Midlertidig overføring fra Røa til Hyllsjøen i Engerdal.

Tillatelse gitt av Industridepartementet
2. november 1959.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 30. oktober 1959 tillates Engerdal Elektrisitetsverk i lågvassperioden 1959/60 å overføre inntil 100 sek./liter vann fra Røavassdraget til Hyllsjøen på følgende vilkår:

1.

Overføringen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknaden av 21. oktober 1959.

Så snart som mulig etter vårflommens kulminasjon i 1960 skal de gamle vassføringsforhold gjenopprettes. Dette skjer ved gjenfylling eller gjenbygging av kanalen etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Engerdal Elektrisitetsverk.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved overføringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved overskjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Avgiftene fastsettes til kr. 100 til kommuner og kr. 100 til staten og betales av konsesjonæren samtidig med at overføringen settes i verk. Etter forfall betales 6 % rente.

4.

Overføringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Vedkommende departement kan pålegge overføringsanleggets eier å treffe nærmere bestemte tiltak for å hindre at røye kommer over fra Røa til Hyllsjøen, eller sik fra Hyllsjøen til Røa.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Engerdal Elektrisitetsverk.

5.

Overføringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttakelser, som i det offentlige interesse finnes påørvd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

6.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av overføringen, stiller Elektrisitetsverket en av departementet godkjent bankgaranti på kr. 5000,— fem tusen kroner.

39. Nedre Vest-Telemark Brukseierforening.

Midlertidig reguleringer i Tokke-Vinge-vassdraget.

Tillatelse gitt av Industridepartementet
2. november 1959.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 30. oktober 1959 tillates Nedre Vest-Telemark Brukseierforening i lågvassperioden 1959/60 å senke Ståvatn 5,5 m til kote 966,0, Kjelaavatn 6,7 m til kote 918,0, Førsvatn 15,1 m til kote 828,5, Bordalsvatn 10,2 m til kote 852,0 og Totak 6,1 m til kote 680,0.

Tillatelsen meddeles på følgende vilkår:

1.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringene skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved over-skjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

2.

Avgiftene fastsettes til:

Magasin	Avgift i kr. til	
	Kommuner	Staten
Ståvatn	900	150
Kjelaavatn	660	110
Førsvatn	840	140
Bordalsvatn	1 800	300
Totak	12 600	2 100

Avgiftene betales av Brukseierforeningen samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 % rente.

3.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

4.

Brukseierforeningen skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Brukseierforeningen.

5.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av reguleringen, stiller Brukseierforeningen av departementet godkjent bankgaranti på kr. 10 000,— ti tusen kroner.

Det er fastsatt følgende manøvreringsreglement:

1.

Reguleringsgrenser:

Ståvatn	kan senkes 5,5 m til kote 966,0
Kjelaavatn	kan senkes 6,7 m til kote 918,0
Førsvatn	kan senkes 15,1 m til kote 828,5
Bordalsvatn	kan senkes 10,2 m til kote 852,0
Totak	kan senkes 6,1 m til kote 680,0

2.

Vannslippingen skjer etter nærmere avtale med NVE's bygningsavdeling.

3.

Etter lågvassperiodens slutt våren 1960 gjenopprettes snarest mulig naturlige vannstandforhold.

40. Mathiesen — Eidsvold Værk

Midlertidig regulering av Hurdalsjøen.

Tillatelse gitt av Industridepartementet
2. november 1959.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 30. oktober 1959 tillates Mathiesen — Eidsvold Værk i lågvassperioden 1959/60 å senke Hurdalsjøen 0,60 m til kote 171,95 på følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknaden av 13. oktober 1959.

Så snart som mulig etter vårflommens kul-

minasjon i 1960 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn. Ingen masser må stenge det nåværende frie flomprofil og må om mulig tippes under nåværende lavvannstand.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av reguleringsanleggets eier.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved overskjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påsees at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Avgiftene fastsettes til kr. 8600 til kommuner og kr. 1500 til staten og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 % rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringsens virkning på fiskebestanden dekkes av reguleringsanleggets eier.

6.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttakelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense

betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kartter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

7.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av reguleringen, stiller konsesjonæren en av de partementet godkjent bankgaranti på kr. 50 000 — femti tusen kroner.

Det er fastsatt følgende manøvreringsreglement:

1.

Hurdalsjøen kan i sesongen 1959/60 senkes ytterligere 0,60 m til kote 171,95.

2.

Vannslippingen i lågvassperioden 1959/60 skjer fortrinnsvis etter Eidsvold Værks behov.

3.

De tidligere vannstandsforhold gjenopprettes snarest mulig etter lågvassperiodens slutt i 1959/60.

41. L/L Firdakraft.

(Tillatelse til å erverve bruksrett til Vestre Øksendalselv og Sagelva i Sogn og Fjordane fylke og til regulering og overføring i disse vassdrag.)

Kgl. res. av 13. november 1959.

Stortinget har ifølge meddelelse fra dets presidentskap i møte 2. november 1959 gjort følgende vedtak:

«Stortinget samtykker i at det vert gjeve L/L Firdakraft løyve til å eigna til seg bruksrett til Vestre Øksendalselv og Sagelva i Davik herad i Sogn og Fjordane fylke, og til å føreta regulering og overføring i desse vassdrag, alt i samsvar med Industridepartementet si tilråding av 4. september 1959.»

Vedtaket er i samsvar med Innst. S. nr. 10 for 1959—60, som svarsvarer med St. prp. nr. 7 for samme år.

De av Stortinget vedtatte betingelser for tillatelsen er sålydende:

«1.

Lagets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

Lagets andeler (luter) skal lyde på navn. De kan ikke med rettsvirkning tegnes, erverves eller eies av eller pantsettes til andre enn staten, norske kommuner, norske statsborgere, Norges Bank eller med vedkommende regjeringsdepartements godkjennelse andre norske banker og selskaper. Dog skal lagets kapital for den overveiende del eies av kommuner og lagets formål skal være å sørge for den alminnelige kraftforsyning i distriktet.

Lagets vedtekter så vel som senere forandringer i disse blir å forelegge vedkommende departement til godkjennelse.

2.

Utbygging av de øvre vassfall må påbegynnes innen 2 — to — år fra konsesjonens datum og fullføres og anleggenes drift påbegynnes innen en ytterligere frist av 5 — fem — år.

Driften må ikke uten Kongens samtykke i så lang tid som 3 år kontinuerlig stanses eller kontinuerlig innskrenkes til mindre enn en tredjepart av det i den forløpne tid innsatte, på regelmessig drift beregnede maskineris energi, heri ikke iberegnet hva der måtte være avgitt til bruk for kommune etter post 11, og sådanne stansninger eller innskrenkninger må ikke noensinne i løpet av 10 år samlet finne sted i så meget som 5 år.

Ved tidsberegningen medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For overtredelse av de i nærværende post omhandlede bestemmelser erlegger selskapet til statskassen en løpende mulkt stor kr. 50 — femti — kroner pr. dag vedkommende frister oversittes.

3.

Ved bygging og drift anvendes fortrinnsvis norske varer for så vidt disse kan fåes like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare derved ikke overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

4.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

5.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anleggene.

6.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i ervervsloven og vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene henholdsvis i § 2, pkt. 9 og § 12, pkt. 7, begge paragrafers 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

7.

Konsesjonæren er forpliktet til når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege, og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til for øyemedet tjenlig sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr. Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelser av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

8.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesvegstyret bestemmer å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet og ved transport til og fra de bedrifter som tilhører konsesjonæren og som forsynes med kraft fra anlegget. Veier og kaier som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlig ulempe for anlegget og de bedrifter som erholder kraft fra dette.

10.

Anvendes vannkraften til produksjon av elektrisk energi, må konsesjonæren ikke uten samtykke fra vedkommende regjeringsdepartement inngå i noen overenskomst til kunstig forhøyelse av prisene her i riket på energi.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi inntil 10 pst. av den gjennomsnittlige kraftmengde som vassfallene etter den foretatte utbygging og regulering m/overføring kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet til den kommune hvor kraftanlegget er beliggende eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, idet fordelingen bestemmes av departementet.

Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører konsesjonæren eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene

økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller inskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn, blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 9. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

12.

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten av kr. 0,10 pr. nat.-HK beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som vassfallene etter den foretatte utbygging kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 2,00 pr. nat.-HK beregnet på samme måte. Avgiftene skal betales fra igangsettelsen den 1. januar 1954. Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Avgiften, hvorav svares 6 pst. rente etter forfall, kan inndrives ved utpantning.

13.

Nærmere bestemmelse om betaling av avgiftene etter post 12 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 11, skal så vidt de ikke er fastsatt av Kongen med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

14.

Konsesjonæren plikter å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende regulerings- og overføringsanlegg og vassfallenes utbygging. Planene skal approberes av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og

til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

15.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

16.

Ved damanleggene skal det tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at eieren har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Anleggets eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anlegget som skjer i krigsøyemed.

17.

Konsesjonæren plikter å sette ut yngel og/eller settefisk etter vedkommende departements nærmere bestemmelse.

Om departementet finner det nødvendig, plikter konsesjonæren å anbringe gitter eller annen sperreinnetning foran tunnelinntak.

18.

Vannslipningen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. En norsk statsborger, som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

For så vidt vannslipningen foregår i strid med reglementet kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 100 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

19.

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte reguleringsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

20.

Det påhviler konsesjonshaveren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser, samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er freddet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonshaveren plikter ved planlegging og utførelse av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasing av stein- og/eller jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Konsesjonshaveren har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdene.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

21.

For oppfyllelse av de forpliktelser som ved anlegget eller dets drift pådras like overfor andre og for overholdelsen av de i konsesjonen fastsatte betingelser skal der stilles og til enhver tid opprettholdes sikkerhet for et beløp av kr. 5 000 etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

22.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere av vedkommende departement fastsatte bestemmelser.

23.

Overtredelse av foranstående poster 1, 10 og 22 medfører i gjentakelsestilfelle tap av konsesjonen. Reglene i lov om ervervelse av vassfall m. v. av 14. desember 1917 §§ 31 og 32 får tilsvarende anvendelse.

24.

Idet konsesjonæren vedtar foranstående betingelser som forpliktende for seg, inngår han på at nærværende konsesjon, som ikke kan overdras uten kongelig tillatelse, på konsesjonærens bekostning tinglyses ved hans vernting og innen de jurisdiksjoner, hvor det konsederte anlegg m. v. er beliggende. Vedkommende regjeringsdepartement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen og overføringen kan medføre forpliktelser.»

Komiteén har i sin innstilling uttalt følgende: «Nemnda går ut frå at det også kjem til semje med grunneigarane på Sigdestad om deira vassdragsrettar.» I denne forbindelse har departementet innhentet følgende uttalelse av 30. oktober i år fra Firdakraft:

«Vi viser til telefonsamtale i dag med konsulent Kielland i Hovedstyret for NVE og tillater oss å komme med følgende opplysninger:

Den kraft Firdakraft skal levere til Sigdestad er del av kjøpesum for grunneiendom Sigdestad i sin tid solgte. Den var tenkt som tomter for fabrikkutbygging i Alfoten i samband med utbygging av Askåra. Det gjelder altså ikke vassdragsretter. Den gang Sogn og Fjordane fylke overtok Askåra, fulgte også ovennevnte eiendommer med, og også plikten til å levere kraft til Sigdestad. Da Firdakraft fikk utnytte en del av fylket sine vassdragsretter i Alfoten, satte fylket som vilkår bl. a. at Firdakraft skulle overta leveringsplikten til Sigdestad. I skjøtet fra Sigdestad står den leveringspliktige kraftmengde angitt som «lys og kraft til husbruk». Når det gjelder å fastsette denne kraftmengden i kW, står partene så langt fra hverandre, at det var uråd å komme fram til semje. Sigdestad har derfor saksøkt fylket og Firdakraft for å få kraftkvantumet fastsatt, og saken skal for herredsrett 25. nov. f. k. For å kunne føre fram den kraftmengden som blir fastsatt av retten, må Firdakraft gå over Ytre Fjordane Kraftlag sitt ledningsnett. Slik avtale får Firdakraft etter samme retningslinjer som for levering av gratiskraft til Isane, Vik og Myklebust i Alfoten.»

Som det vil framgå dreier det seg ikke om vassdragsrettigheter slik som man tidligere har antatt. Under henvisning til det som er opplyst om at saken er brakt inn for herredsretten skulle det ikke være grunn for depar-

tementet til å foreta seg ytterligere i denne forbindelse.

Departementet vil rå til at ervervskonsesjon og regulerings- og overføringstillatelse blir meddelt overensstemmende med Stortingets vedtak og at det fastsettes manøvreringsreglement i samsvar med det utkast som er tatt inn i proposisjonen. Utkastet som komitéen ikke har noe å bemerke til er sålydende:

«1.

Reguleringsgrensene er:

	Naturlig middel- vannstand m.o.h.	HRV	LRV	Regule- ringshøyde i m
Øksendalsvatn ...	382,7	389,7	340,0	49,7
Bjørndalsvatn	482,3	494,0	420	74,0
Dauremålsvatn ...	563,0		514	49,0

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragets tidligere flomvassføring så vidt mulig ikke forøkes. For øvrig kan vannslippingen foregå etter L/L Firdakrafts behov.

3.

Det skal påses at flomløpet ikke hindres av is eller lignende og at dammen til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges, regnmengder, temperatur m. v. Av protokollen sendes om det forlanges, avskrift til Hovedstyret for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen.

4.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende regjeringsdepartement.

Hovedstyret for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen kan bestemme hvor damvokteren skal bo og at han skal ha telefon i sin bolig.

5.

Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende departement.

6.

Forandringer i dette reglement kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.»

Angående vilkårenes post 15, første punktum, vises til proposisjonen side 12, siste avsnitt, og side 13, første avsnitt.

I forbindelse med post 11, nest siste avsnitt, vil departementet bestemme at de kommuner som måtte bli tildelt konsesjonskraft, for hver gang de rekvirerer kraft må oppgi den brukstid som ønskes lagt til grunn og dens fordeling over året.

Industridepartementet

tilrår:

1. I medhold av lover nr. 16 og 17 av 14. desember 1917 tillates L/L Firdakraft å erverve bruksrett til Vestre Øksendalselv og Sagaelv i Davik herred i Sogn og Fjordane fylke og til å foreta regulering og overføring i disse vassdrag i samsvar med de vilkår som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 13. november 1959.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringen i samsvar med det i Industridepartementets ovennevnte tilråding inn-tatte utkast som gjeldende inntil videre.

42. Flekkefjord komm. Elektrisitetsverk.

(Fornylse av den ved Kronprinsregentens res. av 9. august 1957 gitte konsesjon på regulering av Lille Sandvatn i Fedavassdraget, Gyland herred.)

Kgl. res. av 13. november 1959.

Ved Kronprinsregentens resolusjon av 9. august 1957 fikk Flekkefjord komm. Elektrisitetsverk tillatelse til regulering av Lille Sandvatn i Fedavassdraget, Gyland herred. En viser herom til «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1957 s. 185 flg., der også elektrisitetsverkets tidligere tillatelser vedr. regulering av Fedavassdraget er nevnt.

Denne konsesjon er nå bortfalt, idet konsesjonæren ikke har forlangt skjønn innen den i loven oppstilte frist, 1 år.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 29. oktober 1959 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av en søknad av 22. november 1958 fra o.r.sakfører Håkon Nilsen, Flekkefjord på vegne av Flekkefjord komm. Elektrisitetsverk om fornyelse av tillatelsen:

«I brev av 24. mai 1958 søkte overrettssakfører Håkon Nilsen på vegne av Flekkefjord komm. elektrisitetsverks styre om forlengelse av fristen for påbegynnelse av regulerings-

arbeidet. Man utba seg så i brev av 3. november s.å. nærmere begrunnelse for søknaden, og spurte samtidig om skjønn var begjært. Overrettssakførerens svar av 22. s. m. lyder:

«Jeg har mottatt Deres skriv av 3. ds. og har forelagt dette for Everkets styre. Vi er klar over riktigheten av Deres anførsler og må meddele at en ikke kan gi noen annen begrunnelse enn den som er gitt. Styret har vært opptatt med 2det utbyggingstrinn av Høilandsfossen kraftstasjon. Videre er det bygget damanlegg i Kumlevollvann og Store Sandvann. Det hele er ferdig for kort tid siden. I anleggstiden gikk det med så meget kapital at Styret gjerne ville ha litt utsettelse med anlegget i Lille Sandvann. Ellers måtte en låne og det var vanskeligheter med dette. Derfor er det ikke gjort noe. Jeg må dessverre også meddele at det enda ikke er begjært ekspropriasjonsskjønn. 1 årsfristen i Vassdragsreguleringslovens § 16 nr. 6 er oversittet. Jeg gjorde i sin tid styret oppmerksom på bestemmelsen. Etter anmodning søkte jeg 24/5-1958 om fristforlengelse. Vi ventet så på Deres svar og glemte 1 årsfristen. I styremøtet da Deres skriv av 3. ds. ble behandlet var det enighet om at reguleringen av Lille Sandvann måtte gjennomføres. Såvidt jeg kan forstå må det ny tillatelse fra Dem før noe kan gjøres nu. Under henvisning til bestemmelsen i § 16 nr. 6 i vassdragsreguleringsloven tillater jeg meg derfor på Flekkefjord Kom.Everks vegne å søke om fornyet konsesjon. Jeg beklager at fristen er oversittet men vi har ikke vært oppmerksom på dette. Jeg går ut fra at de allerede innsendte dokumenter er tilstrekkelige til at De kan avgjøre spørsmålet. Hvis De måtte trenge ytterligere opplysninger tør jeg imøtelse beskjed.»

Søknaden er kunngjort i Norsk Lysingsblad for 22. og 23. mai 1959 og foruten i lokalpressen, har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

G y l a n d k o m m u n e s t y r e viser i vedtak i møte 18. juni 1959 til sitt tidligere vedtak — sak 48/55 — som det fastholder. Dette lyder:

«Skriv frå Norges Vassdrags- og elektrisitetsvesen ang. regulering av Lille Sandvann for Flekkefjord kom. Elektrisitetsverk. I samband med dette vart også referert kontrakt mellom Flekkefjord E-verk og dei som eig grunnen kring Lille Sandvann. Saka er oversendt frå Norges Vassdrags- og elektrisitetsvesen, med spørsmål om kommunen har noko å innvenda mot at E-verket får løyve til reguleringa.

Det vart gjort dette samrøystes vedtak:

Heradstyret vil sterkt understreka at det mellom Lille Sandvann og Kongevoldvatnet i Gyland er fleire vassrettar som tilhøyrer ymse eigarar. Likeeins vert det store ulemper for skogsdrifta. Det er difor naudsynleg at Flekkefjord E-verk vert pålagt å ordna opp med desse eigarane. Kommunen meiner vidare at E-verket først bør byggja ut dei rettara dei alt har konsesjon på, og innfri det dei har

plikta seg til i samband med dette. Så lenge dette ikkje er ordna, kan ikkje kommunen tilrå at konsesjon vert gitt.»

Vest-Agder Elektrisitetsverk uttaler i brev til fylkesmannen i Vest-Agder av 11. august 1959:

«Går med vedlegg tilbake til Vest-Agder fylke, idet det meddeles at Lille Sandvann ligger øverst i Fedavassdraget. I dette vassdrag har Vest-Agder Elektrisitetsverk ingen rettigheter.

Når det gjelder fallrettighetene mellom Lille Sandvann og Konglevollvannet, antas det at disse neppe er økonomisk utbyggbare, da kraftmengden blir meget liten, formodentlig bare noen 100 kW. En regulering av Lille Sandvann antas ikke å ville forringe verdien av disse fall, idet det vanligvis i konsesjonsbetingelsene inntas at vannet skal slippes med henblikk på de øverstliggende kraftverk.

Etter at 2. utbygningstrinn av Høylandsfossen kraftstasjon er ferdig, er maskinkapasiteten blitt ganske stor i forhold til regulert vannføring, og det synes rimelig at Flekkefjord Elektrisitetsverk ønsker å øke den regulerte vannføring, og dermed sikre Flekkefjord Elektrisitetsverk mer kraft i vannfattige perioder.»

Fylkesmannen i Vest-Agder slutter seg i oversendelsesbrev av 13. august d.å. til uttalelsen fra Vest-Agder Elektrisitetsverk.

Hovedstyret skal bemerke:

Flekkefjord komm. elektrisitetsverk fikk ved Kronprinsregentens res. 9. august 1957 tillatelse til å regulere Lille Sandvatn i Fedavassdraget 5,5 m ved 3 m senking og 2,5 m oppdemming, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1957, side 185—199. Verket opplyser nå i søknaden at det p. g. a. arbeidet med fullføring av 2. byggetrinn av Høylandsfossen kraftstasjon og bygging av dammer ved Kumlevollvatn og Store Sandvatn har manglet kapital til anlegget ved Lille Sandvatn. Etter betingelsenes post 5 skulle arbeidet der være påbegynt innen 9. august 1959. Fristen for å begjære skjønn, jfr. reguleringslovens § 16, pkt. 6, er oversittet og det søkes derfor nå om fornying av konsesjonen.

Ut fra dette vil Hovedstyret — da det ikke er fremkommet noen nye momenter i saken — tilrå at konsesjonen blir fornyet og at fristene i post 5 regnes fra den nye konsesjons datum.

Da vassdragsreguleringsloven er revidert etter at den tidligere konsesjon ble gitt, vedlegges et eksemplar av betingelsene i rettet stand slik at de er i samsvar med nå gjeldende lov.

Sakens dokumenter følger.

Behandlet i møte den 28. oktober 1959.»

Departementet skal bemerke:

Da ekspropriasjonsskjønn i henhold til den

ved Kronprinsregentens resolusjon av 9. aug. 1957 meddelte reguleringskonsesjon ikke er påstevnt innen 1 år fra resolusjonens datum, vil reguleringen ikke kunne fremmes uten ny konsesjon, jfr. reguleringslovens § 16, pkt. 6.

Etter det foreliggende vil departementet med Hovedstyret rå til at tillatelsen fornyes i medhold av reguleringslovens § 16, pkt. 6, i alt vesentlig på de vilkår som er foreslått av Hovedstyret, og med uforandret manøvreringsreglement.

I vilkårene er ikke tatt med vilkår om tiltaksskjønn av hensyn til bygdefolkets interesser tilsvarende post 21 i vilkårene for reguleringsstillatelsen av 9. aug. 1957. I denne forbindelse gjør en oppmerksom på at eventuelle krav om tiltak i anledning av skader av almen karakter — herunder skader for bygdefolkets interesser — vil kunne fremmes ved et skjønn umiddelbart med hjemmel i reguleringslovens § 19, pkt. 1.

Etter vilkårenes post 5 vil påbegynnelses- og fullføringsfristene bli å regne fra den nye konsesjons datum.

Utkastet til konsesjonsvilkår og manøvreringsreglement er sålydende:

«1.

Reguleringskonsesjonen gis på ubegrenset tid.

Konsesjonsvilkårene kan tas opp til revisjon etter 50 år.

Dersom vannfall, der ikke tilhører staten eller norske kommuner, deltar i reguleringen eller blir medeiere i reguleringsanlegget, gjelder konsesjonen for disses vedkommende i 50 år fra 9. august 1957. Ved konsesjonstidens utløp tilfaller disse vannfallseieres andeler i reguleringsanlegget staten uten vederlag.

Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras. Det utførte reguleringsanlegg eller andel deri, kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vannfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

I det 35. år fra 9. august 1957 skal staten kunne innløse de andeler i reguleringsanlegget som måtte tilhøre eiere for hvem reguleringsstillatelsen er tidsbegrenset. Benytter staten seg ikke herav, skal den i det 10. år deretter ha samme adgang. Bestemmelsen om innløsning må være meldt reguleringsanleggets eiere 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne således at grunnstykker og rettigheter samt vannbyggningsarbeider og hus be-

tales med hva de beviselig har kostet ved ervervelsen med fradrag for amortisasjon i 50 år. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Anlegget skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvor vidt så er tilfellet avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn av uvillige menn på statens bekostning.

Konsesjonæren plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

3.

For den øking av vannkraften som ved reguleringen tilflyter eiere av vannfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.-HK.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 1,50 pr. nat.-HK.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økingen av vannkraften beregnes på grunnlag av den øking av vassdragets lavvannføring, som reguleringen antas å ville medføre utover den vannføring, som har kunnet påregnes år om annet med de i vassdraget tidligere bestående reguleringer. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vannføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal ansees som den ved reguleringen innvunne øking av vannkraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringen innvunne vannkraft tas i bruk.

Avgiftene har samme pantessikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

4.

Nærmere bestemmelse om betalingen av avgifter etter post 3 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 20, skal for så vidt de ikke er fastsatt av Kongen, med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

5.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år etter at konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

6.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anlegget fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fåes like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mere enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeide og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll- og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan tilstede unntagelser fra disse regler.

7.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

8.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og disses familier den nødvendige legehjelp og å holde et for øyemedet tjenlig sykehus med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr eller helt eller delvis å dekke utgiftene hertil.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, skal vedkommende departement pålegge konsesjonæren å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

10.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sundt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende

regjeringsdepartements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leiet hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsene i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesvegstyret bestemmer å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger og broer, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Veger og broer som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved fond i samsvar med reglene i lovens § 12, pkt. 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

13.

Konsesjonæren plikter etter bestemmelse av vedkommende departement og på vilkår som dette fastsetter å samarbeide med andre kraftanlegg, når dette finnes hensiktsmessig av hensyn til den alminnelige kraftforsyning. Kraftstasjon og ledningsnett skal etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement utføres således at anlegget kan sammenluttes og drives under ett med andre lignende kraftanlegg.

Konsesjonæren plikter å foreta de forandringer av anlegget som måtte finnes påkrevet av hensyn til sådant samarbeide. Bestemmelse om utredelse av de hermed forbundne omkostninger, treffes av departementet. Det tas ved avgjørelsen størst mulig hensyn til anleggets økonomiske forhold.

14.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringsanlegget, således at arbeidet

ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anlegget skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand. Dets utførelse så vel som dets senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

15.

Ved damanlegget skal det tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at anleggets eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anlegget eller dets benyttelse. Anleggets eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anlegget som skjer i krigsøyemed.

16.

Konsesjonæren plikter årlig å sette ut yngel og/eller settefisk etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Om departementet finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i reguleringsområdet, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

Det neddemte område ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye og/eller har over 8 cm stammediameter målt i en høyde av 25 cm over bakken. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye.

Etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement skal det foretas finrydding av begrensede områder av hensyn til fisket.

Ryddingen skal være fullført senest to år etter første neddemming av vedkommende areal.

17.

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. En norsk statsborger, som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

18.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte reguleringsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

19.

Eieren skal uten vederlag for det utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

20.

De vannfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved reguleringen innvunne driftsvann, er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbyggingen skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vannfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres. Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningen økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lock-out, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas.

Samtidig skal kraftens brukstid og dennes fordeling over året angis.

Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

21.

Det påhviler reguleringsanleggets eier i den utstrekning dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelse av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Reguleringsanleggets eier skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Reguleringsanleggets eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasering av stein- og/eller jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Reguleringsanleggets eier har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdene.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

22.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vannfalls- eller brukseier, som ikke er medeier i reguleringsanlegget tillatelse til å benytte driftsvann som er innvunnet ved reguleringen mot en årlig godtgjørelse til reguleringsanleggets eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

23.

Reguleringsanleggets eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende regjeringsdepartement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av reguleringsanleggets eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

24.

Alle heftelser som hviler på anlegget faller bort når og i den utstrekning dette i henhold til reguleringskonsesjonen går over til staten etter post 1 eller innløses av staten.

25.

Reguleringskonsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anlegget er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.»

Manøvreringsreglement.

«1.

Reguleringsgrensene er:

Øvre	kote 251,5
Nedre	» 246,0
Reguleringshøyde 5,5 m.	

Høydene refererer seg til sommervannstanden som er betegnet med kote 249.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandmerker som det offentlige godkjenner.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragets naturlige flomvassføring så vidt mulig ikke forøkes. Heller ikke må den naturlige lågvassføring forminskes til skade for andres rettigheter. For øvrig kan vannslippingen foregå etter Flekkefjord komm. elektrisitetsverks behov så lenge fallene mellom Skålandstjødna og Kumlevollvatn ikke er utbygd i vesentlig grad.

3.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godkjennes av vedkommende departement. Hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokteren skal bo og at han skal ha telefon i sin bolig.

4.

Det føres protokoll over uttappingen fra magasinet og avleste vannstander samt observeres og noteres, om det forlanges, regnmengder, temperatur m.v. Av denne protokoll sendes, hvis det forlanges, avskrift til Hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet.»

Industridepartementet

tilråd:

Den ved Kronprinsregentens resolusjon av 9. august 1957 meddelte tillatelse for Flekke-

fjord kommunale Elektrisitetsverk til regulering av Lille Sandvatn i Fedavassdraget, Gyland herred, fornyes i medhold av lov om vassdragesreguleringer av 14. desember 1917 § 16, pkt. 6.

Fornyselsen skjer på de vilkår og med det manøvreringsreglement som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 13. november 1959.

43. Midt-Helgeland Kraftlag A/L.

(Endring av planen for den ved kgl. res. av 17. januar 1958 tillatte regulering av Kaldågvassdraget m.v. i Elsfjord kommune i Nordland fylke m.v.)

Kgl. res. av 4. desember 1959.

Ved kgl. res. av 17. jan. 1958 fikk Midt-Helgeland Kraftlag A/L på nærmere vilkår tillatelse til erverv av vassfall i Kaldågvassdraget samt til regulering av Kaldågvassdraget og av Bugtelvassdraget m.v. i Elsfjord kommune i Nordland fylke, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1958 s. 5 flg. Tillatelsen omfatter bl. a. regulering av Tovatn i Kaldågvassdraget 10 m ved senking.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 10. okt. 1959 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av en søknad av 31. mars 1959 fra Elektrisitetskontoret i Nordland fylke på vegne av selskapet, om tillatelse til ytterligere regulering av Tovatn i Kaldågvassdraget:

«Hovedstyret har mottatt søknad datert 31. mars 1959 fra Nordland fylke, Elektrisitetskontoret, vedrørende ovenstående. Av søknaden hitsettes:

«Ved kgl. res. av 17. januar 1958 fikk Midt-Helgeland Kraftlag A/L tillatelse til å erverve og regulere Kaldåga m.v. i Nordland fylke.

På vegne av Midt-Helgeland Kraftlag A/L tillater en seg herved å søke om tillatelse til utvidet regulering av Tovatn i Kaldågvassdraget. Ifølge reguleringstillatelsen av 17. januar 1958 kan Tovatn senkes 10 m fra vanlig sommervannstand 682,9 til 672,9. I tillegg til denne senkning søkes det om tillatelse til å heve vannstanden 3,40 m til 686,30.

Beskrivelse og omkostninger.

Tovatn er planlagt oppdemt ved en massiv dam av betong over utløpet av vatnet som vist på vedlagte tegning nr. 3450. Dammen er forutsatt bygget med overløp over hele lengden. Dessuten er det planlagt overløp langs venstre elveside, og overløpslengden blir i alt ca. 40 m. Nedbørsfeltet til utløpet av Tovatn er ca. 11 km², og vi regner med en maksimal flomvannføring på ca. 4 m³/km². Denne flom kan avledes over dammen med en vannstand på ca. 0,75 m over kronen.

Tapping av magasinet vil som tidligere forutsatt foregå ved tappeluken i senkningstunnelen mellom Tovatn og Envatn. Det er imidlertid forutsatt en mindre endring i utførelsen, idet luketerskelen og lukehusgulvet heves 0,30 m som vist på vedlagte tegninger nr. 2994 og 3232. Lukehusgulvet vil da bli liggende 0,25 m over antatt høyeste flomvannstand.

Denne endring vil ikke medføre økede omkostninger, da lukesjakten ennå ikke er ferdig, og luke med spill er dimensjonert for eventuell oppdemning.»

«Beregning av kraftøkningen.

Ved 3,4 m oppdemning av Tovatn oppnåes et magasin på ca. 800 000 m³. Magasinene for øvrig er på ca. 13,7 mill. m³, og i alt blir således magasininnholdet ca. 14,5 mill. m³. Gjennomsnittlig avløp er antatt til 90 sl. pr. km², svarende til 1,7 m³/sek. eller et årsavløp på 54 mill. m³. Magasininnholdet tilsvarende 26,8 pst. av årsavløpet og regulert vannføring regnes å bli minst 1,15 m³/sek. Ved 563 m bruttofall i Kaldåga kraftverk svarer 1,15 m³/sek til 8 600 natur HK. Etter den tidligere forutsatte regulering var det regnet med en regulert vannføring på 1,1 m³/sek. tilsvarende 8 200 natur HK. Kraftøkningen ved den utvidede regulering blir således ca. 400 natur HK.

Den økede regulerte vannføring vil uten vanskelighet kunne utnyttes i kraftverket.

Skadevirkninger.

Rundt Tovatn består terrenget mest av fjellrabber med sparsom vegetasjon. Det er lite fisk i vatnet, og den utvidede regulering vil neppe øke skaden på fisket nevneverdig. Det antas at skadevirkningene blir små i forhold til de fordeler som oppnåes ved reguleringen.

Manøvreringsreglement.

Det tidligere fastsatte reguleringsreglement må endres forsåvidt regulering av Tovatn angår til:

Vatn	Vanlig sommer v.s.	Regulering			
		Opp	Ned	H. R. V.	L. R. V.
Envatn	672,1	2,5	8,5	674,6	663,6
Tovatn	682,9	0,0	10,0	682,9	672,9
Femvatn	721,8	9,0	10,0	730,8	711,8
Vatn mellom Femvatn og Seksvatn	723,7	7,1	0,0	730,8	723,7
Seksvatn	727,3	3,5	3,5	730,8	723,8
Nivatn	678	3,0	3,0	681,0	675,0

samt overføring av avløpet fra Nivatn til Envatn. Begge konsesjoner er gitt for 50 år og av vilkårene for øvrig nevnes at årlige avgifter er fastsatt til kr. 0,10 pr. nat.-hk til staten og kr. 1 pr. nat.-hk til kommuner av vassfallets gjennomsnittlige kraftmengde. Denne dreier seg om 8 600 nat.-hk i det 563 m høye fall som er bygd ut med inntak i Envatn. Midt-Helgeland Kraftlag, som er et andelslag av 19 kommuner i midtre Helgeland, har fått i alt kr. 2 000 000 i statsstøtte til utbyggingen.

Reguleringsgrenser for Tovatn:

Øvre grense	686,3 m o. h.
Nedre grense	672,9 m o. h.
Reguleringshøyde	13,4 m
Vanlig sommervannstand ...	682,9 m o. h.

Forøvrig blir reglementet uforandret.»

De samlede byggeomkostninger er angitt til kr. 110 000.

Søknaden er kunngjort i Norsk lysingsblad 28. april og 4. mai 1959 (nr. 97 og 101) og i «Nordlands Framtid» og «Nordlandsposten» begge Bodø. Den har vært behandlet i distriktet med følgende resultat:

D r e v j a h e r r e d s t y r e har ikke noe å bemerke til reguleringen, jfr. enstemmig vedtak i møte 23. mai 1959. Nordland Fylke, Elektrisitetskontoret, og Nordland fylke anbefaler søknaden, jfr. påtegninger henholdsvis 30. mai og 6. juni 1959.

I n s p e k t ø r e n f o r f e r s k v a n n s f i s k e t uttaler følgende i sin ekspedisjon av 14. mai 1959:

«Saken har vært forelagt konsulenten for ferskvannsfisket i Nord-Norge som i påtegning av 27. april 1959 har uttalt:

«Tovatn er av meget liten verdi som fiskevatn, og jeg har intet å innvende mot at konsesjonæren for tillatelse til å foreta den omsøkte tilleggsregulering med hevning på 3,4 m til kote 686,30.

Da det antas at den tidligere gitte konsesjon inneholder visse fiskerimessige forpliktelser for konsesjonæren, antas at det ikke skulle være nødvendig å sette ytterligere vilkår.»

Jeg slutter med til denne uttalelse.»

H o v e d s t y r e t skal bemerke:

Ved kgl. res. av 17. januar 1958 fikk Midt-Helgeland Kraftlag tillatelse til å erverve fall i Kaldåga og til å foreta følgende reguleringer i vassdraget:

Installasjonen i stasjonen er ett aggregat på 21 000 hk/19 000 kVA som har et vannforbruk ved fullast på ca. 3,4 m³/sek. Den regulerte vassføring er nå ca. 1,15 m³/sek som vil øke til ca. 1,20 m³/sek med den oppdemning av Tovatn på 3,40 m som Kraftlaget nå søker om tillatelse til å gjennomføre. Kraftinnvinningen blir således etter Hovedstyrets beregninger ca. 375 nat.-hk.

Det som foreligger om skadevirkningene ved denne hevning må forstås slik at de vil bli ubetydelige og Hovedstyret finner under

disse omstendigheter at søknaden må kunne behandles som en planendring og anbefaler den godkjent som sådan.

Øvre reguleringsgrense for Tovatn i manøvreringsreglementet blir da å endre til kote 686,3.

Dokumentene følger.

Behandlet i møte 9. oktober 1959.»

Etter det foreliggende antar departementet at den omsøkte ytterligere regulering av Tovatn i Kaldågavassdraget ved oppdemning 3,4 m til kote 686,3 må kunne anses som en endring av planen for den ved kgl. res. av 17. januar 1958 tillatte regulering av Kaldågavassdraget m. v., og vil anbefale tillatelse gitt til slik planendring.

Videre vil departementet anbefale at manøvreringsreglementet for regulering av Kaldågavassdraget endres som foreslått av hovedstyret, slik at øvre reguleringsgrense for Tovatn i dettes pkt. 1 endres til 686,3 m o. h.

Industridepartementet

tilrår:

1. Planen for den ved kgl. resolusjon av 17. januar 1958 tillatte regulering av Kaldågavassdraget m. v. i Elsfjord kommune i Nordland fylke endres i samsvar med forslag i Industridepartementets tilråding av 4. desember 1959.
2. Det ved samme kgl. resolusjon fastsatte manøvreringsreglement for regulering av Kaldågavassdraget endres i samsvar med forslag i Industridepartementets nevnte tilråding.

44. I/S Sundsfjord Kraftlag.

(Endring av planen for den ved kgl. res. av 4. juli 1958 tillatte regulering av Forsåga og Sundsfjordelv m. v. i Gildeskål herred i Nordland fylke m. v.)

Kgl. res. av 4. desember 1959.

Med Stortingets samtykke fikk I/S Sundsfjord Kraftlag ved kgl. res. av 4. juli 1958 på nærmere vilkår og forutsetning tillatelse til å erverve og regulere Forsåga og til å regulere og overføre Sundsfjordelv til Forsåga i Gildeskål herred i Nordland fylke, jfr. St. prp. nr. 105 (1958), Innst. S. nr. 190 (1958) og «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1958 s. 107 flg.

Videre fikk I/S Sundsfjord Kraftlag ved kgl. res. av 20. feb. 1959 tillatelse etter vassdragslovens § 55 til å innløse fallrettigheter i Forsåga som selskapet ikke rår over.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 29. okt. 1959 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av to søknader, begge av 11. mars 1959 fra I/S Sundsfjord Kraftlag om tillatelse til å endre planene for den nevnte regulering og overføring:

«I/S Sundsfjord Kraftlag.

Regulering av Feldvatn og Sokumvatn og innføring av Mølva i Sundsfjord Kraftverk. Planendring.

Hovedstyret har mottatt to søknader — begge datert 11. mars d.å. fra Norsk Hydro på vegne av I/S Sundsfjord Kraftlag vedrørende ovenstående.

Søknaden angående Feldvatn og Sokumvatn lyder slik:

«Ved kgl. res. av 4/7-1958 fikk I/S Sundsfjord Kraftlag tillatelse til å regulere Sundsfjord og Forsågavassdragene i forbindelse med en felles utbygging av disse vassdrag. For Feldvann i Sundsfjordvassdraget ble det ved manøvreringsreglementet gitt tillatelse til en senkning på 30 m til kote 365,0 m o. h. (i henhold til senere nivellement rettet til 363,2 m o. h., jfr. Industridepartementets brev av 9/1 d.å.). For Sokumvann i Forsåvassdraget ble det gitt tillatelse til en senkning på 32,2 m til kote 301,0 m o. h. (rettet i Industridepartementets brev av 9/1 d.å. til 299,1 m o. h.).

I konsesjonssøknaden fra Nordland Fylkes Elektrisitetskontor på vegne av Interessentskapet (referert på side 1 i St. prp. nr. 105/1958) ble det for disse magasinens vedkommende angitt så vel en øvre som en nedre reguleringsgrense, men under saksbehandlingen i Industridepartementet og Vassdragsvesenet er denne øvre grense falt ut, antagelig uten at dette har vært tilsiktet, og uten at vi tidligere er blitt oppmerksom på det.

Planene forutsatte imidlertid at det ved utløpsoset i disse vann bygges overfallsdammer, som i Sokumvann får en damkrone på kote 331,30 tilsvarende normal vannstand (20/7-1958 ble det observert en vannstand på 331,82), og i Feldvann en damkrone på kote 393,20 som tilsvarende normal høyvannstand. I brev av 9/2 d.å. meddelte De at disse overfallsdammer ikke vil kunne anlegges uten en spesiell tillatelse som angir også en øvre grense for reguleringen.

Under henvisning til foranstående tillater vi oss herved på vegne av I/S Sundsfjord Kraftlag å søke om tillatelse til planendring for regulering av Sokumvann til en høyeste regulert vannstand på kote 331,30 og av Feldvann på kote 393,20.

Da den tidligere konsesjonssøknad fra Nordlands Fylkes Elektrisitetskontor som nevnt forutsatte også en øvre reguleringsgrense, kan vi innskrenke oss til å henvise til den utførlige begrunnelse som er gitt i denne søknad. Det har vært forutsetningen for disse utbyggingsplaner at det ville bli adgang til å regulere vassdragene på denne måte, og det vil utvilsomt forrykke rentabiliteten om man var henvisning til å følge det foreliggende manøvreringsreglement. Dels vil man miste betydelig flomvann, dels vil vi få en lavere vannstand i Sokumvann over store deler av året

med tilsvarende mindre trykk i kraftstasjonen og derav følgende produksjonstap. Vi har hittil ikke ansett det nødvendig å foreta noen nøyaktig beregning av de fordeler en slik tilleggsregulering vil gi Interessentskapet utover de man har ved den tidligere godkjente regulering, men skal om Departementet eller Hovedstyret ønsker det, fremkomme med en slik beregning.

Da den øvre reguleringsgrense for de to vann tilsvarende normal høyvannstand, vil planendringen ikke forårsake neddemning av arealer og den vil heller ikke for øvrig skade private eller almene interesser av betydning.

Da vi har til hensikt å fremme regulerings-skjønnnet allerede i slutten av juni 1959, vil vi være takknemlig om denne konsesjonssøknad kunne behandles så raskt som mulig. Vi står gjerne til tjeneste med ytterligere opplysninger.»

Og søknaden angående Mølna er sålydende:

«Ved kgl. res. av 4/7-1958 fikk I/S Sundsfjord Kraftlag tillatelse til å erverve og regulere Forsåga samt å regulere og overføre Sundsfjordelven til Forsåga. Vannet fra disse to vassdrag vil bli overført til Sundsfjord hvor kraftstasjonen skal ligge gjennom en driftstunnel.

Under bearbeidelse av prosjektet er vi blitt oppmerksom på at vi med forholdsvis enkle midler vil kunne utnytte bekken Mølna som renner ut i Sundsfjorden i nærheten av kraftstasjonen. Vi viser i den anledning til Deres brev av 9/2 d. å. hvor De meddelte at en slik utnyttelse av Mølna ville være avhengig av særskilt tillatelse etter vassdragsreguleringsloven.

Vi vedlegger gradteigskart for Meløy hvor vi har merket av Mølna med rødt og samtidig for oversiktens skyld lagt inn overførings-tunnelen fra Sokumvann til Sundsfjord med blått. Samtidig vedlegger vi vårt kart I.F. 37110.

Vi tillater oss herved å søke om slik tillatelse på vegne av I/S Sundsfjord Kraftlag og skal nedenfor fremkomme med en del nærmere opplysninger som vi for enkelthets skyld har gruppert på den måte som er forutsatt i vassdragsreguleringslovens § 5.

- a) Planene går i store trekk ut på å føre bekken inn i hovedtunnelens fordelingsbasseng via dettes stigesjakt. Prosjektet er ennå ikke detaljbehandlet, men etter våre overslag skulle meromkostningene for arrangementet i fordelingsbassenget ved å ta inn Mølna andra til kr. 100 000.
- b) Bekken har etter vår beregning en midlere vannføring på 0,165 m³/sek. som med en utnyttbar fallhøyde på 308 m vil gi en årlig kraftproduksjon på 3 750 000 kWh.
- c) Den foreslåtte utnyttelse av Mølna vil ikke skade almene interesser av noen art, hverken ferdsel, fløtning eller fiske.
- d) Det vil heller ikke bli skader av noen betydning på private eiendommer.
- e) Det er forutsetningen at Mølnas hele uregulerte vannføring skal føres inn i driftstunnelen. Noe eget manøvreringsreglement skulle derfor ikke være nødvendig.
- f) Ved denne utbyggingen vil man utnytte hele Mølnas fall som under andre forhold i det hele tatt ikke ville kunne bygges ut på økonomisk basis.
- g) Bekken berører 2 private eiendommer,

gnr. 40, bnr. 2 — Kirkedepartementet v/ Opplysningsvesenets fond, og gnr. 40, bnr. 1 — John Sundsfjord.

Kirkedepartementet har i et brev av 30/10-1957 erklært seg villig til å overdra enten hele eiendommen eller de deler av denne som Interessentskapet trenger i forbindelse med utbyggingen, mot vederlag som blir å fastsette ved skjønn. John Sundsfjord har gjennom o.r.sakfører Jørgen Wilberg meddelt os i brev av 6. ds. at han ikke vil reise noen innvendinger mot denne utbyggingen, men forutsetter erstatning som blir å fastsette ved overskømt eller skjønn.

Vi har til hensikt å påstevne skjønn til fastsettelse av disse erstatninger så snart nødvendig tillatelse foreligger og håper at det skjønn som allerede er påstevnet for fallretighetene i Forsåga, og som antagelig vil bli holdt fra ca. 20. juni d. å., vil kunne ta seg av denne saken også. Vi ber Dem orientere oss snarest hvis De trenger ytterligere opplysninger eller hvis De på bakgrunn av de opplysninger som er gitt i denne søknad kommer til at Interessentskapet også må ha tillatelse etter ervervsloven.»

Av det medsendte kart ses at stigesjakten munner ut i Mølna på kote 337,0.

Søknadene er kunngjort i Norsk lysingsblad 21. og 31. mars 1959 (nr. 68 og 73) og har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

Gildeskål herredsstyre har i møte 22. mai 1959 fattet følgende enstemmige vedtak:

«Gildeskål kommune anbefaler tillatelse gitt til omsøkte planendring vedr. regulering av Feldvatn og Sokumvatn og for at Mølna kan innføres i Sundsfjord Kraftverk.»

Nordland Fylke. Elektrisk tetskontoret har i påtegning 10. juni 1959 uttalt at det intet har å bemerke til søknadene, som anbefales innvilget, og Nordland fylke anbefaler likeledes søknaden, jfr. påtegning av 15. juni 1959.

Gildeskål Sportsfiskeforening har i sin uttalelse av 11. april 1959 intet å bemerke til omhandlede planendring.

Direktoratet for statens skoger har avgitt to uttalelser. Den første datert 24. mars 1959 lyder slik:

«Direktoratet for sin del har ikke noe å bemerke til søknadene dat. 11. mars d. å. fra I/S Sundsfjord Kraftlag v/ Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskap.

Det forutsettes at kraftlaget betaler erstatning — etter avtale eller skjønn — for mulige skader og ulemper som omsøkte tiltak måtte påføre eiendom m. v. under dette direktorat.

En viser til post 8 i Utkast til kontrakt mellom kraftlaget og Hovedstyret og direktoratet — inntatt på side 10 og 11 i St. prp. nr. 105 for 1958.

En tillater seg i denne forbindelse å vise til Industridepartementets skriv av 4. juli f. å. (jnr. 1688/58) til Hovedstyret og be om at omhandlede kontraktsforhold blir endelig ordnet.

En går ut fra at kontrakten blir oversendt hit til underskrift.»

Den andre uttalelse datert 18. juni 1959 er i alt vesentlig likelydende.

Inspektøren for ferskvannsfisket sier i sin ekspedisjon av 11. april 1959 følgende:

«Saken har vært forelagt konsulenten for ferskvannsfisket i Nord-Norge, og jeg viser til hans brev til meg av 23. mars d.å. som følger vedlagt.

Etter det som foreligger skulle planendringen m.v. neppe nødvendiggjøre noen forandring i den uttalelse som ble avgitt herfra 6. mai 1957.»

Fiskerikonsulentens brev er sålydende:

«Når det gjelder den her omsøkte reguleringsgrense for Feldvatn og Sokumvatn, tilsvarende øvre reguleringsgrense den normale høyvannstand i de to sjøer. Søknaden skulle derfor ikke føre til noen endringer i min uttalelse av 13. april 1957 jnr. 173/57 N, om denne regulering.

Innføringen av bekken Mølna i reguleringen skulle ikke være av stor betydning, da bekken ikke har mye å si for produksjon av fisk. Jeg har derfor intet å innvende mot søknaden.»

H o v e d s t y r e t skal bemerke:

Ved kgl. res. 4. juli 1958 fikk I/S Sundsfjord Kraftlag med Stortingets samtykke tilatelse til å erverve Forsåga fra Sokumvatn til sjøen samt til å overføre Feldvatn til Langvatn med videre overføring til Sokumvatn. De tre vatn ble desuten — med senere korrigering av høydetallene — tillatt regulert slik: Langvatn 26,2 m (6,1 m opp og 20,1 m ned) mellom kotene 305,1 og 331,3, Sokumvatn ved 32,2 m senkning til kote 299,1 og Feldvatn ved 30 m senkning til kote 363,2.

Da det senere oppsto hindringer ved ervervet av fallrettighetene i Forsåga fikk Kraftlaget ved kgl. res. 20. februar d.å. tilatelse til å innløse de manglende rettigheter i medhold av vassdragslovens § 55. Fallrettighetene i Sundsfjordelv har Kraftlaget leiet av staten inntil konsejonen faller bort.

I første byggetrinn er det beregnet en energiproduksjon på 250 mill. kWh og største vannforbruk blir ca. 20 m³/sek. Gjennomsnittsavløpet er ca. 11,8 m³/sek. Arbeidet med kraftverket er langt fremskredet og det ventes satt i drift høsten 1960.

I den opprinnelige søknad var magasinene angitt som senkningsmagasiner, jfr. St. prp. nr. 105/58 s. 2 øverst, og da bilagene heller ikke tydet på noe annet ble saken behandlet på det grunnlag.

Kraftlaget ønsker imidlertid å kunne holde vannstanden i Sokumvatn og Feldvatn oppe på normal høyvannstand henholdsvis kote 331,30 og kote 393,20 ved bygging av overfallsdammer og søker nå godkjenning på denne planendring. Samtidig er det søkt om til-

latelse til å føre en sideelv — Mølna — inn i kraftverket gjennom fordelingsbassenget fra kote 337,0.

For så vidt angår Sokumvatn og Feldvatn ligger i disse avsides strøk uten fast bosetning slik at skadevirkningene må antas å bli minimale mens man på den annen side må kunne påregne en produksjonsøkning på omkring 2 mill. kWh årlig.

Innføringen av Mølna i Sundsfjord Kraftverk vil etter det som foreligger gi et meget billig krafttilskudd. Det lille nedbørfeltet som tas inn kan nærmest hvert år påregnes nytet helt ut gjennom regulering av kraftverkets øvrige magasiner. Gjennomsnittsavløpet er angitt til 0,165 m³/sek. tilsvarende ca. 680 nat.-hk i Sundsfjord. Mølna har ingen egne reguleringsmuligheter og som utbygningsobjekt separat kan den derfor ikke ha noen verdi.

Det skulle således ikke være nødvendig å forlange rettighetene undergitt ervervs-konsejjon. Dessuten vil de inngå i en utbygging som er beheftet med vilkår i henhold til ervervsloven og disse vil da også bli gjort gjeldende for Mølna.

Kraftlaget er kommet til enighet med grunn-eierne og distriktet har ingen innvendinger.

Hovedstyret finner etter dette at begge søknader må kunne betraktes som planendringer og anbefaler dem godkjent som sådanne.

Manøvreringsreglementets post 1 må da lyde slik:

«Langvatn:	
Øvre kote	331,30
Nedre kote	305,10
Reguleringshøyde	26,20 m
Sokumvatn:	
Øvre kote	331,30
Nedre kote	299,10
Reguleringshøyde	32,20 m
Feldvatn:	
Øvre kote	393,20
Nedre kote	363,20
Reguleringshøyde	30,00 m

Høydene refererer seg til F.M. 0 4 med høyden 327,488 m o. h. ved utløpet av Langvatn.

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet godkjenner.»

I forbindelse med bemerkningen i brevet fra Direktoratet for statens skoger om kontraktsforholdet vedrørende Sundsfjordelv opp-

lyses at Direktoratet i brev av 21. mai 1959 har bekreftet at kontrakten er mottatt og undertegnet av alle tre parter.

Sakens dokumenter følger.

Behandlet i møte 28. oktober 1959.»

Departementet skal bemerke:

Tillatelsen av 4. juli 1958 omfatter — etter den foretatte endring av manøvreringsreglementet ved Industridepartementets skriv av 9. januar 1959 — bl. a. regulering av Sokumvatn 32,2 m ved senking til kote 299,1 og av Feldvatn 30 m ved senking til kote 363,2. Noen øvre reguleringsgrense for disse vatn ble ikke angitt, da det gjaldt senkingsmagasiner.

Etter det foreliggende antar departementet med hovedstyret at såvel den omsøkte regulering av Sokumvatn og av Feldvatn ved å holde vannstanden i disse oppe på normal høyvannstand, henholdsvis kote 331,30 og kote 393,20 ved bygging av overfallsdammer, som den planlagte overføring av elven Mølva til Sundsfjord kraftverk gjennom fordelingsbassenget fra kote 337,0 må kunne anses som endringer av planen for den ved kgl. res. av 4. juli 1958 tillatte regulering og overføring, og vil med hovedstyret anbefale tillatelse gitt til disse planendringer.

Videre vil departementet anbefale at det fastsatte manøvreringsreglement for reguleringen m. v. av Forså- og Sundsfjordvassdragene endres i samsvar med hovedstyrets forslag, slik at dettes pkt. 1 gis den av hovedstyret foreslåtte ordlyd.

Industridepartementet

tilråd:

1. Planen for den ved kgl. resolusjon av 4. juli 1958 tillatte regulering av Forsåga og Sundsfjordelv m. v. i Gildeskål herred i Nordland fylke endres i samsvar med forslag i Industridepartementets tilråding av 4. desember 1959.
2. Det ved kgl. resolusjon av 4. juli 1958 fastsatte manøvreringsreglement for regulering m. v. av Forså- og Sundsfjordvassdragene, korrigert ved Industridepartementets skriv av 9. januar 1959, endres i samsvar med forslag i Industridepartementets nevnte tilråding.

45. A/S Årdal og Sunndal Verk.

(Endring av planen for den ved kgl. res. 18. april 1958 tillatte ytterligere regulering av Tyin og Torolmen m. v.).

Kgl. res. av 11. desember 1959.

A/S Årdal Verk fikk ved kgl. resolusjon av 14. juli 1950 tillatelse til erverv og regule-

ring av Tyavassdraget, Rausdøla og Berdøla og til overføring av Rausdøla og Berdøla til Tyavassdraget.

Ved kgl. resolusjon av 18. april 1958 fikk A/S Årdal og Sunndal Verk tillatelse til å foreta en ytterligere regulering av Tyin og Torolmen. For Torolmens vedkommende gjaldt dette en øking av reguleringshøyden fra 3 m til 7 m, altså 4 m ytterligere oppdemning. Økingen var en følge av økt belastning på driftstunnelen, som var snaut dimensjonert. For å oppnå den nødvendige vassføringskapasitet måtte enten vannstanden i inntaksmagasiet Torolmen heves eller tunnelvertsnittet økes. Den økte oppdemning antokes ikke å ville medføre noen øking av den beregnede regulerte vassføring.

A/S Årdal og Sunndal Verk har senere, av økonomiske grunner, søkt om en planendring som vil innebære at den ytterligere regulering av Torolmen faller bort. Det vil falle billigere for selskapet å dublere driftstunnelen over en viss lengde.

Hovedstyret for Vassdragsg og Elektrisitetsvesenet har gitt følgende uttalelse, datert 26. november 1959, i anledning av søknaden:

«Med Departementets påskrift 29. september d. å. har Hovedstyret mottatt til uttalelse følgende brev fra A/S Årdal og Sunndal Verk, datert 28. september 1959:

«Ved konsesjon av 18. april 1958 er vårt selskap meddelt tillatelse til en ytterligere oppdemning av Tyin med 3,0 m og en ytterligere oppdemning av Torolmen med 4,0 m.

Som det fremgår av vår konsesjonsøknad av 30. september 1957 og av den medfølgende tekniske redegjørelse, var formålet med den ytterligere oppdemning av Torolmen ikke i og for seg å skaffe øket magasin, men å tilveiebringe tilfredsstillende driftsforhold ved den utvidede drift av Tyin Kraftverk.

Ved de undersøkelser som senere har vært foretatt, har det vist seg at grunnforholdene på damstedet ved utløpet av Torolmen er meget vanskelige, og at den påtenkte ytterligere oppdemning som følge herav vil bli meget kostbar. Man har derfor undersøkt muligheten av en annen fremgangsmåte for å oppnå de ønskelige driftsforhold, og er kommet til at dette kan gjøres ved at det drives en hjelpedriftstunnel ved siden av den nåværende på endel av dennes lengde. Foreliggende omkostningsberegninger viser at dette vil gi en besparelse på ca. 4,2 mill. kroner sammenlignet med øket oppdemning av Torolmen.

Etter dette har vi funnet at den ytterligere oppdemning av Torolmen bør bortfalle. Vi tillater oss å anmode om godkjenning av denne planendring, som vil innebære at reguleringsgrensene for Torolmen blir stående uforandret som ifølge den tidligere konsesjon av 14. juli 1950.»

Hovedstyret skal bemerke:

Hensikten med planen om å forhøye inntaksdammen ved Torolmen, var å øke vass-

føringskapasiteten til kraftverkets driftstunnel. Denne er snaut dimensjonert, og forholdet blir selvsagt verre når Utløverføringsen kommer i drift. Ved undersøkelser senere er imidlertid verket kommet til at vassføringskapasiteten kan økes betraktelig billigere ved å dublere driftstunnelen over en viss lengde.

Slik forholdene ligger an, har ikke Hovedstyret noe å innvende mot at selskapet frafaller retten til å øke oppdemmingen av Torolmen, og vil foreslå at manøvreringsreglementets bestemmelse om reguleringsgrensene for Torolmen forandres tilbake til det de var i reglementet av 14. juli 1950.

Saken om tilleggsregulering av Torolmen og økt oppdemming av Tyin ble i sin tid behandlet under ett og det ble fastsatt felles betingelser for disse to reguleringer.

Hovedstyret har vurdert saken på ny og er kommet til at betingelsene bør bli stående uforandret selv om konsesjonen nå blir begrenset til bare å gjelde Tyin.»

De p a r t e m e n t e t vil med hovedstyret anbefale den søkte planendring, hvoretter den ytterligere regulering av Torolmen faller bort. Som følge av dette foreslås reguleringsgrensene for Torolmen i det ved kgl. resolusjoner 14. juli 1950 og 18. april 1958 fastsatte manøvreringsreglement endret som angitt i hovedstyrets uttalelse.

Noen endring i konsesjonsvilkårene kan man med hovedstyret ikke anbefale. Det foreligger for øvrig heller ikke nå noen søknad om dette.

Industridepartementet

tilrår:

1. Planen for den ved kgl. resolusjon 18. april 1958 tillatte ytterligere regulering av Tyin og Torolmen tillates endret i samsvar med søknad fra A/S Årdal og Sunndal Verk av 28. september 1959.
2. Det ved kgl. resolusjoner av 14. juli 1950 og 18. april 1958 fastsatte manøvreringsreglement for regulering av Tya, Rausdøla og Berdøla endres slik som angitt i Industridepartementets tilråding av 11. desember 1959.

46. A/S Rjukanfos.

(Tillatelse til å leie elektrisk energi fra Vrangfoss, 18 000 kW m.v.).

Kgl. res. av 18. desember 1959.

Eierne av Vrangfoss i Eidselva i Holla og Lunde herreder i Telemark, nemlig sivilingeniør Diderik Cappelen, fru Anette Skaugen og August Cappelen, akter å bygge ut fossen og å levere A/S Rjukanfos 18 000 kW m.v.

Eierne har søkt om konsesjon på de høyspente anlegg i kraftverket og Rjukanfos har søkt om kraftleiekonsesjon.

I den anledning har Hovedstyret for Vassdrags- og Elektristøttsvesenet gitt følgende uttalelse datert 26. november 1959:

«Med Industridepartementets påtegning av 14. juli 1958 har Hovedstyret mottatt til uttalelse en søknad av 3. juli 1958 fra Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab på vegne av A/S Rjukanfos om konsesjon på leie av den kraft dette selskap måtte disponere over ved utbygging av Vrangfoss i Eidselva i Holla og Lunde herreder.

Fra Norsk Hydro har en for øvrig mottatt en søknad av 9. juni 1959 på vegne av daværende eier av Vrangfoss om konsesjon på de nødvendige høyspente elektriske anlegg ved utbygging av Vrangfoss.

Søknaden av 9. juni 1959 på det høyspente elektriske anlegg i Vrangfoss er sålydende:

«På vegne av sameiet Vrangfoss, som består av sivilingeniør Diderik Cappelen, Anette Skaugen og August Cappelen, tillater vi oss herved å søke om teknisk konsesjon på de elektriske anlegg ved Vrangfoss kraftstasjon, som er prosjektert ved Vrangfoss i Lunde kommune.

Kraftstasjonen får 2 generatorer hver på 21 MVA, $\cos \varnothing = 0,8$ ved 10 kV. Et 10 kV apparatanlegg forbinder generatorene med hovedtransformatoren på 40 MVA, 10/135 kV, stasjonstransformatoren og en transformator 10/20 kV for forbindelse til det lokale fordelingsnett. Vedlagte tegning 1F 37773 viser koblingsskjema for stasjonen og tegning 1F 36584 viser arrangementet.

Kraften føres ut av stasjonen over et 150 kV kabelanlegg bestående av 4 stk. enfasekabler til et friluftsanlegg, hvorfra en 132-kV-linje føres til Knardalstrand koblingsstasjon. I 132 kV-friluftsanlegget er det også meningen å montere en transformator 132/60 kV for forbindelse til 60 kV-linjen Gvarv—Ulefoss. Disse linjeforbindelser blir gjenstand for egen ansøking. På oversiktstegning IF 37483 er vist beliggenheten av 132 kV-friluftsanlegget.»

Søknaden av 3. juli 1958 fra Hydro om konsesjon på leie av kraft fra Vrangfoss er som følger:

«Sivilingeniør Diderik Cappelen jr. eier vannfallet Vrangfoss i Eidselven i Telemark og er interessert i å bygge dette ut med tanke på å leie bort til oss den kraft som da kan produseres. Man regner med en produksjon i kraftverket på ca. 190 millioner kWh pr. år når reguleringsanleggene i Tokkevassdraget er fullt utbygget. Det hele kraftkvantum, bortsett fra 50 HK til Bandak/Norsjøkanalen og inntil 1 500 kW som måtte være nødvendig for Ulefos Jernværks forbruk, vil i tilfelle bli bortleiet til oss.

I våre konsesjonsandragender for utbygging av de siste kraftverker i Måna, nemlig Moflåt og Mæl kraftstasjoner, har vi påpekt at vi

stadig er i kraftunderskudd. I vår skrivelse til Dem av 15. 11. 1954 vedrørende Rjukan IV gir vi således en oversikt over de disponible kraftmengder og vårt behov for de nærmeste år. Etter at Mæl kraftverk nå er ferdig, er de i nevnte skrivelse omtalte fabrikkanlegg, nemlig utvidelse av magnesiumproduksjonen til ca. 9 000 tonn/år og karbidfabrikken, kommet i full drift. Disse anlegg har praktisk talt i sin helhet slukt kraftytelsen fra Mæl og vi er da, når det gjelder den øvrige produksjon, i samme stilling som da vi skrev vår skrivelse av 15. 11. 1954. Dette vil da si at vi i et gjennomsnittsvannår temmelig nøyaktig kan dekke vårt kraftbehov. I underskuddsvannår må vi imidlertid gå med innskrenket produksjon hvilket, som De vil vite, nå har vært tilfelle gjennom 3 år. De ammoniakk-kjøp vi i denne tid har foretatt i Tyskland for mest mulig å opprettholde full produksjon av ferdigvare, kan vi ikke fortsatt basere oss på. For det første vil det være usikkert hvilke kvanta ammoniakk vi der til enhver tid kan få, og for det annet er disse kjøp forbundet med store omkostninger for oss og valutauttellingene for landet.

Med den forutsatte leie av kraften fra Vrangfoss vil vi få dekket vårt kraftbehov for vår nåværende produksjonskapasitet også i dårlige vannår, og vi vil da ha en viss reserve for utvidelser og mindre nye produksjoner som i et selskap som vårt bestandig melder seg og kan være ønskelig hurtig å få satt i gang.

Vi har i lengere tid forhandlet med sivilingeniør Cappelen om denne kraftleie og det er oppnådd full enighet mellom denne og oss under forutsetning av at vi kan oppnå de nødvendige konsesjoner for kraftleien og overføringen av kraften til Herøya på akseptable vilkår.

Etter forslag til avtale skal vi i 50 år overta kraften fra anlegget bortsett fra de mindre kvanta som er nevnt tidligere. Vi skal på Cappelens vegne forestå utbyggingen av anlegget som hovedentreprenør. Detaljerte planer og søknad om elektrisk konsesjon for anlegget vil bli innsendt til Vassdragsvesenet når de endelige planer er fullt utarbeidet. I kontraktstiden skal vi på Cappelens vegne forestå driften og vedlikeholdet av kraftverket. Kraftleien avgjøres på den måte at vi bærer alle utgifter som er forbundet med driften og vedlikeholdet. Vi refunderer videre Cappelen de renter og avdrag på lånene som han må oppta for å få utbyggingen gjennomført. Endelig betaler vi Cappelen et nærmere fastsatt kontantbeløp pr. år.

Hvis finansieringen kan ordnes, er det meningen å gå i gang med anlegget så hurtig som mulig.

I henhold til det foran anførte, tillater vi oss under henvisning til lov av 14. 12. 1917, nr. 16, § 23, å søke Kongens tillatelse til å leie den foran nevnte elektriske kraft fra Vrangfoss for et tidsrom av 50 år. Med hensyn til de betingelser som måtte stilles, antar vi det rimelig når det gjelder kraftavståelsen og konsesjonsavgifter, å basere seg på de samme betingelser som er fastsatt for vår leie av Mår-kraften.

Erklæring fra A/S Rjukanfos' styre i henhold til nevnte lovs § 24 vedlegges.

Så snart vi har mottatt Deres meddelelse på hvilke betingelser vi kan få den søkte til-

latelse, vil vi innsende søknad om tillatelse etter loven av 1894 og 1896 til å bygge overføringsanlegget til Herøya, idet vi forutsetter at en sådan tillatelse i tilfelle vil bli gitt på vanlige betingelser for sådanne overføringsanlegg.»

Med brev av 13. juni 1959 har vi fra Hydro mottatt avtrykk av de overenskomster som opprinnelig var lagt til grunn for saken. Videre mottok en ved brev av 14. juli 1959 likeledes fra Hydro avtrykk av dokumenter vedrørende eierforholdet med hensyn til Vrangfossen.

De opprinnelige avtaler mellom partene om utbyggingen av vannfallet Vrangfoss og leie av kraften fra anlegget er i mellomtiden endret. Av de dokumenter som nå foreligger, fremgår at A/S Rjukanfos har sluttet avtale med de tre søsken Diderik Cappelen, Anette Skaugen og August Cappelen — som etter det opplyste — eier vannfallet Vrangfoss — om utbygging av fallet for eiernes regning. De søkte konsesjoner på henholdsvis det høyspente elektriske anlegg i Vrangfoss kraftstasjon og kraftleien fra anlegget, er for øvrig som foran sitert.

De nevnte søknader bilagt med de nye avtaler har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

H o l l a h e r r e d s t y r e har i møte den 13. juli 1959 enstemmig tilrådd at konsesjonen på det høyspente elektriske anlegg i Vrangfoss kraftstasjon blir gitt.

Med hensyn til den av Hydro søkte kraftleiekonsesjon har herredstyret i møte den 10. juli 1959 fattet dette vedtak:

«En tilråd konsesjonen på vilkår av at kommunen tar de vanlige forbehold med hensyn til konsesjonskraft o.l.»

L u n d e h e r r e d s t y r e har i møte den 7. august 1959 fattet dette vedtak i saken:

«Lunde kommunestyre anbefaler konsesjon gitt, idet en går ut fra at Midt-Telemark Kraftlag, hvor Lunde kommune er medinteressert, må bli tildelt konsesjonskraften på rimelige betingelser. Videre er en av den oppfatning at det ville være hensiktsmessig at overføringskapasiteten ved Vrangfoss må bli dimensjonert rommelig med tanke på overføring av ledig kraft fra distriktets utbyggede og utbyggede fossefall, og at forhandlinger om forannevnte blir innledet med Midt-Telemark Kraftlag. For øvrig forutsetter en at arbeidskraft fra Lunde kommune må komme i betraktning i mest mulig utstrekning under anleggstiden.»

Telemark fylkes elektrisitetsnemnd har i møte den 9. november 1959 fattet følgende enstemmige vedtak:

«Elektrisitetnemnda vil peke på at det er meget begrensede kraftmengder å bygge ut i fylket når Tokke Kraftverk er fullført. Med sin sentrale beliggenhet midt i Telemark, sin

gunstige utbyggingspris og størrelsesorden, hadde det vært et passende anlegg å bygge ut for vanlig forsyning. Hva angår kraftleiekontraktens tidsbegrensning av 50 år, vil nemnda uttale at 30 år var en mer passende kontraktstid som for øvrig er den vanlige amortisasjonstid for et slikt kraftverk.

For øvrig er nemnda av den oppfatning at det må svares vanlig konsesjonsavgift i forbindelse med kraftleiekontrakten, og videre svares konsesjonskraft etter en pris slik som reglene bestemmer i den nye vassdragsloven av 1959.

Med hensyn til fordeling av konsesjonskraften, som Holla og Lunde kommunestyre forutsetter tildelt Midt-Telemark Kraftlag, har nemnda ikke noe å merke hertil, men går ut fra at den siden av saken blir forelagt nemnda til uttalelse på et senere tidspunkt når kraften skal tas i bruk.

Nemnda vil videre støtte uttalelsen fra Lunde kommunestyre om et samarbeide mellom Rjukanfos og Midt-Telemark Kraftlag når det gjelder planene for overføringsanleggene, så disse legges opp rasjonelt under hensyn til det overføringsbehov som er tilstede i distriktet og det fremtidige overføringsbehov som vil melde seg når Eidsfoss nye kraftverk er utbygget.»

Fylkesmannen i Telemark fylke viser i brev av 11. november 1959 til Hovedstyret til de nevnte vedtak, idet han peker særlig på nemndas uttalelse.

Hva Vrangfossen angår skal bemerkes (jfr. for øvrig redegjørelse fra eierne av Vrangfossen i brev 16. november 1959 til Hovedstyret fra Ulefos Jernværk):

I henhold til kjøpekontrakt av 10. juli 1907 er Vrangfoss Vannfall av Bandak—Norsjøkanalen solgt til kammerherre Diderik Cappelen (eier av firmaet S. D. Cappelen Ulefos Jernværk) for kr. 550 000 jfr. avtrykk av skylddelingsforretning av 1. juli 1907. Vannfallet tilfalt sønnen S. D. Cappelen ved gavebrev. Denne overdro så vannfallet til sin sønn sivilingeniør Diderik Cappelen for kr. 500 000 ved skjøte av 27. desember 1957. Sivilingeniør Diderik Cappelen har nå overdradd en fjerdepart av Vrangfossen til hver av sine søsken, fru Anette Skaugen og August Cappelen for kr. 125 000 for hver fjerdedel ved skjøte av 5. juni 1958. Sivilingeniør Diderik Cappelen som således nå er eier av den øvrige halvpart av Vrangfossen, har i sistnevnte skjøte tatt dette forbehold:

«Kjøperne er kjent med de heftelser som hviler på parsellen Vrangfos Vandfald i henhold til skjøtet fra Bandak—Norsjøkanalen til kammerherre Cappelen, tinglyst 26. juli 1907.

Kjøperne har ikke rett til å overdra sine andeler til andre enn selgeren eller den av hans livsarvinger som han måtte ha bestemt, likesom selgeren eller utpekt livsarving, har rett til ved arververnes respektive død å innløse de hermed overdragne andeler for kr. 125 000 — etthundreogfemogtyvetusen kroner pr. fjerdepart.

Kjøperne har ikke rett til å pantsette sine anparter uten samtykke av sivilingeniør Diderik Cappelen.»

Vannfallet ved Vrangfoss er på 23 m og skal etter planen nå utbygges med en kraftstasjon med 2 aggregater på 16 MW hver. Energiproduksjonen er beregnet å bli 140—150 mill. kWh årlig, og den vil øke til ca. 190 mill. kWh etter full utbygging av Tokkevassdraget.

Mellom sameiet Cappelen og Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab er opprettet foreliggende avtrykk av overenskomst, hvor etter Hydro overtar som hovedentreprenør utbyggingen av kraftverket for sameiet for en fast pris på 28 mill. kroner.

Anleggsomkostningene var opprinnelig anslått til 31 mill. kroner. Etter finregning av overslaget er imidlertid Hydro kommet til at kraftanlegget vil kunne bygges for ca. 28 mill. kroner, og Hydro har som nevnt påtatt seg utbyggingen for denne pris. Kraftverket vil formelt bli overlevert eierne når det er i driftsferdig stand.

Sameiet Cappelen (Diderik Cappelen, Anette Skaugen og August Cappelen) som da vil stå som eiere av kraftverket, har videre sluttet kontrakt med Hydros datterselskap, Aksjeselskabet Rjukanfos, om av kraftverkets produksjon å levere selskapet 18 000 kW som fast årskraft med 6 000 timers brukstid. Mulig overskytende produksjon ved kraftstasjonen leveres også til Rjukanfos etter at 50 hk er levert til Bandak—Norsjøkanalen, etter at eventuell kraft som kreves avstått til stat og/eller kommune er levert, og etter at inntil 1 500 kW med maks. 6 000 timers brukstid er levert S. D. Cappelens bedrifter, Ulefos Jernverk. Kraften leveres ved kraftstasjonens vegg med en spenning på 120/132 kV.

For kraften betaler Rjukanfos en effektavgift pr. år som utgjør kr. 163 pr. kW det første året, hvorefter den synker etter en bestemt skala til kr. 82 pr. kW i det 20. år, for deretter å falle bort i resten av kontraktstiden. I tillegg hertil betales 0,84 øre pr. kWh for alt energiuttak innenfor normalforbruket (18 000 kW × 6 000 h = 108 mill. kWh). Ytterligere kraft som eierne har til disposisjon av kraftstasjonens produksjon, betales med 0,3 øre pr. kWh. I gjennomsnitt over 20 årsperioden blir effektavgiften etter den oppsatte skala kr. 120,75 pr. kW pr. år i fast avgift. Hertil skal så betales 0,84 øre pr. kWh for alt energiuttak innenfor normalforbruket. De stipulerte priser er gjenstand for indeksregulering.

Kraftleieavtalen gjelder i 50 år regnet fra Vrangfoss kraftverk settes i drift.

Vannfallet Vrangfoss ble som nevnt ervervet av kammerherre Cappelen i 1907 og så vidt en kjenner til det, med tanke på elektrisk jernsmeltning ved Ulefos Jernværk. Dette prosjekt kom ikke til utførelse, og vannfallet har ligget unyttet til nå.

Ved at Hydro nå er kommet inn i billedet, aktes altså Vrangfossen nyttet til andre industrielle formål.

De foreliggende avtaler mellom partene om utbyggingen gir på den ene side Sameiet Cappelen etter forholdene særdeles gunstige vilkår for dette, mens Hydro på den annen side sikres et nødvendig krafttilskudd for sitt for øvrig ennå udekkede behov av kraft. Det er således kommet i stand et teknisk/økonomisk grunnlag for en snarest mulig utbygging av fallet.

Hovedstyret finner av hensyn til den industrielle utvikling ved Hydro og som forholdene for øvrig ligger an, å kunne tilrå at utnyttelsen av Vrangfossen blir å disponere som redegjort for.

Hovedstyret vil for sitt vedkommende rå til at de respektive konsesjoner blir å gi.

Hovedstyret vil i så fall rå til at tillatelsene gjøres gjeldende for den tid kraftleiekontrakten mellom Sameiet Cappelen (bestående av sivilingeniør Diderik Cappelen, Anette Skaugen og August Cappelen) og A/S Rjukanfos måtte stå ved makt, dog ikke utover 50 år regnet fra det tidspunkt Vrangfoss Kraftverk settes i drift.

For så vidt kraftleiekonsesjonen til A/S Rjukanfos angår, vil Hovedstyret anbefale at tillatelsen meddeles på de samme vilkår som for dette selskaps konsesjon av 29. april 1949 på leie av $\frac{1}{3}$ av energiytelsen fra Mår kraftanlegg, herunder innbefattet vilkårene om selskapets styre, en årlig avgift til staten av kr. 1 pr. kW, samt den årlige avgift til kommuner av kr. 1 pr. kW av det samme kraftkvantum som det hvorav det skal betales leie. Dog blir vilkåret om kraftavståelse (5 pst.) til kommuner i samme konsesjon for tilfelle å endre slik at det pliktes avstått inn til 10 pst. av den leiede kraft til kommuner i samsvar med loven. Dessuten blir post 5 «Norske tjenestemenn og arbeidere» ikke lenger å medta under konsesjonsvilkår etter den praksis som nå følges.

Hvis den søkte kraftleiekonsesjon blir gitt, vil Hovedstyret meddele den nødvendige tillatelse for Sameiet Cappelen til å bygge og drive det elektriske anlegg i Vrangfoss kraftstasjon for høy spenning, med vilkår om tidsbegrensning som nevnt, og for øvrig på vanlige vilkår (jfr. vedlagte trykte vilkår).

Behandlet i Hovedstyremøte den 25. november 1959.

Dokumentene vedlegges.»

Departementet er enig med hovedstyret i at Vrangfoss bør kunne utnyttes slik som det er gjort rede for.

Kontraktsforholdet mellom eierne av Vrangfoss og Norsk Hydro og A/S Rjukanfos har vært undergitt nærmere behandling. Justisdepartementet har antatt at en kontrakt om levering av elektrisk energi inngått i alt vesentlig i samsvar med det siste utkastet, må ansees å gjelde leie av elektrisk energi i konsesjonslovens forstand, jfr. lov av 14. desember 1917 (nr. 16) kap. IV, og ikke kan ansees å omfatte leie av selve vannfallet.

I samsvar hermed foreslår Industridepartementet som forutsetning for konsesjon at kontraktsforholdet blir ordnet i alt vesentlig i samsvar med de siste utkast (det er opplyst at kontraktene ikke er endelig avsluttet ennå).

Det er videre departementets forutsetning for tillatelse at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

Departementet vil anbefale at konsesjon på kraftleie blir gitt og slutter seg i det vesentlige til de av hovedstyret foreslåtte vilkår.

Disse vilkår blir da følgende:

«1. Leietid.

Konsesjonen gjelder for den tid den forutsatte kontrakt mellom eierne av Vrangfoss og A/S Rjukanfos om leie av kraft fra Vrangfoss kraftverk, 18 000 kW m. v., står ved makt, dog ikke utover 50 år fra den tid kraftverket settes i drift.

2. Selskapets styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete i riket og skal til enhver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opptil kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn

til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av anlegget skal norsk vare brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil — 15 — femten pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det, og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreves opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortinnnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Kraftavståelse.

Selskapet plikter å avstå inntil 10 pst. av den leide kraft til de kommuner som Kongen bestemmer — derunder også fylkeskommuner.

Kraften leveres til samme pris og på samme vilkår som etter leiekontrakten gjelder for selskapet og kan forlanges tat ut etter bestemmelse av departementet enten i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten dette tilhører selskapet eller eieren av vassfallet. Hvis departementet finner at denne pris er vesentlig høyere enn om den var beregnet overensstemmende med reglene i ervervsloven av 14. desember 1917 § 2, post 12, tredje ledd, første, annet og tredje punktum, skal prisen beregnes etter disse regler. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Volder uttaket av kraften økede utgifter, bæres disse av den som tar ut kraften. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout må ikke skje uten samtykke av departementet.

Selskapet har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft tas ut.

Konsesjonskraft kan oppsies med 2 års varsel. Kraft som er oppsagt kan ikke senere forlanges avgitt.

8. Avgift.

Der erlegges følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 1 pr. kW.

Til de fylkes-, hereds- og bykommuner som Kongen bestemmer tilsammen kr. 1 pr. kW.

Avgiften erlegges av det samme kraftkvan- tum som det, hvorav det skal betales leie.

Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente. De fornødne nærmere bestemmelser med hensyn til avgiftens beregning og erleggelse blir med bindende virkning å fastsette av vedkommende departement. Den inndrives ved utpantning.

9. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av departementet til kontroll med overholdelsen av foranstående betingelser.

Utgiftene med kontrollen erstattes det of-

fentlige av selskapet etter nærmere bestemmelser av departementet.

10. Overtredelse av konsesjonsbetingelsene.

Overtredelse av foranstående poster 2 og 9 medfører i gjentakelsestilfelle tap av konsesjonen, således at reglene i lov nr. 16 av 14. desember 1917, om erverv av vannfall m. v. §§ 31 og 32 får tilsvarende anvendelse.»

Industridepartementet

tilrår:

I medhold av § 23 i konsesjonsloven av 14. desember 1917 tillates A/S Rjukanfos å leie elektrisk energi fra Vrangfoss, 18 000 kW m. v. under de forutsetninger og på de vilkår som er stillet opp i Industridepartementets tilråding av 18. desember 1959.

47. Svorka Kraftselskap.

(Tillatelse til å regulere Svorka og Lille Bævra og å overføre avløpet fra Lille Bævra til Svorka m. v.)

Kgl. res. av 18. desember 1959.

Stortinget har ifølge meddelelse fra dets presidentskap i møte 5. desember 1959 gjort følgende vedtak:

«Stortinget samtykker i at det blir gitt Svorka Kraftselskap tillatelse til å regulere Svorka og Lille Bævra og å overføre avløpet fra Lille Bævra og Brandåa til Svorka i samsvar med Industridepartementets tilråding av 18. september 1959, dog slik at avgiften til kommunene settes til kr. 3 pr. nat.-hk.»

Vedtaket er i samsvar med Innst. S. nr. 17 for 1959—60, som samsvarer med St. prp. nr. 9 for samme år med den endring som er nevnt i vedtaket.

De av Stortinget vedtatte betingelser for konsesjonen er sålydende:

«1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte regulerings- og overføringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

For den øking av vannkraften som ved reguleringen og overføringene tilflyter eiere

av vassfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.-HK.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer: kr. 3,— pr. nat.HK.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse.

Økingen av vannkraften beregnes på grunnlag av den øking av vassføringen som reguleringen og overføringene antas å ville medføre ut over den vassføring som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året. Ved beregningen av økingen forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva der skal anses som den ved reguleringen og overføringene innvunne øking av vannkraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge den ovenfor omhandlede avgift inntre etter hvert som den ved reguleringen og overføringene innvunne vannkraft tas i bruk.

Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. årlig rente.

3.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgift etter post 2 og om avgivelse av kraft, jfr. post 21 skal, for så vidt de ikke er fastsatt av Kongen, med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

4.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år etter at konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristen medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

5.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anlegget fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materi-

ale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll om pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

6.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske.

Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

7.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

8.

Konsesjonæren er forpliktet til når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og disses familier den til enhver tid nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til et for øyemedet tjenlig sykehus med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

9.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten berregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende regjeringsdepartements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus

leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i første punktum får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene i lovens § 2, pkt. 7, 1, ledd og 2. ledds første og annet punktum.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesveistyret bestemmer å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Veier, bruer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

12.

Innen reguleringen tas i bruk skal konsesjonæren innbetale til Surnadal og Åsskard kommuner kr. 75 000, som avsettes til fond, hvis renter etter nærmere bestemmelse av herredsstyrene anvendes til fremme av jordbruk i distriktet. Fondets fordeling mellom kommunene fastsettes av Landbruksdepartementet.

For fondet skal utarbeides vedtekter som må godkjennes av Landbruksdepartementet.

13.

Til fremme av fisket i de vassdrag som berøres av reguleringen og overføringene, plikter konsesjonæren årlig å sette ut yngel og/eller settefisk av laks og aure etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Hvis departementet forlanger det, og på den måte som departementet bestemmer, er konsesjonæren videre forpliktet til innen reguleringen og overføringene tas i bruk, å anbringe gitter foran tappeluker og tunneler.

Om departementet finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser av de områder som berøres av reguleringen og overføringene, plikter

konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

14.

Ved regulerings- og overføringsanleggene skal det tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at anleggenes eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Anleggenes eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

15.

Konsesjonæren plikter å rydde de neddemte arealer for trær og busker som er over 1,5 m høye og/eller har over 8 cm stammediameter målt i 25 cm høyde. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye. Høyden regnes vinkelrett mot bakken. Etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement skal konsesjonæren også foreta finrydding på begrensede områder av hensyn til garnfiske og lignende.

Ryddingen må være fullført senest innen to år etter første neddemning.

16.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende regulerings- og overføringsanleggene, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

17.

Vannslipningen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. En norsk statsborger som vedkommende departement godtar skal forstå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

For så vidt vannslipningen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonshaveren pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 200 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

18.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrogra-

fiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte reguleringsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

19.

Eieren skal uten vederlag for de utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

20.

Det påhviler konsesjonsinnehaveren — i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser, samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidernes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonshaveren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasering av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Konsesjonshaveren har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdene.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

21.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved tilleggsreguleringen og over-

føringen innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som departementet bestemmer, etter hvert som utbyggingen skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 2). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegg om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Oppsigelse av kraft kan bare skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

22.

Til skjønn i anledning av reguleringen skal skjønnsmenn oppnevnes av Kongen.

23.

Anleggenes eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende regjeringsdepartement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av anleggenes eier.

24.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på

de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke tilleggsreguleringen og overføringene kan medføre forpliktelser.»

Departementet vil etter det foreliggende rå til at det blir gitt Svorka Kraftselskap tilatelse til å regulere Svorka og Lille Bævra og å overføre avløpet fra Lille Bævra og Brandåa til Svorka på vilkår som samsvarer med Stortingets vedtak.

Man vil videre rå til at det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringen og overføringen i samsvar med det utkast som er tatt inn i proposisjonen. Utkastet er sålydende:

«1.

Reguleringsgrensene er:

Bævervatn:

Øvre kote 343,0
Nedre kote 333,0
Reguleringshøyde 10,0 m; 8,8 m opp og 1,2 m ned.

Krokvatn:

Øvre kote 336,0
Nedre kote 333,0
Reguleringshøyde 3,0 m; 2 m opp og 1 m ned.

Solåsvatn:

Øvre kote 336,0
Nedre kote 332,0
Reguleringshøyde 4,0 m; 3,5 m opp og 0,5 m ned.

Gjetøvatn:

Øvre kote 336,0
Nedre kote 331,1
Reguleringshøyde 4,9 m; 4,9 m opp og 0,0 m ned.

Andersvatn:

Øvre kote 305,0
Nedre kote 297,1
Reguleringshøyde 7,9 m opp og 0,0 m ned.

Langvatn:

Øvre kote 276,0
Nedre kote 274,0
Reguleringshøyde 2,0 m. Nedre reguleringsgrense ligger 1,5 m over nåværende vanlig vannstand.

Måvatn:

Øvre kote 276,0
Nedre kote 274,0
Reguleringshøyde 2,0 m. Nedre reguleringsgrense ligger 1,0 m over nåværende vanlig vannstand.

Reguleringsdammene har faste overløp og vannstandene vil under flom overstige øvre reguleringsgrense.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2.

Det avgis til den alminnelige fløtning nødvendig vann overensstemmende med de ved overenskomst eller skjønn fastsatte regler.

3.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragets naturlige flomvassføring så vidt mulig ikke forøkes. Heller ikke må lågvassføringen mellom magasinene forminskes til skade for andres rettigheter.

For øvrig kan vannslipningen skje etter behovet for Svorka kraftanlegg.

4.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende samt at dammene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres, om det forlanges, regnmengder, temperatur m. v. Av protokollen sendes hver måned avskrift til Hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet.

5.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokteren skal bo og at han skal ha telefon i sin bolig.

6.

Viser det seg at slipningen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.»

Det er forutsatt i proposisjonen at Kongen, hvis Stortinget samtykker i at regulerings-tillatelse blir gitt, meddeler Svorka Kraftselskap tillatelse etter vassdragslovens § 148 til ekspropriasjon av de fallrettigheter i Lille Bævra og Bævra som berøres av overføringen av Lille Bævra fra Bævervatn til Solåsvatn. Man viser herom til St. prp. nr. 93 for 1957 side 13, 2. spalte og side 17, 2. spalte nederst

samt til St. prp. nr. 9 for 1959—60 side 5, 2. spalte. Departementet anbefaler at den nevnte ekspropriasjonstillatelse blir gitt på de vilkår som er tatt inn, som trykt vedlegg, til St. prp. nr. 93 for 1957. Vilkårene er sålydende:

1.

Vassfallene skal være utbygd og kraftverket satt i gang innen en frist av 7 år regnet fra tillatelsens datum. I fristen medregnes ikke den tid som det har vært umulig å utnytte på grunn av arbeidsstans eller av andre årsaker. Blir fristen oversittet, skal det forholdes som bestemt i vassdragslovens § 151 pkt. 2.

2.

Eiendom som er ervervet ved avståing etter denne tillatelse kan ikke avhendes uten samtykke av Kongen.

Spørsmålet om ekspropriasjon av fallrettigheter i Glønna er under behandling i Hovedstyret, og departementet vil eventuelt senere fremme tilråding om dette.

Ekspropriasjonstillatelse etter vassdragslovens § 62 for utbygging av kraftstasjonen kan gis av departementet i henhold til delegasjon, meddelt ved kgl. resolusjon av 28. juni 1946. Da det ikke foreligger tilstrekkelig detaljerte planer for utbyggingen til Sæterbø, kan slik tillatelse ennå ikke gis.

Industridepartementet

tilrår:

1. I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates Svorka Kraftselskap å regulere Svorka og Lille Bævra i Møre og Romsdal fylke og å overføre avløpet fra Lille Bævra og Brandåa til Svorka på de betingelser som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 18. desember 1959.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringen og overføringen i samsvar med det i Industridepartementets ovennevnte tilråding inntatte utkast som gjeldende inntil videre.
3. I medhold av lov om vassdragene av 15. mars 1940 § 148 tillates Svorka Kraftselskap å kreve avstått de fallrettigheter i Lille Bævra og Bævra som berøres av overføringen av Lille Bævra fra Bævervatn til Solåsvatn i det vesentlige i samsvar med søknad av 30. september 1955. Tillatelsen meddeles på de vilkår som er tatt inn i Industridepartementets ovennevnte tilråding.